अमदावादमां.

धी रत्नसागर प्रिन्टींग प्रेसमां शा. अमरतलाल
जेशींगभाइए छाप्युं.

अनुंक्रमणिका.

ग्रंथ.	पाना.
१ नवकार मंत्र.	१
२ तिखुतोको पाठ.	१
३ आज्ञा मागवी.	१
४ प्रवथकी धारवा.	२
५ करेमीभंते.	२
६ सामायक करवानी विधि.	३
७ सामायक पारवानी विधि.	३
८ इरियावहियानो पाठ.	४
९ तस्सउतरीनो पाठ.	६
१० लोगस्सनो पाठ.	८
११ नमोथ्थुणंनो पाठ.	१२
१२ पडिक्कमणानी विधि, इच्छामिणं भंते.	१६
१३ इच्छामिठामि काउस्सगं जो, मे देवसिओ अइआरो, कओ.	१७
१४ ननाणुं अतिचार.	१९
१५ बीजा आवश्यकनी आज्ञा.	२६
१६ त्रीजा आवश्यकनी आज्ञा.	२६
१७ त्रीजा आवश्यकनी विगत.	२६

१८	चोथा आवश्यकनी आज्ञा.	२९
१९	चोथा आवश्यक मांही ननाणुं अतिचार केणेकी विगत.	२९
२०	अढार पापस्थानक.	२९
२१	चतारिमंगलं.	२९
२२	व्रत अतिचार भेलानी आज्ञा.	३०
२३	ज्ञानका १४ अतिचारनुं अर्थ.	३१
२४	दंसण श्री समतो अरिहंतो महदेवो.	३२
२५	समकितका पांच अतिचार.	३३
२६	पहेलुंव्रत अतिचार	३३
२७	बीजुंव्रत अतिचार.	३४
२८	त्रीजुंव्रत अतिचार.	३४
२९	चोथोव्रत अतिचार.	३५
३०	पांचमुंव्रत अतिचार.	३६
३१	छट्ठुंव्रत अतिचार.	३७
३२	सातमाव्रत (२६) बोलना अर्थ.	३७
३३	सातमाव्रतका अतिचार.	३९
३४	पनर करमादानना अर्थ.	४०
३५	आठमाव्रत, अनर्थदंडना अर्थ	४१
३६	आठमाव्रतमां आठ आगारना अर्थ.	४१
३७	नवमा सामायकव्रतना अतिचार	४२
३८	दसमाव्रतना अतिचार.	४३
३९	अगीआरमाव्रतना अर्थ.	४४

४० अगीआरमा व्रतना अतिचार. ४४

४१ वारमाव्रतनो अर्थ. ४५

४२ वारमाव्रतना अतिचार. ४६

४३ संलेहणाना पाठनुं अर्थ. ४६

४४ संलेहणाना पांच अतिचारनुं अर्थ. ५१

४५ पांच पदाने वंदणानी आज्ञा. ५३

४६ पांच पदाने वंदणानी वीगत. ५४

४७ खामणानी वीगत. ६२

४८ पांचमा आवश्यकनी आज्ञा. ६३

४९ छठा आवश्यकनी आज्ञा. ६४

५० चोवीसीकी लावणी. अरिहंत सिद्ध आचार्य उपाध्याय साधु. ६५

५१ धम्मो मंगल महिमा निलो. ६८

५२ वंदु सोले जिन सोवनवर्णा. ६९

५३ उपजे आनंद आठु जिन जपता. ७०

५४ रेजीव जिनधर्म कीजीए. ७२

५५ छ संवरनी सज्झाय. वीरजिणेसर गोयमने कहे संवर धरता. ७२

५६ प्रथम श्री अरिहंत देवा चोसंठ इंद्र करे सेवा मार्ग ज्वारो सुध ७४

५७ भरत वाहुवलनी सज्झाय. ७६

५८ धर्मरुचीनी सज्झाय. ७७

५९ उपदेशी तेरी फुलसी देह पलकमें पलटे ७९
६० दशवैकालीकना अष्टमा अध्ययननी सज्झाय. ७९
६१ परस्त्रीनी सज्झाय. मत ताकहो नार वीराणी. ८१
६२ नेम राजुलनी सज्झाय फकर अवलगी. ८२
६३ लावणी तम तजो जगके ख्याल इसकका गाणा. ८३
६४ सुमत कुमतकी लावणी. तु कुमत कलेसण नार. ८४
६५ कालरी सज्झाय. इण कालको भरोसा भाइरे को नही. ८५
६६ सझाय भुलो मन भमरा तुं कांइ भमीयो. ८७
६७ एलाची पुत्रनी सज्झाय. ८८
६८ अरणक मुनिनी सज्झाय. ८९
६९ ढंढणरिखने वंदणा हुंवारी. ९०
७० कामदेव श्रावकनी सज्झाय. ९१
७१ पंचतीर्थनो स्तवन. तुम तर्ण तार्ण. ९३
७२ चारसर्णा हीरदे धारोहो भवीयण मंगलीक सर्णा. ४ ९४
७३ चितसंभुतिकी सझाय. चित कहे भ्रमराथने कछु. ९६
७४ जीवापांत्रीसी. जीवा तुतो भुलो रे प्राणी. ९८
७५ मृगापुत्रनी सझाय. सुग्रीव नगर सुहामणोजी. १०३
७६ पांचमा आरानी सझाय. पहेले पद अरिहंत जाणी. १०४
७७ संत जिणेसर सोलमा सांती करो संतनाथजी. १०६
७८ नवगाटो मांही भटकत आयो पाम्यो नरभव सार. १०७
७९ सोल स्वप्न चंद्रगुपति राजा सुणो. १०९

८० दस स्वप्ना. वीर देखीआरे लाल, छदमस्तपणे छेली रात भवक. ११४
८१ भावपुजा. सुतदेवी समरी सदा रे, सुत्रतणे अनुसार. ११७
८२ ढुंढीआ सबदनुं अर्थ. ११८
८३ नीरंजन पचीसी खोडाजीकृत. नमीए नाथ नीरंजन देवने. ११८
८४ ललीत छंद खोडाजी क्रत. परम देवनुं देव तुं खरो. १२३
८५ सवैया. गुणवन भेपकु मुल न जानत. १२६
८६ पीपाडना रामलाल सोलंकी क्रत पुज श्रीदालचंदजी स्वामीना गुणकी ढाल. १२७
८७ पंच पडिक्कमणानी विधि तथा जाहेर खबर. १२९
८८ अणकंपारी ढाल पहेली. १३१
८९ अणकंपारी ढाल बीजी. १३६
९० अणकंपारी ढाल त्रीजी. १४३
९१ अणकंपारी ढाल चोथी. १४७
९२ अणकंपारी ढाल पांचमी. १५७
९३ अणकंपारी ढाल छठी. १६६
९४ अणकंपारी ढाल सातमी. १६९
९५ अणकंपारी ढाल आठमी. १७३
९६ अणकंपारी ढाल नवमी. १७७
९७ साधारा आचारनी ढाल पहेली. १८२

९८	साधारा आचारनी ढाल वीजी.	१८८
९९	साधारा आचारनी ढाल त्रीजी.	१९७
१००	साधारा आचारानी ढाळ चोथी.	२०५
१०१	भीखुचरित्रनी १३ ढाल दुहासहित.	२०९
१०२	नव पदार्थना १३ द्धोआर.	२४३
१०३	पुज माणकगणीकृत ढाल.	२६९
१०४	पुज माणकगणीके गुणाकी ढाळ.	२७१

साधमार्गी तेरापंथी श्रावकोनुं

सामायक पडिक्कमण अर्थसहित.

अथ श्री नवकार तथा तिखुतो लिख्यते.

नमो अरिहंताणं=नमस्कार होजो अरिहंतदेवने.

नमो सिद्धाणं=नमस्कार होजो सिद्धभगवानने.

नमो आयरियाणं=नमस्कार होजो आचार्यजीने.

नमो उवझायाणं=नमस्कार होजो उपाध्यायने.

नमो लोए=नमस्कार होजो लोकने विषे.

सव्वसाहुणं=सर्व साधु साधवीने.

तिखुतो आयाहिणं=त्रणवार, आदान एटले बे हाथ
 जोडीने जमणा कानथी डाबा कान सुधी.

पयाहिणं=प्रदक्षिणा करीने.

वंदामी=वांदु छुं, पगे लागु छुं.

नमंसामि सक्करेमि=नमस्कार करुंछुं, सत्कार दऊछुं.

समाणेमि कल्याणं=सन्मान दऊछुं, कल्याणकारी.

मंगलं देवयं चेइयं=मंगलकारी धर्मदेवसमान ज्ञानवंत.

पज्जुवासामि=सेवा भक्ति करुंछुं. मन वचन कायाए.

आज्ञ [illegible]री.

श्री मंदरस्वामी आदे जघन तीर्थंकर २० उत्कृष्टा १६० तथा धर्माचार्य पूज्य श्री माणेकलालजी आदे जघन २००० क्रोड उत्कृष्टा ९००० क्रोड.

द्रव्यथकी धारणाप्रमाणे पच्चखाण, क्षेत्रथकी धारणा प्रमाणे पच्चखाण, कालथकी १ मूरत, भावथकी राग द्वेषरहित उपयोगसहित, गुणथकी संवरनिरजरा ॥

करेमिभंतेनो पाठ लिख्यते.

करेमि भंते=करुंछुं, हे पुज्य माहाराज.

सामायं सावजजोग=समतारुप सामायक पापना जोग.

पच्चखामि जाव नियम=त्याग करुंछु त्यां सुधी नि० म-

र्यादा करी त्यां सुधी.

पज्जुवासामि=सेवा भक्ति करुंछुं.

दुविहं तिविहेणं=बे करणे करी, त्रण जोगे करी.

नकरेमि नकारवेमि=न करुं (पाप) न करावुं.

माणसा वयसा कायसा=मनेकरी वचनेकरी कायाएकरी.

तस भंते पडिक्कमामि=ते भं० हे पुज्य पापथी निवर्तुछुं.

नंदामि ग्रहामि=निंदुछुं, गुरुनी साखे ग्रहुछुं.

अप्पाणं वोसरामि=पापकारी आत्माने तजुंछुं.

* सामायक सांहे मुहुर्तघालणा हुवे ते जावनेम क

ही आगलघालणो पछे पच्चुवासामी थकी जाव वोसरामी लग पाठ कही सामायक पचखवो. कोटीधारणा प्रमाणे.

अथ सामायक करवानी विधि लिख्यते.

प्रथम नवकार पूरो कही पछे तिखुतानो पाठ पछे श्रीमंदरस्वामी आदे तथा धर्माचार्य्य आदेनी आज्ञा मागी द्रव्य क्षेत्र काल भाव गुणनी धारणा करी करेमि भंतेनो पाठ संपूर्ण कहेवो पछे इरियावहि तसुत्री कही इरियावहीनो काउस्सग्ग करी प्रगट लोगस्स संपूर्ण कहेवो पछी नमोत्थुणो त्रण गणवा. प्रथम नमोत्थुणो जाव संपत्ताणं, बीजो नमोत्थुणं जाव संपावितकामस्स, त्रीजो नमोत्थुणं धर्माचार्य्यने जथाजोग कही भणवो,सांभलवो, काउस्सग्ग करवा वगेरे धर्मध्यान करवां.

अथ सामायक पारवानी पाटी लिख्यते.

नवमा सामायक वरतके विखे, जे कोइ अतिचार लाग्यो होय ते आलवं, सामायकमें मन वचन कायाना जोग पाडवा ध्यान परिवरताव्यो होय, सामायकमें समता नइ कीनी होय, अणपूगी पारी होय, पालतां वीसारी होय, मन वचन कायाना दोष लाग्या होय, तस्समिछामि डुक्कडं ॥ ५ ॥

सामायक समकायेणं=समतारूप सामायक, कायाए टो
पीत थइ.

फासियं पालियं=स्पर्श कर्यो, पाली होय.

सोहीयं तीरीयं=शुद्ध न होय, मरजादा बांधी ते न पाली होय.

कितियं=कीरतन न कीधा होय.

आराहीयं आणाए=आराधना न करी आज्ञाथी.

अणुपालीयं न नवइयं=पाली न होय, सामायक न थइ होय.

तस मिछामि डुक्कडं=जे दोष लाग्यो होय ते निष्फल थाउ. इतो कही सामायक पालवी.

॥ इति सामायक समाप्त. ॥

इछामि पडिक्कमिउं=इछुं छुं, वांछुं छुं, पाप थकी निवर्तुं छुं.

इरियावहियाए=पंथने विषे, वाटे वहेतां.

विराहणाएगमणागमणे=दुख दीधुं होय, जातां आवतां.

पाण कमणे वीय कमणे=प्राणी, जीव कचर्यो होय, बीज कचर्यो होय.

हरिय कमणे=वनसपति, लीलोत्तरी कचरी होय.

उस्सा उत्तिंग=झाकल, गार, कीडीयारुं.

पइंग दग मट्टी=पंचवरणी लील फुग काचुं पाणी माटी.

मक्कडा संताणा=करोडियाना पड, करोडियाना जाल.

संक्रमणे जेमेजीवा=ए सर्वने कचरया होय, जे में जीवने.

विराहिया एगंदिया=विराध्या होय. एकइंद्री (पृथ्वी
आदिक)

बेइंदिया=बे इंद्री. (काया अने मोंवाला जीव)

तेइंदिया=त्रण इंद्री. (काया मों ने नाक)

चौरंदिया=चार इंद्री. (काया, मों, नाक ने आंख)

पंचंदिया=पांच इंद्री. (काया, मों, नाक, आंख ने कान
वाला जीव)

अभिहया=सामा आवतां हण्या होय.

वत्तिया लेशीया=धुडे करी ढांक्या होय, मशल्या होय.

संघाइया=मांहो मांहे शरीरे शरीर मेलव्या होय.

संघट्टीया=एक पासु फेरवी पीडा करी होय.

परियाविया=दुख उपजाव्युं होय.

कीलामिया=जेथी अफसोस कोइना मनमां थाय.

उद्दविया=श्वासको पाड्यो होय.

ठाणाउ, ठाणं, संकामिया=ठा० एक स्थानकथी ठा०
बीजे स्थानके, सं० मुक्या होय.

जीवियाउ=जीवतर थकी.

ववरोविया=ए दसने चुकाव्या होय.

तस्स, मिच्छामिदुक्कडं ॥३॥=त० ते मि० निष्फल दुक्कत थकी.

तस्सउत्तरीनो पाठ.

तस्स, उत्तरी, करणेणं=त० तेने उ० प्रधान विसे खाश सुद्ध क० करवा नणी.

पायछित्त करणेणं=प्रायश्चित निर्मल करवा नणी.

विसोहि, करणेणं=वि० आत्माने विशेष निर्मल क० करवा नणी.

विसल्ली, करणेणं=माया, नियाण, मिथ्यात, सल्य क० टालवा नणी.

पावाणं, कम्माणं=पा० पाप क० कर्मने.

निग्घायणठाए=नि० टालवाने य० अर्थे.

ठाएमि, करेमि, काउसग्गं=ठा० ठाउ हुं, क० करुं हुं काउसग ते कायाने हलाववी नही ते आगल काउसगमां आगारना बोल कहीशुं.

अन्नथ उस्ससिएणं ॥१॥=अ० अनेर प्रकारे काया ह-लाववी नही ते ए वारबोल उ० उंचो स्वास लेवा थकी हाले तो नागे नही.

निस्ससीएणं ॥ २ ॥=निचो स्वास लेवा थकी.

खासिएणं ॥ ३ ॥=उधरस आववा थकी.

छीएणं ॥ ४ ॥=छीक आववा थकी.

जंभाइएणं ॥ ५ ॥=बगासु आववा थकी.

उड्डुएणं ॥ ६ ॥=ओदकार आववा थकी.

वायनिसग्गेणं ॥ ७ ॥=अधोवाना संचरवा थकी.

भमलिए ॥ ८ ॥=फेर तथा भमरी आववा थकी.

पित, मुछाए ॥ ए ॥= पी० पीते करी मु० मुरछा आ-
वत्रा थकी.

सुहुमेहिं, अंग, संचालेहिं ॥ १० ॥=सु० थोडो अं० अंगा
दिक सं० संचरवा थकी.

सुहुमेहिं, खेल, संचालेहिं ॥ ११ ॥=सु० थोडो खे० सले-
ष्मादिकने सं० संचरवा थकी.

सुहुमेहिं, दिठि, संचालेहिं ॥ १२ ॥=सु० थोडी दी०
आंखनी मेषानमेषने संचरवा थकी.

एवमाइ, एहिं, आगारेहिं ॥ १३ ॥=ए० ए बार बोल
आगारना ए० ए शिवाय अनेरा मनमां चिंतव्या
होय आ० आगार थकी काया हाले हाथ पग
ऊंचा नीचा थवा थकी न भागे.

अभग्गो, अविराहिउ=अ० सर्वथा काउसग भांगे नही अ० विराधना रहित.

हुज्जमे, काउसग्गो=हु० माहारो होय का० काउसग क्यांहां सुधी.

जाव, अरिहंताणं=जा० जांहां सुधी अ० अरिहंतने.

भगवंताणं=भगवंतने.

नमोकारेणं=नमो अरिहंताणंदिक नमस्कार करुत्यांसुधी.

नपारेमि=काउसग न पाळुं.

तावकायं=ता० त्यांहां सुधी का० कायाने.

ठाणेणं=एक स्थानके निश्चलपणे.

मोणेणं, झाणेणं=मौनपणे धर्म ध्याने करी.

अप्पाणं, वोसिरामि =अ० पोतानी कायाने वो० वोसरावु हुं. तजु हुं.

हवे इरियावहियाएनो काउसग करी नमो अरिहंताणं कही पालवो. पछी लोगस्स प्रगट कहेवो. खेत्र विसुध करवा भणी.

लोगस्सनो पाठ.

लोगस्स, उज्जोयगरे=लो० लोकना स्वरुप संपूर्ण उ० प्रकाशना करणहार.

धम्म, तिछयरेजिणे=ध० धर्म मांहे चार ति० तिर्थना करणहार, राग द्वेष कखायादिकना जातधइ.र. (जिणेंद्र)

अरिहंते, कित्तइस्सं=अ० घनघातो कर्मना हणनार तथा जगतना पूजनिक अरिहंतने कि० नामे करी वरणवशुं.

चउवी, संपि, केवली ॥ १ ॥=च० चोवीस सं० समचय बीजा पण के० केवलज्ञानी जिनने.

उसन्न, मजियं च वंदे=उ० रुखनजिन १ म० अजीत जिन २ च० वली एहने वं० वांदुबुं.

संनव, मन्निनंदणं, च=सं० संनवजिनने ३ म० अनि-नंदनजिनने ४ च० वली.

सुमइ, च=सु० सुमतिजिनने ५ च० वली.

पउमप्पहं=प० पद्मप्रनु जिनने ६

सुपासं=सु० सुपार्श्व जिनने ७

जिणंच, चंदप्पहं, वंदे ॥२॥ जि० ए जिनने. च० वली चं० चंद्रप्रनजिननें वं० वांदुबुं.

सुविहं, च, पुप्फदंतं=सु० सुविधजिनने च० पदपूर्णे (पु० पूष्फदंतजिनने) ए बे नवमा जिननां नाम.

सीयल, सिज्जंस=सी० सीतलजिनने १० सि० श्रेयांस
जिनने ११

वासुपुजं, च=वासुपूज्यजिनने १२ च० वली.

विमल मणंतंच, जिणं=वि० विमल जिनने १३ म० वली
अनंत जिनने १४ जि० ए सर्वे जिनने.

धम्मं, संतिं, च, वंदामि ॥३॥=ध० धर्मजिनने १५ सं०
शान्ती जिनने १६ च० वली वं० वांडुं.

कुंथुं अरं, च, मल्लिं=कुं० कुंथुजिनने १७ अ० अर
जिनने १८ च० वली म० मल्लिजिनने १९

वंदे, मुणि, सुव्वयं=वं० वांडुं. मु० मुनिसुव्रत जिनने २०

नमिजिणं, च, वंदामि, रिठनेमि=न० नेमिजिनने २१
च० वली वं० वांडुं रि० रिष्टनेमिजिनने २२

पासं, तह, वद्धमाणं, च ॥ ४ ॥ पा० पार्श्वजिनने २३
त० तेमहिज व० वर्द्धमान जिनने २४ च० वली.

एवं, मए, अभिथुया=ए० येणे प्रकारे म० में अ० नामे
करी स्तव्या.

विहुय, रय, मला=वि० टाल्या छे रय० नवां कर्म बांधवा
नां म० पाछलां बांध्यां ते खपाव्यां छे.

पहीण, जरःमरणा=प० खपाव्यांछे ज० जरा मरण जेणे.

चउवी, संपि, जिणवरा=च० चोवीस संपि० बीजा पण जि० जिनसमान्य केवली मांहिं.

तिच्छयरा, मे, पसीयंतु ॥५॥=ति० एवा जे तीर्थंकर मे० मने प० प्रसन्न थाउ.

कीत्तीय; वंदीय, महीया=कि० सुजवचन योगे करी कित्या वं० सुजकाया योगे करी वांद्या म० सुजध्यान योग्ये करी पूज्या.

जे, ए, लोगस्स, उत्तमा सिद्धा=जे० जे ए० ए कह्या ते ऋषजादिक लो० अढी द्वीपमांही उ० प्रधान सि० सिद्ध थया.

आरोग, बोही, लाजं=आ० रोगरहित जे मोक्ष तेने अर्थे बो० समकितनी ला० प्राप्ती.

समाही, वर, मुत्तमं, दिंतु ॥ ६ ॥=स० जावसमाधीने व० प्रधान मु० सर्वोत्तम उत्तकृष्ठो दिं० देवो.

चंदेसु, नीम्मलयरा=चं० चंद्रमाथकी नि० अतिषे निर्मल छो.

आइच्चेसु, अहीयं, पयासरा=आ० सूर्य थकी, अ० अतिषे प० प्रकाशना करणहारछो.

सागर, वर, गंजीरा=सा० समुद्र मोह्रोटो व० प्रधान ते संजूरमण समुद्र ते थकी ग० गंजीर.

सिद्धा, सिद्धं, ममं, दिसंतु ॥७॥=एवा जे सिद्ध सि० मुक्तिपद म० मह्रने दि० देवो.

श्री सिद्ध तथा अरिहंतने नमोत्थुणंनो पाठ.

नमोत्थुणं ॥ १ ॥=न० नमस्कार होजो.

अरिहंताणं ॥ २ ॥=एवा अरिहंतने.

जगवंताणं ॥ ३ ॥=जगवंत महीमावंत यसवंत. ते अरिहंत जगवंत केवा छे.

आइगराणं ॥ ४ ॥=श्रुत धर्म चारित्र धर्मनी आदिना करणहार.

तिछयराणं ॥ ५ ॥=साध साधवी श्रावक श्राविका ए चार चतुरविध तिर्थना करणहार.

सयसंबुद्धाणं ॥ ६ ॥=पोते उपदेश विना बुज्या छे.

पुरिसो, त्तमाणं ॥ ७ ॥=पु० पुरुषमांहे त्त० उत्तम.

पुरिस, सीहाणं ॥ ८ ॥=पु० पुरुषमांहे सी० सिंहसमान छे. निर्जयपणा माटे.

पुरिस, वर, पुंमरीयाणं ॥ ए ॥=पु० पुरुषमांहे व० प्रधान

पु० उज्वल कमल समानपणो. निर्लोपपणा माटे.

पुरिस, वर गंधहत्थीणं ॥ १० ॥=पु० पुरुषमांहे व० प्रधान गंध हस्ती समान.

लोगु, त्तमाणं ॥ ११ ॥=लो० लोकमांहे त्त० उत्तम.

लोग, नाहाणं ॥ १२ ॥=लो० लोकना ना० नाथ.

लोग, हियाणं ॥ १३ ॥=लो० लोकना हि० हितना करणहार छो.

लोग, पइवाणं ॥ १४ ॥=लो० लोकमांहे प० दिपकसमान प्रकाश माटे.

लोग, पज्जोयगराणं ॥ १५ ॥=लो० लोकमांहे प० अति उद्योतना करणहार.

अभयदयाणं ॥ १६ ॥=अभयदानना देयणहार.

चखुदयाणं ॥ १७ ॥=ज्ञानरुप नेत्रना देयणहार.

मग्गदयाणं ॥ १८ ॥=मोक्ष मारगना देयणहार.

सरणदयाणं ॥ १९ ॥=शरणना राखनार छो.

जीवदयाणं ॥ २० ॥=संजमजीवत्व तथा निराबाध मरण रहित.

बोहि दयाणं ॥ २१ ॥=समकितरूप बोध बीजना देयणहार छो.

धम्मदयाणं ॥२२॥=दस विधि यतीधर्मना देयणहार छो.

धम्मदेसियाणं ॥ २३ ॥=श्रुतधर्म, चारित्रधर्मनी देशना ना देयणहार.

धम्म, नायगाणं ॥ २४ ॥=ध० धर्मना ना० नाथ.

धम्म, सारहीणं ॥ २५ ॥=ध० धर्मरथना सारथि छो.

धम्म, वर, चाउरंत चक्कवट्टीणं ॥ २६ ॥=ध० धर्मने विशे व० प्रधान तेणे, चा० नर्कादिक चारगतीना, त० अंत करवा.

दीवो ॥ २७ ॥=संसार समुद्रमांहे बुडता जीवने आधारभूत द्विपा समान्य.

ताणं ॥ २८ ॥=दुःखना निवारणहार छो.

सरण ॥ २९ ॥=संपदाना देयणहार छो.

गइ ॥ ३० ॥=चार गतिना जीवने आश्रयजोग (लाकडी भूत.)

पइठा ॥ ३१ ॥=संसारमांही पडता जीवने आधारभूत.

अपडिहय, वर, नाणं, दंसणधराणं ॥ ३२ ॥=अ० नथी हणाणु एवो जे, व० प्रधान, ना० ज्ञान, दं० दरसनना, ध० धरणहार.

वियट, छउमाणं ॥३३॥=वि० गयुंछे, छ० छदमस्थपणुं जेथी.

जिणाणं ॥ ३४ ॥=ते राग द्वेषना जीतणहार.
जावयाणं ॥ ३५ ॥=परने रागद्वेष जीतावणहार.
तिन्नाणं ॥ ३६ ॥ पोते संसार तरणहारछो.
तारयाणं ॥ ३७ ॥=परने तारणहार छो.
बुद्धाणं ॥ ३८ ॥ पोते तत्वज्ञानने बुझेया.
बोहियाणं ॥ ३९ ॥=परने तत्वज्ञान बुझावे.
मुत्ताणं ॥ ४० ॥=बंधणथी पोते मुकाणा छो.
मोयगाणं ॥ ४१ ॥=बंधनथी मुकाववा समर्थ छो.
सवन्नुणं, सव दरिसीणं ॥ ४३ ॥=सर्व पदार्थना जाण.
सिव, ४४ मयल ॥ ४५ ॥=सर्व देखणहार छो.
मरुय, मणंत, मखय ॥ ४८ ॥=उपद्रव रहित, अचल.
मव्वाबाह ॥ ४९ ॥=रोग अंत क्षय रहित.
मपुण राविति ॥ ५० ॥ बाधा पीडा रहित.
सिद्धिगइ ॥ ५१ ॥=फरीने अवतरवुं नथी.
नामधेयं ॥ ५२ ॥=एवी जे सिद्धगती एवुं नाम.
ठाणं, संपत्ताणं ॥ ५३ ॥=सासवतो स्थानक पाम्या छो.
नमोजिणाणं=सिद्धने नमस्कार.
जियजयाणं*=जीत्या जय जनमादिकने.

* केतेक प्रतामेहः केताक पाठ बोलता हे.

गाणं संपाविउं कामस्स=मोक्ष जवाना कामी तेने.
णमो जिणाणं=नमस्कार हो एवा जिनने.

श्रावकनुं पडिक्कमणुं लिख्यते.

इच्छामिणं भंते=इ० इच्छुं, वांछुं, भं० हे पूज्य.
तुम्मेहिं, अब्भणुं नायसमाणे=तमारी आज्ञा मागीने. मागवानो आचार छे.
देवसि, पडिक्कमणुं, ठाएमि=दे० दिवस सबंधी, प० पडिकमणुं (पाप कर्म आलोउं) ठा० ठाउंतुं करुं छुं.
देवसि, ज्ञान दरशण=दे० दिवस सबंधी, ज्ञा० ज्ञान, द० दर्सन.
चरिता, चरिते तप=च० थोडो चारित्र त० तपस्यासंबंधी.
अतिचार, चिंतवनार्थे=अ० अतिचार, चिं० चिंतवाने अर्थे.
करेमि, काउस्सग्गं=क० करुंछुं, का० काउसग.

(एम आज्ञा मागीने पछे नमो अरिहंताणंथी सव्व साहुणंसुधी केहेवा. पेहेला आवस्यकनी आग्नामागवी.

(करेमिभंते सामाइयंथी ते जावअप्पाणं वोसिरामि सुधी सघलो पाठ भणवो.)

इच्छामिठामि, काउस्सग्गं=इ० इच्छुं, ठा० करुं, का० काउसग.

जो, मे, देवसिउ=जो० जे, मे० में, दे० दीवस सबंधी.

अइआरो, कउ=अ० अतिचार विस्तारीने कहे छे, क० कीधा होय ते.

काइउ=कायाए करी कीधो होय.

(गुरुवादिक समीपे अविनयथी बेसवे थयो होय.)१

वाइउ=वचने करी कीधो होय. (गुरु समीपे सामुं बोलवे करी थयो होय.) २

माणसिउ=मने करी कीधो होय. (गुरुपर द्वेष कीधो होय.) ३

उस्सुत्तो=सुत्रथकी विरुद्ध परुपणा कीधी होय. ४

उ, म्मग्गो=उ० जिनमार्ग उलंगीने, म० लौकीक कुपरा वचनीक मार्ग कीधो होय. ५

अकप्पो=अन्यमार्ग तेज अथवा अकलपित्त कीधुं होय. ६

अकरणिजो=करवा योग नही कीधुं होय. ७

दुज्झाउ=आर्त्तरुद्रध्यान स्थिर चित्ते करी कर्युं होय. ८

दुविचिंतिउ=चलचिते करी दुष्टपणुं चिंतव्युं होय ते. ए (ए त्रन बोल.)

अणाचारो=आचरवा योग्य नही ते आचर्या होय. १०
अणिछियव्वो=वांछवा योग नही ते वांछ्युं होय. ११
असावगग, पाउगो=अ० श्रावकने जेनो नही. १२ पा०
. प्रयोग तेज कीधो होय. १३
नाणे, तह, दंसणे=ना० ज्ञान संबंधी अकाल वखते भण्युं होय तेथी अतिचार लाग्यो होय १४ त० तेमज, दं० समकितने विषे. १५
चरित्ता, चरित्ते=श्रावकना व्रतने विशे जे अतिचार लाग्यो होय. १६
सुइए, सामाइए=सु० श्रुतधर्मने विषे शंकादिक तथा विपरित परुपणा, १७ सा० व्रत पचखाणने विषे. १८
तिन्हं, गुत्तीणं=ति० त्रण, गु० गुपतिमां. १९
चउन्हं, कसायाणं=च० चार, क० कषाय (क्रोध, मान, माया, लोभ ए चार.) २०
पंचन्हं, मणुव्वयाणं=पं० पांच थोरेला, म० अणुव्रत मांहे. २१
तिन्हं, गुणव्वयाणं=ति० त्रण, गु० गुणव्रतमांहे. २२
चउन्हं, सिक्खावयाणं=च० चार, सि० शीक्षाव्रतमांहे.
बारसस, विहस्स=बा० बार, वि० प्रकारना.

सावग्ग, धम्मस्स=सा० श्रावकना, ध० धर्ममांहे.
जं, खंडियं=जं० जे कोइ, खं० थोडुं घणुं विराध्युं होय.
जं, विराहियं=जं० जे कोइ, वि० सर्वथकी विराध्यो होय.
तस्स, मिछामि, डुक्कडं=त० ते विराधनानुं पाप, मि०
निष्फल थाओ, डु० दूःक जे पाप तीणथकी.

(नवकार तिक्खुत्तो इरियावहि तस्सउत्तरीथी अप्पाणं वोसिरामि सुधी सघलो पाठ जाणवो. पछी नवाणुं अतिचारनो काउस्सग मनमांहे स्थिरपणे करवो.) तेनो पाठ निचे प्रमाणे.

॥ अथ नवाणुं अतिचार लिख्यते ॥

आगमे तिविहे पन्नते ॥ तंजहा ॥ सुत्तागमे, अत्थागमे, तदुभयागमे, एवा श्री ज्ञानने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. जंवाइद्धं, वच्चामेलियं, हीणक्खरं, अच्चक्खरं, पयहीणं, विणयहीणं, जोगहीणं, घोसहीणं, सुट्ठुदिन्नं, दुट्ठपडिच्छियं, अकाले कओ सज्झाए, काले न कओ सज्झाए, असज्झाए सज्झायं, सज्झाए न सज्झायं, जाण-

तां, गुणतां, विचारतां, ज्ञान अने ज्ञानवंतनी आशातना कीनी होय, तस्स मिच्छामिदुक्कडं ॥१॥

दरिसण श्री सम्मत्तो ॥ अरिहंतो महदेवो, जाव जीवं सुसाहुणो गुरुणो, जिणपन्नत्तं तत्तं, एह सम्मत्तं मए गहियं ॥ एहवा श्री समकेत रत्न पदार्थने विषे जे कोइ अतिचार लाग्यो होय ते आलोउं. श्री जिनवचन साचा करी समा श्रद्धया न होय, प्रतीत्या न होय, रुच्या न होय, परदरसणीकी कांक्षा वंछा कीनी होय, फल प्रत्यें संदेह आण्यो होय, पर पाखंमीनी प्रशंसा कीनी होय, परपाखंमीशुं संस्तव परिचय कीनो होय, ते महाइा समकेतरूप रत्नने विषे मिथ्यात्व रूपणी रज मेल लागी होय, तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥२॥

पहेला स्थूल प्राणातिपात विरमणव्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. रीशवसे गाढुं बंधण बांध्युं होय, गाढो घाव घाल्यो होय, अवयवना विछेद कीना होय, अति

उार घाल्या होय, जातपाणीनो विछेद कीनो होय, तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥ ३ ॥ १

बीजा स्थूल मृषावाद विरमणव्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. सहसात्कारें कोइ प्रत्यें कूडुं आल दीनुं होय, रहस्य कोइनी छानी वात प्रगट कीनी होय, स्त्री पुरुषना मर्म प्रकाश्या होय, कोइ प्रत्यें अपाय पाडवा जाणी मृषा उपदेश दीनो होय, कूडालेख लख्या होय, तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥ ४ ॥ २

त्रीजा स्थूल अदत्तादान विरमण व्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. चोरनी चोराइ वस्तु लीनी होय, चोरने सहाज्य दीनो होय, राज्य विरुद्ध कीनो होय, कूडां तोलां कूडां मापां कीनां होय, वस्तु मांहे भेल संभेल कीना होय, तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥ ५ ॥ ३

॥ चोथा थूल मेहुणाउ विरमण व्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं, इ-

त्तरिया थोडा काळनी राखीशुं गमन कीनुं हो-
य, अपर ग्रहीशुं गमन कीनु होय, अनंग क्री-
डा कीनी होय, पर विवाह नातरां जोड्यां होय,
काम जोगनी तीव्र अजिलाषा कीनी होय, तस्स
मिच्छामि डुक्कडं ॥ ८ ॥ ४

पांचमा स्थूल परिग्रह परिमाण विरमण व्रत-
ने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आ-
लोउं. खेत्र, वत्थु, हिरण्य सुवन्न, धन्न, धान्य, द्विप
द, चतुष्पद, कुविय धातुना परिमाण अतिक्रम्या
होय, तस्स मिच्छामि डुक्कडं ॥ ९ ॥ ५

छठा दिसी विरमणव्रतने विषे जे कोइ अ
तिचार लाग्या होय ते आलोउं. उंची, नीची,
तिर्छि दिशाना परिमाण अतिक्रम्या होय, क्षेत्र
वधारयां होय, पंथीने संदेशो देइ आगे चलायो
होय, तस्स मिच्छामि डुक्कडं ॥ १० ॥ ६

सातमा जोग परिजोग विरमणव्रतने विषे
जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. प-

च्चखाण उंपरांत सचित्तनो आहार कीनो होय, सचित प्रतिबंधनो आहार कीनो होय, अपक्कना आहार कीना होय, डुपक्कना आहार कीना होय, तुह वस्तुना आहार कीना होय, तस्स मिच्छामि डुक्कडं ॥ ए ॥ ७

पन्नर कर्मादान श्रावकने जाणियव्वा, न समाचरियव्वा तं जहा ते आलोउं. इंगालकम्मे, वणकम्मे, साडीकम्मे, जाडीकम्मे, फोडीकम्मे, दंतवणिज्जे, लख्कवणिज्जे, रसवणिज्जे, विसवणिज्जे, केसवणिज्जे, जंतपीलणकम्मे, निलंछणकम्मे, दवग्गिदावणियाकम्मे, सर दह तलाव सोसणिया कम्मे, असइजण पोसणिया कम्मे, तस्स मिच्छामि डुक्कडं ॥ १७ ॥

आठमा अनर्थदंड विरमणव्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. कंदर्प्प नी कथा कीनी होय, जांड कुचेष्टा कीनी होय, मुखसु अलीकवचन वोल्या होय, अधिकरण

जोडी मुक्या होय, भोग परिभोग वस्तु अधिक वधारीया होय, तस्स मिच्छामि डुक्कडं ॥ ११ ॥ ८

नवमा सामायिक व्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. सामायिकमां मन वचन कायाना योग पाडवा ध्याने प्रवर्त्ताव्या होय, सामायिकमां समता न कीधी होय, अणपुगी पाली होय, पालतां विसारी होय, तस्स ॥१२॥९

दशमा देसावगासिक व्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. नियमी भूमिकानी बाहेर थकी वस्तु अणावी होय, अथवा मोकलावी होय, शब्द करी जणाव्यो होय, रूप करी देखाड्यो होय, पुद्गल नाखीने आपपणुं जणाव्युं होय, तस्स मिच्छामि डुक्कडं ॥ १३ ॥ १०

इग्यारमा पौषध व्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलोउं. सय्या संथारा अपडिलेहा दुःपडिलेहा अप्पमार्ज्या दुप्पमार्ज्या होय, उच्चार पासवणभूमिका अपडिलेही दुःपडिलेही

अपमार्ज्जि दुःपमार्ज्जि होय, पोसह मांहे निंद्रा वि कथादिक प्रमाद कीनो होय, तस्स मिच्छामि ॥१४

बारमा अतिथि संविभागव्रतने विषे जे कोइ अतिचार लाग्यो होय ते आलोउं. सुजतीवस्तु सचित्त उपर मूकीहोय,सचित्तेंकरी सुजतो वस्तुने ढांकी होय, काल अतिक्रम्यो होय, आपणी वस्तु पराइ कीनी होय, परने उपदेश आपसु जता थका दीनो होय, मत्सर भावें दान दीधुं होय, तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥ १५ ॥ १२

संलेषणाना पांच अतिचार लाग्या होय ते आलोउं.इहलोगासंसप्पउगे,परलोगासंसप्पउगे, जीवियासंसप्पउगे, मरणासंसप्पउगे, कामभोगसंसप्पउगे, तस्समिच्छामि दुक्कडं ॥ १६ ॥

चउद ज्ञानना, पांच समकेतना, साठ बार व्रतोना, पन्नर कम्मादानना, पांच संलेषणाना, एननाणुं अतिचार मांहे कोइ दोष लाग्यो होय तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥ १७ ॥

विधि बीजा आवसकनी आज्ञा मागीने प्रगट लोगस्स कहेवो.

विधि त्रीजा आवसकनी आज्ञा मागीने दोय वार पाठ त्रीजा आवसकनो जाणवो.

इच्छामिखमासमणो=इ० इच्छुं छुं, ख० क्षमासहित, स० साधु.

वंदिउं=वं० वांदवा.

जावणिज्जाए=जा० समकित सहित.

निसीहियाए=संसारनुं काम निखेध्या छे.

अणुं जाणह=आज्ञा देवो.

मे, मि, उग्गहं=मे० मने, मि० मर्यादामांहे, उ० गुरु बेठा छे त्यांहां त्रीजा आवसकनी आज्ञा मागे.

निसीहि=अशुभ योग निषेधीने शरीरे करी प्रवेश करतो थको एम कहे.

अहो कायं=चरणने फरस्युं आ परे आज्ञा माहारे द्यो.

काय संफासं=का० तमारा चरणने, सं० फरसतां थकां.

खमणिजो, भे=ख० खमवा योग्य छो ते खमजो, भे० हे पूज्य तुमने.

कीलामो=दुःख उपजाव्युं होय, तो ते खमजो.

अप्प, किलंताणं=अ० गइछे, कि० किलामना जेथी.

वहु सुभेणं, भे=व० घणुं, सु० सुभ योगे करी, भे० तमारी, हे पूज्य.

दिवसीउ, वइक्कंतो=दी० दीवस, व० वल्यो, गयो.

जत्ताभे=संजम तपरुप यात्रा. हे पुज्य.

जवणि, ज्जं च, भे=ज० इंद्रीयोने जीत्या. हे पुज्य.

खामेमि, खमा, समणो=खा० खमावुं छुं, ख० क्षमा सहित, स० साधु.

दिवसियं, वइक्कमं=दी० दीवस, व० वतीक्रम्या, अविनय थयो होय.

आवसियाए=अवशकरणिना अतिचार थकी.

पडिक्कमामि=प० निवर्तु छुं.

खमा समणाणं=क्षमा सहित साधुने.

देवसियाए=दीवस सबंधी.

आसायणाए=असातना कीनी होय.

तेत्तीस, न्नयराए=ते० तेत्रीस मांहेली, न० अनेरी असातनाए करी.

जं, किंचि, मिछाए=जं० जे ते केवी असातनाए, किं०

कोइ खोटो मत लेइने, मि० निष्फल कुडी क्रियाए करी होय ते.

मणडुक्कडाए=म० मनने, डु० डुःकृत करवे करीने.

वय, डुक्कडए=व० वचन, डु० डुःकृत करवे करीने.

काय, डुक्कडाए=का० कायाने डु० डुःकृत करवे करीने.

कोहाए माणाए=क्रोधने करवे, माने करीने.

मायाए लोभाए=मायाये, लोभे करीने.

सव, कालियाए=स० सर्व, का० अतित, अनागत, वर्त्तमान काल संबंधी जे.

सव, मिछोवयाराए=स० सर्व, मि० मिथ्या, छो० पचारने करवे करीने, एटले मन डुःकृत कीधुं, करवुं, वली करीश, एम करवे करी.

सव, धम्माइ, क्कमणाए=स० सर्व, ध० धर्मने, इ० अतिक्रमे, उलंगे, एटले श्रुतधर्म चारित्रधर्मने उलंगे एवी जे.

आसायणाए=आसातना तेणे करीने.

जो, मे, दीवसि, अइयारो कउ=जो० जे, मे० में, दी० दीवस संबंधी, अ० अतिचार, क० कीधो होय.

तस्स, खमासमणो=त० ते अतिचारने, ख० क्षमासहित श्रमण,

पडिक्कमामि, निंदामि=निवर्त्तु छुं, निंदु छुं.
गरिहामि=ग्रहु छुं, हेलु छुं, गुरुनी साखे.
अप्पाणं, वोसिरामि=अ० आत्माने, वो० वोसरावुं छुं, तजु छुं.

विधि चोथा आवसकनी आज्ञा मागीने ननाणु अतिचार प्रथम पानो १९ ने लीटी १० थी ते पाना २५ लीटी १७ सुधीनो पाठ सघलो कहेणु, प्रथम पाठ लखाइ गीआ हे तेणसु फेर लीखा नाही.

अढार पापस्थानक ते आलोउं. प्राणातिपात, मृषावाद, अदत्तादान, मैथुन, परिग्रह, क्रोध, मान, माया, लोभ, राग, द्वेष, कलह, अभ्याख्यान, पैशून्य, परपरिवाद, रतिअरति, मायामोसो, मिथ्यात्व दर्शन शल्य. ए अढारे पापस्थानक में सेव्या होय, सेवराव्या होय, सेवतां प्रत्यें अनुमोद्या होय, तस्स मिछामि दुक्कडं ॥ १८ ॥

चत्तारिमंगलं, अरिहंता मंगलं, सिद्धामंगलं,

साहु मंगलं, केवलिपन्नत्तो धम्मो मंगलं. चत्ता-रि लोगुत्तमा, अरिहंता लोगुत्तमा, सिद्धा लोगु-त्तमा, साहु लोगुत्तमा, केवलिपन्नत्तो धम्मो लो-गुत्तमा. चत्तारि सरणं पवज्जामि, अरिहंत सरणं पवज्जामि, सिद्धा सरणं पवज्जामि, साहु सरणं प-वज्जामि, केवलि पन्नत्तो धम्मो सरणं पवज्जामि. ए चारो सरणा आपणे, और न सग्गा कोइ ॥ जे भव्य प्राणी आदरे, अखय अमर पद होइ ॥१॥

पछी इच्छामि पडिक्कमिउं जो मे देवसिउ अइ-आरो कउ काइउ, वाइउ ए संपूर्ण पाटी कहेना. पछी इच्छाकारेण संदिसह भगवन बार व्रत अती-चार भेलानी आज्ञा.

आगमे तिविहे=आ० ज्ञानपणुं, ति० त्रण प्रकारे.
पन्नत्ते तंजहा=प० कह्यो, तं० ते जेम छे तेम कहुं छे.
सुत्तागमे=सूत्रथी ज्ञान ते सूत्र पाठ. १
अत्थागमे=अर्थथी ज्ञान ते अर्थ. २
तदुभयागमे=सूत्र अने अर्थ ए बेथी ज्ञान. ३

उपर कहेला त्रण प्रकारना ज्ञानने विषे जे पाप लाग्युं होय ते निवारण करुं हुं.

एवा जे ज्ञानने विषे अतिचार लाग्यो होय ते आलोउं.

जं वाइद्धं=जे सूत्र आघां पाछां जण्यां होय ते. १

वच्चामेलियं=उपयोग रहित सूत्र वारंवार जण्युं होय ते.

हीणक्खरं=अक्षर उंछो जण्या होय ते. ३

अच्चक्खरं=अक्षर अधिको जण्या होय ते. ४

पयहीणं=पद हीणुं जण्या होय ते. ५

विणयहीणं=विनय रहित जण्या होय ते. ६

योगहीणं=मन वच कायाना योग ठाम राख्या विना जण्या होय ते. ७

घोसहीणं=शुद्ध उच्चाररहित माठे गोखे जण्या होय ते.

सुट्ठुदिन्नं=अवनीतने सूत्र सिद्धांत जणाव्युं होय ते. ए

दुट्ठुपडिच्छियं=प्रमाद सहित आलशे करी उद्यम रहित जण्यो होय ते. १०

अकाले कउसझाए=चार संध्यादिक तथा चार माहा मोहोछवादिक तथा चार माहा पडिवा ए बार अकाले जण्या होय ते. ११

काळेनकउसज्झाए=काले सझायनो योग्य होय अने वि-
कथा करे ने सझाय न करे ते. १२

असझाए सझायं=दस उदारिक तथा दस अंतारिख ए
वीस असझाय सबंधी सूत्र भएयो होय ते. १३

सझाएनसझायं=सझायना अवसरने विषे सूत्र सिद्धांत
न भएया होय ते. १४

भणतां गुणतां चिंतवतां चीतारतां ज्ञानने ज्ञानवं-
तरी आसातना कोनी होय. तस्समिच्छामि डुक्कडं.

दंसण=दं० सदहणा श्रधा आ०

श्रीसमत्तो=समकित खरा धर्मनी आव०

अरिहंतो=श्री अरिहंत देव १२ गुण सहित.

महदेवो=मारा मोटा देवाधि देव.

जावजीवायें=जीवुं त्यां सुधी जनम परयंत.

सुसाहुणो=सुध साधु पंच माहाव्रतधार.

गुरुणो=गुरु माहारा २७ गुणसहित.

जिणंपन्नते=जिनपरुपीत धर्म जिन आज्ञा.

तत्तंइह=तत्व देव गुरु धर्म ए एज.

सम्मतंमेंएग्रहीयं=समकित में ग्रह्यो छे.

एहवा समकित के वीखे जे कोइ अतिचार लाग्या होय ते आलवं. श्री जिनवचन मांहे संका आणी होय, पर-दरसणकी वंछा कीनी होय, फलप्रते संदेह आणेउ होय, परपाखंडीनी प्रसंसा कीनी होय, परपाखंडीसु सासतो परीचय कीनुं होय, ते मारे समकितरुप रतन के विषे मिथ्यात रुपणी रजमैल खेल लागी होय तो तसमिछामि दुकडं.

पहेलो अणुव्रत थुलावोपाणाइ, वायाउ, वीहरमणं. त्रसजीव बेइंद्री, तेइंद्री, चउरींद्री, पंचेंद्री, जाणीउदीरी, वीना अपराधी, संकलेपीसलेसी, हणवारी बुद्धि करीने हणवारा पचखाण. जावजीवाए दूवीहीयेणं तिविहेणं नकरेमी नकारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, तसभंते पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी अपाणं वोसीरामी. एहवा पहीला थुलपाणातीपात् वीरमणं व्रतके वीखे जेकाइ अतिचार लागो होय, ते आलवं. रीसवसे गाढा बंधण बांध्या होय, गाढा घाव घाल्या होय, चां-

महीनाछेद कीना होय, अतिभार भरीया होय, भात पाणीना विछेद कीना होय तो० ॥ १ ॥

दूजो आणुव्रतथुलाउ मोसाउ, वायाउ, विहरमणं. कंन्यालो गोवालो भुमालो, थांपणमोसो सुंस लेइने कूडीसाख,इत्यादिक मोटका झुठ बोलणका पचखाण. जावजीवाए दूवीहीयेणं, तिविहीएणं, न करेमी नकारवेमी, मणसा वयसा कायसा, तसभंते पडिक्कमामी, निंदामी गरिहामी, अपाणं वोसीरामी. एहवा दूजा थुलमीरखावाद, वीहरमणं व्रतके वीखे जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं. सहसातकारी बात कीनी होय, कोहीपते कूडो आल दीनो होय, रेहसबात प्रगट कीनी होय, पोतानी अस्त्रीना मरम प्रकाशा होय, मीरखा उपदेस दीना होय, कूडालेख लीख्या होय तो० ॥ २ ॥

तीजो आणुव्रत थुलाउ अदीनादाणावो, वीहरमणं. खातर खणीने गांठ छोडीने, तालापड

कूंची करीने, वाट फाडीने, पडीवस्तु मोटकी धणी आयती जाणीने, इत्यादिक मोटका अदतादान लवणरा पचखाण. जावजीवाए दूवीहेणं, तिविहेणं, न करेमी, नकारवेमी, मणसा, वयसा, कायसा, तसभंते पडिक्कमामी, निंदामी गरिहामी अपाणं वोसीरामी. एहवा तीजा थुल अदतादान वीहरमणं व्रतके वीखे जे कोइ अतिचार लागो होय, ते आलवं. चुराई वस्तु लीनी होय, चोरने साज दीना होय, राजमें विरुध कीनो होय, कूडा तोल माप वधारीपां होय, वस्तुमें भेल संभेल कीनी होय, सखरी दीखायनी खरी आपी होय तो०॥ ३

चोथो आणुव्रत थुलाउ मेहूणाउ वीहरमणं, पोतानी अस्त्री उपरंत मैथुनसवेण पचखाण. जावजीवाये देवंगना सबंधी दूवीहेणं, तिविहेणं न करेमी नकारवेमी, मणसा वयसा कायसा, मनुखणी तीरजंचणी, संबदीमां, इगवीहेणं इगवीहेणं, नकरेमी कायसा, तसभंते, पडिक्कमामी, निंदामी गरिहामी,

अपाणं वोसीरामी. एहवा चउथा थूलमेहुणाउ वीहरमणं व्रतके वीखे, जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं. परग्रहीसूं गमन कीना होय, अपग्रहीसु गमन कीना होय, अनंगक्रीडा कीनी होय, पराया विवाह नात्रां जोडयां होय, कामभोग सुतीव्र आबलखा कीनी होय तो० ॥ ४ ॥

पंचमो आणुव्रतथुलाउ परीग्रहाउ, वीहरमणं, खेतवथुनो जथा प्रमाण, सोना रूपानो जथा प्रमाण, धनधान्यनो जथा प्रमाण, दुपद चौपदनो जथा प्रमाण, कुविह धातुनो जथा प्रमाण, कीनो छे, तीणासूं इधको, राखवणारा पचखाण. जावजीव. ये इकवीहेणं तिविहेणं, नकरेमी, मणसा वयसा, कायसा, तसभंते पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी अपाणं वोसीरामी. एहवा पांचमा थूलपरिग्रहाउ वीहरमणं व्रतके विखे जे कोइ अतिचार लागो होय ते आलवं. खेतुवथुप्पमाणाइक्कमे, हीरन्नसवन्नप्पमाणाइक्कमे, धनधान्यप्पमाणाइक्क

म्मे, दूपद चौपदप्पमाणाइक्कम्मे, कोवीय धातु प्पमाणाइक्कम्मे तो० ॥ ५ ॥

छठो दिसिवीहरमणंव्रत. ऊंचीदिसिनो जथाप्रमाण, नीचीदिसिनो जथा प्रमाण, त्रीछीदिसिनो जथा प्रमाण कीनो छे ते आगल जायने, पोतानी सइछाकरी पंचआश्रवद्वोरसेवणरा पचखाण.जाव जीवाए दूवीहेणं तिविहेणं नकरेमी, नकारवेमी, मणसा, वयसा, कायसा, तसभंते, पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी,अपाणं वोसिरामी.एहवा छठा दिसिवीहरमणं वरतके वीखे, जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं.ऊंचीदिसिप्पमाणाइक्कम्मे, नीचीदिसिप्पमाणाइक्कम्मे, त्रीछीदिसिप्पमाणाइ-क्कम्मे, कोसमे कोसभेलीया होय, पंथमे संदेह पडयां आगे चाल्यो होय तो० ॥ ६ ॥

सातमो उपभोग परिभोग वीहरमणं व्रत.

उल्लणीयाविहं॥ १ ॥=दील लुहवानो अंगुचो ते.
दंतणविहं ॥ २ ॥=दातणनी गणत्री करवी ते.

फलविहं ॥ ३ ॥=वृक्ष वीगेरेना फलनी गणत्री.
आजगणविहं ॥ ४ ॥=तेल वीगरे चोलवानी योजनुं.
उवट्टणविहं ॥ ५ ॥=पीठी वीगेरेनुं अनुमान करवुं.
मंज्जणविहं ॥ ६ ॥=नाहावाना पाणीनुं अनुमान.
वंछवीहं ॥ ७ ॥=वस्त्रं वीगेरेनी गणत्री करवी.
विलेपणविहं ॥ ८ ॥=चंदन सुखड आदिकनुं अनुमान करवुं ते.
पुष्फविहं ॥ ९ ॥=फुल वीगेरेनुं अनुमान करवुं.
आजरणविहं ॥ १० ॥=घरेणा गांठा वीगरेनुं. ते.
धुपविहं ॥ ११ ॥=अगरवत्ती वीगेरे धुपनुं ते.
पेजविहं ॥ १२ ॥=औषध चाह बुंनदाणा वीगेरे.
जखणविहं ॥ १३ ॥=सूखडी वीगेरेनुं अनुमान ते.
उदनविहं ॥ १४ ॥=लासु धाननुं अनुमान ते.
सुपविहं ॥ १५ ॥=कठोल धाननुं अनुमान ते.
विगयविहं ॥ १६ ॥=डुध, दही, घी, गोल, तेल वीगेरे ते.
शाकविहं ॥ १७ ॥=लीला शाकनाजी वीगरेनुं.
माहुरविहं ॥ १८ ॥=वेल फल वीगरेनुं अनुमान.
जमणविहं ॥ १९ ॥=अनुमान जमवानुं.
पाणिविहं ॥ २० ॥ पीवा तथा नाहावा धोवाना पाणी ते.

मुखवासविहं ॥ २१ ॥= सोपारी लविंग वीगेरेनुं.
वाहनविहं ॥ २२ ॥= घोडा, रथ, वाहाण वीगेरे.
वाहनिविहं ॥ २३ ॥= पगे पेहेरवानां पगरखां वीगेरेनी ते.
सयणविहं ॥ २४ ॥= पाट पाटला, सुवानी सेजा.
सचितविहं ॥ २५ ॥= सचित चीज खावानुं अनुमान ते.
दवविहं ॥ २६ ॥= जे वस्तु मुखमां जुदा स्वादने अर्थे
नाखवी तेनुं अनुमान.

इत्यादीक छवीस बोलानी मर्यादा कीनी छे, तीणसू उपरांत ज्ञोग उपज्ञोग त्रणका पचखाण. जावजीवाये, इकवीहेणं, तिविहेणं, नकरेमी मणसा वयसा कायसा, तस ज्ञंते, पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी, अपाणं वोसीरामी. एहवा सातमा उपज्ञोग परीज्ञोग वीहरमणं व्रतके वीखे जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं. ज्ञोजनथकी पचखाण उपरंत सचीतना आहार कीना होय, सचीतप्रतीबंदना आहार कीना होय, अपक्क दुपक्कना आहार कीना होय, तुछ उखदीना ज्ञक्षण कीना होय तो ०॥ इहतो ज्ञोजनथकी कह्या, हीवे

कृतव थकी, पनरे करमादान आलवं. श्रावकने जाणवा जोग पीण आदरवा जोग नहीं. ॥ तं० ॥

इंगालकम्मे ॥ १ ॥=जे व्यपारना काममां अग्नी लगाववी पडे ते. लुहार, कोयला वेचवानो.

वणकम्मे ॥ २ ॥=झाड व्रक्ष कपाववानो व्यपार.

साडीकम्मे ॥ ३ ॥=साड करी वेचवानो व्यपार.

भाडीकम्मे ॥ ४ ॥=गाडां गाडी बलद उंट घोडा वीगेरेना भाडानो व्यपार.

फोडीकम्मे ॥ ५ ॥=धरतीना पेट फोडवानो व्यपार.

दंतवाणिज्जे ॥ ६ ॥=दांतनो व्यपार करे ते.

केसवाणिज्जे ॥ ७ ॥=वाल चमरीउं बनाववानो.

रसवाणिज्जे ॥ ८ ॥=हरकोइ जातना रस करावे ते.

लखवाणिज्जे ॥ ९ ॥=लाखनो व्यपार करे ते दोष.

विसवाणिज्जे ॥ १० ॥ झेरी चीजनो व्यपार करे ते.

जंतपीलणकम्मे ॥ ११ ॥=घाणी, कपासना चरखा वीगरे पीलवानो व्यपार.

नीलंछणकम्मे ॥ १२ ॥=वाछडा घोधा शमारवा ते.

दवग्गिदावणया ॥ १३ ॥=दावानल अग्नी लगाडे तो ते.

सर द्रह तलाव परिसोसणिया ॥ १४ ॥=सरोवर, कुवा, तलाव सोशावे ते.

असइजणपोसणया ॥ १५ ॥=पशुपक्षी आदीकने पोषे ते.

तो तसमिच्छामि दुक्कडं ॥ १ ॥

आठमो अनर्थदंड वीहरमणं व्रत.

अनर्थादंडनुं वेरमणं=अ० वगरस्वार्थे बोलवुं तेथी पाप बंधाय ते, वे० निवर्त्तवुं.

चउविहे अनर्थादंडे=च० चार प्रकारे, अ० वगरस्वार्थे.

पन्नत्ते तंजहा=प० कहा, तं० जेम छे तेम कहे छे.

अवज्झाणा चरियं=अर्थ विनाअर्थे आर्त्तध्यान धरवुं.

पमाया चरियं ॥ २ ॥=घी तेल वीगेरेनां वासणो उघाडां मुक्यां होय ते.

हंसप्पयाणं ॥ ३ ॥=जे शहस्त्र वडे हिंस्सा थइ शके तेवां शस्त्र कोइने आपवां ते.

पावकम्मो, वएसे ॥ ४ ॥=पापकर्मना उपदेश देवा.

चौवीहे पणंते तंजहा. १ आवझाणाचरीयं, २ पमायचरीयं, ३ हंसाप्पयाणं, ४ पापकम्मोवएसे. १ आर्तरुद्रध्यानधरे २ प्रमादे घृतादीक उगाडा मेले ३ हत्याकारी शस्त्र राखे ४ पापउपदेस देवे.

एहवा अनर्थदंड सेवणारा पच्चखाण. ते मांहे*आंठ आगार. १आयेवा, २रायेवा, ३नायेवा, ४परीवारेवा ५देवेवा, ६नागेवा, ७जखेवा, ८भूयेवा. जावजीवाये दूवीहेणं. तिविहेणं, नकरेमी, नकारवेमी, मणसा, वयसा, कायसा, तसभंते पडिक्कमामी निंदामी, गरिहामी, अपाणंवोसिरामी. एहवा आठमा अनर्थदंड वीहरमण व्रतके वीखे जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं. कंदपनी कथा कीनी होय, भंमकूचेस्टा कीनी होय, मुखसु अलीकवचन बोलीया होय, अधीकरण जोडी मुक्या होय, उपभोग परिभोग अधिका वधारया होय तो० ॥८॥

नवमो सामायक व्रत. सावज्जं जोगना वीहरमणं जावनेम पज्जुवासामी, दूवीहेणं, तिविहेणं, नकरेमी, नकारवेमी, मणसा वयसा कायसा तसभंते पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी अपाणं वोसिरामी. एहवा नवमा सामायकव्रतके वीखे, जे कोई अति-

---

* १ मातादि, २ राजादि, ३ नात, ४ परीवार. पीछेका चार चार जातका देवताका हे.

चार लागो होय ते आलवं. सामायकमें मन वचन कायाना जोग पाडवा ध्यान प्रवरताया होय, सामायकमें समता न कीनीहोय, अणपुगी पारीहोय, पालतां विसारी होय तो० ॥ ए ॥

दसमो दिसावीगासीक वृत. दीनप्रते परभातथकी पारंभीने पूर्वादीक छदीसनी मर्जादा कीनीं होय, ते आगे जायने पंच आश्रवद्वार सेवणरा पचखाण. इगीहेणं तिविहेणं, ते माहे, द्रवादीक नेमनी मर्जादा नी छे तीणसु अधिका भोग भोगवणरा पचखाण. इगवीहेणं तीवीहेणं, नकरेमी मणसा वयसा कायसा तसभंते पडिक्कमामी निंदामी गरिहामी, अपाणंवोसिरामी. एहवा दसमा दिसावीगासीक व्रतके वीखे जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं. नेमभोमका, बाहेर थकी वस्तु आणाई होय, मूकलाई होय, सबंद करी, रूप दीखाडी, पुदगल नाखी आपपणुं जणाव्युं होय तो० ॥ १० ॥

इग्यारमो पडिपुण्ण पोखद व्रत.

असणं, पाणं, खाइमं=अ० अन्न, पा० पाणी, खा० मेवा.

साइमंनो पचखाण ॥१॥=सा० मुखवासना पचखाण.

अब्रह्मनो पचखाण ॥ २ ॥=मैथुन शेववाना पचखाण.

मणिसोवननो पचखाण=मणि तथा सोनानां घरेणां के
    जे उतार्यां ते राखवानां पचखाण.

माला, वनग, विलेवणनो पचखाण ॥४॥=मा० काष्ट प्रमु-
    ख, व० गुलाल प्रमुख. वरण गंधवी, सुखड, चंदन,
    विलेपन, विगेरे पासे राखवानां पचखाण.

सच्छ, मुसलादिक सावज्जं जोगनो पचखाण ॥ ५ ॥=स०
    पाली, कातर, चिप्पा वीगेरे, मु० आयुरूनी लां-
    कडी, सा० पापजोगनां हथीआर पासे राखवा-
    नां पचखाण.

जाव अहोरत्तं पज्जूवासामि=आखो दिवस ने रातनो
    पोशो, मर्यादाना छेडा सुधी शेववुं.

दुवीहेणं तिविहेणं, नकरेमी नकारवेमी, मणसा,
वयसा कायसा तसभंते, पडिक्कमामी, निंदामी गरि-
हामी, अपाणं वोसीरामी. एहवा इग्यारमा पडि

पुण, पोसहव्रतके वीखे, जे कोई अतिचार लागो होय ते आलवं. सेजासंथारो न जोयो होय, नपुंज्यो होय, माठीतरे जोयो होय, माठीतरे पुंज्यो होय, उचार पासवण जोमीका न जोइ होय, न पुंजी होय, माठीतरे जोई होय, माठीतरे पुंजी होय, पोसामें निंद्राविकथादीकप्रमाद सेवीया होय तो० ॥ ११ ॥

बारमो अतीथि संविभाग व्रत.

समणे निग्रंथे= स० साधु, नि० जेनी गांठे ग्रंथ नही ते.
फासु एसणिज्जेणं= फा० निर्दोष(अचित), ए० एखणीक.
असणं, पाणं, खाइमं= अ० अन्न, १ पा० पाणी, २ खा० मीठाइ, मेवा. ३
साइमं= सा० मुखवास. ४
वथ पडिग्गहं= व० वस्त्र, पात्र.
कंबलं, पायपुछणेणं= कं० कांबली, पा० पाथरीने बेशीए ते तथा रजोहरणो, गुछो.
पाढीयारु, पीढ, फलग, सेज्या, संथारएणं= पा० उधारा लेवो ते, पी० बाजोठ, फ० पाटियुं, से० स्थानक, सं० पाट, कात्र विगेरे तरणां.

उसह, भेसजेणं= उ० औषद, भे० घणी वस्तु एकठीनी फाकी.

पडिलाभेमाणे विहारंमि= प० प्रतिलाभतो,आपतोथको. वी० विचरु.

एहवी साची सरदहणा, परुपणा, फरसणा; करूं तीवारे सुध्द एहवा बारमा अतीथि संविभाग वरतके वीखे जे कोइ अतिचार लागो होय ते आलवं. सुजती वस्तु सचीत उपर मेली होय, सचीत करी ढांकी होय, भोजन वीरीयां साधसाधवीनी भावना न भावी होय, आपसुजतो अनेरा पासे दान दीवरावीयो होय, अहंकारभावे दान दीनो होय तो० ॥ १२ ॥

संलेहणानो पाठ.

अपछीम, मारणंतिय, संलेहणा= अ० कांइ करवुं नथी, मा० मरण समये, स० आहारकखायं जेणे ठंठां कीधां छे ते.

पोषधशाला पुंजीने ॥ १ ॥= संथारो करवानुं स्थानक पुंजी पडिलेहीने.

उच्चार पासवण भुमिका, पडिलेहिने ॥ २ ॥=उ० वडी-
निति, पा० लघुनिति परठववानी, भू० जगा, प०
जोइ तपाशीने.

गमणा गमणे, पडिक्कमीने ॥ ३ ॥=ग० इरियावही, प०
पडिक्कमिने तेथी निवर्त्तवाने.

दर्भादिक संथारो संथरीने ॥ ४ ॥=द० डाभ विगरेनी,
सं० पथारी, स० पाथरीने.

दर्भादिक संथारो दुरुहीने ॥ ५ ॥=द० डाभ प्रमुख-
नी, सं० पथारीए, दु० बेशीने.

पूर्व तथा उत्तरदिसि पर्यंकादिक आसणे बेशीने ॥६॥=
पू० पूर्व तथा उत्तर दिशाए पलांठी वाली अथवा
शक्ति प्रमाणे आ० एक ठेकाणे वेशीने.

करयल संपग्गहीयं, सिरसावत्तयं, मछए, अंजलिकट्टु
॥ ७ ॥=क० बे हाथ जोडीने, सि० माथे आवर्त्तन
चढावीने, म० मस्तके, अं० अंजली करीने.

एवंवयासी, नमोत्थुणं अरिहंताणं भगवंताणं जावसंप-
त्ताणं ॥ ८ ॥=ए० एम भणीए, न० नमस्कार कर
वो, अ० कर्मरुपी वेरी जेणे हण्या एवा अरिहं-
तने ४२, पद सुधी, भ० जेने जनम मरण नथी

तेम नवरूपी अंकुर पण नथी, एवा जे जे जस अने महीमावंत नगवंतने.

जाव संपाविउकामस्स=जा० सिद्धपदने पाम्या त्यां व्रत माने छे.

एम सिद्धअरिहंतनें नमस्कार करीने पछे पोताना धर्माचार्यने नमस्कार करीने ॥ ए ॥=एवा वर्त्तमानकालना तीर्थंकर अने अनंता सिद्धने नमस्कार करीने पछे पोताना धर्माचार्य एटले गुरुने नमस्कार करीने.

पुर्वे जे व्रत आदर्या छे ते आलोइ, पडिक्कमी निंदी निसल्ल थइने ॥ १० ॥=पु० पेहेलां जे व्रत आदर्यां छे, ते० तेना दोष निवारण करीने, प० पचखीने; नि० पोताना आत्माने निंदीने, नि० शल्यरहित थइने.

सव्वं पाणाइवायं पचखामि=स० सर्व, पा० प्रणातीपातने, प० पचखीने. १

सव्वं मुसावायं पचखामि=स० सर्व, मु० मृखावादने, प० पचखीने. २

सव्वं अदिन्नादाणं पचखामि=स० सर्व, अ० अदत्तादान, प० पचखीने. ३

सवं, मेहुणं पचखामि=स० सर्व, मे० मैथुन पचखाने.

सवं, परिग्गह पचखामि=स०सर्व, प०धनमालापचखीने.

सवं कोहं, पचखामि=स० सर्व, को० क्रोध, पचखीने.

सवं माणंच सवं मायंच सवं लोजंच पच्चखामि=स० सर्व मान, स० सर्व माया, स० सर्व लोज, इत्यादि पचखीने.

जाव, मिछा, दंसणं सल्लं, पचखामि=जा० ए विगेरे, मि० अढार पापस्थानक मिथ्यातनां, दं० दर्शनने, स० सल्यने, प० पचखीने.

अकरणि ज्जं जोगं, पचखामि=अ० सर्व पाप जोगने, प० पचखीने.

जावजीवाए=जाव जीवु त्यांसुधी.

तिविहं तिविहेणं=ति० त्रण करणे, ति० त्रण योगे करी.

नकरेमि, नकारवेमि=न० सर्व पापयोग करुं नही, न० सर्व पापयोग करावुं नही.

करतंनाणु जाणामि=अनेरा पाप करता होय तेने रुडुं जाणवुं नही.

मणसा वयसा कायसा=म० मन, व० वचन. का० कायाए करी.

एम अढार पापस्थानक पचखीने ॥ ११ ॥=ए रीते अ-
ढार पापस्थानक तथा अहार पचखीने.

सवं असणं, पाणं=स० सर्व अन्न, पा० पाणी.

खाइमं साइमं, चउविहंपी आहारं=खा० मीठाइ, मेवा.
सा०मुखवास, च०ए च्चारे, पी०पण, आ० जोजन.

पचखामि, जावजीवाए, तिविहं तिविहेणं=प० पचखी-
ने, जा० जाव जीव सुधी, ति० त्रण करण, ति०
त्रण योगे करी.

एम च्चारे आहार पचखीने ॥ १२ ॥=एम चारे आहार
पचखीने.

जं, पियं, इमंसरीरं=जं० अहारादिक शरीरना जे आ-
श्रय तेनी ममता मुकीने प्राणी आत्मा साथे श-
रीरनो सबंध वोसरावे छे. पि० वहालुं, एम शरीर.

इठं, कंतं, पीयं मणुन्नं=इ० वारंवार इछीए ते इष्ट, कं०
विष्ट वर्णादिके करी युक्त छे, पि० प्रिते करी
इंद्रियोनी हरखनो करणहार ते, म० मने करी
जाणीए जे घणो शोजायमान छे ते.

मणामं=म० मनने सदाय वहाला लागे.

उपरना पांच शब्दोनो प्रकार्थ जाणवो.

धिजं, विसासीयं= धि० धीरज, वि० विस्वास उपजाववी.
समयं, आणुमयं= मानवायोग हेतु मानीने वली मानीए,
बहुमयं=वारंवार मानवा जोग.
जंरूकरंरूग समाणं= रत्नना घरेणाना डाबलाथी वाहालुं.
माणंसीयं= रखे तहाड वाय.
माणंउन्हं, माणंखुहा= रखे मने ताप लागे, रखे भूखलागे.
माणं पीवासा= रखे तर्षा लागे, ते माटे पाणी पीउ.
माणंवाला= रखे सर्पादिक करडे.
माणंचोरा= रखे चोर प्रमुख लेइ जाय.
माणंदंसा माणंमसगा= रखे डांस करडे, रखे मसा करडे.
माणंवाइयं, पितियं= रखे व्याधि पीडे, पित जागे.
संभिमं= सं० रखे सलेषमय थाय.
सन्निवाइयं= स० रखे सनेपात त्रिदोष थाय.
विविहा, रोगायंका= वि० विविधि प्रकारना, रो० रोग,
परीसहो, वसगा= प० परीसा, व० रखे उपस्वर्ग थाय,
फासा, फुसंति, त्तिकट्ठु= फा० रखे दुःख, फू० उपजे.
एम जाणीने शरीरनी रक्षा करतो एम करीने.
इयं. पियणंचरिमेहं= इ० एवुं जे माहारुं शरीर, पि०
वहालुं हतुं, च० छेहलुं.

उसास, निसासेहिं=उ० उंचोस्वास, नि० निचोस्वास.

वोसिरामि=जीवना सबंध आश्री वोसरावुं छुं.

तिकट्टु. एम शरीर वोसिरावीने ॥ १३ ॥=एम करीने,
एम शरीरनो सबंध तजु छुं. ॥ १३ ॥

कालंअणव-कंखमाणे, विहरंति=का० मरण वखते जीव
वानी आशा अने मरणनो जय नहीराखतां विचरुं.

एहवी सद्दहणा परुपणाए करी अणसणनो अवसर
आवे तेवारे फर्सनाए करी शुद्धि होजो=एवी
श्रद्धा साची धारणाना उपदेशे करी अणसणनो
वखत आवे ते वारे शुद्ध मन प्रत्ति होजो.

एहवा अपछिम मारणंतिय=छेवट वखते आहार तजी
संथारो करे.

संलेहणा, ऊसणा=सारी लेसाथी, क्षमा राखी.

आराहणाना=जिननी आरधना एवी जे संलेहणाना.

पंचअइयारा, जाणियवा नसमायरियवा=पांच अतिचार
जाणवा पण आदरवा नही.

तंजहा, ते आलोउं=ते जेम, ते निवारण करुं.

इहलोगा, संसपउगे ॥ १ ॥=इ० आलोकमां चक्रवता
दिक थवानी इछा कीधी होय.

परलोगा, संसपउगे ॥ २ ॥प० परलोकमां देवता थवानी
संं० वांछना कीधी होय.   [होय.
जीविया, संसपउगे ॥३॥=जी० जीववानी वांछना कीधी
मरणा, संसपउगे ॥४॥=पीडाए मरणनी इछा करीहोय.
कामजोगा, संसपउगे ॥ ५ ॥=काम जोगनी वांछना
कीधी होय.
तस्स मिछामिडुक्कडं ॥१४॥=ते संलेहणाना पाठ सबंधी
जे कांइ पाप दोष लाग्यो होय ते निवारण होजो.
एम समकित पुर्वक बार व्रत संलेहणासहित अने विशेष.
जे कोइ अतिक्रम ॥ १ ॥=जे वस्तुनां पचखाण कर्यां
होय तेना उपर मन कर्या होय ते.
व्यतिक्रम ॥ २ ॥=चाल्यो.
अतिचार ॥ ३ ॥=ते वस्तु हाथमां लीधी तो.   [आय.
अणाचार ॥४॥=ते वस्तु खाधी तो ते चारे बोलनो जंग
तस्स मिछामि डुक्कडं=तेनो निसफल होजो.

फेर पांच पदोकों वंदना करणकी आज्ञा है स्वामिजी. ॥ णमो अरिहंताणं, णमो सिद्धाणं, णमो आयरियाणं, णमो उवझायाणं, णमो लोए सव्वसाहूणं.

णमो अरिहंताणं केतां श्री अरिहंतजी प्रत्यें म्हारी वंदना नमस्कार होजो. श्री अरिहंतजी कहेवा छे? एक हजार आठ उत्तम लक्षणे करीने विराजमान छे, चोत्रीश अतिशय पांत्रीश वाणीयें करी विराजमान छे, बारगुणें करी सहित, चोशठ इंद्रना पूजनिक, अनंत ज्ञान, अनंत दर्शन, अनंत चारित्र, अनंतलोचन, अनंततप बल वीर्य, अनंता सुख, दिव्यध्वनि, भामंडल, पीठिका, सिंघासण, अशोकवृक्ष, अचत फूलवर्षा, देवदुंदुभि, चामर वींजाय, छत्र धरे, पुरुषाकार पराक्रमके धरणहार, जयवंता, वर्त्तमान काल लोकालोकके प्रकाश करणहारे सर्व देखे, सर्व जाणे, जिनसें कोइ पदार्थ छाना नहीं, अढाइ द्वीप पंदरा क्षेत्रमांहे विचरे, जघन्यतो वीश तीर्थंकर देवजी, उत्कृष्टा एकशो शाठ त[illegible] *एकशो सित्तेर तीर्थंकर देवजी प्रत्यें म्हारी वंदना नमस्कार होजो. तिक्खुत्तोना पाठ

* अर्थइहतंमांही होय आरे.

सहित १००८ वार त्रिकाल त्रिकाल मन वचन काययें करी वांडुं छुं.

णमो सिद्धाणं केतां श्री सिद्धांजी प्रत्यें महारी वंदना नमस्कार होजो. सिद्धांजी कहेवा छे? अनंत ज्ञान, अनंत दर्शन, अनंत बल, अनंत वीर्य, अनंत सुख, अनंता सुखमें सुख, खायक सम्यक्तना धणी हुआ, अटल अवगाहना हुआ, अमर हुआ, चार प्रकारे नामकर्म क्षय कीया, अमूर्ति हुआ, अगरु लघु हुआ, पांच प्रकारका ज्ञानावरणीयकर्म क्षय किया, अनंता केवलज्ञान प्रगट हुआ, नवप्रकारे दर्शनावरणीयकर्म क्षय किया, अनंता केवलदर्शन प्रगट हुआ, दोय प्रकारे वेदनीयकर्म क्षय कीया, बाधा पीडारहित हुआ, दोय प्रकारे मोहनीयकर्म क्षय कीया, लघुभूत हुआ, चार प्रकारे आउखा कर्मक्षय कीया, अमूर्त्ति हुआ, दोय प्रकारे गोत्रकर्म क्षय किया, खोडरहित हुआ, पांच प्रकारे अंतरायकर्म क्षय किया, अ-

नंत शक्तिका धरणहार हुआ, पांचवर्ण नहीं, पांच रस नहीं, पांच संठाण नहीं, आठ फरस नहीं, त्रण वेद नहीं, दोय गंध नहीं, काया नहीं, कर्म नहीं, जन्म नहीं, मरण नहीं, रोग नहीं, शोग नहीं, वियोग नहीं, मोह नहीं, निरंजन, निराकार, एकत्रीश अतिशय, एकत्री गुणे करी विराजमान, पिस्तालीश लाख योजनकी सिद्धसिला छे, ऊंधे छत्रके आकार छे, स्फटिकरत्नमयी छे, जिसकी १४५३०२४ए एक क्रोड बेंतालीश लाख त्रीश हजार दोसो ऊंन पंचास योजन जाजेरी परिधि छे, एक गाउके छठे जागमें उपरले परतलमांहे अणंता सिद्धजगवान् छे, सो सिद्ध पंदरा जेद-का सीजे. १ तीर्थसिद्धा, २ अतीर्थसिद्धा, ३ तीर्थंकरसिद्धा, ४ अतीथकरसिद्धा, ५ स्वयंबो-धसिद्धा, ६ बुद्धिबोहियसिद्धा, ७ प्रत्येकबोधसिद्धा, ८ स्त्रीलिंगसिद्धा, ए पुरुषलिंगसिद्धा, १० नपुं-सकलिंगसिद्धा, ११ स्वलिंगसिद्धा, १२ अन्य-

लिंगसिद्धा, १३ गृहलिंगसिद्धा, १४ एकसिद्धा, १५ अणेगसिद्धा. अनेक गुणे करी बिराजमान छे, तिण सिद्ध जगवानजी प्रत्यें मेरी बंदना नमस्कार होजो. १००८ वार मन वचन कायायें करी तिक्खुत्तोके पाठ सेंति ॥ २ ॥

णमो आयरियाणं केहेतां आचार्यजी प्रत्यें महारी बंदना नमस्कार होजो. आचार्यजी केहेवा छे? १ ज्ञानाचार, २ दर्शनाचार, ३ चारित्राचार, ४ तपाचार, ५ वीर्याचार. ए पांच आचार आप पाले, उर प्रत्यें पलावे, छत्रीश गुणे करी बिराजमान, बावन अणाचीर्णके टालणहार, अढार हजार सीलांगरथके धारणहार, आठ संपदाके धारणहार, तेनां नाम कहे छे. आचार्य संपदा, सूत्र संपदा, शरीर संपदा, वचन संपदा, मति संपदा, उपयोग संपदा, वाचना संपदा, संग्रह संपदा. इत्यादि अनेकगुणे करी बिराजमान तिन आचार्यजी प्रत्यें महारी बंदना

नमस्कार होजो. मन वचन कायायें करीनें एक हजार आठवार तिक्खुत्तोके पाठसेंति ॥ ३ ॥

णमो उवझायाणं केतां उपाध्यायजी प्रत्यें म्हारी वंदना नमस्कार होजो. उपाध्यायजी कहेवा ठे? इग्यारा अंग, वारा उपांग आप जणे, उरने जणावे, अमृतवाणीयें उपदेश देवे, जव्य-जीवोकों प्रतिवोधे, ज्ञानवंत, दर्शनवंत, चारित्रि-वंत, आचारांगजी, सूयगडांगजी, ठाणांगजी, समवायांगजी, विवाहपन्नत्ति, ज्ञाताजी, उपासक्क दशांगजी, अंतगडजी, अणुतरोववाइजी, प्रश्न-व्याकरणजी, विपाकजी. एवं इग्यारां अंगसूत्र जाणवा. उववाइजी, रायपसेणीजी, जीवाजिगमजी, पन्नवणाजी, जंवुद्वीपपन्नत्तिजी, चंदपन्नत्तिजी, सूर्य पन्नत्तिजी, निरयावलिकाना पांच कप्पीयाजी, कप्पवडसियाजी, पुप्फियाजी, पुप्फचूलियाजी, वह्निदशाजी, एवं वारा उपांग जाणवा. लघुनिशि-थजी, ववहारजी, वृहतकल्पजी, दशाश्रुतस्कं-

धजी, एवं चार छेद जाणवा. नंदीजी, अणुयोग डुवारजी, दशवैकालिकजी, उत्तराध्ययनजी, एवं चार मूलसूत्र जाणवा. ए एकतीस हूआ. अरु बत्तीसमा आवश्यकजी जानना. ज्ञानके भंडार, दयाके सागर, ज्ञानरूपी नेत्रके दातार, अनेक गुणे करी बिराजमान छे, तिण उपाध्यायजी प्रत्यें महारी मन वचन कायायें करीने त्रिकाल त्रिकाल तिख्खुत्तोके पाठ सेंति एक हजार आठवार बंदना नमस्कार होजो ॥ ४ ॥

श्री केवलीजी प्रत्यें महारी बंदना नमस्कार होजो. श्री केवलीजी कहेवा छे? चार घनघातीयां कर्म क्षय करीने केवली हूआ, सर्व देखे, सर्व जाणे, जिनसें कोइ पदार्थ छाना नहीं, केवलज्ञान केवलदर्शने करी बिराजमान, जघन्य तो दोय कोडी केवली, उत्कृष्टा नव कोडी केवली, तिण केवलीजी प्रत्यें मेरी त्रिकाल त्रिकाल मन, वचन, कायायें करी त्तिख्खुत्तोके पाठसेंति एक

हजार आठवार वंदना नमस्कार होजो ॥ ६ ॥

धर्माचार्य प्रत्यें महारी वंदना नमस्कार होजो. धर्माचार्यजी कहेवा छे ? धर्मोपदेशके दातार, मोक्ष मार्गके दातार, सम्यक्त्व रत्नके दातार, ज्ञानरूपी नेत्रके दातार, धन्य छ ग्राम, नगर, धन्य छ देश, पुर, पाटण, जिहां धर्माचार्यजी विचरे छे, धन्य छ श्रावक श्राविका जो सूजता आहार पाणी वस्त्र पात्र प्रतिलाभे छे, अनेक गुणे करी विराजमान छे, तिण धर्माचार्यजी प्रत्यें महारी वंदना नमस्कार होजो. त्रिकाल त्रिकाल मन, वचन कायायें करी तिक्खुत्तोके पाठ सेंति एक हजार आठवार वंदना नमस्कार होजो ॥ ६ ॥

गणधरजी प्रत्यें महारी वंदना नमस्कार होजो. गणधरजी कहेवा छे ? श्री जिनेंद्रदेवकी वाणीके जीलणहार, श्री तीर्थंकर देवाधिदेवकी आणाके पालनहार, समचउरंस संसठाणके धरणहार, वज्र ऋषभनाराच संघयणके धरणहार, छप्पन्न बोले

करी बिराजमान, इंद्रनूति आदे देइ चौदासें बावन गणधर अनेक गुणेकरी बिराजमान, तिण गणधरजी मत्यें म्हारो त्रिकाल त्रिकाल मन, वचन, कायायें करी तिखुत्तोके पाठ सेंति एक हजार आठवार वंदना नमस्कार होजो ॥ ७ ॥

णमो लोए सव्वसाहुणं केहेतां सर्व साधु साधवीजी मत्यें म्हारी वंदना नमस्कार होजो. श्री साधु साधवीजी कहेवा छे? पंचमहाव्रतके पालनहार, पंचेंद्रियके दमनहार, चार कषायके टालणहार, पांच समिति समिता, त्रण गुप्ते गुप्ता, करण सच्चे, जोग सच्चे, क्षमावंत, वैराग्यवंत, नाण संपन्ने, दरिसण संपन्ने, चारित्र संपन्ने, मनसुमति धारना, बचन सुमति धारना, काय सुमति धारना, शीत आदिक वेदना सहे, मरणांतिक उपसर्ग सहे, पांच आचारके पालणहार, छकायके रखवाल, सात कुवसनके त्यागी, आठ मदके बिदारणहार, नव वाडे ब्रह्मचर्यके पालणहार, दश

भेदे यतिधर्मके धरणहार, बारा भेदे तपके तपन-हार, तेर अक्रियाके टालणहार, सत्तराभेदे संय-मके पालनहार, अढारा पापके त्यागनहार, बा-वीश परिसहके जितनहार, सत्तावीश गुणे करी विराजमान, त्रीश महामोहनीय कर्मके निवारण-हार, बेतालीश दोष टालके आहार लेवे, बावन अनाचिर्णके टालनहार, अंताहारी, पंताहारी, लोखाआरी, तुच्छाआरी, कोहजीये, माणजीये, मायाजीये, लोभजीये, निंद्राजीये, अढार द्वीप पंदरा क्षेत्रमें विचरे, जघन्य दोय हजार क्रोड सा-धु साधवी, उत्कृष्टा नव हजार क्रोड साधु साधवी, तिण साधु साधवीजी प्रत्यें म्हारी वंदना नमस्कार होजो. त्रिकाल त्रिकाल मन वचन कायायें करी-ने तिखुत्तोके पाठ सैंति एक हजार आठवार नमस्कार होजो ॥

॥ दोहरा ॥ अनंत चोवीसी जिन नमुं, सिद्ध अनंता कोड़ ॥ केवलज्ञानी सबे थविर, वंदु बे

करजोड ॥ १ ॥ दोय कोड केवलधरा, विहरमाण जिनवीस॥ सहस्स युगल कोडी नमुं, साधु नमु निशदीस ॥२॥ खमा खमाया में खमा, सब्बे जीवा लार ॥ सिद्धा साख आलोवशुं, मेरा वयर नही किस लार ॥ गाथा ॥ खामेमि सब्बे जीवा, सब्बे जीवा खमंतु मे॥ मित्ती में सब्ब भुएसु, वेरं मझ्झं न केणइ ॥ १ ॥ सातलाख पृथ्वीकाय, सातलाख अप्पकाय, सातलाख तेउकाय, सातलाख वाउ-काय, दशलाख प्रत्येक वनस्पतिकी जात, चौद लाख कंदमूलकी जात, बे लाख बेंद्री, बें लाख तेंद्री, बे लाख चौरिंद्री, चार लाख नारकी, चार लाख देवताकी जात, चारलाख तिर्यंचपंचेंद्रीकी जात, चौदलाख मनुष्यकी जात, एवं समुच्चय चार गति चौरासी लाख जीवायोनीको खमावुं ॥

इहां तक चार आवश्यक पूरे हूए॥ पांचमा आवश्यककी आज्ञा लेना है स्वामीजी, आज्ञा देवो ॥

इहां नवकार कहना, फेर करेमिभंतेका पाठ

कहना, अढारा पापस्थानक कहणा, फेर इच्छा-
मि ठामि पायच्छित्त विशोधनार्थं करेमि काउस्स
ग्गं, ए सारी पाटी कहणी, फेर तस्सुत्तरीकी पा-
टी कहणी, फेर चार लोगस्सकी पाटीका ध्यान
करना नित्यका, आगें आप आपणी धारणा प्र-
माणे करना. फेर नवकार कहकर ध्यान पाडना
समाप्त करना. फेर आर्त्तध्यान, रौद्रध्यान ध्याया
होय, धर्मध्यान, शुक्लध्यान न ध्याया होय, तथा
ध्यानके विषे मन चल्या होय, वचन चल्या होय,
काया चली होय, तो तस्स मिच्छामि दुक्कडं ॥

फेर एक पाटी लोगस्सकी उच्चारसें प्रगट प
ढणी, फेर दोय पाटी इच्छामि खमासमणोकी पढ-
णी, फेर एसा कहणा. पांच आवश्यक पूरा हूआ,
छठा आवश्यककी आज्ञा है स्वामीजी. फेर उ-
न्ना होइने गुरु पासें धारणा प्रमाणे पच्चक्खाण
करना. फेर यह कहना. १ सामायिक एक, २ च-
उविसच्छो दो, ३ वंदना तीन, ४ पडिक्कमणा चार,

५ काउस्सग्ग पांच, ६ पच्चख्काण छ, इन विषे कोइ दोष पाप लाग्या होय ते आलोउं. आगेका पीछे, पीछेका आगे, बधत्ति कमती अक्षर मात्रा बोलाइ होय, तो तस्स मिछामि दुक्कडं ॥

मिथ्यात्वनुं पडिकमणुं, अव्रतनुं पडिकमणुं, प्रमादनुं पडिकमणुं, असुभ योगनुं पडिकमणुं, कखायनुं पडिक्कमणुं, ए पांचे पडिक्कमणां सम्यग् रिते पडिकम्यां ना होय तो, तस्समिछामि दुक्कडं. गया कालनुं पडिक्कमणुं, वर्तमान कालनी सामायक, आवता कालनां पचखाण, ए त्रणे काल सबंधी किंचितमात्र पाप दोष लाग्यो होय तो अरिहंत केवली भगवंतनी साखे मिछामि दुक्कडं॥ उपर दो पाटी नमुत्थुणं कीजे. पूर्व कहेली हे सो कहणी. ॥ इति पडिक्कमणा समाप्त. ॥

॥ अथ ॥ चोवीसीकी लावणी लिख्यते ॥

॥ अरिहंत सिद्ध आचार्य उपाध्याय, साधु समरणा ॥ तीर्थंकर रतनारी माला, सुमरणा नित्य

करणा ॥ समरीयें माला, मेरीजान समरीयें माला ॥ ज्युं कटे करमका जाला, ए जीवतणा रखवाला, ध्यान तीर्थंकरका धारणा रे, ध्या० ॥ पांच प्रद चोवीश जिणंदका, नित्य लीजे सरणा ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ श्रीऋषभ अजित संभव अभि नंदन, अति आनंद करना ॥ सुमति पद्म सुपार्श्व चंद्रप्रभ, दास रहुं चरणा ॥ चरण नित्य वंडु, मेरी जान चरण नित्य वंडु ॥ ज्युं कटे कर्मका फंदा, तुम तजो जगतका धंधा, दीठा होवे नयन अमितो ठरणा रे ॥ दीठा० ॥ पांच पद० ॥ २ ॥ सुविधि शीतल श्रेयांस वासुपूज्य, हिरिदय मांहे धरणा ॥ विमल अनंत धर्मनाथ शांतिजी, दास रहुं चरणा ॥ जिनंद मोहे तारो, मेरो जान जिनंद मोहे तारो ॥ संसार लगे मोहे खारो, वैराग्य लगे मोहे प्यारो, में सदा दास चरणारो, नाथजी अब कृपा करणा रे ॥ नाथ० ॥ पांच पद० ॥ ३ ॥ कुंथु अर मल्लि मुनिसुव्रतजी, प्रभु तारण तरणा ॥

नमि नेम पार्श्व महावीरजी, पाप परा हरणा ॥ तरे भव प्राणी, मेरी जान तरे भव प्राणी ॥ संसार समुद्र जाणी, सुणो सूत्र सिद्धांतकी वाणी, पाप कर्मसें अब तो डरणा रे ॥ पाप० ॥ पांच पद० ॥४॥ इग्याराजी गणधर वीस विहरमान, वांद्या शुं मीटे मरणा ॥ अनंत चोवीसीकुं नित नित वांडुं, डुरगति नही पडणा ॥ मिथ्या अंध मेटो, मेरी जान मिथ्या अंध मेटो ॥ रहो धर्म ध्यानमें शेटो, जिनराज चरण नित्य भेटो ॥ डुख दारिद्र सब तो हरणा रे ॥ डुख० ॥ पांच पद० ॥ ५ ॥ जैनधर्म पाया बिन प्राणी, पापशुं पिंड भरणा ॥ नीट नीट मानव भव पायो, धर्मध्यान करणा ॥ करो शुद्ध करणी, मेरी जान करो शुद्ध करणी, निरवाण तणी निसरणी, तुम तजो पराइ परणी, एक चित्त धर्मध्यान करणा रे ॥ एक० ॥ पांच पद० ॥ ६ ॥ विहरमाण तीर्थंकर गणधर, मनमां शुद्ध करणा ॥ पद्म पारधि कहे कल्याणी, कीया तवन बरना ॥ बरन

गुन कीना, मेरी जान वरन गुन कीना ॥ जैसा अ-
मृत प्याला पीना, एक शरण धर्मका लीना, रिख
लालचंद गुण कीना ॥ करो नवतत्वका निरणा
रे, करो० ॥ पांच पद० ॥ ७ ॥ इति ॥

॥ अथ स्तवन ॥

॥ धम्मो मंगल महिमा निलो, धर्म समो नही
कोय ॥ धर्मथकी नमे देवता, धर्में शिवसुख होय ॥
॥ ध० ॥ १ ॥ जीवदया नित्य पालीयें, संयम सतर
प्रकार ॥ बारा भेदें तप तपे, धर्मतणो ए सार ॥
॥ ध० ॥ २ ॥ जिम तरुवरने फूलडे, भमरो रस
ले जाय ॥ तिम संतोषे आतमा, फूलने पीडा न
थाय ॥ ध० ॥ ३ ॥ इणविध विचरे गोचरी, वहोरे
सूजतो आहार ॥ ऊंच नीच मध्यम कुलें, धन्य ते
अणगार ॥ ध० ॥ ४ ॥ मुनिवर मधुकर सम कह्या,
नही तृष्णा नही लोभ ॥ लाधो भाडो दिये देहने,
अण लाधां संतोष ॥ ध० ॥ ५ ॥ अध्ययन पहेले

दुम्म पुप्फिए, सखरा अर्थ विचार ॥ पुण्यकलश-
शिष्य जेतसी, धर्मे जयजयकार ॥ ध० ॥६॥ इति॥

॥ अथ सोले जिन स्तवन लिख्यते ॥

॥ श्री नवकार मंत्र जीरो ध्यान धरो ॥ एहीज देशी ॥

श्री रिखब अजीत संजव स्वामी, बंदु अजिनं-
दण अंतर जामी ॥ रागधेष दोय खय करणा, बंदु
सोलेई जिन सोवन वरणा ॥ १ ॥ सुमतनाथजीने सु-
पासो, प्रज्ञु मुगत गया मेट्यो गरजावासो ॥ मेटदिय
जनमने मरणा ॥ बंदु० ॥२॥ सीतल श्री श्रंसजिन दोई,
प्रज्ञु चवदेई राज रह्याजोई ॥ विमल मत निरमल क-
रणा ॥ बंदु० ॥ ३ ॥ अनंत नाथ अनंत ज्ञानी, ज्यांसु
मनडारी बात नही छानी ॥ धर्मनाथजीको ध्यानहि
रदे धरणा ॥ बं० ॥ ४ ॥ संतनाथ साता कारी, कुंथु-
नाथ स्वामीरी जावुं बलीहारी ॥ अरियनाथ आतम
ऊद्धरणा ॥ बं० ॥ ५ ॥ महीमा घणीहो नमीनाथ
तणी, महावीरजी हुवा सासणरा धणी ॥ मे धरिया
प्रज्ञु थारां चरणा ॥ बं० ॥ ६ ॥ तीन लोकमें रूप प्रज्ञु
पायो, एसो मायडी पुत्र बीजो नही जायो ॥ चोसठ
इंद्र जेटे चरणा ॥ बं० ॥ ७ ॥ शरीर संप्रदा सुंदर

सोवे, निरखंतांरा नयण हुरत मोहे ॥ चतुरारातो चित्त हरणा ॥ वं० ॥ ८ ॥ जिगमीग दीप रह्या देही, ज्यांने सुरनर निरख रह्या केई ॥ ज्यांरी आंखां जाणे अमी ठरणा ॥ वं० ॥ ए ॥ पग नख सुं मस्तक तांई, ज्यांरो शरीर बखाणयो सूनर माही ॥ च्यारुंई सव लेवे सरणा ॥ वं० ॥ १० ॥ सम चेई आरज सुणो सोले, रिख रायचंदजी अणपरे बोले ॥ म्हारी आवागमण दुःख दुरे हरणा ॥ वं० ॥ ११ ॥ संमत्त अठारे ठतीशे वासे, कियो नागोर चउमासो जाव सरसे ॥ जजन किया नवसागर तिरणा ॥ वं० ॥ १२ ॥

॥ अथ अष्ट जिन स्तवन लिख्यते. ॥

(श्री नवकार जपो मनरंगे ॥ एहीज देशी)

प्रह उठी परजाते वंदु, श्री पद्म प्रजुजीरा पाय रीमाई ॥ वासपुंजजो तो ह्मारे मन वसीया, कमीयन राखी काय रीमाई ॥ उपजे आणंद आठ जिन जपता, आठुं कर्म जाय तुट रीमाई ॥ १ ॥ सुख संपदने लीला लाधे, रहे जरिया जंडार अखूट रीमाई ॥ उ० ॥ २ ॥ दोनु जिनवर जोड विराजे, हिंगुल वरण लाल रीमाई ॥ तीरथ थापीने करमाने कापी,

पाप किया पय माट रीमाई ॥ उ० ॥ ३ ॥ चंदा प्रभु जोने सुबुद्द जिणेश्वर, दोय हुवा सुवेत रीमाई ॥ मोत्यां वरणो देही दीपे, मुजदेखण अधीक उमेद रीमाई ॥ उ० ॥ ४ ॥ मल्लिनाथ जिन पारस परभू, ए नीला मोरनी पांख रीमाई ॥ निरखंनारा नयण न-धापे, अमिय ठरे ज्यांरी आंख रीमाई ॥ उ० ॥ ५ ॥ मुनिय सुव्रत जिननेनजिणेश्वर, सांवल वरण शरीर रीमाई ॥ इंद्रासुं वली इधका दीपे, दीठा हरखे हिवडो हीर रीमाई ॥ उ० ॥ ६ ॥ रूप अनोपम आवज्ञ विराजे, ज्युं हीरा जडीया हेम रीमाई ॥ अंतरसुं अधिकी कस वोई, मुज केहेता न आवे केम रीमाई ॥ उ० ॥ ७ ॥ सिवपुर मांहे साहेब सोवे, हुं नवी जाणु दुर रीमाई ॥ मुज चित्त मांहे वस्या परमेश्वर, वंदु उगते सूर रीमाई ॥ उ० ॥ ८ ॥ ए आठु अरिहंतारे आगल, अरज करूं कर जोड रीमाई ॥ रिख रायचंदजी कहे, ग्यानी म्हारा, पुरोनी सवज्ञा कोड रीमाई ॥ उ० ॥ ९ ॥ संमत आठरेने बरस बतीसे, नागोर सहेर चोमास री-माई ॥ प्रसाद पुज जेमलजी केरे, कीयो ज्ञान तणो अभ्यास रीमाई ॥ उ० ॥ १० ॥

॥ अथ स्तवन पद लिख्यते ॥ राग वेलावल ॥

रे जीव जिण धर्म किजीये, धर्मना चार प्रकार ॥ दान सियल तप जावना, जग मांहे ए तंनसार ॥ रे० ॥ ॥ १ ॥ वरस दिवसने पारणे, श्री आदेसर आहार ॥ इक्षुरस प्रतिलाजियो, श्री श्रीअंस कुमार ॥ रे० ॥ २ ॥ गजजव ससलो राखीयो, कीधी करुणा सार ॥ श्रेणिक नृप ग्रहे अवतस्यो, अंगज मेघ कुमार ॥ रे० ॥ ३ ॥ चंपा पोल उघाडवा, चालणी काढ्यो नीर ॥ सती ए सुजद्रा जस थयो, तिणरो सियल सधीर ॥ रे० ॥ ४ ॥ तपकरी काया सोषवी, अरस निरस ले आहार ॥ वीरजिणंद वखाणियो, धन धन्नो अणगार ॥ रे० ॥ ॥ ५ ॥ अनंत जावना जावतां, धरतां निरमल ध्यान ॥ जरत अरिसाजुवनमें, पाम्यो केवलग्यान ॥ रे० ॥ ६ ॥ इह धर्म सुरतरू समो, एहनी सीतल गाय ॥ समयसुंदर कहे सेवतां, मोक्षतणा फल पाय ॥ रे० ॥ ७ ॥

॥ अथ ७ संवरनी सज्झाय लिख्यते. ॥

श्री वीर जिणेश्वर गौतमने कहे, संवर धरतारे सहु जन सुख लहे (त्रोटक छंद) सुख लहे संवर, कहे जिनवर, जीव हंसा टालिये ॥ सुक्षम बादर त्रस

थांवर, सर्वे प्राणी पाळीए ॥ मन वचन काया धरी समता, ममता कछु न आणिए ॥ सुण वछ गोयम वीर जंपे, प्रथम संवर जाणिए ॥ १ ॥ बीजे संवर जिनवर इम कहे, साचो बोल्यारे सहु जन सुख लहे ॥ (त्रोटक छंद) सुख लहे साचो सुजस सघले, सत्य वचन संभारिए ॥ जिहां होय हंसा जीव केरी, तेह भाषा टालिए ॥ असत्य टाली सत्य आगम, मंत्र नवकार भाखिए ॥ सुण वछ गोयम वीर जंपे, जीभ जतन कर राखिए ॥ २ ॥ तीजे संवर घर बाहेरसही, अदत्त परायोरे लेतां गुण नही (त्रोटक छंद) गुण नही लेतां अदत्त जोतां, दूर परायो परिहरो ॥ निजराज दंमे लोकनंडे, इसो नंफण कांइ करोजी ॥ इसो जाण मन विवेक आणो, संचयोज लाधे आपणो ॥ सुण वछ गोयम वीर जंपे, नही लिजे पर थापणो ॥ ३ ॥ चउथे संवर चउथो व्रत धरो, सियल सघलेरे अंगे अलंकरो (त्रोटक छंद) अलंकरो अंगे सियल सघले, रंग राचो एसही ॥ जुग मांहे जोतां एह जालम, और उपमा को नही ॥ इसो जाण तुम नार पराई, रिखेज निरखो नेणसुं ॥ सुण

वठ गोयम वर जंपे, कबुन कहिए वेणसुंजी ॥ ४ ॥ पंचमे संवर परिग्रह परिहरो, मुरख मायारे ममता मत करो (त्रोटक ढंद) मत करो ममता दिन रेण रुलतां, जोय तमासो एवडो ॥ मणी रत्न कंचण कोड हुवेतो, तृपत न थावे जीवडो ॥ होय जिहां तिहां लाभ वहुलो, लोभ वादे अती बुरो ॥ सुण वठ गोयम वीर जंपे, त्रसणा घेटी परिहरो ॥ ५ ॥ ढठे संवर ढठो व्रत धरो, रात्री भोजन भवियण परिहरो (त्रोटक ढंद) परिहरो भोजन रयणीकेरो, प्रतेक पातिक एहुनो ॥ संसार रूलशी दुःख सहेसी, सुख टलशी देहनो ॥ इसो जाण संवेग श्रावक, मुनगुण व्रत आदरो ॥ सुण वठ गोयम वीर जंपे, सिवरमणी वेगी वरो ॥ ६ ॥

॥ अथ श्री नवकारमंत्र स्तवन लिख्यते ॥

प्रथम श्री अरिहंत देवा, ज्यांरी चउसठ इंद्र करे सेवा ॥ मारग ज्यांरो सूध खरो, श्री नवकार मंत्रजीरो ध्यान धरो ॥ १ ॥ चोतीस अतिसे पैंतीस वाणी, प्रभु सघलारा मनरी जाणी ॥ कर जोडी ज्यांसुं विनंती करो ॥ श्री० ॥ २ ॥ भव जीवाने भगवंत तारे,

पछे आप मुगत मांहे पाउधारे ॥ सकल तीर्थंकरनो एकसिरो ॥ श्री० ॥ ३ ॥ पनरे भेदे सिद्ध सिधा, ज्यां अष्ट करमाने खयकिधा ॥ सिवरमणीने वेग वरो ॥ ॥ श्री० ॥ ४ ॥ चवदेह राजरे उपर सही, जठे जनम जरा कोई मरण नही ॥ ज्यांरो भजन किया भव सायर तीरो ॥ श्री० ॥ ५ ॥ तीजे पद आचारज जाणी, जिणरी वल्लव लागे अमृत वाणी ॥ तन मनसुं ज्यांरी सेव करो ॥ श्री० ॥ ६ ॥ संघ मांहे सोवे स्वामी, जिके मोक्ष तणा हुय रह्या कांमी ॥ ज्यांने पुज्या म्हाशे पाप झरो ॥ श्री० ॥ ७ ॥ उपाध्यायजीरी बुद्धि भारी, ज्यां प्रतिबुज्या बहु नरनारी ॥ सूत्र अरथ जे करे सखरो ॥ श्री० ॥ ८ ॥ गुण पंचवासे करी दिपे, ज्यांसु पाखंडी कोई नही जीपे ॥ दूर कियो ज्यां पाप परो ॥ श्री० ॥ ९ ॥ पंचमे पद साधुजीने पुजो, यां सरीखो निजर न आवे दूजो ॥ मिटाय देवे ते जनम जरो ॥ श्री० ॥ १० ॥ जो आरमारा सुख चावो, तो थें पांच पदाजीरा गुण गावो ॥ क्रोड भवारा करम हरो ॥ श्री० ॥ ११ ॥ पुज जेमलजीरे प्रसादे जोडी, सुणतां तुटे करमारी कोडो ॥ जीव छकायारा जतन

करो ॥ श्री० ॥ १२ ॥ सहेर विकानेर चउमासो, रिखरायचंदजी इम नासो ॥ मुक्ति चाहो तो धरम करो ॥ श्री० ॥ १३ ॥

॥ अथ भरत वाहुवलनी सजाय लिख्यते ॥

राज तणारे अती लोभिया, भरत वाहुवल कुंजेरे ॥ मुठ उपाडी मारवा, वाहुवल प्रतिवुझेरे ॥ वीरा ह्मारा गजथकी उतरोरे, गज चढ्यां केवल न होसीरे ॥ वी० ॥ १ ॥ वंधव गजथकी उतरोरे, व्राह्मी सुंदरी इम भाषेरे ॥ रिखव जिणेश्वरे मोकली, वाहुवल तुम पासेरे ॥ वी० ॥ २ ॥ लोच करी संजम लियो, आयो वली अभिमानोरे ॥ लघु वंधव वांदु नही, काउसग्ग रह्या सुभ ध्यानोरे ॥ वी० ॥ ३ ॥ वरस दिवस काउसग्ग रह्या, वेलडियां विटाणारे ॥ पंखी माला मांडिया, सीत ताप सुकाणारे ॥ वी० ॥ ४ ॥ साधवी वचन सुणी करी, चमक्या चित्त मझारोरे ॥ हय गय रथ पायक तज्या, पीण चडियो अहंकारोरे ॥ वी० ॥ ५ ॥ वैरागे मन वालियो, मुक्यो निज अभिमानोरे ॥ चरण उठायो वांदवा, पांम्या केवलग्यानोरे ॥ वी० ॥ ६ ॥ पहूता केवली परखदा, वाहुवल

रिख रायोरे ॥ अजर अमर पदवी लही, समयसुंदर वंदे पायोरे ॥ वी० ॥ ७ ॥

॥ अथ धर्मरुचीनी सज्झाय लिख्यते ॥

चंपा नगर निरोपम सुंदर, जठे धर्मरुची रिख आया ॥ मास पारणे गुरु आग्या ले, गोचरिया सिधाया हो ॥ मुनिवर, धर्मरुची रिख वंदु ॥ ए आंकडी ॥ भव भव पाप निकांचत संचत, दूक्रुत दूर निकंदु हो ॥ मुनिवर धर्मरुची रिख वंदु ॥ २ ॥ निची द्रिष्ट धरण लिर सोहे, मुनिश्वर गुण भंमारे ॥ भीक्षा अटण फिरतां आया, नागाश्री घर द्वारे हो ॥ मुनि० ॥ ३ ॥ खारो तूंबो जेहेर हलाहल, मुनिवरने वोहराव्यो ॥ सहेज उखरडी आई अमघर, कहो बाहेर कुण जावेहो ॥ मु० ॥ ४ ॥ पूरण जाणी पाछा वलिया, गुरु आगे आवी धरीयो, कोण दातार मिल्यो रिख तोने, पूरण पातर भरियो हो ॥ मु० ॥ ५ ॥ नाना करतां मोने वहिरायो, भाव उलट मन आणी ॥ चाखीने गुरु निरणय कीधो, जेहेर हलाहल जाणी हो ॥ मु० ॥ ॥ ६ ॥ अखाज अभोजन कुटक सम खारो, जो मुनिवर तुं खासी ॥ निरबल कोठे जेहेर हलाहल, आ-

काले मरजासी हो ॥ मु० ॥ ७ ॥ आग्या ले परठणने चाल्या, नीरवद ठोर मुनि आया, बिंदू एक परठेव्या उपर, किडिया बहु मरजाया हो ॥ मु० ॥ ८ ॥ अल्प आहारथी पहुची हंसा, सर्वथी अनरथ जाणी ॥ परम अभय रस चात्र उत्कट धर, किडियारी करुणा आणी हो ॥ मु० ॥ ९ ॥ देह पडंतां दया निपजे, तो मोटा उपगारो ॥ खीर खांड सम जाणी ने मुनिश्वर, ततक्षण कर गया आहारो हो ॥ मु० ॥ १० ॥ प्रबल पीड सरीरमें व्यापी, आवण सक्तज थाको ॥ पादू गमन कीयो संथारो, समता दृढता राखी हो ॥ मुनि० ॥ ११ ॥ सरवारथसिद्ध पहुंता शुभजोगे, महा रमणीक विमाणे ॥ चउसट मणरो मोती लटके, करणीरे परमाणे हो ॥ मुनि० ॥ १२ ॥ खबर करणने मुनिवर आया, रिखजी कालज कीधो ॥ धीग धीग इण नागश्रीने, मुनिवरने विख दीधो हो ॥ मुनि० ॥ १३ ॥ हुई फजीती कर्म बहु बांध्यां, पहुंती नरक दुआरो ॥ धन धन इण धर्मरुचीने, करगया खेवो पारो हो ॥ मु० ॥ १४ ॥ पांसठ साल जोधाणा मांहे, सुखे कीयो चोमासो ॥ रत्नचंदजी कहे एह मुनिवरना, नाम थकी सिव वासो हो ॥ मु० ॥ १५ ॥

॥ अथ उपदेसो लिख्यते ॥

तेरी फुलसी देह पलकमें पलटे, क्या मगरूरी राखेरे ॥ आतम ग्यान अमीरस तजने, जेहर जडी किम चाखेरे ॥ ते० ॥ १ ॥ काल बेरी तेरे लारे लागो, ज्युं पीसे जिम फाकेरे ॥ जरा मंजारी छलकर बेठी, जिम मुसापर ताकेरे ॥ ते० ॥ २ ॥ सिरपर पाग लगी कसबोई, निवडा छिनगा राखेरे ॥ निरखे नार पारकी नेणा, वचन विखे रस चाखेरे ॥ ते० ॥ ३ ॥ इंद्र धनुष ज्युं पलकमें पलटे, देह खेह सम दाखेर ॥ इणसुं मोह करे सोही मुरख, इम कह्यो आगम साखेर ॥ ते० ॥ ४ ॥ रत्नचंदजी जग देख इथरता, बंधिया कर्म विपाकोरे ॥ सिव सुख ग्यान दीयो मोय सतगुरु, तिण सुखरी आसी लाखेरे ॥ ते० ॥ ५ ॥

अथ दसमी कालिकना अष्टमा अध्ययनना अर्थनी ढाल लिख्यते.

श्री जिनवर गणधर मुनिवरने कहेरे, हंसा टालीनें दया पालरे ॥ जुगा जुवा जीव कह्या छकाय नारे, पग पग जयणा करीने चालरे ॥ श्री० ॥ १ ॥ टाले मुनि सुक्ष्म आठ बिराधनारे, छंडे वली मर्दम

छर परमादरे ॥ तप जप खप करकाया सोसइरें, जीपे इंद्रयाना विखय संवादरे ॥ श्री० ॥ १ ॥ जराजा न करे देहो जोजरीरे, न वदे रोग पीडा घटमांहरे ॥ इं-द्रया तो हिणी न पडे जिहांजगे, करकर धर्म उछा-हरे ॥ श्री० ॥ ३ ॥ क्रोधथी वेर वधे घटे प्रीतडीरे, मानथी विणसे विनय आचाररे ॥ माया वाला वाले सरनी गमेरे, लोभथी विनसे सहु संसाररे ॥ श्री० ॥ ॥ ४ ॥ जो तक निमत्त सुहया फल कहे रे, जंतर मं-तर झाडा तेमरे ॥ उखद वेखद कामण केलवेरे, ते गुरु तीरेन तारे केमरे ॥ श्री० ॥५॥ चित्त जीती न जोवे नारी चित्ररीरे, वाल लोचन जिम रवीतेजरे ॥ हि-णीतो खीणी सो वरसा तणीरे, न धरे ब्रह्मचारी ति-णसुं हेजरे ॥ श्री० ॥ ६ ॥ कुकडीरा वचडा डरे वि-लावसुंरे, डरे ब्रह्मचारी नारीसुं तेमरे ॥ सोला सि-णगारने खटरस खायवोरे, ताल खुट जेहेर करे जे-मरे ॥ श्री० ॥ ७ ॥ वस्त्र सयणासण पाय पुछणोरे, पडिलेहण लेवा लेवा जोगरे ॥ धन धन मुनिश्वर चंदज्युं निरमलारे, जस लेसी इह लोगे परलोगरे ॥ श्री० ॥ ८ ॥ आचार पणही नाम अध्ययनमेंरे,

आठमे सखर आचाररे ॥ सिद्धंत साखे जाखे जेत-सीर, सूत्रथी हुयजो मुज निस्ताररे ॥ श्री० ॥ ए ॥

॥ अथ परस्त्रीनी सज्झाय लिख्यते ॥

मत ताकहो नार बिराणी, हेरीहे, आ नरकनी-साणी ॥ ए आंकडी ॥ परनारी छे कालीरे नागण, के वीख बेल समाणी ॥ तेज पराक्रम विलणकाजे, ए घर मंकी घाणी ॥ गुणवन बालण छाणी ॥ म० ॥ ॥ १ ॥ रावण राय त्रीखंडको नायक, सीता हरी घर आणी ॥ राम चढ्या दल बादल लेकर, मार्योहे सा-रंगपाणी ॥ कथा आगम मांहे आणी ॥ म० ॥ २ ॥ पद्मोत्तर निज लाज गमाई, कीचक निज कहा-णी ॥ मणीरथ मुवो मेणरया वस, अपजस लियो अनाणी ॥ जग मांहे प्रगट कहाणी ॥ ३ ॥ गौ ब्राह्म-णने बाल हित्या रिख, नार हित्या वली जाणी ॥ तिणथी पाप अधिक पण लागे, भाख्यो केवल ना-णी ॥ के अनंत दूःखांरी खांणी ॥ म० ॥ ४ ॥ रतन जतन कर सिव अराधो, छंडोनी कुमत पुराणी ॥ मु-क्त मेहेलनी सेहल अचल सुख, मुक्त रमण निसि-राणी ॥ के वीर जिणंदनी वाणी ॥ म० ॥ ५ ॥ रात्र

छियांसीए महा मंदिरमें, सियल कथा सु वखाणी ॥ सिल विना सहु जन्म अख्यारथ, क्या राजा क्या राणी ॥ सियल जस उत्तम प्राणी ॥ म० ॥ ६ ॥

॥ अथ नेम राजुलनी लावणी लिख्यते ॥

फिकर अब लगी मेरा तनमें, नगीना नेम गया वनमें ॥ बात कीती कहु सजनी, पिया विन देहीकु तजणी ॥ पिया परवतमें दुःख खिमता, मेहेल मिंदर मुज नही गमता ॥ शाम सें खरी खाय गमकु, सती राजुल केहेती तमकु ॥ नेम वीन गुना, सजन वीन गुना, प्रीतम वीन गुना, तजी हमकु ॥ सती० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ सती रथ संजम पर बैठी, जरमणा अंतरकी मेटी ॥ सती सब लोना तज देती, जगतमें राखी नही रेती ॥ सती अग विचे खीम्या खाती, सती मन आस मुक्त सेती ॥ सती वस काया आपणे दमकु ॥ सती राजुल० ॥ न० ॥ २ ॥ साज सिवपुरका सब सजिया, करमसें खुब कीया कजिया ॥ मेरे सिरपति शामसूजा, नेम वीन और नही दूजा ॥ अनुखण गाते मुजना खुचता; जगतका भोग नाही रुचता ॥ जगत जन जीता है जिनकु ॥ सती० ॥ ३ ॥ ने-

स गिरनारी हुवा ध्यानी, वात तेरी सब जुगमांहे जाणी ॥ जाप तेरा जपतां पार पावें, अलख जिण दास ख्याल गावें ॥ मुक्त पद दीजे प्रभू हमकु ॥ स० ॥ ४ ॥

॥ अथ लावणी उपदेशी लिख्यते ॥

तुम तजो जगतके ख्याल, इसकका गाणा ॥ इ० ॥ तेरी अल्प उमर खुट जाय, नरक उठ जाणा ॥ तें दिन च्यार जुगबीच, लीयो थें वासा ॥ ली० ॥ तेरे सिरपर वैठा काल, करतहै हांसा ॥ मैं बोलु साचि वात, कुट नही मासा ॥ तुं सुतो हे किण निंद, किसि केरे आसा ॥ अब सेव देव जिनराज, खलक मांहे खासा ॥ ख० ॥ तेरा जोबन पतंगके रंग, कुट सब आसा ॥ अब हिये धरो मेरी सीख, समजरे शाएया ॥ स० ॥ तेरी० ॥ १ ॥ तू बिसर गयो चित, नाम जिनवरका ॥ ना० ॥ पचरह्यो कुटुंबके काज, किया फंद घरके ॥ तें दया धर्म बिन खोय, जन्म सहु नरका ॥ ज० ॥ पल्ले बांधिया पाप कसाई सरीखा ॥ तें लिया नहीरे लाव, बखत मांहे करके ॥ ब० ॥ तेरी बिती बात सब जाय, जनम ज्यूं खरके ॥ अब सुख दुखको सीरदार, रंक नही राणा

॥ रं० ॥ तेरी० ॥ २ ॥ अब भली बुरी सुण बात, मौनकर रहिजे ॥ मौं० ॥ सुख मिठो संसार, भेद नही दीजे ॥ कर वितराग विसवास, हिये धरलीजे ॥ हि० ॥ निच नारका संग, विणमांहे मत कीजे ॥ सात कुव्यसनको संग, परचय मत कीजे ॥ प० ॥ तने दुरगत पहुंचाय, तेरा तन छीजे ॥ अब हिये धरो मेरा सिख, समजरे शाणा ॥ स० ॥ तेरी० ॥ ३ ॥ में सरन सेजपर पड्यो, आनंद दिन आया ॥ आ० ॥ मेरी भांगी भूक सब प्यास, सूत्रकी गाया ॥ मेरे सिरपर तूं सिरदार, जिनेश्वर राया ॥ जि० ॥ में चाहुं चरणकी सेव, सफल करी काया ॥ मुज द्यो दोलत दरसनकी, मेरे एही माया ॥ मे० ॥ इम अरज करे जिन दास, अल्प गुण गाया ॥ अब कुगुरुका उपदेस, सुणो मत काना ॥ सु० ॥ तेरी० ॥ ४ ॥

॥ अथ सुमत कुमतकी लावणी लिख्यते ॥

तुं कुमत कलेसण नार, लगी किम केडे ॥ ल० ॥ चक्ष सरक खडी रहे दूर, तुजे कुण छेडे ॥ ए आंकडी ॥ में सुमताके जरमाय, मुजे किम छोडी ॥ मु० ॥ मेरी अनंत कालकी प्रीत, पलकमें तोडी ॥ तुज विन सुनी

मेरी सेज, कहु कर जोडी ॥ क० ॥ उठ चलो हमारे संग, सुखी रहो पोढी ॥ इम झुर झुर कुमता नार, आंख आंसू रेडे ॥ आंख० ॥ च० ॥ १ ॥ तेरी नरक नीगोदकी सेज, थडी में रुठो ॥ थ० ॥ सेव्या श्री जिनराज, संग तेरो छुटो ॥ तेरी मुरख माने बात, हियाको फुटो ॥ हि० ॥ में सेजे हो गयो दूर, तेरो तर तूटो ॥ अब दूर खडीकर बात, आव मत नेडी ॥ आ० ॥ चल० ॥ २ ॥ सुमताके जरमाय, मुजे कीम टाली ॥ मु० ॥ मेरी अनंत कालकी प्रीत, पलख नहीं पाली ॥ तुं सुमतीको सीरदार, सुणाके होय गाली ॥ सु० ॥ में दोनुई तेरी नार, गोरी एक काली ॥ मुजकु दूरी ठेल, सुमतिकु तेडे ॥ सु० ॥ चल० ॥ ३ ॥ अब कुमतिको ललचायो, रती नही डगीयो ॥ र० ॥ सुणो सुनरकी सीख, सेंठो होय लगियो ॥ चेतन डूर कुमतकी, सेजसे जगीयो ॥ सेज० ॥ जिनराज बचनको ग्यान, हियामें जगियो ॥ जिनदास कुमतकी बात, खोटी मत खेडे ॥ खो० ॥ चल० ॥ ४ ॥

॥ अथ कालरो सज्झाय लिख्यते ॥

इण कालरो जरोसो जाईरे को नही, ऊंकिण बी

दीया मांहे आवे ए ॥ बाल जवाण गीणे नही, ज सर्व प्राणी गटकावे ए ॥ इण० ॥ १ ॥ बाप दादो बैठो रहे, पोतो उठ चल जावे ए ॥ तो पीण घेठा जीवने, धरमरी वात न सुहावे ए ॥ इ० ॥ २ ॥ मेहेल मिंदरने मालियां, नदीए निवाणने नालो ए ॥ सरगने मृत्यु पातालमें, कठियन ढोंडे कालो ए ॥ इ० ॥ ३ ॥ घर नायक जाणी करी, रिख्या करी मन गमती ए ॥ काल अचाणक ले चल्यो, चोंक्यां रेह गई झिलती ए ॥ इण० ॥ ४ ॥ रोगी उपचारण कारणे, वेद विचक्षण आवे ए ॥ रोगीने ताजो करे, आपरी खबर न पावे ए ॥ इण० ॥ ५ ॥ सुंदर जोडी सारखी, मनोहर मेहेल रसालो ए ॥ पोढ्या ढोलिये प्रेमसुं, जठे आय पहुंतो कालो ए ॥ इण० ॥ ६ ॥ राजकरे रलियामणो, इंद्र अनोपम दिसेए ॥ वैरी पकड पछाडीयो, टांग पकडने घींसेए ॥ इ० ॥ ७ ॥ वल्लभ बालक देखने, मांकी मोठी आसोए ॥ छिनक मांहे चलतो रह्यो, होय गई निरासो ए ॥ इण० ॥ ८ ॥ नार निरखने परणीयो, अपछरने अणुहारे ए ॥ सूल उठ चलतो रह्यो, आ उभी हेला मारे ए ॥ इण० ॥ ९ ॥ चेजारे चित्त चूपसु, करी अंवारत मोठी ए ॥ पायरीये

चडतो पड्यो, खायन सकीयो रोटी ए ॥ इण० ॥ १० ॥ सुरनर इन्दर किन्नरा, कोई नरहे नीसंकोए ॥ मुनिवर कालने जीतिया, जिणदीया मुक्तमांहे कंको ए ॥ इण० ॥ ॥ ११ ॥ किसनगड मांहे सीदसष्ट, आया सेखे कालो ए ॥ रतन कहे भव जीवने, कीजो धर्म रसालो ए ॥ इण० ॥ १२ ॥

॥ अथ भुलो मन भमरानी सज्झाय लिख्यते ॥

भुलो मन भमरा कांइ भम्यो, भमीयो दिवसने रात ॥ मायारो लोभी प्राणीयो, मरने डुरगत जात ॥ ॥ भु० ॥ १ ॥ केहना छोरूरे केहना वाछरू, केहना मायने बाप ॥ तु प्राणी जासी एकलो, साथे पुन्यने पाप ॥ ॥ भु० ॥ २ ॥ आशातो डुंगर जेवडी, मरणो पगलारे हेट ॥ धन संचीरे संची कांई करो, करो जिनजीरी भेट ॥ भु० ॥ ३ ॥ उलट नदी मारग चालवो, जायवो पेलेरे पार ॥ आगल नही हट वाणियो, सांभल लिजेरे लार ॥ ॥ भु० ॥ ४ ॥ मुरख कहे धन माहारो, ते धन खरचे न खाय ॥ वस्त्र विना जाय पोढियो, लखपती लकडारे मांय ॥ भु० ॥ ५ ॥ धंधो करीरे धन जोडीयो, लाखा उपर कोड ॥ मरणरीवेला मानवी, लेसी कंदोरो तोड ॥ भु०॥

॥ ६ ॥ लखपती छत्रपती सहु गये, गये लाख बेलाख ॥ गरव करतारे गोखे बेसता, जल बल होय गई राख ॥ ॥ जु० ॥ ७ ॥ म्हारोरे म्हारो कर रह्यो, थांरो नहीरे लिगार ॥ कुण थांरो तुं केहेनो, जोवो हियडे विचार ॥ जु० ॥ ८ ॥ मेदम कहे समजो सहु ॥ सांबल ले-जोरे साथ ॥ आपणो लाज उवारियो, लेखो साहीब हाथ ॥ जु० ॥ ए ॥

॥ एलाची पुत्रनी सज्झाय लिख्यते ॥

नामेला पुत्र जाणिए, धनदत्त शेठनो पूत ॥ नटवी देखीने मोहियो, नही राख्यो घरनो सूत ॥ करम न छुटेरे प्राणिया ॥ १ ॥ ए आंकडी ॥ पुरव नेह विकार, निज कुल छंडीरे नट थयो ॥ नाणी सरम लिगार॥ क०॥ ॥ २ ॥ एक पुर आव्योरे नाचवा, उंचो वांस विसेक ॥ तिहां राय आव्यो रे जोयवा, मिलीया लोक अनेक ॥ ॥ क० ॥ ३ ॥ दोय पग पेहेरीरे पावडी, वांस चढ्यो गज गेल ॥ निरधारा उपर नाचतो, खेले नव नवा खेल ॥ ॥ क० ॥४॥ ढोल वजावेर नटवी, गावे किन्नर साद॥ पाये घुगरा घम घमे, गाजे अंबर नाद ॥ क० ॥ ५ ॥ तव राजिंद मन चिंतवे, लुब्धयो नटवीनें साथ ॥ जो

नट पडेरे नाचतो, तो नटवी मुज हाथ ॥ क० ॥ ६ ॥
दान न आपेरे नूपती, नट जाणी नृपवात ॥ हुं धन वं-
छुरे रायनो, राय वंछे मुज घात ॥ क० ॥ ७ ॥ तव तिहां
मुनिवर पेखीया, धन धन साधु निराग, धग धग ति-
क्यारी जीवने, इम पाम्यो वेराग ॥ क० ॥ ८ ॥ संवर भा-
वेरे केवली, थयो करम खपाय ॥ केवल महिमारे सूर
करे, लब्धवीजे गूण गाय ॥ क० ॥ ९ ॥

॥ अथ अरणक मुनिनी सज्झाय लिख्यते ॥

अरणक मुनिवर चाल्या गोचरि, तडके दाजे सो-
सोजी ॥ पाय उत्राणारे वेलू परजले, तन सुखमाल
मुनिसोजी ॥ अरणक० ॥ १ ॥ मुख कुमलानोरे मालती
फुल ज्युं, उभो गोखां हेटोजी ॥ खरी दुपेहरारे दिठो
एकलो, मोह्यो माननी मीठोजी ॥ अरणक० ॥ २ ॥ व-
यण रंगीलीरे नयणा बिंदियो, रिख थंभ्यो तीण ठायो-
जी ॥ दासीने केहेरे जाय उतावली, रिख तेडीने ल्या-
उजी ॥ अ० ॥ ३ ॥ पावन कीजेहो मुज घर आंगणो,
वेहेरो मोदक सारोजी ॥ नव जोवनमेर काया कांई
दमो, सफल करो संसारो जी ॥ अ० ॥ ४ ॥ चंदावंद-
नीसुं चारित्र चुकीयो, सुख विलसे दीन रातोजी ॥

एक दिन गोखेरे रमता सुगटा, तव दिठी नीज मातों-जी ॥ अ० ॥ ५ ॥ अरणक अरणक करती मा फिरे, ग-लिया गत्रिया वजारोजी॥ कहो किण दिठोरे म्हारो वा-ल्हुंडो, लारे वहु नर नारोजी ॥अ०॥६॥ तिहांथी उतरीरे जननीरे पाय नम्यो, वहु लाज्यो मन मांह्योजी ॥ ध्रिग वछ तोनेरे चारित्र चुकीयो, जेथी सिवपूर जायोजी ॥ ॥ अ० ॥ ७ ॥ अगन धुकंत्तीरे सिल्ला उपरे, अरणक अणसण कीधोजी ॥ समयसुंदर कहे धन ते मुनिवरू, मन वंछीत फल लीधोजी ॥ अ० ॥ ८ ॥

॥ अथ ढंढण मुनिनी सज्झाय लिख्यते ॥

ढंढण रिखजीने वंदणा हुंवारी, उत्कृष्टो अणगा-ररे हुंवारी लाल ॥ अभिग्रह कीधो एहवो हुंवारी, ल-न्धे लेशु अहाररे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ १ ॥ दिन प्रते जावे गोचरी हुंवारी, नमीले सुजतो ज्ञातरे हुंवारो लाल ॥ मूल न लिजे असुजतो हुंवारी, पिंजर हुय गयो गातरे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ २ ॥ हरी पुछे श्री नेमने हुंवारी, मुनिवर सहेंस अठाररे हुंवारी लाल ॥ उत्कृष्टो कुण एहमें हुंवारी, मुजने कहो किरताररे, हुं-वारी लाल ॥ ढंढ० ॥ ३ ॥ ढंढण अधिको दाखीयो हुं-

धारी, श्रीमुख नेम जिणंदरे हुंवारी लाल॥ कृष्ण उमायो वंदवा हुंवारी, धन जादव कुल चंदरे हुंवारी लाल ॥ ॥ ढंढ० ॥ ४ ॥ गलियारे मुनिवर मिल्या हुंवारी, वांद्या कृष्ण नरेसरे हुंवारी लाल ॥ कोइक गाथापती देखने हुंवारी, उपनो भाव विसेखरे ॥ हुंवारी लाल॥ ढंढ० ॥ ॥ ५ ॥ मुजघर आवो साधजी हुंवारी, वहिरो मोदक अभिलाषरे हुंवारी लाल ॥ वेहेरीने पाछा फिस्या हुंवारी, आया प्रभुजीने पासरे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ ६ ॥ मुज लब्दे मोदक मिल्या हुंवारी, मुजने कहो किरपाल रे हुंवारी लाल ॥ लब्द नहीं छ वछ ताहरी हुंवारी,श्रीपती लब्द निहालरे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ ७ ॥ तो मुजने कलपे नही हुंवारी, चाल्या परठण ठोररे हुंवारी लाल ॥ इंट निहाले जायने हुंवारी ॥ चूर्यां करम कठोररे हुंवारी लाल ॥ ढंढ० ॥ ८ ॥ आई सुधी भावना हुवारी, उपनो केवलग्यानरे हुंवारी लाल॥ढंढण रिख मुक्ते गया हुंवारी, कहे जिनहर्ष सुजाण रे हुंवारी लाल ॥ ढंढण० ॥ ९ ॥

॥ अथ कामदेव श्रावकनी सझाय लिख्यते ॥

श्रावक श्री वीरना, चंपानो वासीजी ॥ ए आंकडी ॥ एक दिन इंद्र प्रसंसीयोजी, भरीए सभारे मांय ॥ इ-

ढताई कामदेवनीजी, कोई देव नसके चलाय ॥श्राव०॥ ॥ १ ॥सरद्यो नही एक देवताजी, रूप पीशाच वणाय॥ कामदेवश्रावक कनेजी, आयो पोषदसालरे मांय ॥श्रावक० ॥ २ ॥ रूप पीशाचनो देखनेजी, डर्यो नहीरे लिगार ॥ जाण्यो मिथ्याती देवताजी, लीयो सुध मन ध्यान लगाय ॥ श्रावक० ॥ ३ ॥ अंतोरे कामदेवजी, तोने कलपे नही ठे कोय॥ थाहारो धर्म न ठोडणोजी, पीण हुं ठोडास्यु तोय ॥ श्राव० ॥ ४ ॥ इतोनो रुर वेकरे कीयोजी, पीशाचपणो कीयो दूर ॥ पौषदसालामें आयने जी, बोले वचन करूर ॥ श्रा० ॥ ५ ॥ मनमांहे नही कंपीयोजी, हत्ती सुंडमें झाल ॥ पौषदसाला बारे लेईजी, दियो आकाशे उछाल ॥ श्रा० ॥ ६ ॥ दंत सुलमें झेलनेजी, कांवलनी परे रोल ॥ उजल वेदना उपनीजी, नही चलियो ध्यान अमोल ॥ श्रा० ॥ ७ ॥ गजपणो तज सर्प थयोजी, कालो महाविकराल॥ डंक दीयो कामदेवनेजी, क्रोधी महा चंडाल ॥ श्रा० ॥ ८ ॥ अतुल वेदना उपनीजी, चलियो नही तील मात ॥ सूर तिहां प्रगट थयोजी, देवता रुप साक्षात ॥ श्रा० ॥ ९ ॥ कर जोडीने इम कहेजी, थांरा सुरपती कीयाहे वखाण ॥ म्हें

नहि सरदह्यो मुढमतीजी, थांने उपसर्ग दीनो आय ॥ ॥आ०॥१०॥ तन मन कर चलिया नहीजी, थें धर्म पायो परमाण ॥ खमजो अपराध ते माहरोजी,इम कहि गयो निज ठाण ॥ आ० ॥ ११ ॥ वीरजिणंद समोसस्याजी, कामदेव वंदण जाय ॥ वीर कहे उपसर्ग दियोजी, तोने देव मिथ्याती आय ॥ आ० ॥ १२ ॥ हंतासामी साचछे जी, तद समणा समणी बुलाय ॥ घर बेठां उपसर्ग सह्योजी, इम परसंसे जिनराय ॥ आ० ॥ १३ ॥ बीस वरस लग पालियोजी, श्रावकना व्रत बार ॥ पेहेले सर्गे उपनोजी, चव जासि जव पार ॥ आ० ॥ १४ ॥ आ द्रढताई देखनेजी,पालो श्रावक धर्म ॥ कामदेव श्रावकनी परेजी, थें पामो सिव सुख पर्म ॥ आ० ॥ १५ ॥ मुरधर देससुं आयनेजी, जेपुर कीयोहे चोमास ॥ अष्टादस गीयासीयेजी, रिख खुसालचंदजी कीयो प्रकास ॥ आ० ॥ १६ ॥

॥ अथ पंचतीर्थनो स्तवन लिख्यते ॥

तुम तरण तारण, जव निवारण, जविकमन आनंदनं ॥ श्री नाजी नंदन, जगत वंदन, श्री आदीनाथ निरंजनं ॥ १ ॥ श्री आदीनाथ अनाद सेवुं, जावपद पूजा करूं ॥ कैलास गिरपर रिखब जिनवर, चरण

कमल हीयडे धरूं ॥ २ ॥ ध्यान धुपे मनपुष्फे, अष्ट करम विनासनं ॥ खिम्या जाप संतोख सेवा, पुजुं देव निरंजनं ॥ ३ ॥ तुम अजितनाथ अजीत जीते, अष्ट करम महावली ॥ प्रभु वीरद सुणकर सरण आयो, कृपा कीजे नाथजी ॥ ४ ॥ तुम चंद्र पुरण चंद्र लंछन, चंद्रपुरी परमेश्वरं ॥ महासेन नंदन जगत वंदन, चंद्र नाथ जिणेश्वरं ॥ ५ ॥ तुम वालब्रह्म वीवेकसागर, भवीक मन आनंदनं ॥ श्री नेमिनाथ पवित्र जिनवर, तीमर पाप विनासनं ॥ ६ ॥ जिन तजीय राजुल राजकन्या, कामसेना वस करी ॥ चारित्र रथपर चढे डुलहे, शाम सिव सुंदर वरी ॥ ७ ॥ कंदर्प दर्प सुसर्प लंछन, कमट संठ निरमल कीयो ॥ श्री पार्श्वनाथ सपुज्य जिनवर, सकल सिद्ध मंगल कीयो ॥ ८ ॥ तुम कर्म धाता मोक्ष दाता, दीन जाण दया करो ॥ सिद्धार्थ नंदन जगत वंदन, महावीर मया करो ॥ ९ ॥

॥ अथ चार सर्णाको स्तवन लिख्यते ॥

हीरदे धारोहो भवीयण, मंगलीक सर्णा च्यार ॥ ए टेक ॥ पोहो उठी नित समरी जेहो, भवियण ॥ मंगलीक सर्णा च्यार ॥ आपदा टले संपदा मिलेहो, भ-

वियण दोलतना दातार ॥ ह्री० ॥ १ ॥ अरिहंत सिद्ध-
साधु तणाहो ॥ भवी० ॥ केवली भाखीत धरम, ए
चारुं जपतां थकांहो ॥ भ० ॥ तुटे आठई करम ॥ ह्री०॥
॥ २ ॥ ए सर्णा सुखकारीयाहो ॥ भ० ॥ ए सर्णा मंग-
लिक ॥ ए सर्णा उत्तम कह्याहो ॥ भ० ॥ ए सर्णा तह
तीक ॥ ह्री० ॥ ३ ॥ सुख साता बरते घणीहो ॥ भ० ॥
जे ध्यावे नरनार ॥ परभव जातां जीवने हो ॥ भ० ॥
एह तणो आधार ॥ ह्री० ॥ ४ ॥ डाकण साकण भुतणी
हो ॥ भ० ॥ सिंह चीताने सूर ॥ वेरी दुसमण चोरटा
हो ॥ भ० ॥ रेहे सदाई दूर ॥ ह्री० ॥ ५ ॥ निसदीन
थाने ध्यावतांहो ॥ भ० ॥ पामे परम आणंद ॥ कमी
नही कीणी बातरी हो ॥ भ० ॥ सेव करे सूर इंद्र ॥
॥ ह्री० ॥ ६ ॥ गेले घाटे चालंताहो ॥ भ० ॥ रात दि-
वस मझार ॥ गावां नगरां बीचरंताहो ॥ भ० ॥ वीघन
निवारण हार ॥ ह्री० ॥ ७ ॥ इण सरिसा सर्णा नही
हो ॥ भ० ॥ इण सरिसी नही नाव ॥ इण सरिसो
मंत्र नही हो ॥ भ० ॥ जपतां वाधे आव ॥ ह्री० ॥
॥ ८ ॥ राखो सर्णारी आसताहो ॥ भ० ॥ नेडो न आवे
रोग ॥ बरते आणंद जीवनेहो ॥ भ० ॥ एह तणो सं-

जोग ॥ हो० ॥ ए ॥ मन चिंत्या मनोरथ फले हो ॥ ज० ॥ निश्चे फल नीरवाण ॥ कुमी नही देव लोकमें हो ॥ ज० ॥ मुक्त तणा फल जाण ॥ हो० ॥ १० ॥ संमत अठारे बावन्नेहो ॥ ज० ॥ पाली सेखे काल ॥ रिखचोथमलजी इम कहेहो ॥ ज० ॥ सुणजो बाल गोपाल ॥ हो० ॥ ११ ॥

॥ अथ चित्तसंजूतीको सजाय लिख्यते ॥

चित्त कहे ब्रह्मरायने, कटु दिलमांहे आणोहो ॥ पुरब जवरी प्रीतडी, तुमे मूल न जाणोहो ॥ बंधव बोल मानोहो ॥ १ ॥ कतवारीरा सुत ज्युं, सांभो दे आणोहो ॥ जाती समर्ण गियानथी, पुर्व जव जाणोहो ॥ बं० ॥ २ ॥ देसदेसायण राजा घरे, पेहेले जव दासे हो ॥ बीजे जव कालिंजरे, थया मृग वन वासे हो ॥ बं० ॥ ३ ॥ तीजे जव गंगा तटे, आपे हंसला हुता हो ॥ चोथे जव चंडालरे, घर जन्म्या पूताहो ॥ बं० ॥ ॥ ४ ॥ चित्त संजूत दोनु जिणा, गुण वहुला पायाहो ॥ सर्णे आयो आपणे, तिण पिंकत पढायाहो ॥ बं० ॥ ५ ॥ राजा नगरीथी काढीया, आपे मरणा मंकीयाहो ॥ वनमांहे गुरु उपदेशथी, आपां घर छंडीयाहो ॥ बं० ॥ ६ ॥

संजम ले तपशा करी, लब्धधारी हूता हो ॥ गावां नगरां विचरता, हस्तीनापुर पहूंता हो ॥ वं० ॥ ७ ॥ निमुचि ब्राह्मण उलख्या, नगरीथी कढाव्या हो ॥ कोप चढ्या वेहुं जिणा, संथारा ठाया हो ॥ वं० ॥ ८ ॥ धुंवो थें कोधो लब्धथी, नगरी भय पाया हो ॥ चक्रवर्त निज परिवारसुं, आवी तुरत खमाव्या हो ॥ वं० ॥ ए ॥ रतन राणी रायनी, आवी सीस नमायो हो ॥ पग पुंज्या केसांथकी, थांरे मन भाया हो ॥ वं० ॥ १० ॥ नीहाणो तुमे कीयो, तपनो फल हास्यो हो ॥ म्हे थाने बंधव वरजीयो, तुमे नाही विचास्यो हो ॥ वं० ॥ ११ ॥ नलनी गुलनी वीमाणमे, भव पांचमे थया हो ॥ तिहांथी चवी करी, कपिलापुर आया हो ॥ वं० ॥ १२ ॥ हमे तिहांथी चवी करी, गाथापत्ती थया हो ॥ संजमभार लेई करी, तोसु मिलणने आया हो ॥ वं० ॥ १३ ॥ चक्रवर्त पदवी थें लीवी, रिद्ध सगली पाइ हो ॥ किधो सोई पामियो, हिवे कमीयन कांइ हो ॥ वं० ॥ १४॥ समरथ पदवी पामिया, हिवे जनम सुधारो हो ॥ संसारनां सुख कारमां; विखिया रस वारो हो ॥ वं० ॥ १५ ॥ राय कहे सुणो साधुजी, कछु उर बतावो हो ॥ आ रिद्धतो छुटे नही, पवे

थें पीसतासो हो ॥ वं० ॥ १६ ॥ थें आवो म्हारा राजमें, नरभव सुख माणो हो ॥ साधपणामांही छे कीसो, नीत मांगणे खाणो हो ॥ वं० ॥ १७ ॥ चित्त कहे सुणो राय- जी, इसकि किम जाणे हो ॥ म्हे रिधतो छोमी घणी, गिणती कुण आणे हो ॥ वं० ॥ १७ ॥ हुं आया थांने केणने, आ रिध तुमे त्यागो हो ॥ वेरागे मन वालने, ध र्म मारग लागो हो ॥ वं० ॥ १ए ॥ भिन्न भिन्न भाव क ह्या घणा, नही आयो वेरागे हो ॥ भारी करमा जीवमा, ते किणवीद जागे हो ॥ वं० ॥ २० ॥ निहाणो तुमे कि- यो, खट खंमज केरो हो ॥ इण करणीसुं जाणजो, थांरा नरके मेरा हो ॥ वं० ॥ २१ ॥ पांचु भव भेला किया, आपे दोनु भाइ हो ॥ हिवे मिलणो छे दोहिलो, जिम परवत राई हो ॥ वं० ॥ २२ ॥ ब्रह्मदत्त पहुतो नरक स- तमी, चित्य मुक्त मंझारी हो ॥ करजोमी कवीयण कहे, आवागमण निवारी हो ॥ वं० ॥ २३ ॥ इति ॥

॥ अथ जीवापांत्रीसीरी सज्झाय लिख्यते ॥

जीवा तुंतो भोलो रे प्राणी, इम रुलीयो रे संसार॥ मोहो मिथ्यातकी निंदमें, जीवा सुतो काल अनंत ॥ भव भव मांहे तुं भटकीयो, जीवा ते सांभल विरतंत ॥

॥ जी० ॥ १ ॥ एसा केइ अनंतजिन हुआ, जीवा उत-कष्टो ग्यान अगाध ॥ इण नवथी लेखो लियो, जीवा कुण बतावे थारो याद ॥ जी० ॥ २॥ पृथ्वी पाणी अग्रमें, जीवा चउथी बाऊ काय ॥ एक एक काया मध्यें, जी-वा काल असंख्याता जाय ॥ जी० ॥ ३ ॥ पंचमी काया वनस्पती, जीवा साधारण प्रत्येक ॥ साधारणमे तुं ब-स्यो, जीवा ते सांनली सुविवेक ॥ जी० ॥ ४ ॥ सुई अग्र निगोदमे, जीवा श्रेण असंख्याती जाण ॥ असंख्याता प्रतर एक श्रेणमे, जीवा इम गोला असंख्याता प्रमाण ॥ जी० ॥ ५ ॥ एक एक गोलामध्ये, जीवा शरीर असं-ख्याता जाण ॥ एक एक शरीरमे, जीवा जीव अनंता प्रमाण ॥ जी० ॥ ६ ॥ तेमांथी अनादी जीवमा, जीवा मोक्ष जावे धीग चाल ॥ एक शरीर खाली न हुवे, जी-वा न हुवे अनंते काल ॥ जी० ॥ ७ ॥ एक एक अनवी संगे, जीवा नव अनंता होय ॥ वली विसेखे जाणीये, जीवा जन्म मरण तुं जोय ॥ जी० ॥ ८ ॥ दोय घमी का-ची मध्यें, जीवा पेसट सहंस सो पांच ॥ बत्तीस अधि-का जाणज्यो, जीवा ए करमानी खांच ॥ जी० ॥ ९ ॥ छेदन नेदन वेदन वेदना, जीवा नरके सही बहुं वार ॥

तीणसेती निगोदमे, जीवा अनंतगुणो विचार ॥ जी० ॥
॥ १० ॥ एकंद्री मांह्यथी निकळ्यो, जीवा इंद्रि पाम्यो
दोय ॥ तव पुन्याइ ताहारी, जीवा तेथी अनंती होय ॥
॥ जी० ॥ ११ ॥ इम तेरंद्री चोरंद्री जीवमां, जीवा वेवे
लाख ए जात ॥ दुःख दिठां संसारसे, जीवा सुणतां अ
चिरज वात ॥ जी० ॥ १२ ॥ जलचर थलचर खेचरु, जी
वा उरपुर भुजपुर जात ॥ सित ताप भीखा सही, जी-
वा दुःख सह्यां दिन रात ॥ जी० ॥ १३ ॥ इम भमंतो
जीवडो, जीवा पाम्यो नरभव सार ॥ गरभावासामे
दुःख सह्यां, जीवा ते जाणे कीरतार ॥ जी० ॥ १४ ॥ म-
स्तक तो हेठो हुंवे, जीवा उपर रहे वेहु पाय ॥ आंख्यां
आडी मुठी वेहुं, जीवा इम रह्यो भिष्टाघर मांय ॥जी०॥
॥ १५ ॥ व.प वोरज माता रुद्र, जीवा इसडो लीयोथे
आहार ॥ भुल गयो जन्म्या पछे, जीवा सेवी करे अवि-
चार ॥ जी० ॥ १६ ॥ उंट कोड सुई लाल करे, जीवा
चांपे रुंरुंमांय ॥ अष्ट गुणी हूवे वेदना, जीवा गरभावा-
सा रे मांय ॥ जी० ॥ १७ ॥ जनमतां हुवे कोड गुणी,
जीवा मरतां कोडाकोड ॥ जनम मरणारा जीवडा, जी-
वा जाणजो मोटी खोड ॥ जी० ॥ १८ ॥ देस अनारज

उपनो, जीवा इंद्री हीणी होय ॥ आऊखो ऊंछो हुवे, जीवा धर्म कीसी विध होय ॥ जी० ॥ १९ ॥ कदाचित् नरभव पामीयो, जीवा उत्तम कुल अवतार ॥ देही नीरोगी पायने, जीवा यूं खोयो जमवार ॥ जी० ॥ २० ॥ ठग फांसीगर चोरटा, जीवा धीवर कसाइरी न्यात ॥ उपजीने मुईजीसी, जीवा एसी न रही कांई जात ॥ ॥ जी० ॥ २१ ॥ चवदेई राजलोकमे, जीवा जनम मरणरी जोरु ॥ खाली वालाग्र मात्रए, जीवा ऐसी न रही कोई ठोरु ॥ जी० ॥ २२ ॥ एही जीव राजा हुवो, जीवा हस्ती वांध्या वार ॥ कवहीक करमा वसे, जीवा न मीले अन्न उधार ॥ जी० ॥ २३ ॥ इम संसार भमतो थको, जीवा पाम्यो समगत सार ॥ आदरीने छिटकाय दीवी, जीवा जाय जन्मारो हार ॥ जी० ॥ २४ ॥ खोटा देवज सरदीया, जीवा लागो कुगुरु केरु ॥ खोटा धर्मज आदरी, जीवा कीधा चीउ गति फेर ॥ जी० ॥ २५ ॥ कवहिक नरके गयो, जीवा कवही हुवो तुं देव ॥ पुन्य पापना फल थकी, जीवा लागी मिथ्यातनी टेव ॥ जी० ॥ २६ ॥ उगाने वले मुमती, जीवा मेरु जेवकी लीध ॥ एकही सम्यकीत वीना, जीवा कारज नही हुवो सिद्ध

॥ जी० ॥ २७ ॥ चार ग्यानतणा धणी, जीवा नरक सातमी जाय ॥ चवदे पुरवनो जाग्यो, जीवा पमे निगोदने मांय ॥ जी० ॥ २० ॥ जगवंतनो धर्म पाल्या पछे, जीवा करणी न जावे फोक ॥ कदाचित पमवाई हूवे, जीवा अर्ध पुदगल मांहे मोक्ष ॥ जी० ॥ २ए ॥ सूक्ष्मने वादरपणे, जीवा मेली वर्गणा सात ॥ एक पुदगल प्रावर्तनी, जीवा फीणी घणी छे वात ॥ जी० ॥ ३० ॥ अनंत जीव मुक्ते गया, जीवा टाली आतम दोख ॥ नही गया नही जावसी, जीवा एक निगोदना मोख ॥ जी० ॥३१॥ पाप आलोई आपणा, जीवा अव्रत नाला रोक ॥ तेथी देवलोक जावसो, जीवा पनरे जवमांही मोक्ष ॥ जी० ॥ ॥ ३२ ॥ एहवा जाव सुणी करी, जीवा सर्धा आणि नाह ॥ ज्युं आयो तिमहीज गयो, जीवा लख चोरयासी मांह ॥ जी० ॥ ३३ ॥ केई उत्तम नर चिंतवे, जीवा जाणे अथीर संसार ॥ साचो मारग सर्धीने, जीवा जाये मुक्त मफार ॥ जी० ॥ ३४ ॥ दान सियल तप जावना, जीवा इणसुं राखो प्रेम ॥ क्रोम कल्याण छे तेहने, जीवा रिख जेमलजी कहे एम ॥ जी० ॥ ३५ ॥ इति ॥

॥ अथ म्रघापुत्रकी सज्झाय लिख्यते ॥

सुगरीव नगर सुहामणोजी, राजा बलभद्र नाम ॥ तस घर राणी म्रघावतीजी, तस नंदन गुणधाम ॥ ए माता खीण लाखीणी रे जाय ॥ १ ॥ एक दिन बेठा गोखरूजी, राण्या रे परिवार ॥ सिस दाजेने रवी तपेजी, दीठा तव अणगार ॥ ए माता० ॥ २ ॥ मुनि देखी भव सांभल्योजी, मन बसीयो रे बेराग ॥ हरष धरीने उठीयाजी, लाग्या माताजी रे पाया ॥ ए जननी अनुमत दे मोरी माय ॥ ३ ॥ तुं सुखमाल सुहामणोजी, भोगो संसारना भोग ॥ जोबनवय पाठी परे जब, आदरजो तुम जोग ॥ रे जाया तुंजबीन घमी रे छमास ॥ ४ ॥ पाव पलकरी खबर नही ए माय, करे कालकोजी साज॥ काल अजाण्यो झपरूजी, ज्युं तितरपर बाज ॥ ए माता खिण लाखिणी रे जाय ॥ ५ ॥ रत्न जमीत घर आंगणोजी, तुं सुंदर अवतार ॥ मोठा कुलरी उपनीजी, कांई छोरो निरधार ॥ रे जाया तु० ॥ ६ ॥ बादी गरवादी रचिये ए माय, खिणमे खेरु थाय ॥ ज्युं संसारनी संप्रदाजी, देखताया बिल जाय ॥ ए माता० ॥ ७ ॥ पिलंग पथरणे पोमणोजी, तुं भोगी रे रसाल ॥ कनक क-

चोले जिमणोजी, काठलमीमें आहार रे जाया ॥ तु० ॥ ॥ ८ ॥ सांथर जल पीया घणाये माय, चुग्या मातारा थान ॥ तृप्त न हुवो जीवमोजी, इधक आरोग्या धान ॥ ॥ ए माता० ॥ खी० ॥ ए ॥ चारित्र छे जाया दोहिलो जी, चारित्र खांमानी धार ॥ वीन हथीआरा जुंजणोजी, उखद नहहे लिगार ॥ रे जाया० ॥ तु० ॥ १० ॥ चारित्र छे माता सोहलोजी, चारित्र सुखनीजी खान ॥ चवदेई राजलोकनाजी, फेरा टाजणहार ॥ ए माता० ॥ ११ ॥ सियाले सी लागसीजी, उनाले लुरे वाय ॥ चौमासे मे- ला कापमाजी, ए डुःख सह्यो न जाय ॥ रे जाया० ॥ ॥ १२ ॥ वनमां छे एक मृगलोजी, कुंण करे उणरिज सा- र ॥ मृगानी परे विचरशुंजी, एकलमो अणगार ॥ ए माता० ॥ १३ ॥ मात वचन ले निसर्याजी, मृघापुत्र कुमार ॥ पंचमहाव्रत आदर्याजी, लीधो संजमभार ॥ ॥ ए माता० ॥ १४ ॥ एक मासनी सलेखणाजी, उपनो केवलग्यान ॥ कर्म खपाय मुक्ते गयाजी, ज्यांरा लीजे नितप्रते नाम ॥ ए माता० ॥ १५ ॥ इति ॥

॥ अथ पंचमाआरारी सज्झाय लिख्यते ॥

पहिले पद अरिहंत जाणी, ज्यांरो भजन करो

ज्ञवीयण प्राणी ॥ ज्यांरा नामथकी जय जयकारो, पुरो सुख नहोवे पंचमे आरो ॥ १ ॥ हिवे जीव पचे रे घणा, कोई पार नही रे दूःखतणा ॥ तेर तीणवा लागी रह्या लारो ॥ पु० ॥ २ ॥ नितरो नित गांवमें जावे, वले माथे ज्ञार उठाई लावे ॥ निठ निठ पेट ज्ञरी जीवारे ॥ पु० ॥ ॥ ३ ॥ देश विदेसामे नित ज्रमे, वली आलस सेंती दिन गमे ॥ वले आमीने सामी ऊरूपा मारे ॥ पु० ॥४॥ किणीहीकनें विणज मांही तोटो, इम जाणीने दुःख लागो मोठो ॥ वले रात दिवस ठलवल पामे ॥ पु० ॥५॥ किणने विणजमें नफोरे घणो, पीण सोच लाग्यो रे पुत्र तणो ॥ पुत्र हूसीतो नाम रेसी लारे ॥ पु० ॥ ६ ॥ पुत्र तणो तो सुख फलीयो, पीण पामोसी खाटो मिलियो ॥ उलेणायत लागो लारो ॥ पु० ॥ ७ ॥ मायमी पुत्र जाया रे घणा, नारी आया पछे जुदा रे हुवा ॥ एक एक रे कोइ नहीं सारो ॥ पु० ॥ ८ ॥ पामोसीनी द्रीष्टी निकी, पीण घरमें नारी काली कीकी ॥ वा रात दिवस ठाती बाले ॥ पु० ॥ ए ॥ हिवे नारी जुगता पुन्य जोगे, पीण देहीने आण घेर्यो रोगे ॥ फोमा फुणगलाने ठलवल पामे ॥ पु० ॥ १० ॥ देहीमे सर्व साता रे पाइ, पीण घरमे पु-

की घणी रे जाई ॥ तिणरीतो चिंता घणी साले ॥ पु० ॥ ॥ ११ ॥ संसारमे छे दुःख घणा, कोइ राजा कालने धन तणा ॥ एक एक रे लागे लारो ॥ पु० ॥ १२ ॥ एहवो जाणीने धर्म करो, वले समतारस मन मांहे धरो ॥ पुज जेमलजी कहे ए सुख सारो ॥ पु० ॥ १३ ॥ इति ॥

॥ अथ संतनाथजीको स्तवन लिख्यते ॥

श्री संत जिणेश्वर सोलमा, सांती करो संतनाथजी ॥ तुम सम जगत्रमे को नही, तीन भवन केरा नाथजी ॥ श्री० ॥ १ ॥ वासुसेणराय दीपता, आचलादे थांरी मायजी ॥ सवारथसिद्ध थकी चवी करी, उपना गर्भमे आयजी ॥ श्री० ॥ २ ॥ संतनाथ प्रभु जन्मिया, सांती हुइ सहु लोकजी ॥ दुःख दालीद्र दुरे गयो, मीट गयो जगत्रनो सोकजी ॥ श्री० ॥ ३ ॥ चोसठहजार राणया परणिया, आण्यो समता भावजी ॥ संसारना सुख छोडने, संजम लीयो धरचावजी ॥ श्री० ॥ ४ ॥ एक मास छदमस्त रह्या, ध्यायो निरमल ध्यानजी ॥ च्यार कर्म चकचूरने, पाम्या केवलग्यानजी ॥ श्री० ॥ ५ ॥ संतनाथ प्रभु साता करो, आपदा जावे छे दूरजी ॥ मन वंछित सुख सासता, भरीया भंडार भरपूरजी ॥ श्री० ॥

॥६॥ भुत बिंतर जक्ष राक्षसी, झाकण साकण चोरजी ॥ तुम नाम थकी अलगा रहे, मीट गयो शत्रुनो जोर जी ॥ श्री० ॥ ७ ॥ इंद्र इंद्राणी सेवा करे, थोक्षा एकज क्रोक्षजी ॥ पुत्र माता एसा जन्मिया, कुण करे एहनी होक्षजी ॥ श्री० ॥ ८ ॥ संत समो संसारमे, अवर न दू-जो देवजी ॥ तिरण तारण जिनराजनी, सेव करुं नित मेवजी ॥ श्री० ॥ ९ ॥ संमत अठारे इकावने, पिंपाक्ष सेहेर चोमासजी ॥ पुज गुमानचंदजीरा प्रसादथी, रत्न-चंदजी भणे अरदासजी ॥ श्री० ॥ १० ॥ इति ॥

॥ अथ नव घाटीकी सज्झाय लिख्यते ॥

नव घाटी मांहे भटकत आयो, पाम्यो नरभव सार ॥ जेहने वंछे देवता, जीवा ते किम जावो हार ॥ ते किम जावो हार, जीवाजी ते किम जावो हार ॥ दु-लभतो मानवभव पायो, ते किम जावो हार ॥ १ ॥ धन दोलत रिद्ध संपदा पाइ, पाम्यो भोग रसाल ॥ मोहो माया मांहे फुल रह्यो, जीवा नही लीवी सुरत संभाल ॥ नही लीवी सुरत संभाल ॥ जीवाजी नही लीवी सुरत संभाल ॥ दु० ॥ २ ॥ कायातो थांरी कारमी दिसे, दि-से जिनधर्म सार ॥ आयूखो जातां वार न लागे, चेतो

किउंनी गिवार ॥ चेतो किउंनी गिवार, जीवाजी चेतो किउंनी गिवार ॥ ध्रु० ॥ ३ ॥ जोवन वय मांहे धंधे लागो, लागो हे रमणी रे लार ॥ धन कमायने दोलत जोडी, नही किनो धर्म लिगार ॥ नही किनो धर्म लिगार, जीवाजी नही किनो धर्म लिगार ॥ ध्रु० ॥ ४ ॥ जरा आवेने जोवन जावें, जावे इंद्रिया विकार ॥ धर्म कियावीन हात घसोला, परभव खासो मार ॥ परभव खासो मार, जीवाजी परभव खासो मार ॥ ध्रु० ॥ ५ ॥ हातांमे कडांने कानामे मोती, गले सोवनकी माल ॥ धर्म किया वीना एह जीवाजी, आभरण हे सहु भार ॥ आभरण हे सहु भार, जीवाजी आभरण हे सहु भार ॥ ध्रु० ॥ ६ ॥ ए जगहे सव स्वारथ केरो, तेरो नही रे लिगार ॥ वारवार सतगुरु समजावे, ल्यो तुमे संजम भार ॥ ल्यो तुमे संजम भार, जीवाजी ल्यो तुमे संजम भार ॥ ध्रु० ॥ ७ ॥ संजम लेइने कर्म खपावो, पामो केवलग्यान ॥ निर्मल हुयने मोक्ष सीदावो, उठे साचो ग्यान ॥ उठे साचो ग्यान, जीवाजी उठे साचो ग्यान ॥ ॥ ध्रु० ॥ ८ ॥ संमत आठारे ने वरस गुणयासी, हरकेन सिंघजी उल्लास ॥ चेत वद सातम सायपुरमे, किनो

ग्यान प्रकाश ॥ किनो ग्यान प्रकाश, जीवाजी किनो ग्यान प्रकाश ॥ डु० ॥ ए ॥ इति ॥

॥ सोलन सुपन चंद्रगुपति राजाए दीठां ते ॥

॥ दोहा ॥ पाडलीपुर नामे नगर, चंद्रगुपति तिहां राय ॥ सोले सुपनां देषियां, पेषियां पोसा मांय ॥ ॥ १ ॥ तिण कालेने तिण समे, पांचसहे मुनि परिवार ॥ भद्रबाहुस्वामी समोसर्या, पाडलि बाग मझार ॥ २ ॥ चंद्रगुपत वांदण गयो, वेठो पर्षदामांय ॥ मुनिवर दीधी देसना, सगलाने हितलाय ॥ ३ ॥ चंद्रगुपत राजा कहे, सांभलजो मुनिराय ॥ में सोल सुपनां लह्यां, ज्यारो अर्थ दीज्यो संभलाय ॥ ४ ॥ वलता मुनिवर इम कहे, सांभल तुं राजान ॥ सोल सुपनानो अरथ, इक चित्त राखो ध्यान ॥ ५ ॥

॥ ढाल ॥ रे जीव विषय न राचीये ॥ ए देशी ॥

दीठो सुपनो पेलको, भागी कल्पवृक्ष डालो रे ॥ राजा दीक्षा लेसी नहिं, इण दुषम पंचम कालो रे ॥ चंद्रगुपत राजा सुणो ॥ १ ॥ कहे भद्रबाहु स्वामी रे, चवदे पूर्वना धणी, चार ज्ञान अभिरामो रे ॥ चं० ॥२॥ सूर्य अकाले आथम्यो, दुजे ए फल जोयो रे ॥ जाया

पांचमे कालमें, ज्याने केवलज्ञान न होयो रे ॥ चं०॥३॥
त्रीजे चंद्रज चालणी, तिणरो ए फल जोयो रे ॥ समा-
चारी जुइ जुइ, वारोव्या धर्म होसी रे ॥ चं० ॥ ४ ॥ भू-
तभूतणी दीठा नाचता, चोथे सुपने राय जोसी रे ॥ कु-
गरु कुदेव कुधर्मनी, घणी मानता होसी रे ॥ चं० ॥५ ॥
नाग दीठो चारे फणौ, पांचमे सुपने भाली रे ॥ केतला-
क वरसा पछे, पमसी वार फुकाली रे ॥ चं० ॥ ६ ॥ देव
विमाण वल्यो ठठे, तिणरो सुण राय भेदो रे ॥ विध्या
जंगाचारणी, जासी लवद विछेदो रे ॥ चं० ॥ ७ ॥ उगो
उकरमी मजे, सातमे काल विमासी रे ॥ चारुंही वर्णा-
मजे, वाण्या जैनधर्मी थासी रे ॥ चं० ॥ ८ ॥ हेत कथा
ने चोपइ, स्तवन सिजायने जोमो रे ॥ इणमें घणा प्रति
वोधसी, सूत्रनी रुची थोमी रे ॥ चं० ॥ ए ॥ एकोन हो-
सी सहु वाणीया, जूदो जूदो मतजालो रे ॥ पाच करसी
आप आपणी, विरला धर्म रसालो रे ॥ चं० ॥ १० ॥
दीठो सुपने आठमें, आगियानुं चमतकारो रे ॥ अल्प
उदोत जिनधर्मनुं, वहु मिथ्यात अंधकारो रे॥चं०॥११॥
तपस्या धर्म वषाणनो, रागकर्या होसी भेला रे ॥ धर्म-
कर्त्ता अजांणनी, ठती अठती होसे हेला रे ॥ चं० ॥१२॥

समुद्र सुको तिनु दिसे, दषण दीसे कोहलुं पाणी रे ॥
तीन दिस धर्म विछेदे हुसी, दिषण दोहलो धर्म जांणी
रे ॥ चं० ॥ १३ ॥ जिहार पांच कल्याणक थयां, तिहां
धर्म रीहाणो रे ॥ अर्थ नवमा सुपनातणो, होसी एसा
अहिनाणो रे ॥ चं० ॥ १४ ॥ सोनारी थाली मजे, स्वान
षातो दीठो रे ॥ दसमा सुपनानुं अर्थ, सुण राय तुरो
धीरो रे ॥ चं० ॥ १५ ॥ उंचतणी लछमी तिका, नीचत-
णे घर जासी रे ॥ वधसी रे ते चुगलचोरटा, साहुकार
सीदासी रे ॥ चं० ॥ १६ ॥ हाथी ऊपर वानरो, सुपन
अगियारमें दीठो रे ॥ मलेछराजा उंचो होसी, असल-
हिंदु रहेसी हेठो रे ॥ चं० ॥ १७ ॥ दीठो सुपने बारमे,
समुद्र लोपीकारो रे ॥ कोई छोरु गरू बापना, होजासी
विकरालो रे ॥ चं० ॥ १८ ॥ क्षत्री लांचग्रहा हुसी, वचन
कही नटजासी रे ॥ दगांदगी होसी घणा, विसवासघा-
त थासी रे ॥ चं० ॥ १९ ॥ कितलाएक साध साधवी,
भवेलेसी भेषो रे ॥ आज्ञा थोडी मानसी, सीषदियां
करसी धेषो रे ॥ चं० ॥ २० ॥ अकल विहुणा वांछसी, गुरु
वादिकनी घातो रे ॥ सिष अवनीत होसी घणा, थोडा
उत्तम सुपात्रो रे ॥ चं० ॥ २१ ॥ महारथ जुता वाछडा,

नानेथी धर्म थासी रे ॥ कदाचि बूढा करे तो, प्रमादमाहि पमजासी रे ॥ चं० ॥ २२ ॥ बालक वय घर छोमसी, आण वैराग नावो रे ॥ लज्या संजम पालसी, बूढा थेठ सन्नावो रे ॥ चं० ॥ २३ ॥ सहु सर्ब नहिं बालका, थेठा नहिं छे बूढा रे ॥ समचै इम ए नाव छे, अर्थ विचारो ऊंडा रे ॥ चं० ॥ २४ ॥ रलज जांषा ढिठां, चऊदमें ते सुपनानों ए जोमो रे ॥ नरतषेत्रना साधसाधवी, हेतमला प होसी थोमो रे ॥ चं० ॥ २५ ॥ कलहकारी रूंबरकारिया, असमादकारी विसेषो रे ॥ उदगकरा अवनीतए, रहसी षेषाषेषो रे ॥ चं० ॥ २६ ॥ वैरागनाव थोमो होसी, भवलंगना धारो रे ॥ नली सीष देताथका, करसी क्रोध अपारो रे ॥ चं० ॥ २७ ॥ प्रशंसा करसी आपआपणी, कपटवचन बहुगेरी रे ॥ आचार असुद्धो साधातणो, उलटा होसी वेरी रे ॥ चं० ॥ २८ ॥ सुद्धोमार्ग परुंपता, तिणसु मछरनावो रे ॥ नंदक बहु साधातणा, होसी षेठा सन्नावो रे ॥ चं० ॥ २९ ॥ रायकुमर चढियो पोठीये, सुपन पनरमे देखो रे ॥ गजजिम जिनधर्म छंमने, तेज विजोइ धर्म विसेषो रे ॥ चं० ॥ ३० ॥ न्याय मार्ग थोमा होसी, नीची गमसो वातो रे ॥ कुबुद्धि घणा मा-

नीजसी, लालचग्राही वरतो रे ॥ चं० ॥ ३१ ॥ वगर मा-
वत हाथी लडे, सुपन सोलमें एहो रे ॥ काल पडसी छोड
आंतरा, माग्या मेह न होसी रे ॥ चं० ३२ ॥ अकाले
व्रक्षा होसी, काले वरससी थोडो रे ॥ वाटधणी जोवड-
सी, तिण अननाहुसी तोलो रे ॥ चं० ॥ ३३ ॥ बेटा गरु
मावित्रना, करसी न्नगती थोडी रे ॥ मावित्र वात करतां
थका, विचमांहि लेसी तोडी रे ॥ चं० ॥ ३४ ॥ न्नाइन्ना
इ मांहोमांहमें, थोडोहोसी हेतो रे ॥ घणी लडाइने इ-
र्षा, वधसी एण न्नरतक्षेत्रो रे ॥ चं० ॥ ३५ ॥ काण का-
यदो थोडो होसी, उछोहोसी तोलो रे ॥ घणा राड ऊ-
गडा करे, उपर आणसी बोलो रे ॥ चं० ॥ ३६ ॥ अर्थ
सोल सपनातणुं, कह्यो न्नद्रबाहु स्यामो रे ॥ जिन न्नां-
ख्यो न हुवे अन्यथा, सूराजा तज कामो रे ॥ चं०॥३७॥
एवां सोल सुपनां सुणने, सिंह जिम प्राक्रम करसी रे ॥
जिन वचन आराधसी, ते शिवरमणी वरसी रे ॥ चं० ॥
॥ ३८ ॥ एवां वचन सुणेराही, राय जोडा बेहु हाथो रे॥
वरागन्नाव आणी कहे, मेंतो सधर्या कृपानाथो रे ॥चं०॥
॥ ३९ ॥ राज थापी निज पुत्रने, हूं लेसुं संजमन्नारो
रे ॥ वलता गुरु इसडी कहे, मत करो ढील लगारो रे ॥

॥ चं० ॥ ४० ॥ पुत्रने राज वेसारने, चंद्रगुप्त लीवो संजम्मारो रे ॥ छता भोग छटकायने, दीधो छकायने टारो रे ॥ चं० ॥ ४१ ॥ धनकरणी, सांधातणी, वाणी अमीय समाणी रे ॥ जेनुं दरसन देखने, घणा प्राणी आतरसी रे ॥ चं० ॥ ४२ ॥ चोखो चारित्र पालिने, सुरपदवी लही सारो रे ॥ जिनमारग आराधने, करसी खेवो पारो रे ॥
॥ चं० ॥ ४३ ॥ अथीरमाया संसारनी, आप कह्या जिन रायो रे ॥ दयाधर्म सुखपालने, अमरापुरमांहि जायो रे ॥ चं० ॥ ४४ ॥ धनववहार सूत्रनी चुलकामजे, भद्रवाहु कियो चोभो रे ॥ तेणा अनुसारें माफके, रिष जेमलजी कीधो जोभो रे ॥ चं० ॥ ४५ ॥ इति ॥

॥ अथ दश स्वपनां लिख्यते ॥

॥ दोहा ॥ वीरजिणंद चोवीशमा, छदमस्तपणे छेली रात ॥ दशे स्वपनां देखिआं, ते सुणजो विख्यात ॥
॥ १ ॥ पेलो स्वपनो पोशाचनो, दूजा धवलो कोअल जाण ॥ त्रीणो विचित्र विविधपणे करी, कोअल पंखि वखाण ॥ २ ॥ चोथे दोअ रतनारी मालारो, जोरुलो शीत गाआरो गोकल जाण ॥ पदम सरोवर भरो छहे, देखो समुद्र भुजा एतरो जाण ॥ ३ ॥ सुरज दीठो स्वप्नें अ-

ठमे, मानव खेत्र वीटो आंत ॥ मेरुपर्वतनी मंदचुलका, शींगाशणे घेठा न्नली न्नांत ॥ ४ ॥ दश स्वपनां वीर देखी ने रे, जागी अर्थ किआ तिण काल ॥ ते कहु जुजुवा, सुणजो श्रोत संन्नाल ॥ ५ ॥

॥ ढाल ॥ धीज करे सीतासती रे लाल ॥ ए देशी ॥

शाशन नाअक समरीए रे लाल ॥ चोवीशमा वीर जिणंद ॥ न्नवकजन ॥ राज तेआगी संजम लिउं रे लाल॥ पामेआ परम आणंद ॥ न्न० ॥ १ ॥ दश स्वप्ना वीर-जी देखिआं रे लाल ॥ ए आंकणी ॥ ठदमस्तपणेरी ठे-ली रातमे रे लाल ॥ अल्प न ग्रारे माअ ॥ न्न० ॥ ए आरा अर्थ कह्या वीर जागने रे लाल ॥ ते सुणजो चित गाय ॥ न्न० ॥ २ ॥ पेले पिशाच पठाम्रीउं रे लाल॥ न्नाजी नाशेउं दूर ॥ न्न० ॥ तोहु मोहकर्म जितशुं रे लाल ॥ जावत करसुं चकचूर ॥ न्न० ॥ ३ ॥ धोलो को-अल पंखी देखो रे लाल ॥ डुजे स्वप्ने व्रधमान ॥ न्न० ॥ तो हवे हूंधे आवशुं रे लाल॥ एकंत शुकलध्यान ॥न्न०॥ ॥ ४ ॥ कोअल पंखी देखो तीशरे रे लाल ॥ वचित्रपणे त्रिवध प्रकार ॥ न्न० ॥ तो धर्मकथा केशुं जुगतशुं रे ला ल ॥ त्रिवधपणे त्रिस्तार ॥ न्न० ॥ ५ ॥ दोअ मासा रत्ना

तणी रे लाल ॥ चोथे स्वपने शोत्र ॥ न० ॥ तोहुं धर्म प्रकाशसुं रे लाल ॥ साध श्रावकरा दोत्र ॥ न० ॥ ६ ॥ श्पेत वरग देखीउं रे लाल ॥ पांचमे स्वपने तणरो वि- चार ॥ न० ॥ साध साधवी श्रावक श्रावका रे लाल ॥ तीरथ थापशुं चार ॥ न० ॥ ७ ॥ पदम सरोवर कवल- कर शोन्नतो रे लाल ॥ ठठे स्वपने मफार ॥ न० ॥ शेवा करशे देवता चारु जातरा रे लाल ॥ तेने कहेसु जिवादि विचार ॥ न० ॥ ८ ॥ समुद्र नुजा करतरो रे लाल ॥ सातमें स्वपने तिणरो विचार ॥ न० ॥ तो हूं तरो संसार समुद्रने रे लाल ॥ उतस्यो पेले पार ॥ न० ॥ ए ॥ सू- रज दीठो स्वपने आठमे रे लाल ॥ तेनो उद्योत देखाउं असमान ॥ न० ॥ तो हवे वेग सतावशु रे लाल ॥ हवे उपजशे केवलज्ञान ॥ न० ॥ १० ॥ मानवखेत अंत करी रे लाल ॥ देखो नवमें मफार ॥ न० ॥ तो हवे तीनलो- कमें माहरो रे लाल ॥ जश फेलशे वारंवार ॥ न० ॥ ॥ ११ ॥ दसमे मेरुनी चुलका रे लाल ॥ तिण उपर शिं- गाशण बेठात्र ॥ न० ॥ तिणाउपर हुं बेसशुं रे लाल ॥ तिणरो अर्थ सुणो चित लात्र ॥ न० ॥ १२ ॥ देवता म- नुपनी परखदा रे लाल ॥ तेहने केशुं केवलीनाखित धर्म

॥ न० ॥ वारंवार परुपसा रे लाल ॥ ते सुणे आकदे पापकर्म ॥ न० ॥ १३ ॥ ए दश स्वपनां वीर देखिआं रे लाल ॥ जणरा अर्थ अनुप अदभुत रे ॥ न० ॥ वीर जिणेसर नाखिआ रे लाल ॥ जोवो नगवती शुत रे ॥ ॥ न० ॥ १४ ॥ इति ॥

॥ अथ नावपूजा लिख्यते ॥

श्रुतदेवी समरी सदा रे, सूत्रतणे अनुसार ॥ नाव पूजा जिननी कहुं रे, नवियणने हितकार ॥ एम जिन पूजीए ॥ पूजतां शिवसुख होए रे ॥ एम जिन ध्याइए ॥ ए आंकणी ॥ १ ॥ सामाअक सुध देहरो रे, ध्यान शुक्ल जिन बिंब ॥ षट आवश्यक दीपक नला रे, जीव दयाधिज दंव ॥ एम० ॥ २ ॥ शीअलव्रत निर्मल जले रे, प्रनुजीनो न्हवण कराव ॥ वैआवच्च अंगलूंहणुं रे, समकित घंट बजाव ॥ एम० ॥ ३ ॥ क्षमा चंदन अति सुंदरु रे, किरिया कचोलो अनूप ॥ तप अगर उखेवीने रे, एम पूजो जिनरूप ॥ एम० ॥ ४ ॥ पंचपरमेष्टी पद तणी रे, पंचवरण फुलमाल ॥ गुंथीने चढावसे रे, ते ले-से नवपार ॥ एम० ॥ ५ ॥ पृथ्वी अप्प तेउ वायुना रे, वणस्सई केरा रे जीव ॥ तिणारी पूजा जे करे रे, ते न-

ही समकित जीव ॥ एम० ॥ ६ ॥ हलुकर्मि भवप्राणी-आ रे, भावे पूजो रे देव ॥ मेग मुनिशर एम कहे रे, हुं मागुछ भवोभव सेवा ॥ एम० ॥ ७ ॥

॥ इति भावपूजा संपूर्ण ॥

॥ सवइर्ड ॥

जोगके जुगतलाए, ज्ञान ध्यानशे लगाए, प्रभुके चरणे आए, मनहीकु मुरुीआ ॥ १ ॥ कंचन कामनी त्याग, तपजप प्रीती राग, रागध्रख ठंरुा सव, ज्ञान सुधा उरुीआ ॥ २ ॥ वेदंही कीतावं देख, शवहीमे दआ पेख, आत्म समान लेख, करम कीआ खंरुीआ ॥ ३ ॥ शव मत ढुढ ढुढ, काढोही अतंत शार, ताहीमलो केवल राम, ताशु भआ ढुंढीआ ॥ ४ ॥ ढुंढत ढुंढत ढुंढ लीउं, शववेद पुराण कीतावसे जोइ, जेशो महीमे माखण ढुढो, तेशो दआमे लीउंहे जोइ, जे कोइ वसतु ढुढा पावत, वण ढुढे न पावत कोइ, एशो दआमे धर्म ढुढो, जीवदया वीन धर्म न होई ॥ ५ ॥ इति ॥

॥ अथ निरंजन पचीशी ॥

॥ लाल पियारीनो साहिवो रे ॥ ए देशी ॥

नमीए नाथ निरंजन देवने रे, निश्चे संपति सुख

भरपुर हो लाल, लाल सनेही साजन सांभलो रे ॥ भ-
मीए भव भटकंता स्या भणी रे, सेवाथी देव नथी कांइ
दूर हो लाल, नमीए नाथ निरंजन देवने रे ॥ १ ॥ अष्ट
कर्मथी आत्म उधर्यो रे, सुधर्या काज सकल सुखकार
हो लाल; लाल सनेही० ॥ जन्म जरा मरणांतिक मे-
टियां रे, भेटियां भवडुख भंजनहार हो लाल ॥ न० ॥
॥ २ ॥ चतुरगति डुःख डुर विहंमीया रे, छंमी देह उदा
रिक नेह हो लाल; लाल० ॥ लंघी ज्योति चक्र देवलो-
कने रे, पाम्या पंचमीगति गुणगेह हो लाल ॥ न० ॥३॥
लोकाग्रे अलोकने आश रही रे, मरीने फरी न लीए अ
वतार हो लाल; लाल० ॥ बाल्यो बीज चीज वोयां थकां
रे, नवि होय उगीने आकार हो लाल ॥ न० ॥ ४ ॥ ए-
हवी दीधी सिद्धने उपमा रे, सरजे नहीं सृष्टी संहार हो
लाल, लाल० ॥ निराबाध निचल निरंजनुं रे, देहने गेह
नहीं आकार हो लाल ॥ न० ॥ ५ ॥ वेद विकार वेडनी
क्षय करी रे, सित उसित पीवासा भुख हो लाल; ला-
ल० ॥ डुख वाम्यां पाम्यां परमेश्वरु रे, अखंम अनंत
अनोपम सुख हो लाल ॥ न० ॥ ६ ॥ भोग संजोग रोग
सोग नहीं रे, ज्ञाने भासित लोकालोक हो लाल; लाल०॥

ध्यान कर्या अक्षय सुख आपशे रे, सेव्या फल नवि होवे फोक हो लाल ॥ न० ॥ ७ ॥ ते प्रभु पुष्प पत्र फल पुजना रे, नवि इछे दिपकने धुप हो लाल; लाल० ॥ कुंकम केशर चंदन सुगंधे रे, किण विध चरचाए अरूप हो लाल ॥ न० ॥ ८ ॥ देहरी शेहरो नेहरो छे नहीं रे, झालर घंटा गीतने ज्ञान हो लाल; लाल० ॥ नाटीक झांझ सुरंदा शुं करे रे, एतो चीदानद भगवान हो लाल ॥ न० ॥ ए ॥ राश मंडलमां ते प्रभु नवी रमे रे, न गमे संगीत नृत्यने नाच हो लाल; लाल० ॥ क्रिडा हास विनोदने वरजीया रे, साच ए देव अवर सवि काच हो लाल ॥ न० ॥ १० ॥ संखने चक्र धनुप कर नवि धरे रे, नवि ग्रहे त्रिशुल खडग कटार हो लाल; लाल० ॥ सज्जन दुरिजन सर्वे सारीखा रे, सृष्टी नवी रचे न करे संहार हो लाल ॥ न० ॥ ११ ॥ गरुडासन वृषभासन नवि चडे रे, न लडे न चडे ते संग्राम हो लाल; लाल० ॥ स्वामी विराजे अविचल धाममां रे, एह- ना नामथकी विश्राम हो लाल ॥ न० ॥ १२ ॥ अंध कुवासे कांइ भुला भमो रे, तजीए देव अवर कोण धाय हो लाल; लाल० ॥ गज छंडी गर्धवपर कोण चडे रे, त-

जी अमृत अने विष कोण खाय हो लाल ॥ न० ॥ १३॥ रत्नचिंतामणी पारश परहरी रे, काच अंगी करे कवण अजाण हो लाल; लाल० ॥ कनक ठोरु कोरुीने कोण ग्रहे रे, पीलल पीतलवरण पाषाण हो लाल ॥ न० ॥१४॥ देव अनेक अमे अविलोकिया रे, गुणहिणा लीणा संसार हो लाल; लाल० ॥ रमणी संगे लेइ रंगे रमे रे, ते केम उतारे नवपार हो लाल ॥ न० ॥ १५ ॥ कोइ देव जोगी गांजा नांगना रे, नामे जोगी लोगायमां लीन हो लाल; लाल० ॥ ठम ठम नाचे नारी आगले रे, अहोनिश अबलाने आधिन हो लाल ॥ न० ॥ १६ ॥ रामा साथे फरता फुदरुी रे, वेणा बजावे गावे गीत हो लाल; लाल० ॥ मुखें वाहे मीठो मोरली रे, तेने सेवे अंधा नीत हो लाल ॥ न० ॥ १७ ॥ कोइ देव लोनी मागे लापसी रे, खीरवरुां पुरुा पकवान हो लाल; लाल० ॥ तंडुल तिलवट साकर शेलरुी रे, कोइ देव मागे खीचरु धान हो लाल ॥ न० ॥ १८ ॥ मागे वल बाकुलने बोकरुां रे, महिष हणे रेड्राणी देव हो लाल; लाल० ॥ हवन करावे हींसा अति घणी रे, डुष्ट डुनागी करे तस सेव हो लाल ॥ न० ॥ १९ ॥ आशा राखी वेगा आपणी

रे, तेथी कष्ट कह्या केम जाय हो लाल; लाल० ॥ कोइ अवगतिया तरसे टलवले रे, कोइ देव पाणीमां मुंझाय हो लाल ॥ न० ॥ २० ॥ पथर पीतलनी प्रतिमा करी रे, मुर्ख माने ए भगवान हो लाल; लाल० ॥ सोनी सलाटे प्रभु वनाविया रे, आप अज्ञानी अंध समान हो लाल ॥ न० ॥ २१ ॥ श्रवणे सुणे न आंखे देखता रे, नाके सुगंध न वोले वाच हो लाल; लाल० ॥ हलण चलणनी शक्ति छे नहीं रे, ते जरूपांसे नाचे नाच हो लाल ॥ ॥ न० ॥ २२ ॥ मुंढ शुं रूढ मार्गमां मोहि रह्या रे, चेतो समजो चतुर सुजाण हो लाल; लाल० ॥ देव पाखण्डी डुरे परहरो रे, सेवो निराकार गुणखाण हो लाल ॥ ॥ न० ॥ २३ ॥ स्वामी पुंजोजी दरीआ पुन्यना रे, भरीया गुणे गहेर गंभीर हो लाल; लाल० ॥ तस लघु भ्रात झोसोजी दीपता रे, तस शिष खोमोजी धरी धीर हो लाल ॥ न० ॥ २४ ॥ रस इंदु नीधान शशि सही रे, संवत सुशोभित अश्विन मास हो लाल; लाल० ॥ सुकलपक्षे तिथि त्रयोदशी रे, जोझी जेतपुर रही चोमास हो लाल ॥ नमीए० ॥ २५ ॥ इति ॥

॥ अथ ललीत छंद ॥

परमदेवनो देव तुं खरो ॥ धरम ताहरो में नथी करो ॥ १ ॥ भरममां भम्यो तुं नथी गम्यो ॥ करमपाशमां हुं अती दम्यो ॥ २ ॥ गरीब प्राणीना प्राण में हण्या ॥ तस थावरो जीव ना गण्या ॥ ३ ॥ थरर धुजता मोतथी मरी ॥ अरर एहनी घात में करी ॥ ४ ॥ शदशन्ना जइ जुठ बोलीयो ॥ धरमी जीवनो मरम खोलीयो ॥ ५ ॥ सदगुणी शीरे आल आपीयां ॥ अरर पापना पंथ थापीया ॥ ६ ॥ अदत्तदानथी हुं नथो मख्यो ॥ परिधनो हरी केर में कख्यो ॥ ७ ॥ तसकरोतणा तानमां चड्यो ॥ अरर पापना पुंजमां पड्यो ॥ ८ ॥ रमणी रंगमां अंग उलस्युं ॥ विषयसुखमां चीतडुं वस्युं ॥ ए ॥ शीयल भंगनो दोष ना गण्यो ॥ अरर हाय रे बाहुरो बण्यो ॥ १० ॥ अथीर दाममां हुं रह्यो भमी ॥ धरम वात तो चीत ना चमी ॥ ११ ॥ छंधत मोहमां हुं थयो अती ॥ अरर माहरी शी थशे गती ॥ १२ ॥ करूर भावथी क्रोधमें ग्रह्यो ॥ सजन दुहवी रोषमां रह्यो ॥ १३ ॥ सरव जनथी संप छोडियो ॥ तरण तोलथी तुछ हुं थयो ॥ १४ ॥ मछर म-

नथी में वहु कर्यो ॥ ममत भावथी हुं अती भर्यो ॥
॥ १५ ॥ मदछके चड्यो मानमां अड्यो ॥ विनय नाॅ क-
र्यो गर्वमां पड्यो ॥ १६ ॥ दगलवाजिये हुं वहु रम्यो ॥
कपट कूरुमां काल निरगम्यो ॥ १७ ॥ मुख मीठु लवी
सृष्टी भोलवी ॥ अरर केम रे छुसशे भवी ॥ १८ ॥ धन
हीराकणी मोतीने मणी ॥ अथीर आथनो हुं थयो ध-
णी ॥ १९ ॥ अधीक आशतो अंतरे घणी ॥ अरर लोभने
ना शक्यो हणी ॥ २० ॥ मगन मनथी साजनो परे ॥
हित घणुं धरी पोंखी आखरे ॥२१॥ तरकटीतणा फंदमां
फर्यों ॥ अरर रागथी ना लह्यो कर्यो ॥ २२ ॥ दील कु-
वी रह्युं द्वेष दर्दमां ॥ गुण नथी गण्या मेरी मर्दमां ॥
॥ २३ ॥ अरुण आंखमी रोषथी भरी ॥ अरर सर्वनो हुं
थयो अरी ॥ २४ ॥ नीज कुटुंवने नात जातमां ॥ वढी
पड्यो हुंतो वात वातमां ॥२५ ॥ अवुज आतमा घातमां
घड्यो ॥ अरर क्लेशथी कुपमां पड्यो ॥ २६ ॥ अणहुता
दीधा आल अन्यने ॥ अलिक उचरी मेल्युं धनने ॥२७॥
सदगुरुतणो संग ना कर्यो ॥ अरर पापथी पींरुमां भ-
र्यो ॥ २८ ॥ परनी चोवटे चुगली करी ॥ नृपसभा छु-

ठी साहेदी जरी ॥ २९ ॥ पिसुन धुर्त हुं लोज लालची॥ पशुपणे रह्यो पापमां पची ॥ ३० ॥ परपुंठे परा दोष दाखवा ॥ जसतणा घणा स्वाद चाखवा ॥ ३१ ॥ रसह वात तो में करी ठती ॥ जव अरएयमां हुं रह्यो अती ॥ ॥ ३२ ॥ अधर्म काममां हर्ष में धर्यो ॥ धरम ध्यानमां अत्र खे जर्यो ॥ ३३ ॥ डुरगुणे रच्यो मोहमां मच्यो ॥ अरर कर्मना नरतमां नच्यो ॥ ३४ ॥ ठलविद्या करी अर्थ संचिया ॥ जुठ लवी घणा लोक वंचीया ॥ ३५ ॥ पतित रांकने ठेतर्या बहु ॥ अरर पाप हुं केटलां कहुं ॥ ॥ ३६ ॥ शरीर शोध तो में नवी कर्यो ॥ जरू प्रसंगथी जुठमां फर्यो ॥ ३७ ॥ सुध विचार तो चीत ना चड्यो ॥ मिठत सल तो मुजने नड्यो ॥ ३८ ॥ करम वेरीए वींटी ठे मने ॥ कर ग्रही करुं अर्ज जिनने ॥ ३९ ॥ कर ग्रहो प्रजु रांक जाणीने ॥ दील दया धरो मेर आणीने ॥४०॥ तकशीरो घणी को शके गणी ॥ बक्षीशो गुना जगतना धणी ॥ ४१ ॥ रीऊ करी खरी त्रोफी त्रासने ॥ सरणे राखजो खोफी दासने ॥ ४२ ॥ नम जुजा अही चड्मा ग्रही ॥ पटण प्राचीथी पश्चिमे सही ॥ ४३ ॥ चतुर मास मां बंदरे रही ॥ ललित ठंदनी जोरू ए कही ॥ ४४ ॥

॥ सवैया ॥

गुणवन नेषकु मुल न मानत, जीवाजीवका कीया नवेमा, पुन पापकु नीन नीन जाणत, आश्रव कर्मकु ले-त उरेरा; आवता कर्मकु संवरे रोकत, निर्जा कर्मकु देत विखेरा; वंधत जीवकु वांधकर राखत, सास्वता सुख ज्युं मोक्षमे देरा; एसा गट प्रगट कीया, मेट्या जीव नव जीवारा मिथ्यात अधेरा; निर्मल ज्ञानसु उद्योत कीउ, एतो पंथ प्रभु तेरा ए तेरा ॥ १ ॥ साधुमाया किण वध त्यागी, अनी तोलवेला गणेरी लागी; आ गुंथी फुसणरी ठाया, अनी थानक खुव चुणाआ; एक गरासु नआ उदासा, वोत गराकी लागी आसा; गोखा वेठा जोखा कीजे, साधुमाया इम त्यागीजे; साधुमाया त्यागीके ला गी ॥ २ ॥ संवेगी साध करे विखवाद, नही माहाव्रत एक, लीउ ठगनेख, फतुरा फेन चलाउ हे; रुपया लावे सांग, दरावे रांग, जाणजो सांग, पोटीला नार पोचामो हे ॥ १ ॥ फुलफुल तोमावे, गीत गहावे, वाजा व जावे, ठागोचवके चलाउ हे; कहे रिष गोर्धनदास, सुणो चतुर नर, कथीआरा नेपकु ननाआ हे, कथीआरानेपकु द-जाआ हे ॥ २ ॥

॥ पीपाडना रामलाल सोलंकी कृत ॥

॥ पुज श्री दालचंदजीस्वामीके गुणाकी ढाल ॥

(माताजी सज सोल शणगार, के दर्शण दीजीए
रे लोल.—ए देशी.)

गणपत माणक गणीके पाट, के दालचंदजी शोभता रे लोल ॥ पुजजी अर्ज करुं कर जोड़, के दर्शण दीजीए रे लोल ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ गणपत कनीरामजीका पुत, के उसवंस ताहरो रे लोल ॥ गणपत सती जम्नावाजी रे कुख, के उजेणी मालवो रे लोल ॥ २ ॥ पु० ॥ गणपत मिथ्यातिमिर मीटाय, के उदोत कीउं सही रे लोल ॥ गणपत कछ गुजरात पधार, के उपगार हुउं सही रे लोल ॥ ३ ॥ पु० ॥ गणपत आगम पंच प्रधान, के कंठ कीआ सही रे लोल ॥ गणपत छंद काव्य पद वेद, के अनेक देख्या सही रे लोल ॥ ४ ॥ पु० ॥ गणपत सुर्ज जेसा तप तेज, के सीत चंद जीसा रे लोल ॥ गणपत धीर्ज मेरु जेम, के नीर्मल गंग जेसा रे लोल ॥ ५ ॥ ॥ पु० ॥ गणपत चार तीर्थ रे मांय, के सीग जेम गाज-

ता रे लोल ॥ गणपत पाखंडी अनेक, के तीणसु नही लाजता रे लोल ॥ ६ ॥ पु० ॥ गणपत चार तीर्थरा नाथ, के सकल गुण साजता रे लोल ॥ गणपत महेमावंत बुधवंत, के पाखंडी भागता रे लोल ॥ ७ ॥ पु० ॥ गणपत लादणु सेर रे मांह, के संत सतीआ सही रे लोल ॥ गणपत ठाणा एकसे वतीस, के पुज कीया सही रे लोल ॥ ८ ॥ पु० ॥ गणपत जोधाण सेर वीख्यात, के पोसवद पंचमी रे लोल ॥ गणपत तार आयो तेण वार, के गणो हुडरंग रली रे लोल ॥ ९ ॥ पु० ॥ गणपत उगणीसे वर्स चोपंन, के गुण गावीआ रे लोल ॥ गणपत पोष वद त्रेआदसी रे, के गणा सुख पावीआ रे लोल ॥ पु० ॥ १०॥ गणपत पीपाड पधारवाने, के अर्ज करुं करजोडने रे लोल ॥ गणपत रामलाल तुम दास, के कहे मान मोडने रे लोल ॥ ११ ॥ पु० ॥ इति संपूरण ॥

॥ पंच प्रतिक्रमणानी विधि ॥

सांजे सूर्य अस्त थया पछी पडिक्कमणु करियें, तें देवसी केहेवुं, रात्रे सूर्य उग्या पहेलां राइ पडिक्कमणुं केहेवुं, पंदर दने पखी केहेवुं, चातुरमासे ते चउमासे चउमासी केहेवुं, बारमहीने छमछरी केहेवुं.

॥ जाहेर खबर ॥

पोथी प्रारंभ करते वखत पुज श्री माणकलालजी थे अब वरतमान पुजश्री १००८ श्री दालचंदजी स्वामी हे सो पडिक्कमणाके वखत आज्ञा लेणा.

बाराव्रत लेणेके वखत भ्रव खेत्र कालभाव गुण धार लीएहे सो पडिक्कमणामें आलोयणा लेणी.

छठा आवश्यक मांही भ्रव, खेत्र, कालभाव गुण धारने पच्चस्काण करणो.

॥ अणकंपारी ॥

॥ दुहा ॥

पोते हणे हणावे नहीं, परजीवांरा प्राण ॥ हणे तिणने भलो जाणे नहीं, ए नव कोटी पचषाण ॥ १ ॥ अभयदान दया कही, श्री जिण आगममांहि ॥ तोपिण ध्यंध उठावियो, जैनी नाम धराय ॥ २ ॥ त्यां अभयदान नहि ओलख्यो, दयारी षबर न कांय ॥ भोलां लोगां आगलें, कूडां चोचल गाय ॥ ३ ॥ कहे साध बचावे जीवने, औरांने कहै तुं बचाय ॥ भलो जाणे बचीयां थकां, पिणपूछयां पलटे जाय ॥ ४ ॥

॥ ढाल पहिली ॥

(चतुर नर छोडो कुगुरुनो संग ॥ ए देशी)

॥ इण साधांरा भेषमेंजी, बोले एहवी वाय ॥ मैं पीयरखां छकायनाजी, जीव बचायां जाय ॥ चतुरनर ॥ समझो ज्ञान विचार ॥ १ ॥ एहवी करे परूपणा, भिण बोले बंध न होय ॥ पलट जाय पूछयां थकां, ते भोलाने षबर न कोय ॥ च० ॥ २ ॥ पेट दुखे सो श्रावकांजी, जुदा हुवे जीवकाय ॥ साध आया तिण अवसरेंजी, हा

थ फेर्‌यां सुख थाय ॥ च० ॥ ३ ॥ साध पधार्‌या देषने जी, गिरसत बोल्या वाय ॥ थें हाथ फेरो पेट ऊपरें, सो श्रावक जीव्या जाय ॥ च० ॥ ४ ॥ जद कहे हाथ न फेरणोजी, साधांने कल्पे नाय ॥ थें कहेता जीव बचावणा, अबे बोलोने बदलो काय ॥ च० ॥ ५ ॥ गोसालानें वीर बचावीयोजी, तिणमें कह्यो छे धर्म ॥ सो श्रावक नही बचावीया, ज्यांरी सरधारो निकल्यो भर्म ॥ च० ॥ ६ ॥ गोसालारे कारणेजी, लवध फोरी जगनाथ ॥ सो श्रावक मरता देषने, थें कांय न फेरो हाथ ॥ च० ॥ ७ ॥ धर्म कह्यो भगवंतने, तो पोते कांय छोडी रीत ॥ सो श्रावक नही बचावीया, त्यांरी कुण मानसो परतीत ॥ च०॥८॥ गोसालाने बचावियामें, धर्म कह्यो साक्षात ॥ सो श्रावक मरता देषने, थें काय न फेरो हाथ ॥ च० ॥ ए ॥ इम कह्यां जावन ऊपजै, जब कूडी करे बकवाय ॥ हिवे साध कहे तुमे सांभलोजी, गोसालारो न्याय ॥ च० ॥ १० ॥ साधांने लवध न फोरणीजी, सूत्र भगोती मांय ॥ पिण मोह कर्म बस रागथी, तिणसुं लियो गोसालो बचाय ॥ च० ॥ ११ ॥ छलेस्या हुंती जद वीरमेंजी, हुंता आठांई कर्म ॥ छद्मस्थ चूका तिण समेजी, मूरष थापे

धर्म ॥ च० ॥ १२ ॥ छद्मस्थ चूक पड्यो तिकोजी, मूढे आणे बोल ॥ पिण निरवद्य कोय म जाणज्योजी, अकल हियारी षोल ॥ च० ॥ १३ ॥ ज्यू आणंद श्रावकने घरें जी, गोतम बोल्या कूर ॥ परिया छद्मस्थ चूकमें, सुध हुय गया वीर हजूर ॥ च० ॥ १४ ॥ इम अवसउदे मोह आवियोजी, नहि टालशक्या जगनाथ ॥ एतो न्याय न जाणियोजी, ज्यारे मांहे मूल मिथ्यात ॥ च० ॥ १५ ॥ गोसालाने नही बचावता, तो घटतो अछेरो एक ॥ निश्चे हुणहार टले नही, थे समझो आण विवेक ॥ च० ॥ ॥ १६ ॥ गोसालाने बचावियो तो, वधीयो घणो मिथ्यात ॥ सोहीठाण कीयो भगवंतने, वले दोय साधारी घात ॥ च० ॥ १७ ॥ गोसालानें बचावीयामें, धर्म जाणे जो स्वाम ॥ दोय साध बचावत आपणा, वले करता उंहिज काम ॥ च० ॥ १८ ॥ गोसालानें बचावियामें, धर्म जाणे जिणराय ॥ तो दोय साध न राष्या आपणा, ऊ किणविध मिलसी न्याय ॥ च० ॥१९॥ जगतने मरता देषनेजी, आंभा न दीधा हाथ ॥ धर्म हुतो तो आंघो न काढता, एतो तिरण तारण जगनाथ ॥ च० ॥ २० ॥ एहवो चित्रसे साध बतावीयोजी, सूत्र भगोती मांय ॥ कोई कुबुद्धी

करे कदागरोजी, सुबुधीरे आवै दाय ॥ च० ॥ २१ ॥ कहे साधांरा मुख आगलें, पंषी परियो महालाथी आय ॥ तो मेहलां ठिकाणे हाथसुं, माहरे दया रहे घटमांय ॥ ॥ च० ॥ २२ ॥ तपसी श्रावक उपासरेजी, काउसग दीधो ठाय ॥ त्यांने मृगीआय हेठो पर्योजी, गावर ज्ञाजी जीव जाय ॥ च० ॥ २३ ॥ कोई गिरसत आयने इम कहेजी, थें मोटा ठो मुनिराज ॥ वेहठो न कीधो एहने, उं मरे ठे गावर ज्ञाज ॥ च० ॥२४॥ जदतो कहे में साधठांजी, श्रावक षेठो करां केम ॥ माहरे काम कांई गिरसतसुंजी, वोले पाधरा एम ॥ च० ॥ २५ ॥ श्रावक वेठो करे नही, पंषी मेले मालारे मांह ॥ देषो पूरो अंधारो एहवोजी, ए चोरू जूला जाइ ॥ च० ॥ २६ ॥ पंषी मालामांहे मेलतांजी, संके नही मनमांय ॥ श्रावकने वेठो कीयामें, धर्म न सरधे कांय ॥ च० ॥ २७ ॥ इतरी समऊ पमे नही, त्यामें समकित पावै केम ॥ ठकिया मोह मिथ्यातमें, वोले मतवाला जेम ॥ च० ॥ २८ ॥ कहे साधाने उंदर टुंकावणोजी, मिनकी वांसे जाय ॥ श्रावक वेठो करे नही, उं किणविध मिलसी न्याय ॥ च० ॥२९॥ मूसादिकने वचावताजी, मिनकीने दुःख थाय ॥ श्राष-

कने बेठो कियाजी, नही किणरे अंतराय ॥ च० ॥३० ॥
मूसादिकरे कारणेजी, मिनकी नसाफे फराय ॥ श्रावक
मरे मुष आगले, बेठो न करे हाथ संझाय ॥ च० ॥३१॥
आ परतक्ष वात मिले नहीजी, तावफा ठाहफी जेम ॥
ज्यां श्रीजिण मारग ठलष्यो, त्यांरे हिरदे बेसे केम ॥च०॥
॥ ३२ ॥ कहे लाय लागे तो ढांढा षोलने, साध काढे ठ-
घाफे डुवार ॥ श्रावकने बेठो करे नही, आ सरधा करे
षुवार ॥ च० ॥ ३३ ॥ ढांढादिकने षोलताजी, षप घणी
ठे तांहि ॥ सो श्रावक हाथ फेस्या बचे, त्यांरी कांय न
आणे मनमांहि ॥ च० ॥ ३४ ॥ कहै ढांढा षोल बचाव-
सां, श्रावकरे न फेरां हाथ ॥ एह अज्ञानी जीवरी, कोई
मूरख माने वात ॥ च० ॥ ३५ ॥ कहे गाफा हेठे आवे
फावरोतो, साधाने लेणो ठठाय ॥ श्रावकने बेठो करे न-
ही, ठ जधो पंथ इण न्याय ॥ च० ॥ ३६॥ रित वरसाला
रे समेजी, जीव घणा ठे तांहि ॥ लटाग जायाने कातरा-
जी, पफियां मारगमांहि ॥ च० ॥ ३७ ॥ साधू बारे नी-
कल्याजी, जोयर मूके पाय ॥ लारे ढांढा देष्या आवतां,
पण जीवाने न ले ठठाय ॥ च० ॥ ३८ ॥ जो बालक लेवे
ठठायनेजी, जीवाने न ले ठठाय ॥ तो ठणरी सरधा रे

लेषे, उणरे दया नही घटमांय ॥ च० ॥३९॥ जो वालक लेवे उठायने, उंर जीव देषी ले नांहि ॥ इण सरधारे क रजो पारषां, केई रषे परो फंदमांहि ॥ च० ॥ ४० ॥

॥ दुहा ॥

॥ वंछे मरणो जीवणो, तो धर्मतणो नहि अंस ॥ ए अणकंपा कीधां थकां, वधे कर्मनो वंस ॥ १ ॥ मोह अणकंपा जो करे, तिणमें रागने द्वेष ॥ जोग वंधे इंद्रियातणो, अंतर जरो देख ॥ २ ॥ दया अणकंपा आदरी, तिण आतम आणी ठाय ॥ मरता देषी जगतने, सोच फिकर नहि काय ॥ ३ ॥ कष्ट सह्या उपद्रवथी, पाल्या वरत रसाल ॥ मोह अणकंपा श्रावकां, त्यांपण दीधी टाल ॥ ४ ॥ काचा था ते चल गया, होय गया चकचूर॥ सेंठा रह्या चलिया नही, त्यांने वीर वषाण्या सूर ॥५ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

(जीव मारे ते धर्म आछो नही ॥ ए देशी)

॥ चंपानगरीना वाणीया, ज्यांज जरि समुंद्र जाय रे ॥ हिवे तिण अवसर एक देवता, त्यांने उपसर्ग दीधो आय रे ॥ जीव मोहअणकंपा न आणीये ॥ १ ॥ मिनका स्याल खांधे मेहसांणियां, गले पहेरी छे रुंडमाल रे॥

लोहीराधसुं लिप्यो शरीरने, हाथें खम्ग दीसे विकराल रे ॥ जी० ॥ २ ॥ लोग धम्रूधम्रू लागा धूजवा, उर देव रह्या मन ध्याय रे ॥ अरणक श्रावक भिगीयो नही, तिण काउसग दीधो ठाय रे ॥ जी० ॥ ३ ॥ तिण साधारी अणसण कीयो, धर्मध्यान रह्यो चित्त ध्याय रे ॥ सगलां ने जाणया डुबता, मोहकुरण न आणी काय रे ॥जी०॥ ॥ ४ ॥ अरणकने भगाववा, देव विधविध बोले वायरे ॥ तुं धरम न छोडसी, तारी जाज डुबाउं जलमांय रे ॥ ॥ जी० ॥ ५ ॥ उंची उपाडू नीची नांखने, करसुं सगलां री घात रे ॥ काली बोली अमावसरा जाणया, मान रे तुं अरणक वात रे ॥ जी० ॥ ६ ॥ ज्ञान दरशण म्हारा वरतने, इणरो कीधो विघन न थाय रे ॥ हुंतो श्रावक छुं भगवानरो, मोने न सके देव डिगाय रे ॥ जी० ॥ ७॥ लोग विलविल करता देखने, अरणकरो न विगस्यो नूर रे ॥ मोहकुरण न आणी केहनी, देव उपसर्ग कीधो दूर रे ॥ ॥जी० ॥ ८ ॥ देव धिन धिन अरणकने कहे, तुंतो जीवा दिकनो जाण रे ॥ सुधर्मा सभामधे ताहरा, इंद्र कीधा घणा वखाण रे ॥ जी० ॥ ९ ॥ अरणक श्रावकना गुण देखने, एतो आया देवांरी दोय रे ॥ दोय कुंडलरी जोडी

आपने, देव आयो जिण दिस जाय रे ॥ जी० ॥ १० ॥
नमीरायरिषि चारित लियो, तेतो वागमें उतस्यो आयरे॥
इंद्र आयो तिणने परषवा, तेतो किणविध बोले वाय रे॥
॥ जी० ॥ ११ ॥ थारी अगन करी मिथला वलै, एकता-
स्युं साह्मो जोय रे ॥ अंतेउर वलतां मेलसी, आतो
वात सिरे नही तोय रे ॥ जी० ॥१२॥ सुष वपरायो सारा
लोकमें, त्रिलषा देख पुत्र रतन रे ॥ जो तुं दया पालणने
ऊठिउ, तो तुं करने थांरा जतन रे ॥ जी० ॥१३॥ नमी
कहेव सुं जीवुं सुषे,म्हारी पलपल सफली जात रे॥ आ
तो मिथलानगरी दाऊतां, म्हारो वले नही तिलमात रे
॥ जी० ॥ १४ ॥ म्हारे हरष नही मिथला रह्यां, वलीया
नहि सोग लिगार रे ॥ मतो सावज ज्याण त्यागीतिका,
रही वह्री नचावे अणगार रे ॥ जी० ॥ १५ ॥ नमीराय
रिषि आणी नही, मोहअणकंपारी वात रे ॥ समभाव
राखे मुगतें गया, करी आठ क्रमारी घात रे ॥ जी० ॥
॥१६॥ उतो केशव केरो बंधवो, उतो नामे गजसुकमाल
रे ॥ तिण दिष्या लेई काउसग कियो, सोमल आयो ति
ण काल रे ॥ जी० ॥ १७ ॥ माथे पाल बांधी माटीतणी,
मांहि घाल्या लाल अंगार रे ॥ कष्ट सह्यो वेदना अति

घणी, नेम करुणा न आणी लिगार रे ॥ जी० ॥ १८ ॥ श्री नेम जिणेसर जाणता, होसी गजसुकुमालरी घात रे ॥ पहिला अणकंपा आणी नही, उंर साधन मेल्या साथ रे ॥ जी० ॥ १९ ॥ श्री वीरजिणंद चोवीशमा, जिणकलपी मोटा अणगार रे ॥ ज्यांने देव मिनष त्रिजंचना, उपसर्ग ऊपना अपार रे ॥ जी० ॥ २० ॥ संगम देवता भगवानने, दुष दीधा अनेक प्रकार रे ॥ अनारज लोका वीरने, स्वानादिक दीधा लगाय रे ॥ जी० ॥ ॥ २१ ॥ चोसठ इंद्र महोछवमें आविया, दिष्या रे दिन भेला होय रे ॥ पिण कष्ट पड्यो श्री वीरने, न आया उपसर्ग टालण कोय रे ॥ जी० ॥ २२ ॥ दुख देता देखी भगवानने, अलगा न कीधा आय रे ॥ समदिष्टीदेव हुंता घणा, पण छेमात्रणरी न काढी वाय रे ॥ जी० ॥ ॥ २३ ॥ देवां जाण्यो श्री वर्द्धमान रे, उदै आया दिसे छे कर्म रे ॥ अणकंपा आणी विचमें पड्यां, उंतो जिण भाष्यो नही धर्म रे ॥ जी० ॥ २४ ॥ धर्म हुंतो तो आघो न काढतां, वले वीरने दुषीया जाण रे ॥ परिसा देण आया तेहने, देव अलगा करता ताण रे ॥ जी० ॥ २५ ॥ आतो मछ गलागल मंड रही, सारा दीप समुद्रमांहि

रे ॥ भगवंत कहता जो इंद्रने, तो थोहरा में देता मिटा य रे ॥ जी० ॥ २६ ॥ पमती जाणे अंतराय तो, अचित षवारुत पूर रे ॥ एहवी शक्ति घणी छे इंद्रनी, तिणथी कर्म न होवे दूर रे ॥ जी० ॥ २७ ॥ चुलणीपियाने पोसा मधे, देव दीधा छे डुप आय रे ॥ कुण कुण हवाल ति- णमें किया, ते सांभलजो चित्त लाय रे ॥ जी० ॥ २८ ॥ तीन बेटा रान वसूला कीया, तिणरा मूहढा आगे लाय रे ॥ ते लई कालनें मांहि तल्या, वलवलतांसु छट काय रे ॥ जी० ॥ २९ ॥ समपरिणामे वेदना खमी, जांणे आपणा संच्या कर्म रे ॥ करुणा न आणी अंग जातरी, तिण छोड्यो नहि जिणधर्म रे ॥ जी० ॥ ३० ॥ मति मारणरो कह्यो नही, तेतो सावज जाणी वाय रे ॥ करुणा न आणी मरतां देखने, सेठो रह्यो धर्मध्यान मांय रे ॥ जी० ॥ ३१ ॥ देव कहे तुं धर्म न छोमसी, था रे देवगुरु सम छे माय रे ॥ तिणने मारूं त्रिण आंगली, थारा मुंहमा आगे लाय रे ॥ जी० ॥ ३२ ॥ जद तुं आ- रतध्यान ध्यायने, पमसी माछीगतमें जाय रे ॥ इम सु- णने चूलणीपीया चल गयो, माने राषणरो करे उपाय रे ॥ जी० ॥ ३३ ॥ ऊंतो पुरष अनारज कहे जिसो, जास-

राषुं ज्युं न करे घात रे ॥ उंतो भड्डा बचावण कठिउं, इणरे थांभो आयो हाथ रे ॥ जी० ॥ ३४ ॥ अणकंपा आणी जणणीतणी, तो भागा वरतने नेम रे॥ देखो मोह अणकंपा एहवी, तिणमें धर्म कहीजे केम रे ॥ जी० ॥ ॥ ३५ ॥ चूलणीपीयाने सूरादेवना ॥ चूलसतकने सक-डाल रे ॥ यां च्यारांरा मास्या दीकरा, देव तलीयो तेल उकाल रे ॥ जी० ॥ ३६ ॥ जो बेटाने मरता देखने, ना-णी मोहअणकंपा एम रे ॥ उव्यो मात त्रियादिक रा-खवा, तो भागा वरतने नेम रे ॥ जी० ॥ ३७॥ मात त्रि यादिकने राषतां, भागा वरतने बांधिया कर्म रे ॥ तो सा ध जाय विचमें पड्यां, त्याने किणविध होसी धर्म रे ॥ ॥ जी० ॥ ३८ ॥ चेडाने कूण करी वारता, निरावलिका भगोती साख रे ॥ मानव मुवा दोय संग्राममें, एक को-डने एंसी लाख रे ॥ जी० ॥ ३९ ॥ भगवंत अणकंपा आणी नही, पोते न गया न मेल्या साध रे ॥ याने पहिला पण वरज्या नही, तेतो जीवारी जाण विराध रे ॥जी० ॥ ॥ ४० ॥ एमां तो दया अणकंपा जाणता, तो वीर विष्टी ले जाय रे ॥ सघला रे साता उपजावता, एतो थोरामें देता मिटाय रे ॥ जी० ॥ ४१ ॥ कूणक भगत भगवानरो,

चेमो बारे वरतधार रे ॥ इंद्रनीर आयी ते समकिती, ते किणविध लोपता कार रे ॥ जी० ॥ ४१ ॥ ज्ञानदर्शन चारित्र मांहिलो, किणरे वधतो जाणे उपाय रे ॥ करे अणकंपा तव जीवरी, वीर वीगर बुलाया जाय रे ॥जी०॥ ॥ ४३ ॥ समंदपाल सुखामें झिल रह्यो, संसार विषे सुख लाग रे ॥ तिण चोरने मरतो देखने, उपनो उतकष्टो परम वैराग रे ॥ जी० ॥ ४४ ॥ चारित्र लिया कर्म काटवा, जाणे मोक्षतणो उपाय रे ॥ करुणा न आणी चोररी, बुझावणरी न काढी वाय रे ॥ जी० ॥ ४५ ॥ साध श्रावकनी एक रीत छे, तुमे जुवो सूतररो न्याय रे ॥ देखो अंतरमांहे विचारने, कूमी कांय करो वकवाय रे ॥ ४६॥

॥ दुहा ॥

॥ अणकंपामे आदरी, कीजो घणा जतंन ॥ जिणवरना धर्म मांहिली, समकित पाय रतंन ॥ १ ॥ गाय भैंस आक थोरनो, ए च्याररूंही दूध ॥ ज्युं अणकंपा जाणजो, मनमें आणी सूध ॥ २ ॥ आक दूध पीतां थकां, जुदा हुवे जीव काय ॥ ज्युं सावज अणकंपा किया, पापकर्म बंधाय ॥ ३ ॥ भोलें हीमत भूलजो, अणकंपारे नाम ॥ कीजो अंतर पारिषा, ज्युं सीजे आतम काम ॥

॥ ४ ॥ अणकंपाने आगन्या, तीर्थंकरनी होय ॥ सावज निरवज ओलखे, तेतो विरला कोय ॥ ५ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥

(धिग धिग छे नागश्री ब्राह्मणीने ॥ ए देशी)

॥ मेघकुमर हाथीरा भवमें, जिणभाषी दया दिल आणी ॥ ऊंचो पग राख्यो सुसलो न मार्यो, आ करणी श्री वीर वखाणी ॥ आ अणुकंपा जिन आगन्यामें ॥१॥ कष्ट सह्यो तिण पापसुं डरते, मन दिढ सेंठी राखी तिण काया ॥ बलता जीव दावानल देखी, सुंढसुं गिर मिरबा रे न लाया ॥ आ० जि० ॥ २ ॥ परत संसार कियो तिण ठामे, ऊपनो श्रेणिकरे घरे आई ॥ भगवंत आगल दीक्षा लीधी, पहेला अधेन गिनाता मांई ॥ आ० जि० ॥ ॥ ३ ॥ मांडलो एक जोजनरो कीधो, घणा जीव बचीआ तिहां आई ॥ तिण वचियांरो धर्म न चाल्यो, समकित आया विना समज न कांइ ॥ आ० सा० ॥ ४ ॥ नेमकुमर परणीजण चाल्या, पसु पंखी देख दया दिल आणी ॥ इसमो काम सिरे नहि मुझने, मारे काज मरे वहु प्राणी ॥ आ० जि० ॥ ५ ॥ परणीजणसु परणाम फिरीरिया, राजमतीने ऊभी छिटकाई ॥ कर्मतणे बंधसु

नेम करिया, तोभी आठ नवांरी सगाई ॥ आ० जि० ॥ ॥ ६ ॥ आपसुं मरता जीव जाणीने, करुवा तुंबारो कीधो आहारो ॥ कीड्यारी अणकंपा आणी, धिन धिन धर्म रुचि अणगारो ॥ आ० जि० ॥ ७ ॥ फोरवी लब्धि अणकंपा आणी, गोसालाने वीर वचायो ॥ ठलेस्या, छद्मस्थ ज हुंता, जद मोहकर्मवस रागज आयो ॥ आ० सा० ॥ ॥ ८ ॥ गोसालो असंयती कुपात्र तिणने, साज शरीरनो दीधो ॥ धर्म जाणतां तो जगत दुखी थो, वले वीर छे काम कदे न कीधो ॥ आ० सा० ॥ ए ॥ तेजोलेश्या मेली गोसाले बाल्यां, दोए साध भस्म करी काया ॥ लब्धधारी साधु हुंता घणा, मोटा पुरुष त्यांने क्युं न वचाया ॥ आ० सा० ॥ १० ॥ जिण रिषिए अणकंपा कीधी, रेणादेवी साहमो तिण जोयो ॥ सेलषजष हेठो उतार्यो, देवी आय तिण षरुगमें पोयो ॥ आ० सा० ॥ ११ ॥ भगता हिरणगमेषी सुलसा, अणकंपा आणी विलषी जाणी ॥ छ वेटा देवकीरा जाया, सुलसारे घरे मेल्या आणी ॥ आ० सा० ॥ १२ ॥ जगनेरें पासे हरकेसी आया, असणादिक त्यांने नहि दीधो ॥ जब देवता अणकंपा कीधी, रुद्रवमंता ब्राह्मण कीधो ॥ आ० सा० ॥ १३ ॥

मेघकुमर गरज्ञमांहे हुंता, सुखरे तांही किया अनेक उपायो ॥ धारणीराणी अणकंपा आणी, मनगमता असणादिक षायो ॥ आ० स० ॥ १४ ॥ किसनजी नेम वांदणने जातां, एक पुरुषने डुखिउं जाणी ॥ साज दीयो अणकंपा कीधी, एक ईंट उठाय उणरे घर आणी ॥ आ० सा० ॥ १५ ॥ डुखिया दोरा दलिद्री देखी, अणकंपा उणरी किण आणी ॥ गाजर मूलादिक सचित षपावे, वले पावे काचो अणगल पाणी ॥ आ० सा० ॥ १६ ॥ आपसुं मरता जीव जाणीने, टल जाय साध संकोची काया ॥ आप हणे नहि पापसुं डरता, अणकंपा आण मेले नही ठाया ॥ आ० जि० ॥ १७ ॥ डपाकी जो मेले ठाया, असंयतीरी वेयावच्च लागे ॥ आ अणकंपा साध करे तो, त्यांरा पांचूही महाव्रत भागे ॥ आ० सा० ॥ १८ ॥ सो साध विषमकाल उनाले, पांणीविना होय जुदां जीव काया ॥ अणकंपा आणी असुध वहिरावे, ठकायरा पीहर साध वचाया ॥ आ० सा० ॥ १९ ॥ गजसुकमालने नेमरी आग्या, कावसग कीयो मसाणमें जाई ॥ सोमल आय षीरा सिर ठविया, सीस न धुणो दया दिल आई ॥ आ० जि० ॥ २० ॥ व्याध अनेक कोढादिक सु-

णने, तिण ऊपर वैद चलाईने आवै ॥ अणकंपा आणी साजो कीधो, गोली चूरण दे रोग गमावै ॥ आ० सा० ॥ ॥ २१ ॥ लवधधारी रापेलादिकथी, सोलही रोग सरीर-सु जावै ॥ वले जाणे इण रोगसु साध मरसी, अणकंपा आणी नही रोग गमावै ॥ आ० सा० ॥ २२ ॥ जो अण-कंपा साधु करे तो, उपदेश दे वैराग चढावे ॥ चोथे चित पेलो हाथ जोडे तो, च्यारूही आहाररा त्याग करावे ॥ आ० जि० ॥ २३ ॥ गिरसत भूलो उजार वनमें, अ-टवीने वले उजर जावै ॥ अणकंपा जाणी साध मारग वतावे, तो चार महिनारो चारत जावे ॥ आ० सा० ॥ ॥ २४ ॥ अटवीमे वले अत्यंत दुषी देखी, चारुही सर-णा साध धरावे ॥ मारग पूछे तो मुंनज साझै, बोलेतो जिन जिन धर्म सुणावे ॥ आ० जि० ॥ २५ ॥

॥ दुहा ॥

॥ दया दया सहुको कहे, ते दयाधर्म छे ठीक ॥ द-या छलपने पालसी, त्यांने मुगत नजिक ॥ १ ॥ दयातो पहिलो वरत छे, साध श्रावक करो धर्म ॥ पाप रुके ज्यां सुं आवतां, नवा न लागे कर्म ॥ २ ॥ छकाय हणे हणावें नही, हणतां भलो न जाणे ताय ॥ मन वचने काया

करी, ए दया कही जिणराय ॥ ३ ॥ दया चोखे चित पालियां, तिरे घोर रुदर संसार ॥ आहीज दया प्ररूपतां, भले जीव उतरे पार ॥ ४ ॥ पिण एक नाम दया लोकी करो, तिणरा भेद अनेक ॥ त्यांमें भेषधारी भूला घणा, सुणजो आण विवेक ॥ ५ ॥

॥ ढाल चोथी ॥

दरवेलाय लागी भावे लाय लागी, दरव छे कठोने भा.वे कूवो ॥ ए भेद न जाणे मूल मिथ्याती, संसारने मुगतरो मारग जूवो ॥ भेषधरने भूलांरो निरणो कीजो ॥ १ ॥ कोई दरवेलाय बलताने राखे, दरवे कूवे पडताने काढ बचायो ॥ एतो उपकार कियो इण भवरो, विवेक विकल त्यांने खबर न कायो ॥ भे० ॥ २ ॥ घटमें ज्ञान घालिने पाप पचखावे, तिण परतो राख्यो भवकूवा मायो ॥ भावे लायसु बलताने काढे रिखेसर, तेपिण गहिलां भेद न पायो ॥ भे० ॥ ३ ॥ सूने चित्त सूतर वांचे मिथ्याती, दरवने भावरा नही निवेडा ॥ परवार सहित कुपंथमें पडिया, त्यां नरकासु सनमुख दीया डेरा ॥ भे० ॥ ४ ॥ गिरसतने उषद देईने, अनेक उपाय कर जीव बचायो ॥ ए संसारतणो उपकार कियामें, मुगत-

रो मारग मूढ बतायो ॥ जे० ॥ ५ ॥ करे जंतर मंतर झमा झपाटा, सरपादिकरो जैर देवे उतारी ॥ काढे साकण साकण भूत जषादिक, तिणमांहे धरम कहे सांगधारी ॥ जे० ॥ ६ ॥ एहवा किरत वसावज जाणी, त्रिविधे त्रिविधे साधां त्यागज कीधो ॥ भेषधारी लोकांसु मिलने अज्ञानी, जीव जीवावणरो सरणो लीधो ॥ जे० ॥ ॥ ७ ॥ ए जीव बचावणो मुखसु कहे रिण, काम पड्यां बोले फिरती वाणो ॥ भोलाने भरमसें पाख विगोवा, ते पण हुवे छे कर कर ताणो ॥ जे० ॥ ८ ॥ कीकी सांकादिक लटागजायां, ढांढारा पग हेठे चीथ्या जावे ॥ भेषधारी कहै में जीव बचावां, तो चुण चुण जीवांने कांय नै उठावे ॥ जे० ॥ ए ॥ जो आपो चोमासो उपदेश देवेतो, दस वीस जीवांने दोरा समझावे ॥ जो उदम करे च्यार महिनारे मांहे, तो लाखां गमे जीव तेहिज बचावे ॥ ॥ जे० ॥ १० ॥ सो घररे आंतरे कोई लेवे संथारो, तो तुरत आलस छोड देखण जावे ॥ सो पगलां गयां जीव लाखां बचे छे, त्यां जीवांने जाय क्युं न जीवावे ॥जे०॥ ॥ ११ ॥ धर छोकलो जाणे सो कोसां ऊपरे, तो सांग पहिरावण सतावसुं जावै ॥ एक कोस गया जीव कोसा

बचे छे, त्यां जीवने जाय क्युं नही बचावे ॥ भे० ॥१२॥
जबतो कहे माहरो कलप नही छे, मैंतो संसारसुं हुवा
न्यारा ॥ कबही कहे मैं जीव जीवावा, ए वाणी न बोले
इकणधारा ॥ भे० ॥ १३ ॥ साधुतो आपणा वरत राख-
णने, त्रिविधे त्रिविधे जीव नही संतावे ॥ संसारमांहि
जीव पचरह्या छे, तिणसुंतो साध हुवा निरदावे ॥ भे० ॥
॥ १४ ॥ जीवणो मरणो त्यांरो नचावे, समझता देखे तो
साध समझावे ॥ ज्ञानादिक गुण घटमांहि घाले, मुगत
नगरने संत पहुचावे ॥ भे० ॥ १५ ॥ गिरसतरा पग हेठ
जीव आवे, तो भेषधारी कहे मैं तुरत बतावां ॥ तेपण
जीव बचावण काजें, सरवही जीवांरो जीवणो चावां ॥
॥ भे० ॥ १६ ॥ अवरती जीवांरो जीवणो चावे, तिण ध-
रमरो परमारथ नहि पायो ॥ सरधा अगिनानीरी पग
पग अटके, ते न्याय सुणजो भवियण चित ल्यायो ॥
॥ भे० ॥ १७ ॥ गिरसतरे तेल जाये मूणफूटां, कीड्यां-
रां दरमांहि रेला आवे ॥ बिचमे जीव आवे तिणसुं व-
हतां, तेल चुहो चुहो अगनमें जावे ॥ भे० ॥ १८ ॥ जो
अगन झले तो लाय लागे छे, त्रस थावर जीव मास्या
जावे ॥ गिरसतरा पग हेठे जीव बतावे, तो तेल ढुले ले

वासण क्युं न वतावे ॥ भे० ॥ १९ ॥ ए पगसुं मरता जीव वतावे, तेहसु मरता जीव नही वतावे ॥ आ षोटी सरधा ऊघाडी दीसे, पण अभ्यंतर अंधारो नजर न आवे ॥ भे० ॥ २० ॥ भेषधारी विहार करतां मारगमें, त्यां ने श्रावक साहमां मिलीया आयो ॥ मारग छोडने ऊजर पडिया, त्रस थावर जीवांने चीथतां जायो ॥ भे० ॥२१॥ श्रावकांने ऊजाडमें पडिया जाणे, त्रस थावर जीवांने मरता देषे ॥ गिरसतरा पग हेठे जीव वतावे, तो मारग वतावणा छुण लेषे ॥ भे० ॥ २२ ॥ एक पग हेठे जीव वतावे अज्ञानी, छाले वादल अंबर जिम गाजे ॥ श्रावक उजारमें मारग पूछे, जद मुन साजे वोलता काय लाजे ॥ भे० ॥ २३ ॥ एक पग हेठे जीव वतावे, त्यांमें थोडासां जीवांने वचता जाणो ॥ श्रावकाने उजारसुं मारग घाल्यां, घणा जीव वचे त्रस थावर प्राणो ॥ भे० ॥ २४ ॥ थोडी दूर वतायां थोडो धरम हुवे तो, घणी दूर वतायां घणो धर्म जाणो ॥ घणो दूररो नाम लियां वक ऊठे, ते षोटी सरधाए एह नाणो ॥ भे० ॥२५॥ कोई आंधो पुरुष गामांतर जातां, आंष विना जीव किणविध जोवे ॥ कीडी मांकादिक चींथतो जावे, त्रस थावर जीवारां धमसाण

होवे ॥ भे० ॥ २६ ॥ भेषधारी सहेजे साथेही जातां, आंधारा पगसुं मरता जीवांने देखे ॥ ए पग पग जीवांने नही बतावे, तो षोटी सरधा जाणजो इण लेषे ॥ भे० ॥ ॥ २७ ॥ त्यांने बताय बतायने जीव बचावणा, पुंज पुंज ने करणा छूरो ॥ इण धरम करसुं तो पोतेही लाजे, तो बीजो कुण मानसी उंमत कुरो ॥ भे० ॥ २८ ॥ इत्यांसुं लीयासहित आटो छे, गिरसतरें दुलें मारग मायो ॥ आतपती रेत उनालारी तिणमें, पकत प्रमाण होय जुदा जीव कायो ॥ भे० ॥ २९ ॥ गिरसत नहि देषे आटो दुलतो, ते भेष धरयांरी निजरां आवे ॥ ए पग हेठे जीव बतावे अज्ञानी, तो आटो दुलता जीव कियुं नही बतावे ॥ भे० ॥ ३० ॥ इत्यादि गरिसतरे अनेक उपधसुं, त्रस थावर जीव मूवा अने मरसी ॥ एने पग हेठे जीव बतावे, त्यांने सघलीही ठोड बतावणा पडसी ॥ आ० ॥३१॥ किणहीक ठोरे जीव बचावे, किणहीक ठोर शंका मन आणे ॥ समझ पड्याविण सरधा परूपे, पीपल बांधी मूरख जिम ताणे ॥ आ० ॥ ३२ ॥ पग पग जाव अटकता देषे, कदा सरव आरे हुवा अज्ञानी थूलो ॥ कूर कपट करी मत कुसले राषणने, पिण बुधवंत वात न माने

मूलो ॥ आ० ॥३३॥ गिरसतरो न वंछणो जीवणो मरणो, वांछ जावतायां लागे पाप करमो ॥ रागद्वेषरहित र- हिणो निरदावे, एहवो निकेवल श्री जिणधरमो ॥आ०॥ ॥ ३४ ॥ समोसरण एक जोजन मांझामें, नर नास्यां- नां वृंद आवे ने जावे ॥ अरिहंत आगल वाणी सुणवा, भगवंत भिन भिन धर्म सुणावे ॥ आ० ॥ ३५ ॥ चार कोसमांही त्रस थावर होता, मरगया जीव जराणे आ- या ॥ नर नास्यांरा पगसुं विना उपयोगें, पण भगवंत कठेही न दीसे वताया ॥ आ० ॥ ३६ ॥ नंदण मिणहार भेरुको हुयने, वीर वांदण जातां मारग मायो ॥ तिणने चीथ मास्यो सेणकने वठे रे, वीर साथ सांहमा मेल क्युं न वचायो ॥ आ० ॥ ३७ ॥ गिरसतरा पग हेठ जीव आवे तो, साधमने वचावणो कठेही न चाल्यो ॥ भारीकरमां लोकांने भिसट करणनें, उपिण घोचो कु- घरां घाल्यो ॥ आ० ॥ ३८ ॥ साधांरो नाम तो अलगो मेली, श्रावकांरी चरचा मुख ल्यावे ॥ साध साधसुं म- रता जीव वतावे, ज्युं श्रावक श्रावकने जीव वतावे ॥ ॥ आ० ॥ ३९ ॥ सिद्धांतरा वलविना वोले अज्ञानी, श्रावकांरे संजोग साधां ज्युं वतायो ॥ ए गालांरा गोला

मुखसुं चलावे, ते न्याय सुंणजो भवियण चित ल्यायो ॥ आ० ॥ ४० ॥ साधसुं मरता जीव देखीने, संभोगी साधु देवी जो नही बतावे ॥ तो अरिहंतरी आगन्या लो-पावे, पाप लागेने विराधक थावे ॥ आ० ॥ ४१ ॥ साधु तो साधुने जीव बतावे, तो पोतारो पाप टालणरे काजे॥ श्रावक श्रावकने जीव नही बतावे, तो किसो पाप लागे किसो व्रत भाजे ॥आ०॥४२॥ श्रावक श्रावकने न बतायां पाप लागे कहे, उं भेष धार्यां मत काढ्यो कूरो ॥ श्रावकां रे संभोग साधां ज्युं होवे तो, पग पग बांधजाय पापरो पूरो ॥ आ० ॥ ४३ ॥ पाट बाजोटादिक साध वारे मेली, ठरू मातरादिक कारज जावै ॥ लारे उर साधु त्यांने भीजता देषे, जो ए नला आवे तो प्राछत आवे ॥ आ०॥ ॥ ४४ ॥ गरढा गिलाण साधु त्यांने भीजता देषे, जो उं-लें न श्री जिण आज्ञा वारे ॥ महा मोहणी करमतणो वंध पाडै, एहलोक ने परलोक दोनों बिगारे ॥ आ० ॥ ॥ ४५ ॥ आहार पाणी साधु वैहरीने आणे, संभोगी साधुने वांट देवारीरीतो ॥ आप आणयो जोइ धकोलेवे, तो अदत लागेने जाय परतीतो ॥ आ० ॥ ४६ ॥ इ-त्यादिक सांधा साधांरे अनेक बोलांरो, संभोगी साधां

सुं न कीयां अटके मोषो ॥ यांहीज षोलांरो श्रावक श्राव-
कां रे, न करे तो मूल न लागे दोषो ॥ आ० ॥ ४७ ॥
श्रावकां रे संजोग साधां ज्युं होवे, तो श्रावक श्रावकने
पिण इणविध करणो ॥ ए सरधारो निरणो न काढे अ-
ज्ञानी, त्यां विटल थई लियो लोकांरो सरणो ॥ आ० ॥
॥ ४८ ॥ जो ए श्रावक श्रावकरा नही करे तो, जेष धा-
स्यां रे लेषे जागल जाणो ॥ सरावकां रे संजोग साधां
ज्युं परूपे, तेपर गया मूरष उलटी ताणो ॥आ०॥४९॥
श्रावकां रे संजोग तो श्रावकांसुं छे, वले मिथ्यात्वीसुं रा
खे मेलापो ॥ त्यांरा संजोगतो अवरतमें छे, तिके त्याग
कीयांसुं टलसी पापो ॥ आ० ॥ ५० ॥ त्यांसुं सरीरादि-
करो संजोग टालीने, ज्ञानादिकरो राषे मेलापो ॥ उप-
देश देई निरदावे रहणो, पेलो समझीने टाले तो टलसे
पापो ॥ आ० ॥ ५१ ॥ लाय लागी जो गिरसत देषे, तो
तुरत बुझावे छकायने मारी ॥ एसा अकिर तव लोक
करे छे, तिणमांही धर्म कहे सांग धारी ॥ आ० ॥५२ ॥
कहे अगन पाणी छकाय मुई त्यांरा, थाझोसो पाप कहे
हुवे कानो ॥ छेर जीव बच्या त्यांरो धरम बतावे, लाय
बुझावणरी करे सानी ॥ आ० ॥ ५३ ॥ ए धरमने पापरो

मिसर परूपे ॥ तोटा विचे लाभ घणो बतावे ॥ त्यां भे-
ष धाखांरी परतीत आवे, तो लाय बुझावण दोड्या दो-
ड्या जावे ॥ आ० ॥ ५४ ॥ एहवी दया बतावे लोकांने,
छकायरा पीहर नाव धरावे ॥ मिसर धरम कहे तेउका-
यने माखां, पिण परलण पूछेआरो जाबन आवे ॥आ०॥
॥ ५५ ॥ छकाय जीवांरी हिंसा कीधां, उर जीव बचे त्यां
रो कहे छे धर्मो ॥ ए सरधा सुण सुणने बुधवंता, षोटा
नाणा जिम काढिज भरमो ॥ आ० ॥ ५६ ॥ कोई नित
नित पांचशो जीवांने मारे, कोई करे कसाई अनारज
करमो ॥ जो मिसर धरम हुवे अगन बुझायां, तो इणने
ही माखां हुवे मिसर धरमो ॥ आ० ॥ ५७ ॥ लायसुं
बलता जीव जाणीने, छकाय हणीने लाय बुझाई ॥ जो
कसाईसुं मरता जीवांने देखी, कोई जीव बचावण हणे
कसाई ॥ आ० ॥ ५८ ॥ जो लाय बुझांया जीव बचे तो,
कसाईने माखां वचे घणा प्राणो ॥ लाय बुझायां कसाई
नें माखां, दोयांरो लेखो सरीषो जाणो ॥ आ० ॥ ५९ ॥
बले सिंघ सरपादिक चीत्ता वघेरा, दुष्टी जीव करे पर-
घातां ॥ जो मिसर धरम छे लाय बुझायां, तो यांनेही
माखां घणा रे साता ॥ आ० ॥ ६० ॥

॥ दुहा ॥

॥ मठ गलागल लोकमें, सबला ते निबलाने षाय ॥ तिणमें धरम परूपियो, कुगुरां कुपंथ चलाय ॥ १ ॥ मूला जमी कंद षवारीयां, कहे छे मिसर धर्म ॥ आ सरधा पाखंडीरी आदरयां, जाम्हा बंधसी कर्म ॥ २ ॥ मूला षवायां पाणी पावियां, सचतादिक दरव अनेक ॥ षाधां षवाड्यां भलो जाणियां, यांती नारी विध एक ॥ ३ ॥ एतो न्याय न जाणियो, उजर पडिया अजाण ॥ करण जोग विगराविया, ए मिथ्यादिष्टी अनाण ॥ ४ ॥ कुहेत लगावे जीवने, हिंसाधम भाषंत ॥ हवे सात दृष्टांत साधु कहे, ते सुणजो कर षंत ॥ ५ ॥ मूला पाणी अगननो, चोथो होकारो जाण ॥ त्रसजीव कलेवरतणो, सातमो मिनष वषाण ॥ ६ ॥ त्यांमें तीन दिष्टंत करम्हा कह्या, ते जाणे अज्ञानी विरुद्ध ॥ समदृष्टि जिणधर्म ओलख्यो, ते न्यायसुं जाणे शुद्ध ॥ ७ ॥ केशीकुमर दिष्टंत करम्हा कह्या, तो ठेकी परदेशी रूढ ॥ न्याय मेल हुवो समकिती, झगरो झाले ते मूढ ॥ ८ ॥ जिणरी बुध छे निरमली, ते लेसी न्याय विचार ॥ सुणे भारीकरमा जीवरा, तोलरवाने छे त्यार ॥ ९ ॥ हवे सात दिष्टंत धुरसुं

वले, आगे घणो विस्तार ॥ भिन्न भिन्न भवियण सांभ-
लो, अंतर आंख उघार ॥ १० ॥

॥ ढाल पांचमी ॥

(वीर सुणो मोरी वीनती.—ए देशी)

॥ मूलां षवायां मिसर कहे, लगावे हो षोटा द्रिष्टां
त एह ॥ पाप लागो मूलांतणो, धरम हुवो हो षावां ब-
चियां तेह ॥ भवियण जिणधर्म ओलषो ॥ १ ॥ कहे कू-
वा वाव षिणावियां, हिंसा हुइ हो तिणरा लागा कर्म ॥
लोक पिये कुसले रह्या, साता पामी हो तिणरो हुवो धर्म
॥ भ० ॥ २ ॥ इम कहे मिसर परूपतां, नहीं शंके हो
करता बकवाय ॥ इण सरधारो परसण पूछियां, जाब न
आवे हो जब लोक लगाय ॥ भ० ॥ ३ ॥ हवे सात द्रि-
ष्टंतरी थापना, त्यारी सुणजो हो विवरासुध वात ॥ नि-
रणो कीजो घट भीतरे, बुधवंता हो छोडने पषपात ॥
॥ भ० ॥ ४ ॥ सो मिनषांने मरता राखिया, मूला गा-
जर हो जमी कंद षवाय ॥ वले मरता राषेयां सो मान-
वी, काचो पाणी हो त्याने अणगल पाय ॥ भ० ॥ ५ ॥
पोह माह महिने ठारी पडे, तिण काले हो वाजै सीत-
ल वाय ॥ अचेत पड्यां सो मानवी मरतां, राषयां हो त्यां

ने अगन लगाय ॥ ज्ञा० ॥ ६ ॥ पेट फूंषे तलफल करे, जीव दोरा हो करे हायविराय ॥ साता वपराई सो जणा, मरता राष्यां हो त्यांने कोपाय ॥ ज्ञा० ॥ ७ ॥ सो जण डुरभषकालमें, अनविना हो मरे ऊजर मांय ॥ कोईएक मारे त्रसकायने, सो जिणाने हो मरता राष्या जिमाय ॥ ज्ञा० ॥ ८ ॥ किणहिक काले अनविना, सो जणारा हो जुदा हुवे जीवकाय ॥ सेजे कलेवर मूवो पड़ियो, कुसले राष्या हो त्याने एह षवाय ॥ ज्ञा० ॥ ९ ॥ वले मरतां देषी सो रोगला, ममाई वीण हो तेतो साजा न थाय ॥ कोई समाई करे एक मिनषरी, सो जिणारे हो साता कीधी बचाय ॥ ज्ञा० ॥ १० ॥ जमी कंद खवायां पाणी दीयां, त्यांमें थापे हो पापने धर्म दोय ॥ तो अगन लगाय हो कोपावियां, इत्यादिक हो सगलें मीसर होय ॥ ज्ञा० ॥ ११ ॥ जो धरम कहे बचिया थको, हिंसा तिणरा हो लागा जाणे कर्म ॥ तो सातोई सारिषा लेखवे, कहे दैणो हो सगले पापने धर्म ॥ ज्ञा० ॥ १२ ॥ जो सातामें मिश्र कहे नही, तो किम आवे हो इण बोल्यांरी परतीत ॥ आप थापे आप उथापे, तो कुण माने हो आ सरधा विपरीत ॥ ज्ञा० ॥ १३ ॥ जो सातोही में

मिसर कहियें, तो नहि लागे हो गमती लोकांमें वात ॥ मिलती कह्यांविण तेहनी, कुण करे हो कूडांरी पषपात ॥ भ० ॥ १४ ॥ एक दोय बोलांमें मिसर कहे, सगलांमें हो कहतां लाजे मूढ ॥ एवो उलटो पंथ झालियो, त्यांरे केडे हो बूडे कर कर रूढ ॥ भ० ॥ १५ ॥ सो सो मिनष सगलै बच्या, थोडी घणी हो हुइ सगले घात ॥ जो ध-रम बरोबर न लेषवे, तो उथप गइ हो मूला पाणीरी वात ॥ भ० ॥ १६ ॥ वात उथपती जाणने, कदा कहेदे हो सगले पापने धर्म ॥ पिण समदिष्टी सरधे नही, एतो काढ्यो हो षोटी सरधारो भर्म ॥ भ० ॥ १७ ॥ असंतीरो मरणो जीवणो, वंछा कीधां हो निसचै रागने धेष ॥ उ धरम नही जिण भाषीयो, सांसो हुवे तो हो अंग उपंग देष ॥ भ० ॥ १८ ॥ काचतणा देषी मिणकला, अणस-मज्या हो जाणे रतन अमोल ॥ ते निजरे पड्यां सम-ज्ञानीने, करदीधां हो त्यांरो कोड्यां मोल ॥ भ० ॥ १९॥ मूला खवायां मिसर कहे, आ सरधा हो काच मिणि-यां समाण ॥ तो पिण झाली रतन अमोल ज्युं, न्याय न सूजे हो बाला करमांरा जाण ॥ भ० ॥ २० ॥ जीव मारे झूठ बोलनें, चोरी करनें हो परजीव बचाय ॥ वसे

करे अकारज एहवो, मरता राख्या हो मैथुन सेवाय ॥
॥ भ० ॥२१॥ धन दे राखे परप्राणने, क्रोधादिक हो कहो अठारेइ सेवाय ॥ एहीज कामां पोते करी, परजीवांने हो मरतां राखे ताह ॥ भ० ॥ २२ ॥ हिंसा करी जीव राखियां, तिणमें होसि हो धरमने पाप दोय ॥ तो इम अठारेही जाणज्यो, ए चरचामें हो विरलो समझे कोय ॥ भ० ॥ २३ ॥ जो एकणमें मिसर कहे, सतरांमें हो आपा बोले ऊंर ॥ ऊंधी सरधारो न्याय मिले नही, जब उलटो हो कर ऊठे जोर ॥ भ० ॥ २४ ॥ जीव मारी जीव राखणा, सूतरमें हो नहीं भगवंत वेण ॥ ऊंधो पंथ कुगुरा चलावियो, शुद्ध न सूझे हो फूटा अंतर नेण ॥भ०॥
॥ २५॥ कोई जीवता मिनख त्रिजंचना, होम करे हो जुधजीपण संग्राम ॥ एकतो ऊ पाप मोटको, जीव होम्यां हो दूजो सावज काम ॥ भ० ॥ २६ ॥ कोई नाहर कसाइने मारने, मरता राख्या हो घणा जीव अनेक ॥ जो गिणे दोयांने सारखा, त्यांरी विगरी हो सरधा वात विवेक ॥ भ० ॥ २७ ॥ पहिलां कहतांहो जीव बचावणा, तिण लेखे हो बोल्या सुधन काय ॥ जीव बचियांरो धर्म गिणे नही, पिण थापे हो तिणमें फिरजाय ॥ भ०॥२८॥

देवल धजा तेहनी पेरे, फिरता बोले हो न रहे एकणगा-
म ॥ त्यांने पाषंडी जिण कह्या, जगरो जाव्यो हो नही
घरचारो काम ॥ भ० ॥ २९ ॥ जो एकणमें अधर्म कहे,
दूजामें हो कहे धर्मने पाप ॥ ए लेषो कीयां तोलरू परे,
त्यांरा घटमें हो षोटी सरधारी थाप ॥ भ० ॥ ३० ॥ व-
ले सरणो लेइ सेणकतणो, सावज बोले हो तिणरी षबर
न कांय ॥ जोरीदावै पेलाने वरजीयां, तिणमांहे हो जि-
णधर्म बताय ॥ भ० ॥ ३१ ॥ कहे सेणक परहो वजावी-
यां, हीणोमती हो फेरी नगरमें आंण ॥ जिण मोक्ष है
ते धर्म जाणीयो, एहवो भाषे हो मिथ्याबले मरषादि-
ष्टी अजाण ॥ भ० ॥ ३२ ॥ राय सेणकथो समकिती,
धर्मविना हो किम करसी ए काम ॥ इम कही कही भो-
लालोकने, फंदमें नाषे हो सेणकरो ले नाम ॥भ०॥३३॥
सेणकने करे मुख आगले, आमीसांमी हो मांडे षांचा
ताण ॥ आप ढांदे उटंका मेलता, कुण पाले हो श्री जि
णवरयाण ॥ भ० ॥ ३४ ॥ समदिष्टीतणो कोई नाम ले,
भरमावे हो अणसमझां अजांण ॥ ते सक्रइंद समदिष्टी
देवता, जिणभगता हो एकाअवतारी जांण ॥ भ० ॥
॥ ३५ ॥ ते भोर आया कोणकतणी, जुध कीधो हो ति-

ण सावज जाण ॥ एक ओरू असीलाष ऊपरे, मनधांरा हो कीधा घमसाण ॥ न्न० ॥ ३६ ॥ सेणकराय परहो फे रावियो, एतो जाणो हो मोटां राजांरी रीत ॥ न्नगवंत न लरायो तेहने, तो किम आवे हो तिणरी परतीत ॥ ॥ न्न० ॥ ३७ ॥ परहो फेस्यो हणोमती, इतरीठे हो सू- तरसें वात ॥ कोइ धरम कहे सेणकतणे, तेतो वोले हो चोरू फूठ मिथ्यात ॥ न्न० ॥ ३० ॥ लोकांसुं मिलती वा- त जाणनें, कर रह्या हो कूमी वकवाय ॥ सिश्र कहे ते पण अटकलां, साच हुवेहो सूत्रमें देवै वताय ॥ न्न० ॥ ॥ ३ए ॥ एतो पुत्रादिक जाया परणियां ॥ ठववादिक हो उरी सीनला जाण ॥ एहवे कारण कोई ऊपने, श्रे- णकराजा हो फेरि नगरसें आण ॥ न्न० ॥ ४० ॥ तेतो रुकीया नही क्रम आवता, नही कटीया हो तिणरा आ गला कर्म ॥ वले नरक जातो रह्यो नही, न सीषायो हो न्नगवंतठे धर्म ॥ न्न० ॥ ४१ ॥ न्नगवंते मोटा मोटा रा- जवी, प्रतिवोध्या हो आएया मारग ठाय ॥ साध श्राव- कधर्म वताविया, न सीपायो हो परूहो फेरणो काय ॥ ॥ न्न० ॥ ४२ ॥ तो सेणक सीष्यो किण आगले, न्नगवंत ने हो पूठयां साजैमून ॥ वले न जणावे आमना, आग्या

विना हो करणी जाणजो बुन ॥ ज्ञ० ॥ ४३ ॥ वासुदेव चक्रवर्त्ति मोटका, त्यांरी वरते हो तीन ठ षंडमें आण॥ जो परहो फेरायां मुगत मिले, तो कुण काढे हो आघो जिनधर्म जाण ॥ ज्ञ० ॥ ४४ ॥ कैइ विसनवाला मिनख ने, विसनसातु हो विना मन दे बुझाय ॥ जो इणविध जिनधरम नीपजे, तो ठ षंडमें हो वरजै आण फिराय ॥ ज्ञ० ॥ ४५ ॥ फलफूलादिक अनंतकायने, हिंस्यादिक हो अठारे पाप जाणी ॥ जोर दावे पइलां नेंमने कीयो, धर्म हुवेतो हो फेरे ठ षंडमें आण ॥ ॥ ज्ञ० ॥ ४६ ॥ वले तीर्थंकर घरमें थकां, त्यांमें हुता हो तीन ज्ञान वसेष ॥ वले हाल हुकम थो घणुं, त्यां न फेरो हो परहो सूतर देष ॥ ज्ञ० ॥ ४७ ॥ बलदेवादिक मोटा राजवी ॥ घर छोडी हो कीया पापरा पचषांण ॥ सेणक जिम परहों न फेरियो, जोरी दावै हो न वरताई आण ॥ ज्ञ० ॥ ४८ ॥ ब्रमदत्त चक्रव्रत तेहने, चितमुनो हो समझावण आय ॥ साध श्रावकरो धर्म कह्यो, परहारी हो न कही आमना कांय ॥ ज्ञ० ॥ ४९ ॥ वीसांज्ञेदे हकेक्रम आवता, बारेज्ञेदे हो कटे आगलां — ॥ ॥ मोक्षरो मारग पाधरो, छोडामेज्ञा हो सगला

पाषंड धर्म ॥ ज्ञ० ॥ ५० ॥ दोय वेश्या कसाईवाड़े गई, करता देषी हो जीवारा संघार ॥ दोनूं जणया मतो करी, मरता राष्या हो जीव दोय हजार ॥ ज्ञ० ॥ ५१ ॥ एक-गेंहणो देई आपणो, तिण छुडाया हो जीव एक हजार ॥ दूजी छुडाया इण विधे, एक दोयसुं हो चोथो आश्रव सेवाय ॥ ज्ञ० ॥ ५२ ॥ एकणने पापरी मिसर कहै, दु-जीनें हो पाप किणविध होय ॥ जीव बरोबर बचाविया, फेर पड्सी हो तेतो पापमें जोय ॥ ज्ञ० ॥ ५३ ॥ एकण सेवायो आश्रव पांचमो, तो उण दूजी हो चोथो आश्र-व सेवाय ॥ फेर पड्यो तो इण पापमें, धर्म हुसी हो ते तो सरीषो थाय ॥ ज्ञ० ॥ ५४ ॥ एकणने धर्म कहेतां ला जे नही, दूजीने हो कहितां आवे संक ॥ जब लोकांसुं करे लगावणी, एहवा जांणो हो चोड़े कुगरां रंक ॥ज्ञ०॥ ॥ ५५ ॥ एक वेश्या सावज कामो करी, सेंहसनाणो हो ले वली घरमांय ॥ दूजी ऋतव करी आपणो, मरता रा-ष्या हो सेंहस जीव छुडाय ॥ ज्ञ० ॥ ५६ ॥ धन आणयो षोटा ऋतब करी, तिणरे लागा हो दोनूं विधक्रम ॥ तो दूजी छुडाया तेहने, उण लेषे हो हुवो पापने धर्म ॥ ॥ ज्ञ० ॥ ५७ ॥ पाप गिणे नही पुंनमें, जीव बचिया हो

।तणरा ना गिणे धर्म ॥ पोते सरधारी षबर पोतें नही, तांणतांण हो बांधे भारी कर्म ॥ भ० ॥ ५७ ॥ इण परसणरो जाबन ऊपजै, चरचामें हो अटके ठामठाम ॥ तोपण निरणो करे नही, बक ऊठे हो जीवांरो ले नाम ॥ ॥ भ० ॥ ५९ ॥ जीव जीवे काल अनादरे, मरे तिणरी हो परज्यां पलटी जाण ॥ संवर निरजरा तो न्यारा कह्या, ते ले जावे हो जीवने निरवाण ॥ भ० ॥ ६० ॥ पिरथी पाणी अगन वायरो, विनसपती हो छठी त्रसकाय॥ मोलमु बुझावे तेहने, धर्म हुसी हो तेतो सगलामें थाय ॥ भ० ॥ ६१ ॥ त्रसकाय बुझायामें धर्म कहे, पांच कायमें हो बोले नही निसंक ॥ भरममें पाड्या लोकने, त्यां लगाया हो मिथ्यातरा डंक ॥ भ० ॥ ६२ ॥ त्रिविधें छकाय हणणी नही, एहवी छे हो भगवंतरी वाय ॥ मोललियां धर्म कहे मोक्षरो, ए फंद मांड्यो कुगुरा कुबध चलाय ॥ भ० ॥ ६३ ॥ देवगुरु धरम रतन तीनुं, सूतरमें हो जिण भाष्या अमोल ॥ मोल लीयां नही नीपजे, साचो सरधां हो आंष हीयारी षोल ॥ भ० ॥ ६४ ॥ ज्ञान दरसण चारित्रनें तप, मोक्ष जावा हो मारग छे चार ॥ त्याने भिनभिन ओलख आदरे, साध पाले हो ते पामे भवपार ॥ भ० ॥ ६५ ॥

॥ दुहा ॥

अणकंपा ए लोकनी, करमतणो बंध होय ॥ ज्ञान दरशण चारित्र तप विना, धर्म म जाणो कोय ॥ १ ॥ जे अणकंपा साधु करे, तो नवां न बंधे कर्म ॥ तिण मांहिली श्रावक करे, तो तिणने पिण होसी धर्म ॥ २ ॥ साध श्रावक दोनांतणी, एक अणकंपा जाण ॥ अमृत सहुने सारखो, तिणरी म करो ताण ॥ ३ ॥ वरजी अणकंपा साधने, सूतररी दे साप ॥ चित लगाई सांभलो, श्री वीर गया छे भाप ॥ ६ ॥

॥ ढाल छठी ॥

॥ हवे सांभलजो नर नारए० ॥

मांभ पुंजादिकनी भोरी, वधीया करे हैलाने सोरी॥ सीत ताप करीने दुषीया, साता वांछे जाणे हुवा सुषीया ॥ १ ॥ उणरी अणकंपा आणे, छोरे छोड़ावे भलो जाणे ॥ जिणने चोमासी प्राछित आवै, धरम जाणे तो समकित जावै ॥ २ ॥ इम वधे वंधावे हुवे राजी, ज्यांरो संजम जावै भाजी ॥ एतो सावज कारज जाणो, त्यांरा साव किया पचखाणो ॥ ३ ॥ जीवणो मरणो नही चा-

वै, साधु क्यांने बंधावै बुझावै ॥ त्यांरी लागी मुगतासुं ताली, तिके किणरी करे रखवाली ॥ ४ ॥ गिरसतरे ला-गी लायो, घरबारे निकलीयो न जायो ॥ बलता जीव विल विल बोलै, साधु जाय किंवार न षोलै ॥ ५ ॥ दर-वे भावे लाय लागी, जिणथी कोयक हुवे वैरागी ॥ ज-णरी अणकंपा आवै, उपदेस देइ समझावै ॥ ६ ॥ जन-म मरणरी लायथी काढे, उणरो काम सिराझे चाढे ॥ पकरावै ज्ञानादिक दोरी, तिणथी कर्म आठ दे तोरी ॥ ॥ ७ ॥ अणकंपा कीया रूरू आवै, परमारथ विरला पा-वै ॥ निसीरेथ बारमे उदेस, जिण भाष्यो दयारो रेस ॥ ॥ ८ ॥ ठेमै साधहै सूतरमें चाल्यो, एलो अरथ अणहु-तो घाल्यो ॥ भोलानें कुगरां भहकाया, कूझा कूझा अरथ लगाया ॥ ९ ॥ सिंघ वाघादिक मंजारी, हिंसक जीव देषै आचारी ॥ उणनें मार कह्या हिंस्या लागै, पहिलो हीज महाव्रत भागै ॥ १० ॥ मत मार कहे उणरो रागी, तीजै करणहिंस इक लागी ॥ सुयझांग ठे तिणरो सा-षो, श्री वीर गया ठे भाषी ॥ ११ ॥ गिरसतरो सरीर म-मतामें, साधु बेठा सुमतामें ॥ रह्या धर्म सुकलध्यान ध्याई, मुवा गया फिकर नही कांई ॥ १२ ॥ ए लोगा प-

रलोगा, जीवणो मरणो कामज्ञोगा ॥ एतो पांचोहीं है अतिचारो, वांछ्या नही धर्म विगारो ॥ १३ ॥ आपणो वंछे तोही पापो ॥ परनु कुण घाले संतापो ॥ घणो जीवणो वंछे अज्ञानी, समज्ञाव राषे ते सुज्ञानी ॥ १४ ॥ वायरो त्रिरषा सीत तापो, रह्या न रह्यो चावे तो पापो ॥ राजविरोध रैत्रे ते सुकालो, उपदरव जावे तत्कालो ॥ ॥ १५ ॥ सात वोलांरो छे विसतारो ॥ ते ए ठलपिया अणगारो ॥ घटमांहि जो समता आवे, हुवो न हुवो एको नहि चावे ॥ १६॥ एकणरे देई चपेटी, एकणरो उपद्रुव मेटी ॥ छतो रागद्वेषरो चालो, दसमीकालिक संज्ञालो ॥ १७ ॥ साधु वेठा नावामांहि आई, नावमीए नाव चलाई ॥ नावा फूटी मांहे आवे पाणी, साधु देषी लोगां नही जाणी ॥ १८ ॥ आप डुवे अनेरा प्राणी, अणुकंपा किणरी नहि आणी ॥ वतावे तो विरतांमें ज्ञंगो, जिणरो साषी आचारंगो ॥ १९ ॥ सानीकर साध वतावै, लोग कुसले षेमे घर आवै ॥ डुवा पण साध न चावै, रह्या चावै तो तुरत वतावै ॥ २० ॥ मोन साज रह्या ते संतो, ते करे संसारनो अंतो ॥ परणामज राषे सेठा, धर्मध्यानमें रह्या वेठा ॥ २१ ॥

॥ दुहा ॥

दुषिया देषी तावके, जो नहि मेले छाय ॥ साध श्रा- वक न गिणे तेहने. ए अणतीरथिनी वाय ॥ १ ॥ मा- स्वां मरायां जलो ज णिया, तोनुं करणां पाप ॥ देषण- वालाने कहै, षोटो कुगर संताप ॥ २ ॥ करमा करने जी वरूा, उपजे ने मरजाय ॥ असंयम जी तव तेहनो, साध न करे उपाय ॥ ३ ॥ देष मांहोमांहे विणसतां, अलगा कर देयाय ॥ एम कहै तिण ऊपरे, साध बतावे न्याय॥४॥

॥ ढाल सातमी ॥

नाको जरियो हो फेरूक माछला, मांहि नीलण फू- लणरो पूरहो ॥ जविकजन ॥ लटपुरा आद जलोसु, त्र- स थावर जरिया अपूरवहो ॥ ज० ॥ करजो पारष जि- नधर्मरी ॥ १ ॥ सुलया धानतणो ढिगलो पड्यो, मांहे लटने ईलयां अथागहो ॥ ज० ॥ सुल सुलियां ईलां अति घणां, तेतो करवल करे तिण मांयहो ॥ ज० ॥ क०॥२॥ एक गाडो जरियो जमीकंदसुं, तिणमें जीव घणा अनं तहो ॥ ज० ॥ च्यार पर्याये चार प्राणहे, मास्या कष्ट क- ह्या जगवंत हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ३ ॥ काचा पाणीतणा माटा जस्या, घणा जीव छे अणगल नीर हो ॥ ज० ॥

नीलण फूलण आदलटां घणी, तिणमें अनंत बताया वीर हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ४॥ पात जीनो ऊकरमी लटां घणी, गिजोलाने गढ़ीया जाण हो ॥ ज० ॥ टरवल टरवल कर रह्या, यांने करमां नांख्या आण हो ॥ ज० ॥ क० ॥५॥ कोईक जायगामें ऊंदर घणा फिरे, आमाने सामा अथाग हो ॥ ज० ॥ थोडोसो परको सांभले, तो जाय दिसोदिस भाग हो ॥ज०॥क०॥६॥ गुल पांड आदि मिठाननें, जीव बिहुंदिस दौड्या जाय हो ॥ ज०॥ मांपीने मांका फिर रह्या, लेलो हुवको करे मांहोमांहे हो ॥ ज० ॥ ॥ क० ॥ ७ ॥ नाळो देपीने आवे भैंसीयां, धांन दुको हे वकरो आय हो ॥ ज० ॥ गाडे आयो बलद पाधरो, माटे आय जभी छे गाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ८ ॥ पंपी चुगे जऊरती ऊरें, ऊंदर पासे मिनको जाय हो ॥ज० ॥ मांखीने लकोलो पकड़ ले, साधु किणने वचावे दुराय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ए ॥ भेस्यां हाकट्यां नाळां मांहि लो, तो सघळां रे साता थाय हो ॥ ज० ॥ वकराने अलगो कियां थकां, ईत्यादिक जीव बचजाय हो ॥ ज० ॥ ॥ क० ॥ १० ॥ थोडासा बलदांने हांकणे, तो न मरे अनंतीकाय हो ॥ ज० ॥ पाणीपुंहरा किणविध न मरे,

तो नेमी नहिं आणदे गाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ११ ॥ लट गोमोलादिक कुमजे रहे, तो ते पंखीने दिये उठाय हो ॥ ॥ ज० ॥ मन कोधांकल उंदर बचायले, तो ऊंदर घर सोगन थाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १२ ॥ थाकेसो मको- को आघो पाछो कीयां, माखी नाठी उमजाय हो ॥ज० ॥ साधां रे सगला सारखा, ते न पडे विचमें जाय हो ॥ ॥ ज० ॥ क०॥ १३ ॥ मिनकी धाकल उंदर बचायले, माषो राषे मांकाने धकाय हो ॥ ज० ॥ उंदर मरता देख राषे नही, यांमें चूक पड्यो ते बताय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ ॥ १४ ॥ साधु पीयरखाजे छकायरा ॥ एक बुझावै त्रस- काय हो ॥ ज० ॥ पांच काय मरती देखे राषे नही, ते पी यर किणविध थाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १५ ॥ रजोहरणो लेईने ऊठीया, जोरी दाबै देवे बुझाय हो ॥ ज० ॥ ज्ञान दरसण चारित तप मांहिलो, यांरे बधीयो ते मोह बताय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १६ ॥ ज्ञान दरसण चारित तपविना, उंदर मुकतरो नहिं हे उपाय हो ॥ ज० ॥ छो- का मेत्या उपगार संसाररा, तिणथी सदगत किणविध थाय हो ॥ ज० ॥ क० ॥ १७ ॥ जिनरा उपगार संसाररा, तेतो सगलाही सावज जाण हो ॥ ज० ॥ श्री जिणधर्म

मांहि आवै नही, ते कूंमी म करो तास हो ॥ भ०॥क०॥ ॥ १८ ॥ अज्ञानीरो ज्ञानी कियां थकां, हुवे निश्चे पेला-रो उद्धार हो ॥ भ० ॥ कीधो मिथ्यातीरो समकिती, ते तो उतार्‌या भवपार हो ॥ भ० ॥ क० ॥ १९ ॥ कीयो असंयतीरो संयती, तेतो मुकतरा दलाल हो ॥ भ० ॥ तपसी कर पार उतारीउ, ते मेल्या सरव हवाल हो ॥भ०॥ ॥ क० ॥ २० ॥ ज्ञान दरसण चारित तपतणो, करे कोई उपगार हो ॥ भ० ॥ आपतिरे पेला उदरे, दोनारो खेवो पार हो ॥ भ० ॥ क० ॥ २१ ॥ ए च्यार उपगार छे मोट-काजी, तिणमें निश्चे जाणो धर्म हो ॥ भ० ॥ सेष रह्या काम संसाररा, तिणथो बांधतां जाणो कर्म हो ॥ भ० ॥ ॥ क० ॥ २२ ॥

॥ दुहा ॥

भेषधारी भूला थका, त्यारे दया नही घटमांय ॥ हिंसा धर्म परूपियो, विना सूतररे न्याय ॥ १ ॥ दया दया मुखसुं कहे, पिण दयारो षबर न कांय ॥ भोलान पाड्या भरममें,,ते हणे जीव छकाय ॥ २ ॥ हिंसाधर्म परूपता, फिरता बोलै वैण ॥ आप डूबै अनेरा डबोवने, त्यारां फूटां अंतर नैण ॥ ३ ॥ हिंसाधर्म परूपियो, तिणसुं कु-

वा जीव अनेक ॥ ते षोटी सरधा परगट करूं, समझो आण विवेक ॥ ४ ॥

॥ ढाल आठमी ॥

श्रावकने मांहोमांहे छकाय षुवावै, उंही छकाय मारीने जीमावे ॥ ए जीवांहिंसारो राज षोटो, तिणमांही धर्म अनारज बतावे ॥ यां हिंस्याधर्म्यारो निरणो कीजो ॥ १ ॥ छकायजीवांरो तो घमसाण कीधो, जीमाय कीयो उणने कर्मासु भारी ॥ दोनुंकानी जोयां दीसे देवालो, तिणमांहे धर्म कहे भेषधारी ॥ यां० ॥ २ ॥ छकाय जीवांने तो षाधा षवाया, अरिहंत भगवंत पाप बतावै॥ ए वचन उथापीने मिसर परूपै, तिण दुष्टीने दिल दया ही न आवे ॥ यां० ॥ ३ ॥ रांकाने मार धींगाने पोषै, आतो वात दीसै घणी षेरी ॥ इणमांही दुसटी धरम परूपै, तो रांक जीवांरा उठ्या वैरी ॥ यां० ॥ ४ ॥ पाछल भव पाप उपाया तिणसुं, हुवा एकेंद्री पुन परवारी ॥ तिण रांक जीवांरे असुभ उदैसु, लोकासहित लागु उठ्या भेषधारी ॥ यां० ॥ ५ ॥ कुपातरदानमें पुन परूपै, तिणसुं लोक हणे जीवांने विशेषो ॥ कुगुरु एहवा चाला चलावै, तिके भिसट हुवा लेई साधुरो भेषो ॥ यां० ॥

॥ ६ ॥ पूछै तो कहै मेह मूनज साझां, सानीकर जी मरावण लागा ॥ हेठलो कुयरो षेच अगा होवै, त्यां वरत विहूणा कहीजे नागा ॥ यां० ॥ ७ ॥ कोई माली उंरू जूषो आय जनो, गाजर मूला धपाय षपावै ॥ ए कंत पाप उघारो दीसे, तिणमांहे मूरष धरम बतावैं ॥ ॥ यां० ॥ ८ ॥ वेगण वालोलादिक अनेक नीलोती, कोई रांधी पोपे परप्राणी ॥ तिणमांहे कुसटी धरम वतावै, तो दुरगत जावारा एह नाणी ॥ यां० ॥ ए ॥ परच आघरणीने न्नात वरोठी, अनेक आरंभ कर न्यात जिमावे ॥ ए सरव संसारतणा किरतव छे, तिणमांहे मूरष धरम वतावे ॥ यां० ॥ १० ॥ भेषधारी श्रावकने सुपातर थापै, तिणने नेत जीमाया कहै मोक्षरो धर्मो ॥ उणनें सूतर सासतर ज्युं परगमीया, हिंसादि ढाय बांधे मूढ कर्मो ॥ ॥ यां० ॥ ११ ॥ केई वोस पचीश श्रावक नैतरिया, घरें जाय घरकांने धधे लगावै ॥ कोई मूंग दले कोई गोहू पीसे, कोई अगन सिंधुकीने चूल्हो धुकावै ॥ यां० ॥ १२ ॥ कोई लूणपाणी घाले आटो गिलोवै, कोई आंदण देई द रे चोषा दालो ॥ कोई रोटी तवे नाषै षीरां सेले, कोई तरकारी रांधलेवै ततकालो ॥ यां० ॥ १३ ॥ छकाय जीवां

हिंसा करने, अनेक चीजां रांधी कीधी रसालों ॥ पछे दा तण करायने न्हाणे बेसाणे, बाजोट देई मेले ऊपर थालो ॥ यां० ॥ १४ ॥ पछे भोजन पुरसीने भेला बेठा, आप आपतणा पेट सगलांई भरिया ॥ भेषधार्‍यांसहित श्रावकोनें पूछीजें, यांमें कुण कुण डुबाने कुण कुण तरिया ॥ यां० ॥ १५ ॥ जद जीमणवालाने तो पाप बतावै, हिंसा करनवालाने कहै पापी ॥ जीमावणवालाने धर्म कहे छे, आ सरधा भेषधार्‍यां थापी ॥ यां० ॥ १६ ॥ जीमणवालारे ने हिंस्यावालांरी, पापरि उतपत किणसुं चाली॥ वले छकायरा जीव मूवा त्यांरो, नेत जीमावणवालो दलालो ॥ यां० ॥ १७ ॥ इण पाप दलालीमें धर्म परूपे, प रगया मोह मिथ्यात अंधेरे ॥ ते प्रत्तक हिंस्याधरमी अनारज, कोई बुड गया त्यां कुगुरां रे केड़े ॥ यां० ॥ १८ ॥ श्रावकनें नेत जीमावे तिणमें, धरम कहै मूढ विना विचारो ॥ मूपती बांधीने मीठा बोलै, पिण जीभ वहै ज्युं तीखी तरवारो ॥ यां० ॥ १९ ॥ किणी जीव हणया त्यांने संका आवै, तो तुरत हणे सुण कुगुरांरी वाणी ॥ पहिलो हिंस्या कीयां पछे धरम बतावै, तो कुगुरु वाणी जेहवी वेहती घाणी ॥ यां० ॥ २० ॥ किणि रांक भिख्या-

रीनें दान उदकीयो, उदकीयो दान श्रावकनें दिरावे ॥ धनवंत धरमरो लेवण लागा, तोरां करे हाथे कगासु आवे ॥ यां० ॥ २१ ॥ लाडु षोपरा रोकड नाणो, सानीकर सामगरीमें दिरावै ॥ कुगुरु एहवा चाला चलावे, पेट भरवा जाणे पानरे आवे ॥ यां० ॥ २२ ॥ गाय सुषी हुवा गरज सुधी व्हे, कूवे पाणी व्हे तो अवाडे आवे ॥ इण दिसटंते पेटका जे भेषधारी, आपतणी सामग्रीमें दरावे ॥ यां० ॥ २३ ॥ जद देवणवालानें तो धरम कहे छे, लेवणवालाने कहे पापज होवे ॥ तो धरम करणने मूढ अज्ञानी, सरव सामग्रीने कांय रुवोवे ॥ यां० ॥ २४ ॥ सरव सामग्रीमें पाप लगायां, ते पिण हुसी निश्चे पापासुं भारी ॥ साची सरधानें ऊंधा बोले, तो विकलांने गुरु मिलियां भेषधारी ॥ यां० ॥ २५ ॥ धरम करे छेरां पाप लगाई, छे धरम कदें मत जाणजो सको ॥ भारीकरमां लोकांरे असुभ उदेसुं, भेषधारयांउ मत काढ्यो कूरो ॥ ॥ यां० ॥ २६ ॥ कुपातरदानरी चरचा करतां, पढमाधारी श्रावकने मुष आणे ॥ भोलांलोकांने भिष्टकरणनें, ते पिण भेद मिथ्याती न जाणे ॥ यां० ॥ २७ ॥ पढमाधारी श्रावक वैहरीने आणे, तिणनें तो एकांत पाप बतावै ॥

दातारनें तो धरम कहे पिण, परसंग पूछयांरो जाब न आवे ॥ यां० ॥ २८ ॥ पढमाधारी श्रावकने पाप लगायो, ते दातारने धर्म हुशी किण लेखे ॥ इणइ घरत सेवायो ने दान दियो छे, तिण किरतब साहमो अज्ञानी न देखे ॥ ॥ यां० ॥ २९ ॥ पढमा पढमाकर रह्या मूरख, ते पढमा तो छे श्रीजिणजीरो धर्मो ॥ पढमा आदरतां आगार रह्यो त्यांसुं, सेवां सेवायांसुं बांधसी कर्मो ॥ यां० ॥ ३० ॥

॥ दुहा ॥

जीवदयारे उपरें, मूलगाती न दिसटंत ॥
आगे विसतार करैजेतो, ते सुणजो मन कर षंत ॥१॥

॥ ढाल नवमी ॥

(सहेल्यां हे वांदो रूडा साधुनें.–ए देशी.)

एक चोर चोरे धन पारको, चोरावे हो तेतो दूजो आगेवाण ॥ तीजो कोई करे अणुमोदणा, यां तीनांराहो षोटा किरतव जाण ॥ भवजीवा तुंमे जिणधर्म उलषो॥ ॥ १ ॥ एक जीव हणे त्रसकायना, हणावे हो दूजो परना प्राण ॥ तीजो पण भलो जाणे मारीयां, ए तीनुंहीहो जीवहिंसक जाण ॥ भ० ॥ २ ॥ एक कुसील सेवे हरष्यो थको, सेवावे हो तेतो दूजो करण जोय ॥ तीजो प-

ए भलो जाणे सेवीयां, यां तीनारे हो कर्मतणो बंध होय ॥ भ० ॥ ३ ॥ यां सगलाईने सतगुरु मिल्या, प्रतिबोध्या हो आण्या मारग ठाय ॥ हिवे किण किण जीवांने साधां उधस्या, तिणरो सुणजो विवरासुध न्याय ॥ भ० ॥ ॥ ४ ॥ चोर हिंसकने कुसीलीया, यां रेताई हो साधां दियो उपदेस ॥ त्यांने सावदरा निरवद कीया, एहवो छे हो जिणदयाधर्म रेस ॥ भ० ॥ ५ ॥ ज्ञान दरसण चारित्र तपतणो, साधां कीधो हो तिणथी उपगार ॥ एतो तरण तारण हुवा तेहना, उतास्या हो त्यांने संसारथी पार ॥ ॥ भ० ॥ ६ ॥ चोर तीनोही समज्या थका, धन रह्यो हो धणीरो कुशले षेम ॥ हिंसक तीनुंही प्रतिबो धिया, जीव वचीया हो कीया मारणरा नेम ॥ भ० ॥ ७ ॥ सील आदरीउ तेहनी, असतरी हो परी कुशमांही जाय ॥ यांरो पापधर्म नही साधने, रह्या सूत्रा हो तीनुंइ वरत मांय ॥ भ० ॥ ८ ॥ धननो धणी राजी हुवो, धन रह्यो, जीव वचीया हो तेपिण हरषित थाय ॥ साधू तिरण तारणही तेहना, नारीने पिण हो नही सवोइ आय ॥ भ० ॥ ९ ॥ केई मूढ मिथ्याति इम कहै, जीव वचीया हो धन रह्यो तिणरो धर्म ॥ तो उणरी सरधारे लेषे, असतरी हो मुई

तिणरा लागा कर्म ॥ भ० ॥ १० ॥ जीव जीवें ते दया न-
ही, मरे ते हो हिंसामति जाण ॥ मारणवालानें हिंसा
कही, नही मारे हो तेतो दयागुण षाण ॥ भ० ॥ ११ ॥
सरद्रह तलाव फोरूणतणा, सुसलेई हो मेव्या आवता
कर्म ॥ सरद्रह तलाव भरियां रह्या, तिणमांहे हो नही
जिणजीरो धर्म ॥ भ० ॥ १२ ॥ नींब आंबादिक वृक्षना,
किणही कीधा हो वाढणरा नेम ॥ वोइ व्रत घटी तिण
जीवरे, वृष ऊभा हो रह्या तिणरो धर्म केम ॥ भ०॥१३॥
लाडु घेवर आद एक दाननें, पावा छोड्या हो आतम
आणी तिण ठाय ॥ तो वैराग वध्यो उण जीवरे, लाडु
रह्या हो तिणरो धर्म न थाय ॥ भ० ॥ १४ ॥ दव देवो
गांव जलायवो, इत्यादिक हो सावजकारज अनेक ॥
साधु सरव छोडवै समभायनें, सघलांरी हो विध जाणो
तुमे एक ॥ भ० ॥ १५ ॥ केईक अज्ञानी इम कहे, छका
य काजें हो देयाछां धर्म उपदेश ॥ एकण जीवने सम-
भावीयां, मिट जावै हो घणां जीवांरो कलेस ॥ भ० ॥
॥ १६ ॥ छकाय घरे साता हुवे, एहवो भाषे हो अणती-
रथी धर्म ॥ त्यां भेद न पायो जिणधर्मरो, तेतो भूला हो
उदै आया अशुभकर्म ॥ भ० ॥ १७ ॥ हिवे साध कहै

तुमे सांभलो, छकायंरे हो साता किणविध थाय ॥ शुभ अशुभ बांध्यां ते भोगवे, नही पाम्यो हो त्यां मुगत उपाय ॥ भ० ॥ १८ ॥ हणवा सुंसकीया छकायना, तिणरे टलिया हो मैला अशुभकर्म पाप ॥ ज्ञानी जाणे साता हुई तेहने, मिट गया हो जनम मरण संताप ॥ भ० ॥ ॥ १९ ॥ साधु तिरण तारण हुवा तेहना, सिद्धगतमें हो मेल्या अविचल ठाम ॥ छकायलारे झिलती रही, नही सीज्यां हो त्यांरा आतमकाम ॥ भ० ॥ २० ॥ आगे अरिहंत अनंता हुवा, कहेतां कहेतां हो नही आवे त्यारो पार ॥ आप तिरया ओर तारिया, छकायें हो साता न हुई लिगार ॥ भ० ॥ २१ ॥ एक पोते वच्यो मरवाथकी, दुजे कीधो हो तिणरो जावणरो उपाय ॥ तीजो पण भलो जाणे जीवीयां, यां तीनांमें हो सिद्धगत कुंण जाय ॥ ॥ भ० ॥ २२ ॥ कुसलें रह्यो तिणरेंई व्रत घटी नही, तो दूजाने हो तुमे जाणजो एम ॥ भलो जाणयो तिणरे चिरत न नीपनो, ए तीनुंही हो सिधगत जासी केम ॥भ०॥ ॥ २३ ॥ जीवीयां जीवायां भलो जाणीयां, ए तीनुंई हो करण सरीखा जाण ॥ केई चतुर होसी ते समझसी, अणसमझ्या हो करसी ताणाताण ॥ भ० ॥ २४ ॥ छकाय

रो वंछे मरणो जीवणो, तेतो रहसी हो संसार मझार ॥ ज्ञान दरसण चारित तप भला, आदरीयां हो आदरा- यां षेवो पार ॥ भ० ॥ ४५ ॥ इति ॥

॥ साधारा आचार ॥

॥ दुहा ॥

पहिलां अरिहंतने नमुं, ज्यां सार्‍यां आतम काम ॥ वले विसेष वीरने, ते सांसणनायक साम ॥ १ ॥ तेणे कारज साध्यां आपणां, पहुता छे निरवाण ॥ सिद्धांने वंदणा करुं, ज्यां मेट्यां आव्या जाण ॥ २ ॥ आचारज सहु सारसा, गुणरतनारी खाण ॥ उपाध्याय नें सरव साधजी, ए पांचूं पद वषाण ॥ ३ ॥ वांदीजें नित तेहने, नीचो सीस नमाय ॥ गुण ओलख वंदणा करो, ज्युं भवभ- वरा दुःख जाय ॥ ४ ॥ सुगुरु कुगुरु दोनूंतणी, गुणविना षबर न कांय ॥ प्रथम कुगरुने ओलखो, सुणो सूतररो सू- न्याय ॥ ५ ॥ सूतर साख दिया विना, लोक न माने वात ॥ सांभलनें नरनारियां, छोडो मूल मिथ्यात ॥ ६ ॥ कुगुरु चरित अनंत छे, ते पूरा केम कहाय ॥ थोडासा परगट करुं, ते सुणजो चित्त लाय ॥ ७ ॥

॥ ढाल पहिली ॥

(ऊधी सरधा कोइ मत राषो.—ए देशी.)

ऊलषणां दोरा भव जीवां, कुगुरु चरित अनंतजी ॥ कहेतां छेह न आवे तिणरो, इम भाष्यो श्री भगवंतजी ॥ साध मत जाणो इण चलगतसुं ॥ १ ॥ आधांकरमी थानकमें रहे, तो पड्यो चारितमें भेदजी ॥ नसीतरे द-समे ऊदेसे, चोमासीरो डंडजी ॥ सा० ॥ २ ॥ अठारे ठाणा कह्या जूवाजूवा, एक विराधे कोयजी ॥ बाल क-ह्यो श्री वीर जिणेसर, साध म जाणो सोयजी ॥ सा० ॥ ॥ ३ ॥ आहार सेज्याने वसतर पातर, असुध लेवै नही संतजी ॥ दसवीकालक छठे अधेने, भीष कह्यो भगवंत जी ॥ सा० ॥ ४ ॥ अचित वसतने मोल लिरावै, तो सु-मत गुपत हुवे खंडजी ॥ महावरत पांचूंही भागे, तिणरो चोमासी डंडजी ॥ सा० ॥ ५ ॥ एतो भावनसीतमें चा-ल्या, ऊगणीसमें ऊदेसजी ॥ सुध साधुविण कुण सुणा-वै, सूतरनी ऊंमी रेशजी ॥ सा० ॥ ६ ॥ पुसतक पातरा ऊपासरादिक, लिवरावे लेले नामजी ॥ आगे भूंरा क-ही मोल वतावे, करे ग्रिसतरो कामजी ॥ सा० ॥ ७ ॥ श्रावकने कहे कहो यूं कीजे, कुगुरु विचे दलालजी ॥ वे-

चणवालो कह्यो वाणियो, तीनारो ए कहवाजी ॥ सा० ॥
॥ ८ ॥ क्रय विक्रयमें वरते तेतो, महा दोष छे एहजी ॥
पैंतीसमा उतराधेनमें, साध न कह्यो तेहजी ॥सा०॥९॥
नितको वहिरे एकण घरमें, च्यारामें एक आहारजी ॥
दसवीकालिक तीजे अधेने, साधुने कह्यो अणाचारजी
॥ सा० ॥ १० ॥ जो लावे नित धोवणपाणी, तिण लो-
प्यो सूतररो न्यायजी ॥ बतलायां बोले नही सूधा, दूष-
ण देवे छिपायजी ॥ सा० ॥ ११ ॥ नहि कलपे ते वसतु
वहिरे, तिणमें मोटी षोरुजी ॥ आचारांग पहिले सुतषं-
धे, कहि दियो भगवंत चोरजी ॥ सा० ॥ १२ ॥ पहिलो
वरत तो पूरो पडियो, जब आडा जडे किंबारजी ॥ कांटा
आगल होडा अडकावे, ते निश्चे नही अणगारजी ॥
॥ सा० ॥ १३ ॥ पोते हाथे जडे उघाडे, करे जीवांरा
घातजी ॥ गृहस्थ उघाडने आहार वहिरावे, जद करे
अणहुंता फेनजी ॥ सा० ॥ १४ ॥ साधवीयाने जडणो
चाल्यो, तिणरी म करो ताणजी ॥ यांलारे कोई साध ज
डे तो, भागलरा ए नाणजी ॥ सा० ॥ १५ ॥ मन करने
जो जरणो वंछे, तिण नही जाणी परपीरजी ॥ पैंतीसमा
उत्तराधेनमें, वरज गया महावीरजी ॥ सा० ॥ १६ ॥

परनिंदामें रातामाता, चितमें नही संतोषजी ॥ वीर क-
ह्यो दशमा अंगमांहे, तिणमें तेरे दोषजी ॥ सा० ॥१७॥
कहे दीष्या लेतो मो आगल लीजे, उंर कने देपालजी ॥
कुगुरु एहवा सुहस करावे, आचोंके उंधी चालजी ॥
॥ सा० ॥ १८ ॥ इण वंधाथी ममता लागे, ग्रहस्तसु मेल
प थायजी ॥ नसीतरे चोथे उदेसे, दंड कह्यो जिणरायजी
॥ सा० ॥ १९ ॥ जिमणवारमें वहिरण जावे, आ साधा-
री नहि रीतजी ॥ वरज्यो आचारंग वृहतकलपमें, वले
उत्तराधेन नसीतजी ॥ सा० ॥ २० ॥ आलस नही आ-
रामें जातां, वैठी पांत विसेषजी ॥ सरस आहार ल्यावे
भर पातरा, ज्यां लज्जा ठोडी ले भेषजी ॥ सा० ॥ २१ ॥
चैला करणरी चलगत उंधी, चाला वहोत चलायजी ॥
लियां फिरे ग्रहस्तने साथे, रोकड़ दाम दिरायजी ॥सा०॥
॥ २२ ॥ विवेक विकलने सांग पहेरावे, भेलो करे आहा
रजी ॥ सामगिरीमें जाय वंदावे, फिर फिर हुवे षवारजी
॥ सा० ॥ २३ ॥ अजोगने दीक्षा दीधी ते, भगवंतनी
आज्ञा वारजी ॥ नसीतरोडंड मूल न मानै, ते विटल हु-
वा विकरालजी ॥ सा० ॥ २४ ॥ त्रिण परलेह्यां पुस्तक
राषे, तो जमे जीवारा जालजी ॥ परे कुंथवा उपजै मां-

कम, जिण बांधी जागी पालजी ॥ सा० ॥ २५ ॥ जावै वरस छमास नीकलियां, तो पहिलो वरत हुवे पंरुजी ॥ नित परले अणमेले तिणने, एक मासरो फंरुजी ॥सा०॥ ॥ २६ ॥ ग्रहस्थ साथे कहे संदेसो, तो जेलो हुवे संजोग जी ॥ तिणने सांध किम सरधीजे, लागो जागने रोगजी ॥ सा० ॥ २७ ॥ समाचार विवरासुध कही कही, सानो कर ग्रहस्त बोलायजी ॥ कागद लिखावे करी आमना, परहाथ देवै चलायजी ॥ सा० ॥ २८ ॥ आवण जावण वेलण ऊठणरी, जायगा देवै वतायजी ॥ इत्यादिक साध कहे ग्रहस्थने, तो वेहुं बरावर थायजी ॥ सा०॥२९॥ ग्रहस्थने देवे लोट पातरा, पूछा परत विशेषजी ॥ रजोहरणाने पूजणी देवे, भिष्ट हुवा लेई जेषजी ॥सा०॥३०॥ पूछे तो कहे परछदीया में, कूमकपट मनमांहिजी ॥ काम पमे जब जाय उराले, न मिटी अंतरचाहिजी ॥ ॥ सा० ॥ ३१ ॥ कहे परख्या ग्रहस्थने देई, बोले वले अन्यायजी ॥ कह्यो आचारांग उत्तराधेनमें साधु परठे एकंत जायजी ॥ सा० ॥ ३२ ॥ करे ग्रहस्थसु सदलो वदलो, पंमित नाम धरायजी ॥ पूरी पमी सगलां वरतांरी, जेर ले जूला जायजी ॥ सा० ॥ ३३ ॥ थोरो उपध ग्रह-

स्थने दीधां, वरत रहे नही एकजी ॥ चोमासी कंम्न सीतमें गुंथ्यो, तिण छोड्यो जिणधर्म टेकजी ॥ सा० ॥ ॥ ३४ ॥ विण आंकुस जिम हाथी चाले, घोड़ो विगर लगामजी ॥ एहवी चाल कुगरारी जांणो, कहेवाने साधु नामजी ॥ सा० ॥ ३५॥ अणकंरा नही छहुं षाननी, गुणविण कहे अमे साधजी ॥ आ चरचा अणुजोगदुवारमें, विरला परमारथ लाधजी ॥ सा० ॥ ३६ ॥ कह्यो आचारांग उतराधेनमें, साधु करे चालतां वातजी ॥ उंची नीची दिष्ट जोवै तो, हुवे छकायरी घातजी ॥ सा० ॥ ॥ ३७ ॥ सरस आहार ले विना मरजादा, तो वधे देहरी लोथजी ॥ काच मणि परकास करे ज्युं, कुगुरु माया थोथजी ॥ सा० ॥ ३८ ॥ दबक दबक उतावला चाले, त्रस थावर मास्या जायजी ॥ इरज्या सुमत जोयाविण चाले, ते किम साधु थायजी ॥ सा० ॥ ३९ ॥ कपड़ामें लोपी मरजादा, लांबा पना जगायजी ॥ इधका राषे दोय पुर उंडमें, वले बोले मूसावायजी ॥ सा० ॥ ४० ॥ लष्टपुष्ट कर मांस वधारे, करे विगैरा पूरजी ॥ माठा परिणामा नास्यां निरषे, तो साधपणाथी दूरजी ॥ सा० ॥ ४१ ॥ उपग्रहण जो अधिकां राषे, तिण मोटो कियो अन्याय-

जी ॥ नसीतरे सोलमे उदेसे, चोमासी चारित जायजी ॥ सा० ॥ ४२ ॥ मूरषने गुरु एहवा मिलिया, ते लेई डुबसी लारजी ॥ साचो मारग साध बतावे, तो लफ्वाने हुवे त्यारजी ॥ सा० ॥ ४३ ॥ एहवा गुरु साचा करी माने, ते अंध अज्ञानी बालजी ॥ फोफा पके उतकष्ठा तिणमें, तो रुले अनंतो कालजी ॥ सा० ॥ ४४ ॥ हलुकरमी जीव सुण सुण हरषे, करे भारीकर्मा धेषजी ॥ सूतररो न्याय निंदा कर जाने, तो डुबे वले विसेषजी ॥ ॥ सा० ॥ ४५ ॥

॥ दुहा ॥

भेष पहर्यो भगवानरो, साधु नाम धराय ॥ आचारमें ढोला घणा, ते कह्यो कठां लगें जाय ॥ १ ॥ त्यांने वांदे गुरु जाणने, वले कूडी करे पषपात ॥ त्यां डूबाने साचा करण खपे, त्यांरे मोटो साल मिथ्यात ॥ २ ॥ कुगुरुतणा पग वांदने, आगे डुबा जीव अनंत ॥ डुबेने डुबसी वले, त्यांरो कहेतां ना आवे अंत ॥ ३ ॥ साधमारग छे सांकडो, तिणमें न चाले षोट ॥ आगार नहीं त्यांरे पापरो, त्यां वरत कीया नवकोट ॥ ४ ॥ भेषधारी भागल घणा, त्यांसुं पले नही आचार ॥ डुण डुण अकारज

कररह्या, ते सुणजो विसतार ॥ ५ ॥

॥ ढाल बीजी ॥

(आदर जीव पिमागुण आदर.—ए देशी.)

कुगुरुतणी चरिचा करशुं, सूतरनी देई साखजी ॥ सुमता आण सुणो जवजीवां, श्री वीर गया ठे नाखजी ॥ साधमत जाणो इण आचारें ॥ १ ॥ जोथें कुगुरुसें ठाकर झाल्या, तो सुण सुण म करो श्रेपजी ॥ साच कूठरो करो निवेरो, सूतर सामो देखजी ॥ सा० ॥ २ ॥ जीमण वारमांहीसुं कोई असत, ल्यावे धोवणपाणी मांरूजी ॥ पठे आपतणे घरे आण वहिरावे, ते करे न्नेपने न्नांरूजी ॥ सा० ॥ ३ ॥ जाणजाणने साध वहिरें, तिण लोप दियो आचारजी ॥ ते प्रत्यक्ष साहमो आणयो लेवे, त्यांने किम कहीजे अणगारजी ॥ सा० ॥ ४ ॥ ए अणाचार उघारो सेवे, जे साहमो आण्यो ले आहारजी ॥ दसमी कालिक तीजे अधेने, कोई जोवो आंख उघारजी ॥ ॥ सा० ॥ ५ ॥ साध सावधी ठले मात्रे, एकण दरवाजे जायजी ॥ वीर वचनसुं उलटा परिया, चवके करे अन्यायजी ॥ सा० ॥ ६ ॥ गांव नगर पुर पाटण पासो, तिणरो होवे एक निकालजी ॥ तिहां साध साधवी नही रहे

भेत्रा, आ बांधी भगवंत पालजी ॥ सा० ॥ ७ ॥ एकण दरवाजे साध साधवो, जावे नगरी बारजी ॥ तो अप्रतीत ऊपजे लोकांमें, केई वरत भागे हुवे षुवारजी ॥ सा० ॥ ॥ ८ ॥ जुदो जुदो निकाल छे तो पिण, केई जावे एकण दरवाजजी ॥ धेठा हटक न माने किणरी, वले न माने किणरी लाजजी ॥ सा० ॥ ९ ॥ एक निकाल तिहां रहिणो वरज्यो, तो क्युं जावे एकण दुवारजी ॥ वेव्रहतकलपरे पहिले उदेसे, ते बुधवंत करजो विचारजी ॥सा०॥ ॥ १० ॥ ग्रसतने घरे जाय गोचरी, जो जडीयो देषे दुवारजी ॥ तिहां सुध साधु तो फिरजाय पाछा, भागल जावे षोल किंवारजी ॥ सा० ॥ ११ ॥ केई भेषधास्यां रे एहवी सरधा, जो जडीयो देषे दुवारजी ॥ तो धणीनणी आगन्या लईने, मांहि जावे षोल किंवारजी ॥सा०॥१२॥ ग्रथसुं साध किंवार उघाडे, मांहि जावे वहिरणने आहारजी ॥ इसडी ढीली करे परूपणा, ते विटल हुवा विकरालजी ॥ सा० ॥ १३ ॥ किंवार उघाडीने आहार वहिरणरो, मूल न सरधे पापजी ॥ कदा न गया तोपण गया सारिखा, आखर राषी छे थापजी ॥ सा० ॥ १४ ॥ किंवार उघाडने वहिरणने जावे, तो हिंसा जीवांरी था-

यजी ॥ ते आवसगसूतरमांहि वरज्यो, चोथा अधेनरे मांयजी ॥ सा० ॥ १५ ॥ गाम नगर वारे ऊतरीयो, कटक सथवारो तांहिजी ॥ जो साधु रात रहे तिण ठामे, ते नहि जिणआज्ञामांहिजी ॥ सा० ॥ १६ ॥ एक रात रहे कटकमें तिणने, च्यार मासरो छेदजी ॥ एवेतकल्पपरे तीजे उदेसे, ते सुण सुण मकरो षेदजी ॥ सा० ॥ १७ ॥ इसका दोष जाणीने सेवे, तिण छोड्यो जिणधर्मरी रीतजी ॥ एहवा भिष्ट आचारी भागल, त्यांरी कुण करसी परतीतजी ॥ सा० ॥ १८ ॥ विणकारण आंष्यांमें अंजण, जो घाले आंष मझारजी ॥ त्यांने साधवीयां केम सरधीजै, त्यां छोड दीयो आचारजी ॥ सा० ॥ १९ ॥ विण कारण जो अंजण घालै, तो श्री जिणआज्ञा वारजी ॥ दसमीकालिक तीजे अधेनें, तो कयाछो अनाचारजी ॥ ॥ सा० ॥ २० ॥ वस्त्र पात्र पोथी पानादिक, जाय ग्रसत रे घरे मेलजी ॥ पछी विहार करे दै धणी भलामण, तिण प्रवचन दीधा ठेलजी ॥ सा० ॥२१ ॥ पछे ग्रसत आंहमा सांहमा मेलतां, हिंस्या जीवांरी थायजी ॥ तिण हिंसासुं ग्रसतने साधु, दोनुं भारी हुवे तायजी ॥ सा० ॥ ॥ २२ ॥ भार उपरावे ग्रसत आगे, ते किम साधु थाय

जी ॥ नसीतरे बारमे उदेसे, चोमासी चारित जायजी ॥
॥ सा० ॥ २३ ॥ वले विणपरूलेहां रहे सदा, नित असतरा घरमांयजी ॥ उं साधपणो रहिसी किम त्यांरो, जोवो सूतररो न्यायजी ॥ सा० ॥ २४ ॥ जो विणपरूलेह्यां रहे एकणदिन, तिणने रूरु कह्यो मासीकजी ॥ नसीतरे दसमे उदेसे, तिहां जोय करो तहतीकजी ॥ सा० ॥२५॥
मातपितादिक सगा सनेही, त्यांरा घरमें देषे खालजी ॥ त्यांने परिगरो साध दिरावै, आ चोरूे कुगरुरी चालजी ॥
॥ सा० ॥ २६ ॥ सानीकर साध दिरावे रुपीया, वरत पांचमो जागजी ॥ वले पूछयां रूूठ कपटसुं बोलै, त्यां पहिर भिगास्यो सांगजी ॥ सा० ॥ २७ ॥ न्यातीलाने दाम दिरावे, तिणरे मोह न मिटियो कोयजी ॥ वले सार संज्ञार करावे त्यांरी, ते निश्चे साध न होयजी ॥ सा० ॥ २८ ॥
अनरथरो मूल कह्यो परिगरो, ठाणांग तीजे ठाणजी ॥
तिणरी साध करे दलाली, ते पूरा मूढ अजाणजी ॥सा०॥
॥ २ए ॥ रित उन्हाले पाणी ठारे, असतरा ठाम मजार जी ॥ मन मानै जब पाछा सूपै, ते श्री जिणआज्ञा बार जी ॥ सा० ॥ ३० ॥ असतरा जाजनमें साधु, जीमे असणादिक आहारजी ॥ तिणने भिष्ट कह्यो दशमीका-

लिकमें, ठगा अधेन मजारजी ॥ सा० ॥ ३१ ॥ केई सांग पहिर साधवीयां वाजै, पिण घटमांहि नही विवेकजी ॥ आहार करे जद जके किवारु, वले दिनमांहि वार अनेकजी ॥ सा० ॥ ३२ ॥ ठरके मातरे गोचरी जावे, जव आरया जके किवारजी ॥ वले साधा कने जावे तांहि ज-रने, त्यारो विगर गयो आचारजी ॥ सा० ॥ ३३ ॥ साधवीयांने जरणो चाल्यो, ते सीलादिक राषण काजजी ॥ उर काम जो जके साधवी, तिण ठीको जिणवर्मरी लाजजी ॥ सा० ॥ ३४ ॥ आवसगमांहि हिंसा करी जरीयां, आलोवण पाते तांहिजी ॥ मन करने जरणो नहि वंछे, उतराधेंन पेतीसमांहिजी ॥ सा० ॥ ३५ ॥ उंपध आददे वहिरी आणे, कोई वांधी राखे रातजी ॥ ते जाय मेले ग्रसतरा घरमें, पछे नित ल्यावे परभातजी ॥ सा० ॥३६॥ आपरो थको ग्रसतने सुपे, उ मोटो दोष पिछाणजी ॥ वले बीजो दोषवासी राष्यांरो, तीजो अजेणारो जाणजी ॥ सा० ॥ ३७ ॥ वले चोथो दोष पूछयां झूठ बोले, वासी राष्यो न कहे मूंढजी ॥ केई भेषधारी छे एहवा नागल, त्यांरे झूठ कपट छे गूढजी ॥ सा० ॥ ३८ ॥ उंपद आद दे वासी राष्या, वरतांमें पके वीघारजी ॥ कह्यो दसमी

कालीक तीजे अधेने, वासी राषेतो अणाचारजी ॥सा०॥ ॥ ३९ ॥ कई आधाकरमी पुस्तक वहिरे, वले तेहिज ली धा मोलजी ॥ तेपिण साहमां आएयां वहिरे, त्यां रे मो टी जाणज्यो पोलजी ॥ सा० ॥ ४० ॥ कोई आप कने दी ष्या ले तिणनें, सांनीकर मेलवे साजजी ॥ पुस्तक पाना पिक्रमोल लिरावै, वले कुण कुण करे अकाजजी ॥सा०॥ ॥ ४१ ॥ गछवासी प्रमुष आगासुं, लिषावै सूतर जाण- जी ॥ पहिला मोल कराय परतरो, संचकाम दिरावे आ- णजी ॥ सा० ॥ ४२ ॥ रूपीया मेहलावे उंरतणे घर, इसको सहिठो करे कामजी ॥ तेपिण परत आया तिण हाथें, दिष्या दे मूढे तामजी ॥ सा० ॥ ४३ ॥ पछे गछ- वासी विकलांसुं करतां, परत लिषे दिनरातजी ॥ जीव अनेक मरे तिण लिषतां, करे त्रस थावररी घातजी ॥ ॥ सा० ॥ ४४ ॥ इणविध साधु परत लिषावे, तिण संयम दीयो षोयजी ॥ जे दयारहित छे एहवा दुष्टी, ते निश्चे साध न होयजी ॥ सा० ॥ ४५ ॥ छकाय हणीने परत लि षी ते, आधाकरमी जाणजी ॥ तेहिज परत तो साधु व हिरे, तो आगलरा एह नाणजी ॥ सा० ॥ ४६ ॥ वले ते- हिज परत दोलामें राषे, आधाकरमी जाणजी ॥ जे

सांमल हुवा ते सघला डुबा, तिणमें संका मत आणजी ॥ सा० ॥४७॥ आधाकरमीरा लेवाल रुले तो, उत्कष्टो काल अनंतजी ॥ दयारहित कह्यो तिण साधुने, भगोतीमें भगवंतजी ॥ सा० ॥ ४८ ॥ कोई श्रावक साध समीपे आए, हरषे वांदे पग जालजी ॥ जद साधु हाथ दे तिणरे माथे, आचोभे कुगुरुरी चालजी ॥ सा० ॥ ४९ ॥ ग्रसतरे माथें हाथ देवेतो, ग्रहस्थ बरोबर जाणजी ॥ एहवां विकलांने साधु सरधे, तेपिण विकल समानजी ॥सा०॥ ॥ ५० ॥ ग्रहस्थरे माथे हाथ दियो तिण, ग्रहस्थसुं कीधो संजोगजी ॥ तिणने साधु किम सरधीजे, लागो जोगने रोगजी ॥ सा० ॥ ५१ ॥ दसविकालिक आचारांग मांही, वले जोवो सूत्र नसीतजी ॥ ग्रहस्थने माथे हाथ देवे तो, आ परतष ऊंधी रीतजी ॥ सा० ॥ ५२ ॥ चेला करे ते चोरतणी परे, ठग पासीगर ज्युं तामजी ॥ उजवक ज्युं तिणने उचकावे, ले जाय मूंके ऊर गामजी ॥ ॥ सा० ॥ ५३ ॥ आगो आहार दिषावे तिणने, कपडादिक सहीं दिषायजी ॥ इत्यादिक लालच लोभ वतावे, भोलाने मुंढे भरमायजी ॥ सा० ॥ ५४ ॥ इणविध चेला कर मत वांधे, ते गुणविण कालो भेषजी ॥ साधपणारो

सांग पहिरने, भारी होवै विसेषजी ॥ सा० ॥ ५५ ॥ मुंम मुंमावो भेलो कीधो, त्यांसुं पले नही आचारजी ॥ भूष त्रसापण षमणी न आवै, जद लेवें असुध पण आहार जी ॥ सा० ॥ ५६ ॥ अनल अजोगने दिष्या दीधां, तो चारतरो हुवे षंमजी ॥ नसीतरे उदेस इग्यारमें, चोमासीरो मंमजी ॥ सा० ॥ ५७ ॥ विवेक विकल बालक बुढाने, पहिरावे सांग सतावजी ॥ त्यांने जीवादिक पदारथ नवरा, जाबक नावे जावजी ॥ सा० ॥ ५८ ॥ सिष करणो तो निपुण बुधवालो, जीवादिक जाणे तांहिजी ॥ नहीतर एकल रहणो टोलामें, उतराधेन बतीसमांहिजी ॥ सा० ॥ ५९ ॥ केइ दमे लीपे हाथांसुं थानक, तेपिण ढगलिया कूटजी ॥ इसमो काम करे तिण साधु, पाडी भेषमांहे फूटजी ॥ सा० ॥ ६० ॥ जो दमे लिंपे थानकने साधु, तिण श्री जिणआज्ञा भांगजी ॥ तीजा वरतरी तीजी भावना, तिहां वरज्यो दसमें अंगजी ॥ सा० ॥६१ ॥ ठती साधवीयां ठे टोलामें, वले कारण न पड्यो कोयजी ॥ तांहि दोय साधवीयां करे चोमासो, उ दोष उघामो जोयजी ॥ सा० ॥ ६२ ॥ दोय साधवी करे चोमासो, ते जिण आज्ञामें नांहिजी ॥ त्यांने वरज्यो ठे बिहार सू-

तरमें, पांचमा उदेसामांहिजी ॥ सा० ॥ ६३ ॥ कारण विना एकली साधवी, असणादिक वेहरण जायजी ॥ वले गरके पण एकलमी जावे, ते नहि जिणआज्ञा मांयजी ॥ सा० ॥ ६४ ॥ वले एकलस्रीने रहणो वरज्यो, इत्यादिक बोल अनेकजी ॥ वेतकलपरे पांचमे उदेसे, ते समजो आण विवेकजी ॥ सा० ॥ ६५ ॥ कुगुरु एहवा हीण आचारी, साधांसु दे भिरकायजी ॥ आपतणा किरतवसु स्तनां, जिणमारग दियो ढिपायजी ॥ सा० ॥ ६६ ॥ इसला कुगरांने गुरु करमाने, त्यांरे अभितरमें अंधकारजी ॥ गुरुसें पोटपाथ अज्ञानी, ते चाल्या जनम विघारजी ॥ सा० ॥ ६७ ॥ असुभ करम ज्यांरे उदय हुवा जब, इसला गुरु मिलिया आयजी ॥ दग्धबीज होय जावक वूसा, पडे चिहुंगत गोता पायजी ॥ सा० ॥ ६८ ॥ इम सांभलो उत्तम नरनारी, ठोमो कुगुरुनो संगजी ॥ सतगुरु सेवो सुध आचारी, दिनदिन चढते रंगजी ॥ सा० ॥ ॥ ६९ ॥ आ सजाय करी कुगुरु उलखावण, सहेर पीपार मझारजी ॥ समत आठारे ने वरस चोतीसे, आसोज सुद सातम बुधवारजी ॥ सा० ॥ ७० ॥

॥ दुहा ॥

केइ भेषधारी भूलायका, कररह्या ऊंधी ताण ॥ अव्रत बतावै साधरे, ते सूतर अरथ अजाण ॥ १ ॥ त्यां साधपणो नहि ओलख्यो, भूला भ्रम गिंवार ॥ सर्व सावज्ज त्याग्यो मुखसुं कहे, वले पापरो कहे आगार ॥ २ ॥ आहारपाणी कपरा उपरे, रह्या सदा मुरझाय ॥ ए भेषधार्यांरे अव्रत षरी, पिण साधांरे अव्रत नहि कांय ॥ ३ ॥ च्यार गुणठाणा अव्रत सही, त्यां नही व्रत लिगार ॥ देस व्रत गुणठाणो पांचमो, आगे सरवव्रति अणगार ॥ ४ ॥ जो साधारे अव्रत हुवे, तो सर्वव्रति कुण होय ॥ त्यांरा भावभेद प्रगट करुं, ते सांभलजो सहु कोय ॥ ५ ॥

॥ ढाल ३ जी ॥

(आ अणुकंपा जिणआगन्यामें.—ए देशी.)

चोवीशमा श्री वीरजिणेसर, निरदोष आहार आणीने षायो ॥ सुध परिणाम उदरमें उतार्यो, तिणमांही मूरष पाप बतायो ॥ इण पाषंड मतरो निरणो किजो ॥ १ ॥ अनंत चोवीशी मुगत गइ ते, आहार इम षाया दोषण टालो ॥ तिणमांहि पाप बतावै अज्ञानी, त्यां सगलांरे शिर दीधो आलो ॥ इ० ॥ २ ॥ सरव सा-

वजजोगरा त्याग करीने, सरवव्रती सुध साध कहावे ॥ तिरणतारण पुरुषारे अज्ञानी, इव्रतरो आगार बतावे ॥ ॥ इ० ॥ ३ ॥ गोतम आददे साध अनंता, साधवीयांरो ठेह न पारो ॥ सघलांरो आहार अधर्ममांहि घाल्यो, तिण आंष मीचीने कीधो अधारो ॥ इ० ॥ ४ ॥ साधुरो जनम हुवो जिण दिनथी, कलपे ते वसत वहेरीने लावे ॥ तेपण अरिहंतनी आगन्यासुं, तिणमांहि मूरष पाप बतावे ॥ इ० ॥ ५ ॥ वसतर पात्रा रजूहरणादिक, साधुरा उपध सूतरमांहे चाल्या ॥ अरिहंतरी आगन्यासु राख्या, अधर्ममांहे अज्ञानी घाल्या ॥ इ० ॥ ६ ॥ दसमीकालिक ठाणाअंगमें, प्रसन व्याकरण उवाई माह्यो ॥ धरम उपध साधुरा वरतसें, तिणमांहि दुष्टी पाप वतायो ॥ ॥ इ० ॥ ७ ॥ किणही गृहस्थ लीलोतरीने त्यागी, जीवे ज्यांलग आण वेरागो ॥ साधपणो लेइ इव्रत सरधे, तो विवेकविकल पापवा कांई लागो ॥ इ० ॥ ८ ॥ अधर्म जाणे नीलोतरी षाधां, तो पचखाण भागो किण लेखे ॥ घरमें थकां जावजीव त्यागीथो, इणसाहमुं मूरष क्युं नही देषे ॥ इ० ॥ ९ ॥ किणही गृहस्थ जेजे वस्तु त्यागीथी, तो अधर्मरो मूल इव्रत जाणो ॥ साधपणो ले-

ई सेववा लागो, ते किंयुं न पाले ले ले पचखाणो ॥इ०॥ ॥ १० ॥ इव्रत सरधेने सुस न पाले, तिण न्नागलरे ठे न्नारी कर्मों ॥ मारग ठोमने ऊजर परोया, साधआहार कीयामें सरधे अधर्मों ॥ इ० ॥ ११ ॥ करे वयावच्च चेला गुरुरी, कर्मतणी कोम तेह षपावै ॥ तीर्थंकरगोत्र बंधे उत्कृष्टो, पिण गुरुने मूरष पाप बतावै ॥ इ० ॥ १२ ॥ दस बीस चेला षरिकमणो करने, गुरुरी वेयावच करवाने आवे ॥ तो गुरुने पाप लगाय अज्ञानी, डुरगतमांय कांय पोचावै ॥ इ० ॥ १३ ॥ गुरुने पाप लागे वेयावच करायां, सूरतमांहि कठेही न चाल्यो ॥ मूढमतीजीव न्नारीकरमा, उं पण घोंचो कुरां घाल्यो ॥ इ० ॥ १४ ॥ गुरुने पायांसु न्नेलां कीयांमें, चेलांरा कर्म कटे किण लेषे ॥ अभ्भितर फूटीने अंध थया ते, सूतर साहमो मूढ मूल न देषै ॥ इ० ॥ १५ ॥ साध मांहोमांहि देवेने लेवै, वसतर पातर आहारने पाणी ॥ तेपिण लीधांमें पाप बतावै, एहवी कुपातर बोले वाणी ॥ इ० ॥ १६ ॥ दातारने धर्म साधांने वहिरायां, पिण साध वहिरी हुवा पापसुं न्नारी ॥ दातार तिरिया साध रूबोआ, आ पण सरधा कहे न्नेषधारी ॥ इ० ॥ १७ ॥ जो पाप लागे साधु आहार

कीयांमें, तिणरे पापरो साज दियो दातारो ॥ तिणरी आसा राखे किण लेषै, भूलारे भूलाथें मूढ गिंवारो ॥ ॥ इ० ॥ १७ ॥ साधां तो पाप आगारेही त्याग्या, चोथी छे ज्यांरी सुमतिने गुपती ॥ दातार कने सुध जाच लियासें, पाप कठेसुं लागोरे कुमती ॥ इ० ॥ १९ ॥ गुरु दीष्या देई सिष सिषणी करे ते, निरजरारा भेदमांहे चाक्या ॥ मोह मिथ्यातसुं भारीकरमा, ए पण परिगरामां ए घाल्या ॥ इ० ॥ २० ॥ छठे गुणठाणे परमाद कहीने, साधारे इव्रत थापे षवारी ॥ पूछे तो कहे में सरवविरती छां, उंपण झूठ बोले भेषधारी ॥ इ० ॥ २१ ॥ छठे गुणठाणे परमाद कह्यो ते, किणहीक वेला लागतो जाणो ॥ विषे कषाय असञ्ज जोग आयां, पिण मूढमती करे उंधी ताणो ॥ इ० ॥ २२ ॥ प्रमादे व्रत कहै आहार उपधसुं, कररह्या कुबुधी कूडी विषवादो ॥ आहार उपध केवली पिण आणे, कठी गयो त्यांरो परमादो ॥ इ० ॥२३॥ अप्रमादी कह्या सातमे गुणठाणे, प्रमाद नही तिण गुणठाणा आगे ॥ आहार उपध उवेपिण भोगवता, त्यां साधांने परमाद क्युं नही लागै ॥ इ० ॥ २४ ॥ केवली आचारे छदमस्थ आचरियो, केवली त्याग्यो ते छदमस्थ त्य

गे ॥ आहार उपध केवली ज्युं भौगवीयां, तिण साधां-
ने परमाद किणविध लागे ॥ इ० ॥ २५ ॥ साध आहार
करतां चारित साजै, सुध परिणामासुं कटे आगलां क-
र्मों ॥ जद उंधमती कोई अवलो बोलै, घणो षाधां तो
घणो होवै धर्मो ॥ इ० ॥ २६ ॥ पोहर रात तांई साध ऊं-
चे सबदे, धर्मकथा कहै मोटे मंडाणो ॥ उण ऊंधमती
री सरधारे लेखे, आषी रातमें करणो वषाणो ॥ इ० ॥
॥ २७ ॥ जेणासु साधु करे परलेहण, काटवा कर्म आत-
मने उधरणी ॥ उण उंधमती रे सरधारे लेषे, आषोही
दिन परलेहण करणी ॥ इ० ॥ २८ ॥ मरजादासुं आहार
साधाने करणो, मरजादासु करणो वखाणो ॥ मरजादासुं
परलेहण करणी, समझो समझो थें मूढ अयाणो ॥इ०॥
॥ २९ ॥ छ कारण आहार साधांने करणो, घणो घणो
षासी किण लेषे ॥ छाईसमा उत्तराधेनमें छे, वले ठगो
ठगो मूढ क्यिुं नही देषे ॥ इ० ॥ ३० ॥ कहै धर्म हुवे
साध आहार कीयामें, तो क्यांने करे आहाररा पचषा-
णो ॥ पाप जाणीने त्याग करे छे, उलटबुधी बोले एहवी
वाणो ॥ इ० ॥ ३१ ॥ साधु काउसगमें त्याग्यो हालवो
चालवो, वले मुषसुं न बोलै निरवद वाणो ॥ उण उलट

बुद्धीरी सरधारे लेषे, ए पण पापतणा पचषाणो ॥ उ० ॥
॥ ३२ ॥ कोई साध बोलणरा त्याग करी मुनसाजै, धर्म-
कथा मांझी न करे वषाणो ॥ उण उलटबुद्धीरी सरधारे
लेषे, ए पिण पापतणा पचषाणो ॥ उ० ॥३३ ॥ कोई साध
साधाने आहार देवणरा, त्याग करे मन उछरंग आणो ॥
उण उलटबुद्धीरी सरधारे लेषे, ए पण पापतणा पचषा-
णो ॥ उ० ॥ ३४ ॥ केई साध साधांरी न करे वेयावच,
त्याग करे मन उछरंग आणो ॥ उण उलटबुद्धीरी सर
धारे लेषे, ए पण पापतणा पचषाणो ॥ उ० ॥ ३५ ॥ सा-
धां मूलगुणमें सरव सावज त्याग्यो, तिणसुं नवा पाप न
लागे जाणो ॥ आगलां कर्म काटण साधारे, उतरगुण
छे दसविध पचषाणो ॥ आ सरधा श्री जिनवर भाषी ॥
॥ ए आंकणी ॥ ३६ ॥ कोई वास बेलादिक करे संथारो,
कोइ साध करे नितरोनित आहारो ॥ पापरा त्याग दो-
यांरे सरिषा, पण तपतणो छे भेदज न्यारो ॥आ० ॥३७॥
जैणासुं चाल्या जैणासुं ऊभा, जैणासुं बैठ जैणासुं सूवं
ता ॥ जैणा भोजन कियां जैणासुं बोल्यां, तिण साधने
पाप न कह्यो भगवंता ॥ आ० ॥ ३८ ॥ दसमीकालिक

चोथे अधेने, आठमी गाथा अरिहंत भाषी ॥ ठ बोल साध जैणासुं कीयामें, पाप कहे भारीकरमा अन्हाषी ॥ आ० ॥ ३९ ॥ निरवद गोचरी रिषे सरांरी, मोक्षरी साधन भगवंत भाषी ॥ दसमीकालिक पांचमे अधेने, बाणुंमी गाथा बोले साषी ॥ आ० ॥ ४० ॥ सुध आहार कीयां साध सदगत जावे, निरदोष दियां जाये सदगत दाता ॥ दसमीकालिक पांचमे अधेने, पहिला उदेसारी ठेहली गाथा ॥ आ० ॥ ४१ ॥ सात कर्म साधु ढीला पाडे, सूजतो आहार करे तिण कालो ॥ भगोतीसूतर पहिले सुतषंधे, नवमो उद्देसो जोय संभालो ॥ आ० ॥ ४२ ॥ आहार करे गुहरी आगन्यासुं, तिण साधुने वीर कही छे मोषो ॥ अठारमो अधेन गिनातारो जोई, सांसो काटो मेटो मनरो धोंषो ॥ आ० ॥ ४३ ॥ सबद रूप गंध रस फरसरी, साधांरे इव्रत मूल न कायो ॥ सुगडांग अधेन अढारमें, उरूं उवाइ सुतरमायो ॥ आ० ॥ ४४ ॥ साधांरे इव्रत कहे पाषंडी, तिण कुमतीरी संगत दूर निवारो ॥ इम सांभलने उतम नरनारी, सरवव्रती गुरु माथे धारो ॥ आ० ॥ ४५ ॥

॥ दुहा ॥

समदृष्टि आरे पांचमे, थोरी रिधी अलप मान ॥ मिथ्यादिटी जोरे हुसी, वहु रिद्ध वहु सनमान ॥ १ ॥ समण ओमाने मूढ घणा, पाचमे आरे चेन ॥ भेष लेई साधुतणो, करसी कूडा फेन ॥ २ ॥ साधु अलप पूजा हुसी, ठाणाअंगमें साब ॥ असाधु महिमा अतिघणी, श्रीवीर गया छे भाष ॥ ३ ॥ कुदेव कुगुरु कुधर्ममें, घणा लोक रह्या बंध होय ॥ ओलषने निरणो करे, तेतो विरला जोय ॥ ४ ॥ साधमारग छे सांकडो, भोला षवर न कांय ॥ जीव दीवे जरे पतंगीयो, तिम पडे पगांमे जाय ॥ ॥ ५ ॥ घणा साधने साधवी, श्रावक श्रावका लार ॥ उलटा पडे जिणधर्मथी, परसी नरक मझार ॥ ६ ॥ मनसी रमें में सुणी, गुणविणधारी भेष ॥ लाषा कोडांगमे सांवटां, नरक पडंना देष ॥ ७ ॥ लीधा वरत न पालसी, षोटी दिष्ट अयांण ॥ तिणने कही छे नारकी, कोइ आप म लेज्यो ताण ॥ ८ ॥ आगमथी अवला वहे, साधु नाम धराय ॥ सुधकरणीथी वेगला, ते कह्या कवादग जाय ॥ ९ ॥

॥ ढाल चोथी ॥

(चंदगुपत राजा सुणो.—ए देशी.)

सीधा घर आयो साधने, वले ठेर करवे आगे रे ॥
एहवा उपासरा ज्ञोगवै, त्यांने वजरकिरिया लागे रे ॥
तिणने साधु किम जाणियें ॥ १ ॥ आचारांग दूजे कह्यो, महा दुष्ट दोषण ठे तिणमें रे ॥ जो वीरवचन सत्र लो करो, तो साधपणो नही तिणमें रे ॥ ति० ॥ २ ॥ साधु अरथे करावे उपासरो, ठायो लिप्यो गृहस्थ बाल रागी रे ॥ तिण थानकमें रहे तेहने, सावज किरिया लागी रे ॥ ति० ॥ ३ ॥ तिणने ज्ञावेतो गृहस्थ कह्यो, दीयो आचारांग साषी रे ॥ ज्ञेषधारी कह्यो सिद्धांतमें, तिणरी ज्ञगवंत काण न राषी रे ॥ ति० ॥ ४ ॥ सिज्यातर पिंम ज्ञोगवे वले, कुबुद्ध केलवे कपटी रे ॥ धणी ठेम आग्या ले ठेररी, सरस आहारादिकरा लंपटी रे ॥ ति० ॥ ५ ॥ सबलो दोषण लागे तेहने, नसीतमें मंम ज्ञारी रे ॥ अणाचारी कह्यो दसवीकालिकें, ज्ञगवंतरी सीष न धारी रे ॥ ति० ॥ ६ ॥ अणकंपा आण श्रावकतणी, द्रव दिरावण लागे रे ॥ दूजो करणखंम हुवो व्रत पांचमो, तीजे करण पांचुंही ज्ञागे रे ॥ ति० ॥ ७ ॥ गृहस्थ जीवमावण

री करे आमना, जो करे साध दलाली रे ॥ चोमासीडं-
रू कह्यो नसीतमें, वरत भाग हुवो षाली रे ॥ ति० ॥८॥
करे वांसादिकनो वाध रे, वले कीयां भीन ना चेजा रे ॥
ठांयो लीयो तेहने, कहीजे सारोकर्म सेजा रे ॥ ति० ॥
॥ ए ॥ एहवो वसती भोगवे, ते साध नही लवलेसो
रे ॥ मासी फंरू कह्यो तेहने, नसोतरे पांचमे उदेसो रे
॥ ति० ॥ १० ॥ व धे परदापरे चकनातने, वले चंद्रवा
सिरकीने ताटा रे ॥ साधु अरथे करावे ते भोगवे, ज्यां-
रा ज्ञानादिक गुण न्हाठा रे ॥ ति० ॥ ११॥ थ पो तो था
नक भोगवे, त्यां दीया महाव्रत भांगो रे ॥ भावे साध-
पणाथी वेगला, त्यांने गुणविणा जाणे सांगो रे ॥ ति० ॥
॥ १२ ॥ काचं चलभो वरज्यो ते राषीयो, वले जाणे ठे
दोषण थोरो रे ॥ पांचमो वरत पूरो पस्यो, वले जिण आ
गन्यारो चोरो रे ॥ ति० ॥ १३ ॥ गृहस्थ आयो देषो मो-
टको, हाव भावसुं हरषत हूवा रे ॥ विठावणरी करे आ
मना, ते साधपणाथी जूवा रे ॥ ति० ॥ १४ ॥ गृहस्थ
आयो साध तेलवा, कपमो वहिरावण लई जावै रे ॥ इण
विध वहिरे तेहमें, चारित किणविध पावै रे ॥ ति० ॥
॥ १५ ॥ साहमो आणयो ले जावै तेमियो, ए दोषण दो-

नुंई न्यारी रे ॥ थांने टाले केरायत वीरना, सेठ्या नहीं साध आचारी रे ॥ ति० ॥ १६ ॥ श्रोवणादिकमें नीलोतरी, जीवांसहित कण न्नोना रे ॥ ॥ एहवो वेहरे संके नहीं, ते परजमसुं नही बीना रे ॥ ति० ॥ १७ ॥ एहवो अन्न पाणी न्नोगवे, त्यांने साधु किम थापीजै रे ॥ जो सूतरने साचो करो, त्यांने चोरारी पांतमें आपीजे रे ॥ ॥ ति० ॥ १८ ॥ गृहस्थना सजाय बोल थोकना, साध लिषे तो दोषण लागे रे ॥ लिषायने अणमोदियां, दोय करण ऊपरला न्नागे रे ॥ ति० ॥ १९ ॥ पहिले करण लिष्यामें पाप छे, तो लिषायां दोषण ऊधारो रे ॥ पांच महाव्रत मूलगा, त्यां सघलामें परियाव घारो रे ॥ ति०॥२०॥ उपध न्नलावे ग्रहस्थने, छे नही साध आचारो रे ॥ प्रवचन न्याय न मानीयो, लीयो मुगतसुं मारग न्यारो रे ॥ ॥ ति० ॥ २१ ॥ गृहस्थ उपधरी करे जावता, किया वरत चकचूरो रे ॥ सेवग हुवा संसारीया, साधपणाथी दूरो रे ॥ ति० ॥ २२ ॥ साता पूछे पूछावे ग्रहस्थरी, इवरत सेवण लागो रे ॥ अणाचारी कह्यो दसवीकालिकें, वले पांचूंही महाव्रत न्नागा रे ॥ ति० ॥ २३ ॥ श्रावकने वले श्रावका, करे मांहोमांही कारज रे ॥ साता पूछे विनोवे

यावच करे, तिणमें धर्म परूपे अनारज रे ॥ ति० ॥२४॥ अणाचार पूरा नही उलख्या, नव भांगा किणविध टाले रे ॥ ग्रहस्थने सीषावै सेवना, लीधा वरत नही संभाले रे ॥ ति० ॥ २५ ॥ कारण परीयां लेणो कहे साधने, करे असुध वेहरणरी थापो रे ॥ दातारने कहे निर्जरा घणी, वली थोरों वतावै पापो रे ॥ ति० ॥ २६ ॥ एहवी ऊंधी करे परूपणा, घणा जीवांने उलटा नाषे रे ॥ अणविचारी भाषा वोलतां, भारीकर्मा जीव न संके रे ॥ ति० ॥ ॥ २७ ॥ भिष्ट आचाररी करे थापना, कहे कहे दूषम कालो रे ॥ हिवड़ां आचार छै एहवो, घणा दोषणरो न हुवे टालो रे ॥ ति० ॥ २८ ॥ एक पोते तो पाले नही, वले पाले तिणसुं धेषो रे ॥ दोय मूरष कह्यो तेहने, पहिलो आचारांग देषो रे ॥ ति० ॥ २९ ॥ पाट वाजोट आणे ग्रहस्थरा, पाछा देवणरी नहि नीतो रे ॥ मरजादा लोपने भोगवे, तिण छोड़ी जिणधर्मरी रीतो रे ॥ ति० ॥ ॥ ३० ॥ तिणने डंड कह्यो एक मासनो, नसीतरे उदेसे बीजे रे ॥ न्याय मारग परूपतां, भारीकरमा सुण सुण षीजे रे ॥ ति० ॥ ३१ ॥

॥ इति साधारा आचार संपूर्ण ॥

॥ श्री भीखुचरित्र ॥

॥ दोहा ॥

अरिहंत सिद्धने आयरिया, उवझाया अणगार ॥ ए पांच पद परमेश्वरु, जपतां जयजयकार ॥ १ ॥ सासन नायक समरिये, महावीर मतिवंत ॥ मुक्त गया महोटा मुनि, शकल सिरे शोभंत ॥ २ ॥ पांचे पद प्रणमी करी, भाव भक्ति भलि आण ॥ कर्म काटणरे कारणे, कहुं भीखुचरित्र वखाण ॥ ३ ॥ अरिहंतनी लई आज्ञा, वली सुगुरु आज्ञा श्रीकार ॥ गुण गाउं गुणवंतना, ते सांभलतां सुखकार ॥ ४ ॥ किहां उपना किहां जनमिया, परभव पहोता किण गाम ॥ धुरसुं उत्पति त्यांरी कहुं, ते सुणजो शुद्ध परिणाम ॥ ५ ॥

॥ ढाल पहेली ॥

(द्विज करे सीता सती रे-लाल.—ए देशी.)

तिण कालेने तिण समेरे लाल, इण दुसम आरा मांय रे ॥ सोभागी ॥ जंबूद्विप भरतखेत्रमें रे लाल, मरुधरदेश सुखदाय रे ॥ सो० ॥ भाव सुणो भीखुतणारे लाल ॥ १ ॥ हृदे राखो शुद्ध धार रे ॥ सो० ॥ सुगुरुने स

मरयां थकां रे लाल, वर्त्तें जेजेकार रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ॥ २ ॥ गाम कंटलियो दीपतो रे लाल, कांठे कोर कहाय रे ॥ सो० ॥ कमधूजराज करे तिहां रे लाल, वखतसिंघ सोहाय रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ३ ॥ साहबलुजी सोभता रे लाल, दीपादे तस नार रे ॥ सो० ॥ तिहां भिषनजी आ-वी अवतस्या रे लाल, सिंहसुपन दीठो श्रीकाररे ॥सो०॥ ॥ ज्ञा० ॥ ४ ॥ संवत सतरत्यासीसमे रे लाल, आषाढ-मास शुक्लपक्षमांय रे ॥ सो० ॥ तीखी तिथि तेरस सु-णी रे लाल, जन्मकल्याणिक थाय रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ॥ ५ ॥ अनुक्रमे महोटा हुआ रे लाल, एक परण्या नार रे ॥ सो० ॥ पछे शील दोनुंई आदस्यो रे लाल, कहे चा-रित्र लेस्यां लार रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ६ ॥ पछे वियोग प ड्यो त्रीयातणो रे लाल, सगपण मलता अनेक रे ॥सो०॥ छता भोग छटकाविया रे लाल, आयो वैराग्य विशेष रे ॥ सो० ॥ ज्ञा० ॥ ७ ॥ संवत अढार आठां वरसमें रे लाल, लीधो द्रव्यें संयमभार रे ॥ सो० ॥ गुरु किया रुग नाथजी रे लाल, पूरो ऊलख्यो नही आचार रे ॥ सो० ॥ ॥ ज्ञा० ॥ ८ ॥ काल केतो वित्यापछी रे लाल, वांच्या सूत्र सिद्धंत रे ॥ सो० ॥ ठीक पड्या पछताव्यां रे लाल,

एतो न दीसे संत रे ॥ सो० ॥ भा० ॥ ए ॥ यां थापिता थानक आदस्या रे लाल, वली आधाकर्मि जाण रे ॥ ॥ सो० ॥ मूल रालियामांहे रेवेरे लाल, यां भांगी भगवंत आण रे ॥ सो० ॥ भा० ॥ १० ॥ विवेक विकल बालक भणी रे लाल, मूंढता नही शंके लगार रे ॥ सो० ॥ मत बांधणरे कारणे रे लाल, यां भांगी भगवंत कार रे ॥ ॥ सो० ॥ भा० ॥ ११ ॥ नित्य पिंम लागया वोरवारे लाल, पोथीआंरा गंज ठामोठाम रे ॥ सो० ॥ पमिलेह्यां विना पढियां रेवे रे लाल, एहांरा किणविध सरसे काम रे ॥ ॥ सो० ॥ भा० ॥ १२ ॥ भंम उपकरणने पातरा रे लाल, वली वस्त्र उपधि अनेक रे ॥सो०॥ अधिका राखे ठे जाण जाणने रे लाल, यां बूमे ठे विनावेक रे ॥ सो० ॥ भा० ॥ ॥ १३ ॥ वली क्रियामा काचा घणा रे लाल, ते कह्यो कठांलगे जात रे ॥ सो० ॥ समकितरत्न जिन भाषियो रे लाल, यांने तेपण नाख्यो हाथ रे ॥ सो० ॥ भा० ॥ १४॥

॥ दोहा ॥

विधसु करी विचारणा, वारंवार विशेष ॥ शुद्धमारग लेणो सही, परभव सामो देख ॥ १ ॥ रखे जूठ लागे ला, मोभणी, तो खप करवी वारंवार ॥ सूत्र सघलां वांचवां,

जेम संका न रहे लिगार ॥ २ ॥ राजनगर जणतां थकां, उघडी अज्यंतर आंख ॥ हवे चारित्र लेई शुद्ध पालणो, ढोडी आतमनुं वांक ॥ ३ ॥ में वैराग्यें घर ढोडियो, न्याती जातीरो वांण ॥ इणविध जन्म पूरो कियां, मूल न होवे कल्याण ॥ ४ ॥ वीरवचन विचारतां, ए निश्चे नही अणगार ॥ खप करी समजावुं एहने, वलि पालुं शुद्ध आचार ॥ ५ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

(आ अणुकंपा जिन आज्ञामां.—ए देशी.)

एहवो विचार कियो तिण ठामें ॥ गाढीवात हिया मां धारी ॥ हरनाथजी टोकरजी जारिमालजी, समजीने हुआ पुजरेलारी ॥ जीखुचरित्र सुणो जव्यजीवां ॥ ए आंकणी ॥ १ ॥ मरुधर देशमें आव्या तेवारे, मलिया सोजतसेर मोजार ॥ गुरुने कहे वीरवचन संजालो, आपांमें नही ढे शुद्धाचार ॥ जी० ॥ २ ॥ देव अरिहंत ने गुरु निर्ग्रंथ, केवली जाष्यो धर्म ततसार ॥ ए तिनुंहिं रत्न अमूलक जाणो, यां तिनासें जेल म सहों लिगार ॥ ॥ जी० ॥ ३ ॥ ठेरहि वस्तुमें जेल पड्याथी, रुमी वस्तु विगडे ढे विशेषो ॥ तो पुण्यने पापनो जेल कियाथी,

सांसो हुएतो सूत्रमें देखो ॥ भी० ॥ ४ ॥ शुद्ध श्रद्धा पण हाथ न आइ, शुद्ध करणीथी पण अलगा पड़िया ॥ आगम न्याय हजी शुद्ध सद्दों, तो राखुं माथे गुरु धरिया ॥ भी० ॥ ५ ॥ भेषधार्‍यां तो मूल न मान्यो, जब भीखु मनमां विचार्‍यो एम ॥ उतावल कियातो ए नही समजे, धीरे समजाय लेस्यां धरी प्रेम ॥ भी० ॥ ६ ॥ गुरुने कहे चोमासो भेलां करस्यां, चरचा करसुं दोनु रुडी रीत ॥ सूत्र वांचीने निरणो करस्यां, खोटी श्रद्धा छोडस्यां विपरीत ॥ भी० ॥ ७ ॥ रुगनाथजी कहे चोमासुं भेलो कियां, वली म्हारा चेलाने लेवे समजाय ॥ भीखु कहे जड़बाजने राखो, त्यांने चरचानी खबर पड़े नही कांय ॥ ॥ भी० ॥ ८ ॥ इणविध उपाय घणाये किया, पण चरचा न कीधी चित्त लगाय ॥ कर्म घणाने बहुल संसारि, तेतो किणविध आवे ठाय ॥ भी० ॥ ९ ॥ वली बीजीवार मल्या बगड़ीमां, कहे थें वीरवचन वीसरीयां ॥ निरणय करतां निश्चे न जाण्या, जब भीखु तड़के तोड़ नीसरीया ॥ भी० ॥ १० ॥ बगड़ीसुं विहार कियो तिणवेला, वायल वाजवा लागी ताम ॥ अजयणा जाणी छत्रीमां बेठा, रुगनाथजी आया तिण ठाम ॥ भी० ॥ ११ ॥

वली लोक घणां आव्यां शहेरवारे, ते कहे भीखुने वारं-वार ॥ टोलो छोडी मत निकलो बारे, धीरप राखो वात विचार ॥ भी० ॥ १२ ॥ रुगनाथजी कहे वात सुणो हमा री, नही नभोला इण दुसमकाल ॥ शुद्ध आचार साधु रो न चाले, हवे भीखु इणविध भाषे रसाल ॥भी०॥१३॥

॥ दोहा ॥

भीखु वलता भाषे भलुं, में किम मानु थारी वात ॥ निरणो कियो सूत्र वांचीने, तिणमें संका नही तीलमा-त ॥ १ ॥ छेला दिनलगे चालशे, तीर्थ धर्म अगाध ॥ में चोखो साधुपणो पालसां, अरिहंत वचन आराध ॥ ॥ २ ॥ छतरीमां वेगा थकां, मोह आण्यो साक्षात् ॥ म-नमांहिं चिंता हुइ, पण गरज न सरी अंसमात ॥ ३ ॥ उदयभाण बोल्या इस्यो, आंसुपच करो केम ॥ टोला-तणा धणी वाजने, आठी न लागे एम ॥ ४ ॥ किणरो एक जावे तेरे, चिंता होवे अपार ॥ महारा पांच जाए परा, गणमां पडे विगाड ॥ ५ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥

(कामणगारी छे कामनी रे.—ए देशी.)

फेर बोल्या रुगनाथजी रे, थें जासो कतरीक दूर ॥

आगो थारोने पीछो महारो रे, हुंलोकल गावसां पूर ॥ चरीत्र सुणो भीखुतणुं रे ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ भीखु वलतां भांषे भलूं रे, जीवणो केतोएक काल ॥ चोखो साधुपणुं पालस्यां रे, नही लोपा जिनवर पाल ॥च०॥२॥ वीहार कीयो बगमी थकी रे, हुआ रुगनाथजी पण लार ॥ चरचा करी वरखुं मधे रे, ते सांभलनो नरनार ॥ ॥ च० ॥ ३ ॥ रुगनाथजी ईशमी कहे रे, ए दुसमकाल साक्षात् ॥ चोखुं साधपणुं पले नही रे, मानो हमारी वात ॥ च० ॥ ४ ॥ भीखु कहे जिन भाषिउं रे, सूत्र आचारांग मांय ॥ ढीला भागल एम भाषसी रे, हमणां शुद्ध न चलाय ॥ च० ॥ ५ ॥ बलसंघयण हीणा करी रे, पूरो न पाले आचार ॥ आगुच जिनजी इम भाषियो रे, इम कहेसे भेषधार ॥ च० ॥ ६ ॥ साची सूत्रतणी वारता रे, मानी नही ढगार ॥ समजाव्या समजे नहीं रे, जब खष्ट हुआ तेणिवार ॥ च० ॥ ७ ॥ भीखनजी आदेदे तिहां रे, तेरे जणा हुआ तैयार ॥ पाछी दिक्षा लेवाभणी रे, करवा आतमनुं उद्धार ॥ च० ॥ ८ ॥ श्रावक पण तिण अवसरे रे, जोधाणसेरमें ताम ॥ तेरे भाइयें पोसा किया रे, तिणसु दियो तेरापंथ नाम ॥ च० ॥ ए ॥ पांखमपंथ

दूर कियो रे, देखरह्या अरिहंत ॥ अनेरो पंथ माने नही रे, जाणीये तेरापंथी तंत ॥ च० ॥ १० ॥ गया देश मेवाड में रे, केलवासहेर मोजार ॥ आज्ञा लेइ अरिहंतनी रे, पचख्या पाप अढार ॥ च० ॥ ११ ॥ संवत अढार सतरो तरे रे, आसाढ शुद पुनेम जाण ॥ संयम लियो स्वामि जीये रे, करी जिनवचन प्रमाण ॥ च० ॥१२॥ हरनाथजी हाजर हुता रे, टोकरजी तीखा सुविनीत ॥ परमभक्त सीख पाटवी रे, इहां राखी पूजनी परतीत ॥ च० ॥१३॥

॥ दोहा ॥

चारित्र लीधो चूंपसुं, पांखरूपंथ निवार ॥ भवियण रे मन भावता, हुआ मोटा अणगार ॥ १ ॥ उदे उदे पूजा कही, श्रमण निग्रंथनी जाण ॥ तिणसुं पूज प्रगट थया, ए जिनवचन प्रमाण ॥ २ ॥ वली वंकचूलीयामां वारता, त्रैपना पछी विचार ॥ अधिक पूजा अरिहंते कही, श्रमणनिग्रंथनी श्रीकार ॥ ३ ॥ तिणसुं पूज पूजाविया, दिन दिन अधिक दयाल ॥ उपकार किधा अति घणा, मव्या मोहजंजाल ॥ ४ ॥ किहां किहां विचऱ्या स्वामिजी, किहां किहां किया उपकार ॥ थोमोसुं प्रगट करुं, ते सुणजो विस्तार ॥ ५ ॥

॥ ढाल चोथी ॥

(आछे लालनी देशी छे.)

हाम्रोति ढुंढाड़, वली मरुधरदेश मेवाड़ ॥ आ छे लाल ॥ ए चारुं देशमां आविआजी ॥ १ ॥ पाखंड उठ्या अनेक, पूजे मेल्या आणि विवेक ॥ आ० ॥ सूत्र च रचाना जोरसुंजी ॥ २ ॥ करता परउपकार, पाछा आव्या मारवाड़ ॥ आ० ॥ चरमउपकार हुउं घणोजी ॥ ॥ ३ ॥ चार न्नायांने बायां सात, त्यां दिक्षा लीधी पुज्य रे हाथ ॥ आ० ॥ वैराग्ये घर छोड़ियांजी ॥ ४ ॥ चांणोद आदे देश जाण, पीपारताइ पीछाण ॥ आ० ॥ छेला दर्शन दिया पूज्यजी ॥ ५ ॥ गाम नगर करता उपकार, आव्या सोजतसेर मोजार ॥ आ० ॥ रायचंदनी छत्रीमें उतर्याजी ॥ ६ ॥ हुकुमचंद आछो आयो तास, पूज्यने वांद्या सीस नाम ॥ आ० ॥ वीनतितो विधसुं करीजी ॥ ॥ ७ ॥ चोमासो करो सिरियारी माय, पक्कीहाटें विराजो आय ॥ आ० ॥ पूज्ये-मानी लीधी वीनतिजी ॥ ८ ॥ वगड़ी कंटालिये होय, वीनति घणी कीधी जोय ॥आ०॥ चोमासारी अरज मानी नहीजी ॥ ए॥ पुज्य आया सिरियारी चलाय, दिउं चोमासो ठाय ॥ आ० ॥ आज्ञा ले

इ पक्कीहाटमां उतास्याजी ॥ १० ॥ न्नारमलजी खेतजी उदेराम, रायचंदजी ब्रह्मचारी ताम ॥ आ० ॥ जीवो मुनि वैरागी न्नगजी न्नक्तिमांजी ॥ ११ ॥ श्रावण मास मोजार, आवश्यक अर्थ विचार ॥ आ० ॥ लखि लखि शीष्यने वतावताजी ॥ १२ ॥ गोचरी फस्या गाम गाम, दर्शन देवा काम ॥ आ० ॥ श्रावण शुद पुनम लगेंजी॥१३॥

॥ दोहा ॥

उपमातो आंठी कही, श्रमण निग्रंथने श्रीकार ॥ चोरासी अती दीपती ॥ अनुयोगध्धोर मोजार ॥ १ ॥ वली दसमा अंग अविकारमां, कही त्रीस उपमा तंत ॥ श्रमणनिग्रंथने सोन्नती, न्नाषी गया न्नगवंत ॥ २ ॥ वली षटदश दीधी उपमा, वहुश्रुतने श्रीकार ॥ उत्तराध्ययन अध्यन इग्यारमें, वीरे कह्यो विस्तार ॥ ३ ॥ इण अनुस रे उलखो, न्नीखुने न्नली न्नात ॥ उपमा गुण आठ गणा, त्यारो पार न कोइ पावंत ॥ ४ ॥ गुणवंत गुरुरा गुण गाविया, तीर्थंकर नामगोत्र वंधाय ॥ हवे उपमा सहित गुण वरणवुं, ते सुणजो चित्त लाय ॥ ५ ॥

॥ ढाल पांचमी ॥

(हरियाने रंग न्नरियाजी.—ए देशी.)

आदिनाथ आदेसरजी, जिनेश्वर जगतारण गुरु ॥

धर्म आद्य काढी अरिहंत, इण डुसमआरामां करम काढ्यांजी ॥ प्रगट्या आदिजिणंद ज्युं, ए अचरिज अधिक आवंत ॥ १ ॥ साध भीखु सुखदायाजी, मन भाया भवियण जीवने ॥ ए आंकणी ॥ स्यामवरण अति सोहेजी, मन मोहे नेमजिणंद ज्युं ॥ ज्यारी वाणी अमिय समाण, भवियणरे मन भायाजी ॥ चित्त लायां तीरथ चारमां, मुनीगुण रतनारी खाण ॥ साध० ॥ २ ॥ कालवादी आदि जाणीजी, मत आणी मारग उथापवा॥ कुबध्या केलव्या कुरू, पाखंड गोचा पोचाजी ॥ कांइ ज्ञान करी गिरवामुनी, चरचा करी किया चकचूर ॥ ॥ साध० ॥ ३ ॥ संख उज्वल श्रीकारीजी, पयधारी दोनु दीपतो ॥ बगरे नही डूघ लगार, ज्युं तप जप क्रिया कीधीजी ॥ कर लीधी आतम उजली, पयदश यतिधर्म धार ॥ साध० ॥ ४ ॥ कुमुददेशनो घोफोजी, अति सोरो करे सिरदारने ॥ नही आणे एर लगार, ज्युं भवियणने थें तास्याजी ॥ उतस्या पार संसारथी, सुखे जासे मुगत मोझार ॥ साध० ॥ ५ ॥ सूर सिरोमणी साचोजी, नही काचो लड़तां कटकमें ॥ सुभनित अश्व असवार, ज्युं करमकटक दल दीधोजी ॥ जश लीधो जाजो जग

तमां, चढ्या सूत्रअर्थे श्रीकार ॥ साध० ॥ ६ ॥ हाथी हथिणापुर वारोजी, बलधारी दिन दिन दीपतो ॥ वधे शाठ वरस शुद्ध मान, ज्युं तेंयालीस वरसांलगे जाजाजी ॥ तपता जातेज तीखा रह्या, त्यांरा पराक्रम पण प रधान ॥ साध० ॥ ७ ॥ वृखभ सिंघ खंध भारीजी, सरदारी गायां गणमध्ये ॥ ठेठ भार वहे भली भांत, ज्युं गणभार ठेठ निभायाजी ॥ चलाया तीरथ चुंपसुं, सहु साधामांहे सोहंत ॥ साध० ॥ ८ ॥ सिंह मृगादिकनुं राजाजी, अति ताजा दाढा तेजसुं ॥ तेने जीवत्त जीपे कोय, ज्युं केशरीनी परे गुंज्याजी ॥ सदा धुज्या पांखडी धाकसुं, थाने गंज शक्यो नही कोय ॥ साध० ॥ ए ॥ वासुदेव बल जाणोजी, वखाणयो वीरचरित्तमां ॥ संख चक्र गदा धरणहार, थारा ज्ञान दर्शन चारित्र तीखाजी ॥ नही फीका त्यांकर तेजसुं, पूज्ये पाखंड दिठे निवार ॥ ॥ साध० ॥ १० ॥ आखा भरतनो राजाजी, अति ताजा सेन्या सज करी ॥ आणे वैरियांरो अंत, थे पाखंड सहु ओलखायाजी ॥ हटायां बुद्ध उत्पातसुं, तत्व बताया संत ॥ साध० ॥ ११ ॥ सक्रेंद्र सिरदारीजी, वज्रधारी सुरमां सोभतो ॥ जखादिकने जीपे जाण, जिम सूत्रवज्र सरि

कारीजी ॥ बलधारी बुद्ध उतपातसुं, पूज्ये पाम्ी पारखंभि यारी ह्रांण ॥ साध० ॥ १२ ॥ आदित्य उग्यो आकासें जी, विणासे तिमिर तेजसुं ॥ अधिको करे उद्योत, ज्युं अज्ञान अंधारो मेटायोजी ॥ बतायो मारग मोक्षरो, घणारा घटमां घाली ज्योत ॥ साध० ॥१३॥ चंद सदा सुखकारीजी, परिवारि ग्रहना घणमध्ये ॥ सोमकारी सोभंत, ज्युं चार तीरथ सुखदायाजी ॥ मन न्नायां न्नवियण जीवने, न्नीखु न्नला जशवत ॥ साध० ॥१४॥ लोक घणा आधारीजी, अति न्नारी धान करी न्नर्यां ॥ ते कोठागार कहाय, ज्युं ज्ञानादिक गुण न्नरियांजी ॥ परवरियां पुज्य प्रगट थयां, आधारन्नूतश्र थाय ॥ साध० ॥ १५ ॥ सर्व वृक्षांमां अति सोहेजी, मन मोहे दीसे दीपतो, जंबु सुदर्शन जाण ॥ ज्युं संतामां सीरदारीजी, स्त न्नारी न्नीखु न्नरतमां, हुआ अचरिजकारी सुजाण ॥ साध० ॥ ॥ १६ ॥ सीता नदी सिरे जाणीजी, वखाणो वीर सिद्धांतमां ॥ पांचसो जोजन प्रवाह, ज्युं तपज्योते अति तीखाजी ॥ नही फीका रह्याज फावता, सदाकाल सुखदाय ॥ साध० ॥ १७ ॥ मेरुनी उपमा आठीजी, नही काचो कही कृपालजी ॥ ते उंचो घणुं अत्यंत, औषध अनेक

छाजेजी॥ विराजे गुण त्यांमें घणा, ज्युंइ बहुश्रुत बुद्धवं
त ॥ साध० ॥ १७ ॥ स्वयंभूरमण समुद्रजी, पुरो पावरा
ज पहोलो कह्यो ॥ प्रभूत रतन भरपूर, ज्युं सागर जेम
गंभीरांजी ॥ सूरवीरां गुण करी गाजता, सूत्र चरचामां
सूर ॥ साध० ॥१९ ॥ ए षट्दश उपमा आछीजी, ए
साची सूत्रमां कही ॥ बहुश्रुतने श्रीकार, इणे अनुसारे
जाणोजी ॥ पीछाणो करल्यो पारखुं, ए भीखु गुणरा भं-
मार ॥साध०॥२०॥ उपमा अनेक गुण छाजेजी, विराज्या
गादी वीररी ॥ पूज्य पाटलायक गुण गाय, समुद्र जेम
अथागजी ॥ जलथाग जिन भाष्यो नही, गुण पूरा केम
कहाय ॥ साध० ॥ २१ ॥ पाटलायक शीष्य भालीजी,
सुहाली प्रकृति सुंदरु ॥ भारीमालजी थेर गंभिर, पदवी
थिर करी थापीजी ॥ कांइ आपी तेह आचारजे, जाणी
सुविनित सुधीर ॥ साध० ॥ २२ ॥

॥ दोहा ॥

चरम कल्याणक हुउ घणुं, तिणरो सुणो सहु भिस्ता
र ॥ सरियांरिमां स्वामिजी विराजिया, हवे भाद्रवामा
स मोजार ॥ १ ॥ अल्प अशाता फेरातणी, कांइक ज-
णाणी जाण ॥ उर अधिक अशाता न उपनी, पूर्वला पु

एय प्रमाण ॥ २ ॥ जेने पूर्वपाप प्रबल हुवे, ते रीबे घणा दिन रात ॥ एवी अशाता वेदनीयांरे नही, ए पदवीधर पूज्य विख्यात ॥ ३ ॥ हवे पजोसणा दन परवका, तिन टंक हुवे वखाण ॥ नरनारी आवे घणा, सुणवा सुंदर वाण ॥ ४ ॥ शुक्कपक्ष सुहामणुं, मास भाद्रवो जाण ॥ चोथज आद चांदणी, आयु नेमो आयो पीछाण ॥ ५ ॥ सत्ययोगीने स्वामी कहे, थें आछा शीष्य सुवनित ॥ साजदियो थें मुज भणी, में संयम पाळ्यो रुडी रीत॥६॥ टोकरजी तीखा हूता, विनयवंत विचार ॥ भक्ति करी भारी घणी, सुविनीत हूआ श्रीकार ॥ ७ ॥ भारीमाल-जीसुं भेळप घणी, रहीज रुडी रीत ॥ जाणे पाछल भव तणी, लगती हुंती प्रीत ॥ ८ ॥ ए तिनारा साह्यथी, में पाळ्यो संयमभार ॥ चित्त समाध रही घणी, रहीज ए-कणधार ॥ ९ ॥ उत्तराध्ययन पहेला ध्ययनमें, भाष्यो वीरजिणंद ॥ शीष्य सुविनीत हुए सदा, तो गुरुने रेवे आणंद ॥ १० ॥

॥ ढाल ७छी ॥

(पंथीडा रे वात कहेने धुरछेहथी रे.-ए देशी.)

देवेरे देवे सीखामण स्वामजी रे, सासण चलावण

काम रे ॥ साधजरे साध श्रावकने श्रावका रे ॥ घणा सु णता तिण गाम रे ॥ सुणजोरे सुणजो सीख सोहामणी तणी रे॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ मुजनेरे मुफने जाणता जिणवि- धि रे, राखता मुज परतीत रे ॥ तिमहिजरे तिमहिज परती राखजो रे, न्नारीमालजीरी एहिज रीत रे॥ सु० ॥ ॥ २ ॥ आज्ञारे आज्ञा लोपे एहनी रे, दोष लाग्यां काढे घणवार रे ॥ तिणनेरे तिणने साधु मत सईजो रे, मत गणजो तिरथ मोजार रे ॥ सु० ॥ ३ ॥ आज्ञारे आज्ञा आराधे एहनी रे, सदा रहेवे शुन्ननीत रे ॥ सेवारे सेवा न्नक्ति करजो एहनी रे, आ जिनमारगनी रीत रे ॥सु०॥ ॥ ४ ॥ में पदवीरे पदवी दीधी छे एहने रे, न्नारलायक जाणी न्नारीमाल रे ॥ संकारे संका मूल म राखजो रे, एयांमे असल साधारी चाल रे ॥ सु० ॥ ५ ॥ शुधरे शुध साधाने सेवजो रे, अणाचारीसुं रहेजो दूर रे ॥ आ छे- लीरे छेली सीखामण धारजो रे, ज्युं करम करो चकचूर रे ॥ सु० ॥ ६ ॥ उसनारे उसनाने वली पासछा रे, कु- शीलिया परमादि पीछाण रे ॥ आपछंदारे आपछंदा आपछंदे रेवे सहि रे, तिणे न्नागी न्नगवंत आण रे ॥ ॥ सु० ॥ ७ ॥ यां पांचुनेरे पांचुने प्रन्नु निषेधिया रे, ज्ञा-

तानिसीह विसाल रे ॥ तियांरो संगरे संग परचो कर-
रवो नही रे, आ बांधी नगवंत पाल रे ॥ सु० ॥ ८ ॥
आणंदरे आणंदश्रावके अनिग्रह लियो रे, जिनमतथी
जे न्यारा जाण रे ॥ तियांरी सेवारे सेवानक्ति करवी
नही रे, पेला बोलाणरा पच्चरकाण रे ॥ सु० ॥ ए ॥ वीर
रे वीर जिणंद वखाणिउ रे, आणंद अनिग्रह श्रीकार
रे ॥ थें एहीजरें एहिज रीत आराधजो रे, जिम पामो
नवजलपार रे ॥ सु० ॥ १० ॥ सघलारे सघला साधने
साधवी रे, राखजो हेत विशेष रे ॥ जिण तीणनेरे जिण
तिणने मत मुंढजो रे, दिक्षा देजो देख देख रे ॥ सु० ॥
॥ ११ ॥ कोइ दोषजरे दोष लगावे गणमधे रे, वली कर्म-
वशे बोले कूरू रे ॥ काणजरे काण मत राखजो केहनी
रे, प्रायश्चित न लीये तो करजो दूर रे ॥ सु० ॥ १२ ॥
आ दीधीरे दीधी सीखामण स्वामीजी रे, एकांततारणने
ताम रे ॥ उंरजरे उंर कारण त्यांने को नही रे, तिणसुं
सीजे निकेवल काम रे ॥ सु० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

प्रथम वचन श्रीपूज्यना, चरमवचन चमत्कार ॥ उप
देश तो आगे कह्यो, ते सांनलतां सुखकार ॥ १ ॥ शुद्द

गति जावे जेहना, जैसाइ रहे परिणाम ॥ गंगा नीरपरें निरमला, चित्त रहे एकणठाम ॥ २ ॥ परमभक्ता शीष्य आदिदे, ठेठसुधी पूछयो वारंवार ॥ कांइ अशाता आपरे, स्वामी कहे नही लिगार ॥ ३ ॥ श्री वीर सुगत विराजिया, सोल पहोर कियो वखाण ॥ इणे डुसम आराइधकर्में, तिमहिंज भीखु जाण ॥ ४ ॥ वली उपदेश दियो किणविधें, किणविध बोल्या वाण ॥ भव्यजीवा तुमे सांभलो, चित्तने आणी ठिकाण ॥ ५ ॥

॥ ढाल सातमी ॥

(चतुरनर वात विचारो एह,—ए देशी.)

भारमलजी आदे साधांभणी रे, श्री पुज्यजी केवेंठे बोलाय ॥ चरमसीखामण माहेरी रे, सांभलजो सुखदाय ॥ भविकरे भिखु दे उपदेश ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ मेंतो जावंता दीसां परभवा रे, संका न दीसे कांय ॥ मरणारो भय माहरे नही रे, हैयके हर्ष अथांय ॥ भ० ॥ ॥ २ ॥ में चारित्र दिठ घणा जण भणी रे, समकित पमाइ रुमी रीत ॥ श्रावक श्राविका किया घणा रे, एकंत तारणनी नीत ॥ भ० ॥ ३ ॥ में जोरा कोधी जुगतसुं रे, समजाव्यां नर नार ॥ उंणायत रही नही रे, माहारा

भनद मोजारं ॥ न० ॥ ४ ॥ थें पण रेजो निर्नेहा रे, मो
ह मत करजो लिगार ॥ अरिहंत वचन आराधजो रे,
जिम निश्चे खेवो पार ॥ न० ॥ ५ ॥ रायचंदजी ब्रह्मचा-
रीने इम केवे रे, तुमे छो बालक बुध्वान ॥ मोह मत
करजो माहरो रे, राखजो रुमो ध्यान ॥ न० ॥ ६ ॥ ब्र-
ह्मचारी कहेवे स्वामिने रे, आप पधारो शुजगतिमांय ॥
पंमितमरण करो नलो रे, हुं मोह आणुं किण न्याय ॥
॥ न० ॥ ७ ॥ वली पूज्य वाणी इणविध वदे रे, थें आ-
राधजो आचार ॥ इर्या नाषाने एखणा रे, लोपजो मती
लिगार ॥ न० ॥ ८ ॥ नंम उपकरण लेतां मेलतां रे, प-
रठतां पुंजतां ताम ॥ जयणा किजो जुगतसुं रे, जिम
सीजे आत्म काम ॥ न० ॥ ए ॥ शीष्य शीष्यणी उपक
रण उपरे रे, ममता म किजो कोय ॥ ममता मोह कि-
यांथकां रे, करमतणुं बंध होय ॥ न० ॥ १० ॥ पुदगल
ममता कोइ मत करो रे, इण ममतासुं डुःख थाय ॥
समता सदाइ राखजो रे, जिम जावो वेगा मुगतगढ
मांय ॥ न० ॥ ११ ॥ प्रथम नक्का शीष्य पाटवी रे ॥
तब बोले एवी वाय ॥ विरह परुे दर्शनतणुं रे, तब पूज्य
बोल्या सुखदाय ॥ न० ॥ १२ ॥ थें संयम आराधो सुर

थसो रे, सुऊथी महोटा अणगार ॥ महाविदेहखेत्र मध्ये रे, यांरा देखजो दीदार ॥ ज० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

सत्ययोगी कहे श्रीपूज्यने, आप जासो ऊीऊरे मांहे ॥ स्वामि कहवे सुणो साधजी, महारे ऊीऊतणी नही चाह ॥ १ ॥ पुद्गलिकसुख ठे पावला, में जोत्त्या अनंतीवार ॥ त्यांरी वांठा मूल करुं नही, माहरे जावुं मुक्त मोजार ॥ २ ॥ सकाम मरण करी स्वामिजी, ए पंमितमरण पीठान ॥ आलोयणा आठी करी, हुइ गया शुद्ध सुजाण ॥ ३ ॥ सदा निर्मला था स्वामिजी, पण मरणअंत विशेष ॥ नरमाइरह घणी, परजव सामुं देख ॥४॥ आलोयणा किणविध करे, तिणविधना हता जाण॥ वचन अमुलक वागरे, ते सुणजो चतुरसुजाण ॥ ५ ॥

॥ ढाल आठमी ॥

(हवे राणी पदमावती.—ए देशी)

अरिहंत सिद्धनी साखसुं, वमा शीष्य सुवनीत ॥ वली सत्ययोगीरी साखसुं, वचन वदे रूमी रीत ॥ सुणजो आलोयणा स्वामितणी ॥ १ ॥ ए आंकणी ठे ॥ चोरासीलाख जीवायोननें, खमावुं करी खांत ॥ राग द्वेष

मही माहरे, ते देखीरह्या अरिहंत ॥ सु० ॥ २ ॥ शीष्य सुविनीत हुआ घणा, केई कुशीष्य अविनीत ॥ कठण वचन कह्या तेहने, खमावुं रुडी रीत ॥ सु० ॥ ३ ॥ साधवियां सतियां मध्यें, कहि करडी विचार ॥ कठण सीख दीधी हुवे, ते खमावुं वारंवार ॥ सु० ॥ ४ ॥ श्रावकने वली श्राविका, केईकांने करडा देख ॥ कठण वचन किया हुवे, ते खमावुं हुं विशेष ॥ सु० ॥ ५ ॥ चार तीर्थने शुद्ध पलावियां, सीख दीधी सुखदाय ॥ करडो कागो लागो हूवे, त्यांने देजो खमाय ॥ सु० ॥ ६ ॥ में चरचा कीवी चूपसुं, घणासुं गामगाम ॥ कठणवचन कह्या जाणी तेहने, खमाव्या लेई लेई नाम ॥ सु० ॥ ७ ॥ जिनमार्गना द्रूषी छे घणा, ते कूडी करे बकवाय ॥ खेद आव्यो हुवे किण उपरे, ते सहुने देजो खमाय ॥ सु० ॥ ॥ ८ ॥ त्रस थावर आदे जीव छे घणा, त्यांरी हिंसा लागी होय ॥ मन वचन काया करी, मिछामिदुक्कडं मोय ॥ ॥ सु० ॥ ए ॥ क्रोध मान माया करी, लोभ भय वस होय ॥ जे कोइ जुठ लागो हुए, मिछामिदुक्कडं मोय ॥ ॥ सु० ॥ १० ॥ कोइ अदत्त मुने लागो हुए, सुता जागता कोय ॥ मनशा धरी होवे मैथुनथी, ते आलोयण खा

ते जोय ॥ सु० ॥ ११ ॥ शीष्य शीष्यणी वस्त्रपात्र उपरे, मूर्छा कीधी देख ॥ मन वचन काया करी, मिछाडुक्कडं विशेश ॥ सु० ॥ १२ ॥ एहवी आलोयणा सुणी, आणे मन वैराग ॥ तेपण कर्म खपावे आपरा, पामे सुख अथाग ॥ सु० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

पांचे आश्रव मांहेलो, लागो हुए कोइवार ॥ व्रत सांभल्या स्वामिजी, आलोया अतिचार ॥ १ ॥ वली शीष्य सुवनीतरी, जुगती भलीज जोड ॥ लाहारे कांइ राखी नही, काटवा करम कठोर ॥ २ ॥ थोडी अशाता फेरतणी, उंर असाता नही तिणवार ॥ पट शीष्य सेवा साचवे, एवां पुण्य संच्या सार ॥ ३ ॥ आज्ञाउपर आदरी, भीखु भलेज भाव ॥ जन्म सुधार्‍यो जुगतिसुं, जाणे तरणरो दाव ॥ ४ ॥ सखरी करी संलेषणा, अणसणनुं अधिकार ॥ भाव धरि भविपण सुणो, आलस अंग निवार ॥ ५ ॥

॥ ढाल नवमी ॥

(आवियो रावण.—ए देशी.)

भाद्रवा शुक्कपंचमि प्रगटी, चोथ भगवत चउवि-

हार ठावे ॥ अशाता अधकी तृषातणी उपनी, तोहि
सूर कायरपणुं नाहीं लावे ॥ कररहो जीव तुं त्रगति
त्रीखुतणी ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ पारणुं कियो पांचम प्र-
भातरो, औषध अल्पसुं अहार लीयो ॥ तेपण अहार
समु नही प्रगम्यो, तिणे दिन तीन अहाररो त्याग कि-
यो ॥ क० ॥ २ ॥ सातम आठम अहार ले अल्पसुं, त-
तक्षण त्याग तो करलेवे ॥ पुद्गल स्वरूपतो पूज्य पिछा-
णिने, आशा वांछा सहु मेटदेवे ॥ क० ॥ ३ ॥ खरेम-
ते कहे खेतसी खांतकर, तरततो त्यागरो नाही केणो ॥
पूज्य कहे देह पातली पाम्वी, तेरस दिनतो अणसण
लेणो ॥ क० ॥ ४ ॥ वीरधो शेठतो श्रावक सनमुखे, वि-
विध प्रकारे सुख्री आपे ॥ पूज्य कहे इछा नही माहरे,
थिर करी मोक्षसुं प्रीत थापे ॥ क० ॥ ५ ॥ भाद्रवा शु-
क्लपक्ष नवमीतणे दिने, पूज्य कहे आहारतो त्याग लेउं॥
सत्ययोगी कहे मुझ हाथरो चाखिए, चरमआहार
थोमो आण देउं ॥ क० ॥ ६ ॥ अल्पसो आहार लाव्या
स्वामि खेतसी, चाख करत ततक्षण त्याग कीधो ॥ ए-
तो मन राख्युं सुविनीत शीष्यतणुं, पण इछासुं आहार
त्यां नाही लीधो ॥ क० ॥ ७ ॥ दशमतणे दिन परमग्र-

गता शीष्य, पूज्यजी आहार ल्यो एम भांषे ॥ चालीस चावल दश मठरे आसरे, वीनती मानीने तेह चाखे ॥ ॥ क० ॥ ८ ॥ इग्यारसे तो पूज्य आहार त्यागी दियो, अमल पाणीरो आगार राख्यो ॥ हवे मुझ आहार लेता मत जाणजो, वचन अमुलक एम भाख्यो ॥ क० ॥ ९ ॥ सनमुख पधारियां तावस्तो आवियो, बारस वेलो थिर कर गायो ॥ सक्ति इसी रही आहार कियाविना, ए अचरिज अधिको आयो ॥ क० ॥१०॥ जीवण आठे अरज कीधी हाटनी, तोही पूज्य पकीहाट आय वेठा ॥ सेण सीखाकिउं विखराम तिहां लियो, स्वामितो मनमां हे अधिक सेंठा ॥ क० ॥ ११ ॥ सुखे सुता देखी पूज्य परमगुरु, रिख रायचंद आए एम बोले ॥ कृपातो किजियें दरिशण दिजिये, तामतो पूज्यजी नयन खोले ॥ ॥ क० ॥ १२ ॥ पूज्यसुं वीनवे पराक्रम हीणा पड्या, ब्रह्मचारी विनयसुं एम बोले ॥ केसरीनीपरें वयण हीयडे धरे, ताम ते आपरो तेज तोले ॥ क० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

बोलाव्या भारीमालजी भणी, वली खेतसी सुजाण ॥ याद करतां आविया, चटके उभा आण ॥ १ ॥

अरिहंत सिद्ध प्रणमी करी, पोतेज किया पच्चख्खाण ॥ तिन आहाररा त्याग जावजीव छे, उचे स्वर बोल्या इम वाण ॥ २ ॥ प्रथम भगताशीष्य इम कहेवे, केम न राख्यो अमलरो आगार ॥ स्वामि कहे आगार किसो राखणो, किसी करवी देहीरी सार ॥ ३ ॥ बारस दिन बेलामध्ये, दोय घडी दिन जाण ॥ कस्यो संथारो स्वामीजी, मनमां उजम आण ॥ ४ ॥ खबर थइ अणसणतणी, घणा आव्या दर्शन काज ॥ वैराग्य वध्यो अति घणो, कहे धन धन ए मुनिराज ॥ ५ ॥

॥ ढाल दशमी ॥

(भव्यजीवां तुमे जिनधर्म ओलखो.—ए देशी.)

कोइ कहवे संथारो सीजे स्वामीतणो, तिहांलगे मारे होका चा पाणीरा पच्चख्खाण ॥ कोइ कहे कुशीलरा त्याग छे, घणे छोड्याहो स्नान समता आण ॥ भव्यजीवां तुमे वांदो भीखु भावसुं ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ कोइ अन्न आरंभ नही आदरे, कोइकरे हो छकाय हणवारा त्याग ॥ केइकांरे लीलोतरी खाणी नही, इत्यादिक हो हुउ अत्यंत वैराग ॥ भ० ॥ २ ॥ केइ धर्मतणा द्वेषी हूंता, ते पण अचरिज हो पाम्या तेणीवार ॥ अनम्या पण आ-

ची नम्या, तिणेपण जाणयो हो ए मार्ग तंतसार ॥ ज० ॥
॥ ३ ॥ पडिकमणुं किया पछे कहे पूज्यजी, शीष्यने कहे
हो विधसुं करो वखाण ॥ शीष्य कहे वखाणरो सुं विशेष
छे, पूज्य बोल्या हो पाछा अमृतवाण ॥ ज० ॥ ४ ॥
क्यांइ आर्यांये अणसण लियो होवे, तिण ठामें हो जाय
करो वखाण ॥ मुझ अणसणमें उछरंगसुं, उपदेश देवो
हो महोटे मंडाण ॥ ज० ॥ ५ ॥ वखाण कियो विस्तार
सुं, सुखे सुता हो पाछली रातमांय ॥ जेतोजी आया स-
मायक करवाजणी, तिहां प्रणम्या हो पूज्यजीरा पाय
॥ ज० ॥ ६ ॥ गुणग्राम किया त्यां अतिघणा, धन धन
कहवे हो आप महोटा अणगार॥ पूज्य कहवे परिणाम
चोखा साहरा, तिणरी संका हो मत आणजो लिगार
॥ ज० ॥ ७ ॥ आपें पाणी पीवो पूज्यजी, पहोर दिन हो
जाजेरो आव्यो जाण ॥ चरमशब्द चारुं कह्या, अच-
रिजकारी हो बोल्या अमृतवाण ॥ ज० ॥ ८ ॥ साधु
श्रावक सुणतां कह्यो, सुंसव्रत हो करावो सेहेरमांय ॥
सामा जावो साध आवेअछे, आरीजयां हो आवे छे च
लाय ॥ ज० ॥ ए ॥ चोथो शब्द इसको कह्यो, धीरे बो-
ल्या हो तिणरी विगत न कांइ ॥ ज० ॥ १० ॥ जारीमाल

श्री स्वामि इम वीनवे, थाने हो इजोहो स्वामी सरणा धार ॥ किणहीमांहे मोह मत राखजो, आप कियो हो घणा जीवांरो उद्धार ॥ ज० ॥ ११ ॥ अवधिज्ञान उपनुं न जाण्यो, तिणसुं पाछो पूछयो नही लिगार ॥ इहां जाण्यो मन साधामें गयो, पाछो नहि कियो इण वातरो विचार ॥ ज० ॥ १२ ॥ घणा गामांरा श्रावक श्राविका, दरसन करवा हो आव्या बहु ठाठ ॥ चरमउछव कियो चूंपसुं, इसमो हूउ हो सरियालीमें ठाठ ॥ ज० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

पालीसुं चाल्या पाधरा, दोय साध आया तिणवार ॥ रिख वेणीदासने कुशलजी, देखी अचरिज पाम्या नर नार ॥ १ ॥ पग प्रणम्या श्री पूज्यरा, जब दियो माथे हाथ ॥ साता पूछी पाछा निकल्या, पण मुखसुं न कीधी वात ॥ २ ॥ इण दुसम आरा तेहमें, अवध वागरिओ नही जात ॥ पण संयम आराध्यो स्वामीजी, तिणशुं कही अल्पसी वात ॥ ३ ॥ हुवे वैमानीक देवता, तिणने अवध उपजे आय ॥ इण वातमें संका नही, भाषि गया जिनराय ॥ ४ ॥ इणलेखे पूज्यजीतणे, अवधज्ञान उपनुं आय ॥ निश्चे तो जाणे केवली, पण संका न दीसे कांय ॥ ५ ॥

॥ ढाल इग्यारमी ॥

(रामको सुजस घणुं.—ए देशी.)

दाइ साध आया तिकेरे, बोले वे करजोड ॥ दरशन दीठा दयालरा रे, पुग्या मारा मनना कोड ॥ नीखु न-जो नावसुं रे ॥ १ ॥ ए आंकणी ठे ॥ रिख वेणीदास इम विनवे रे, थाने होजो सरणा चार ॥ तुम सरणा मुज नवोनवे रे, होजो वारंवार ॥ नी० ॥ २ ॥ जेशोही मार ग जिनतणो रे, तेसोही जमायो आप ॥ दिनदिन अधि-का दीपिया रे, टाल्या घणारा संताप ॥ नी० ॥ ३ ॥ अ स्तुति अरिहंत सिद्धतणी रे, संनलावी श्रीकार ॥ जाणे नक्ति कठेथी नीखुतणी रे, इण अवसर मोजार ॥ नी० ॥ ४ ॥ एटले आवी तिन आरजियां रे, वखतु जीजुमा दाइजी जाण ॥ अचरिज अधिक उपनुं रे, पूछ्ये वात कही ते मलिआण ॥ नी० ॥ ५ ॥ चार तीरथ नले नाव सुं रे, देखे दरिशण दीदार ॥ नक्ति करे नीखुतणी रे, जाणी अवसर सार ॥ नी० ॥ ६ ॥ वेठा हुआ जिणव-सेर रे, ध्यानाशन श्रीकार ॥ जाणेके जिनजी विराजिया रे. न जाणी अशाता लिगार ॥ नी० ॥ ७ ॥ तेरे खमी त्यारी हुइ रे, जाणे देवविमान ॥ तंतोतंत मिल्यो इस्यो

रे, पूज्य बेठा छोड्या प्राण ॥ भी० ॥ ८ ॥ शुक्लपक्ष सो-
हामणो रे, मास भादरवा मांय ॥ तेरस तिथी दिन पाछ-
लो रे, आसरे दोढपहोर गणाय ॥ भी० ॥ ए ॥ प्रथम
पद परमेसरू रे, त्यांरा कल्याणक पांच प्रकार ॥ इणविध
कल्याणक त्यांरा हूआ रे, इण दुसमकाल मोजार ॥
॥ भी० ॥ १० ॥ सिरियारीमें स्वामिजीये रे, चावी कीधी
ठाम ठाम ॥ जन्म सुधास्यो युगतसुं रे, म्हांरो लीजे नि
तप्रते नाम ॥ भी० ॥ ११ ॥ साधतो भीखु सारखा रे,
आखा भरतरे मांय ॥ हुआने होसे वली रे, आज न
कोय देखाय ॥ भी० ॥ १२ ॥ सोधंतातो पावे नही रे, भी
खु सरीखा साध ॥ करसो काम पड्सी चरचातणुं रे,
तिणवेला आवसे याद ॥ भी० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

त्यालीसा वरसांलगें, कांइक जाजेरो जाण ॥ संयम
पाल्यो स्वामिजी, समतारस घट आण ॥ १ ॥ दिनदिन
अधिका दिपीया, तेजप्रताप पीछाण ॥ जिनमार्ग बता-
व्यो जुक्तसुं, अखंड वरतावी आण ॥ २ ॥ आख्याआद
इंद्रीतणो, रह्यो अधिको तेज ॥ शरीर निरोगो निरम-
लो, दीठे उपजे हेज ॥ ३ ॥ किया चोमासा चूंपसु, चा-

तुरने चालीस ॥ भव्यजीवांरा आगरा, घणा मेल्या रागने रीस ॥ ४ ॥ कियां कियां, चोमासां कियां, कियां कियां कियो उपकार ॥ नाम लेइ नरणु कहुं, ते सुणजो विस्तार ॥ ५ ॥

॥ ढाल बारमी ॥

(थें मन मोह्या महावीरजी.–ए देशी.)

ठ चोमासा किया केलवे, सतरे एकवीसे जाणजी ॥ पचवीसे अरुतीसे उगणपचासमें, लीजो अठावने पीछाणजी ॥ सुणजो चोमासा स्वामीतणा ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ तिणठामे उपकार हूउ घणो, मोकमसंघजी ठाकुर जाणजी ॥ दरशन करता दयालरा, वली सुणता आवी वखाणजी ॥ सु० ॥ २ ॥ सात चोमासा सिरियारी किया, उगणीसे बावीसे उगणत्रीसे जोयजी ॥ उगणचालीस बायालीस एकावने, साठे चरमकल्याणक होयजी ॥ सु० ॥ ३ ॥ सात किया पालीमां पूज्यजी ॥ तेवीसे तेत्रीसे जाणजी ॥ चालीसे छुमालीसे बावने, पंचावने उगणसाठे वखाणजी ॥ सु० ॥ ४ ॥ पांच चोमासा किया खेरवे, छत्रीसे बत्रीसे विचारजी ॥ एकताली छेताळीसे चोपने, तिहां कियो घणुं उपकारजी ॥ सु० ॥ ५ ॥

बगड़ीमें पूज्य विधसुं किया, तीन चोमासा श्रीकारजी ॥
सत्यावीसेने त्रीसांमेंजी, तीजी छतीसे लेजो विचारजी ॥
॥ सु० ॥ ६ ॥ नाथद्वोआराामें नीका किया, तीन चो-
मासा तेतीकजी ॥ त्यालीसे पचासे छपने, जेयांरी रुनी
राखजो ठीकजी ॥ सु० ॥ ७ ॥ कंटालियामांयें कीया
किवा, पूज्य कीया चोमासा दोयजी ॥ चोवीसा अठावी
सा वरसमां, जिहां जन्मकल्याणक होयजी ॥सु० ॥८॥
पीपाड़में पाखंडी हुता घणा, दोय दीया चोमासा ठाय-
जी ॥ चोत्रीसे पीसतालीसा वरसमें, घणुं दियो मिथ्या-
त मिटायजी ॥ सु० ॥ ९ ॥ गढरणतन्नमर किलो ति-
हां, तलेटी माधुपुर मोजारजी ॥ एकतीसे अड़तालीसे
दोनु किया, तिहां अधिक हुउ उपकारजी ॥ सु० ॥१०॥
दोय चोमासा किया पुरसहरमें, तिहां उपकार जाजेरो
जाणजी ॥ शेतालीसे सतावने, ते गुण लेजो चतुरसुजा-
णजी ॥ सु० ॥ ११ ॥ अठारे वरसें वखु कियो, वीसें रा-
जनगर विचारजी ॥ पेंतीसें आमेटपा डुसेंतीसमे, तेपने
सोजतसहर मोजारजी ॥सु०॥१२॥ पन्नरे गाममें किया
पूज्यजी, चुमालीस चोमासा सारजी ॥ एतो परमन्नगता
शीष्य पाटवी, घणा रह्या पूज्यरे लारजी ॥ सु० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

आद हुआ आदिसरु, आदिनाथ अरिहंत ॥ तीजा आरा तेहमां, मुक्त गया मतीवंत ॥ १ ॥ त्यां आद का-ढी जिनधर्मनी, जुगलियां वारो मिटाय ॥ संसारीने ध-र्मनी, दीधी रीत वताय ॥ २ ॥ आद काढी अरिहंत ज्युं, भीखु भलाज साध ॥ इण डुसम आरामध्ये, ली-आ अरिहंतवचन आराध ॥ ३ ॥ भव्यजीवरां भाग-सुं, कियो गणो उद्योत ॥ मति श्रुतरा जोरसुं, घण घट गाली जोत ॥ ४ ॥ उपकार कीधो अति घणुं, ते पूरो के-म केवाय ॥ पण थोमोसो प्रगट करुं, ते सुणजो चित्त-लाय ॥ ५ ॥

॥ ढाल तेरमी ॥

(पूज्यजी पधारो हो नगरी सेविया.–ए देशी.)

साध साधवी श्रावक श्राविका, ए थाप्या तीरथ चार हो ॥ महामुनि ॥ जिनमारग जमायो मुनीवर जु-क्तसुं, घणुं पाखंम दियो नीवार हो ॥ महा० ॥ थें भला-मे अवतस्या हो भीखु भरतक्षेत्रमां ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ लोकालोक नवतत्वतणा, वली दया दान दीपाय हो ॥ ॥ महा० ॥ यांरा भेद यथातथ्य भाष्या, जिनवर ज्युं

दिया जमाय हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ २ ॥ चारित्र दियो एकसोतीन आसरे, सघलाने संवेग चढाय हो ॥महा०॥ केइ पाखंमम.हेसु खांचने, आण्या मारगमांय हो ॥ म हा० ॥ थें० ॥ ३ ॥ जोमा कीधी मुनिवर जुक्तसुं, सहस अणतीस आसरे गुणाय हो ॥ महा० ॥ निरणु न्याय ऽताव्यो निर्मलो, जाणे न्नाष गया जिनराय हो ॥ ॥ महा० ॥ थें० ॥ ४ ॥ समकित शुद्धस्वरूप बताविउ, निजगुण परगुण न्याय हो ॥ महा० ॥ सावद्य निर्वद्य पीछाण न्यारा किया, नही दीसे किणमतमांय हो ॥ ॥ महा० ॥ थें० ॥५॥ आदोति ढुंढारु वली कछ देसमें, मरुधर देश मेवाम हो ॥ महा० ॥ घणा रात दिवस रटे रामनाम ज्युं, आप इणको कियो उपकार हो ॥महा०॥ ॥ थें० ॥ ६ ॥ परवचन करे परन्नावना, शुद्ध मारग देवे देखाय हो ॥ महा० ॥ ज्ञाताअंगमें अरिहंते न्नाखीउ, तीर्थंकरनामगोत्र बंधाय हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ७ ॥ इण लेखे आपरे अति उपतो, बंध्यो दिशे तीर्थंकरनाम गोत्र हो ॥ महा० ॥ धर्मआद काढी अरिहंत आदिनाथ ज्युं, कीयो अत्यंत उद्योत हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ८ ॥

आप इणभवे पण उत्तम थया, परभवमें पण शोभाय हो ॥ महा० ॥ उत्कृष्टो अनुपम मोक्ष छे, आप पोचसो तिणगतिमांय हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ए ॥ जन्मकल्याण क कंटालिये जाणजो, दिक्षामहोछव वगडी मोझार हो ॥ महा० ॥ चरमकल्याणिक सरियारीमें शोभतो, ए तीनुंई जोरु विचार हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ १० ॥ वीर जिणंदरी गादी विराजिया, सुवनित सुधर्मा स्वाम हो ॥ ॥ महा० ॥ इणेविध पूज्यरे पाट प्रगट थया, भारीमाल-जीसामी ज्यारो नाम हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ ११ ॥ ए चरित्र कियो भीखु अणगाररो, वगडी सहेर मोजार हो ॥ महा० ॥ संवत अढार साठा वरसमें, फागण वद्य ते-रस गरुवार हो ॥ महा० ॥ थें० ॥ १२ ॥ कोइ अक्षर आघो पाछो आयो हुए, अधिको ओछो आयो हुए कोय हो ॥ महा० ॥ रिख वेणीदासजी कहे करजोडीने, मि-छामीदुक्कडं मोय हो ॥ महामुणी० ॥ थें० ॥ १३ ॥

॥ इति श्री भीखु चरित्र समाप्तः ॥

॥ अथ श्री ॥

॥ नव पदार्थना तेर द्वोआर प्रारंभः ॥

॥ नव पदार्थनुं स्वरूप कहे छे ॥

मूल दृष्टांत. कुणआत्मा जीव अरूपी निरवद्य भाव द्रव्यगुणपर्याय द्रव्यादिक आज्ञाज्ञेये तलाव. तेमां प्रथम मूल द्वोआर कहे छे. जीव ते चेतन, अजीव ते अचेतन, पुण्य ते शुभकर्म, पाप ते अशुभकर्म, कर्मोने ग्रहे ते आश्रव, कर्मोने रोके ते संवर, देशथकी कर्मोने तोडीने देशथकी जीव उज्वल थाय ते, निर्जरा जीव संघाते कर्म बंधाणा ते, बंध समस्त कर्मथी मूकाववुं ते मोक्ष. इति प्रथम द्वोआर समाप्त.

॥ बीजो दृष्टांत द्वोआर कहे छे ॥

जीव-चेतनरा बे भेद छे. एक सिद्ध, बीजो संसारी. सिद्ध कर्मरहित छे, संसारी कर्मसहित छे. तिणरा अनेक भेद छे. सुक्ष्म अने बादर, त्रस ने थावर, संज्ञि ने असंज्ञि. त्रण वेद, चार गति, पांच जात, छ काय, चउद भेद जीवना चोवीस दंडक, इत्यादिक अनेक भेद जीवरा जाणवा. ते चेतनगुण उलखवाने सोनारो दृष्टांत कहे छे. जेम सोनानां घरेणां भांजी भांजीने उर उर आकारे घ-

रेणां घरे यद्यपि आकारनुं विनाश थाय छे पण सोनानुं विनाश थतुं नथी; तेम कर्मोना उदयथी जीवना पर्याय पलटे पण चैतनगुणनुं नाश नही. अजीव अचेतन तिणरा पाच भेद. १ धर्मास्तिकाय, २ अधर्मास्तिकाय, ३ आकाशास्तिकाय, ४ काल, ५ पुद्गल. तिणमां चारांरी पर्याय पलटे नही, एक पुद्गलकी पर्याय पलटे. ते उलखवाने सोनारो दृष्टांत. सोनारो घरेणुं भांजी भांजीने उर उर घरेणुं घरे, यद आकारनुं विणाश पण सोनानो विणाश नही; ज्युं पुद्गलनुं पर्याय पलटे पण पुद्गलनुं विणाश नही. पुण्य ते शुभकर्म. पाप ते अशुभकर्म. ते पुण्य पाप उलखवाने पथ्य अपथ्य आहारनुं दृष्टांत. कदेक प्राणीरे पथ्य आहार वधे, अपथ्य घटे, यद निरोगपणुं वधे ने सरोगपणुं घटे. कदेक प्राणीरे अपथ्य आहार वधे अने पथ्य आहार घटे, यद सरोगपणुं वधे अने निरोगपणुं घटे. अने पथ्य अपथ्य आहार वेउ घटे, यद प्राणी मरण पामे. ज्युं जीवरे पुण्य पाप. कदेक जीवरे पुण्य तो वधे अने पाप तो घटे, यद सुख तो वधे अने दुःख घटे. कदेक जीवरे पाप वधे अने पुण्य घटे, यद सुख घटे अने दुःख वधे. पुण्य, पाप दोनुही घटे, यद

जीव मोक्ष पामे. कर्मने ग्रहे ते आश्रव. ते ठलखवाने त्रण दृष्टांत. तलावरे नालो. ज्युं जीवरे आश्रव हवेलीरे बारणुं, ज्युं जीवरे आश्रव नावारे छीद्र, ज्युं जीवरे आश्रव. बीजो दृष्टांत तलावने नालो एक. ज्युं जीवने आश्रव एक हवेलीने बारणुं एक, ज्युं जीवने आश्रव एक नावाने छिद्र एक, ज्युं जीवने आश्रव एक एकापणुं कह्या. हिवे कर्मने आश्रवनुं जुदापणुं कहे छे. कठेइ एक एम कह्यो छे. कर्म आवे ते आश्रव. ते ठलखवाने त्रीजो कहृण कहे छे. पाणी आवे ते नालो, ज्युं कर्म आवे ते आश्रव. मिनख आवे ते बारणुं, ज्युं कर्म आवे ते आश्रव. पाणी आवे ते छिद्र, ज्युं कर्म आवे ते आश्रव. इम कह्यायका कोइ कर्मने आश्रव एक सरदे तेने दोय सरदावाने चोथो कहृण कहे छे. पाणीने नालो दोय, ज्युं कर्मने आश्रव दोय, मिनखने बारणो दोय, ज्युं कर्मने आश्रव दोय. पाणीने छिद्र दोय, ज्युं कर्मने आश्रव दोय. विशेष ठलखवाने पांचमुं कहृण कहे छे. पाणी आवे ते नालो पण पाणी नालो नही. ज्यु कर्म आवे ते आश्रव पण कर्म आश्रव नही. मिनख आवे ते बारणो पण मिनख बारणो नही. ज्यु कर्म आवे ते आश्रव पण कर्म

आश्रव नही. पाणी आवे ते छिद्र पण पाणी छिद्र नही. ज्युं कर्म आवे ते आश्रव पण कर्म आश्रव नही. कर्मोंने रोके ते संवर. ते उलखवाने तिन दृष्टांत कहे छे.

तलावरे नालो रुंधे ज्युं जीवरे आश्रव रुंधे ते संवर. हवेलीरे बारणो रुंधे ज्युं जीवरे आश्रव रुंधे ते संवर. नावारे छिद्र रुंधे ज्युं जीवरे आश्रव रुंधे ते संवर. देशथकी कर्म तोडीने देशथकी जीव उज्वलो होय ते निर्जरा. ते उलखवाने तिन दृष्टांत. तलावरो पाणी मोरियादिके करीने काढे ज्युं भलाभाव प्रवर्त्ताइने जीवरूप तलावरो कर्मरूपीयो पाणी काढे ते निर्जरा. हवेलीनो कचरो बुहारी पुंजीने काढे ज्युं भला भावे प्रवर्त्तावीने जीवरूपी हवेलीरो कर्मरूपीयो कचरो काढे ते निर्जरा. नावारो पाणी उलेची उलेचीने काढे ज्युं भलाभाव प्रवर्त्तावे ने जीवरूपणी नावारो कर्मरूपीयो पाणी काढे ते निर्जरा. जीव संघाते कर्मबंधाणा ते बंध. ते उलखवाने छ बोलरी छबा करी छे.

कहो स्वामीजी जीवने कर्मरीआद छे ए वात मिले के न मिले? यद गुरु कहे न मिले. क्युं न मिले? ए उपनो नथी युं न मिले. दुजे बोले कहो स्वामीजी पेलो

जीव ने पछे कर्म ए वात मिले के न मिले? ए पण न मिले. क्युं न मिले? ए संसारमें जीव कर्मविना रह्यो कठे मुगत गयो पाछो आवे नही युं न मिले. तीजो बोल कहो स्वामीजी पेलो कर्म ने पछे जीव ए वात मिले के न मिले? गुरु बोल्या न मिले. क्युं न मिले? ए जीवविना कर्म कीधा किण कीधाविना कर्म हुवै नही युं न मिले. चोथे बोले कहो स्वामीजी जीव ने कर्म साथे उपना ए वात मिले के न मिले? ए पण न मिले. क्युं न मिले? युं न मिले याने उपजावणवालो कुण युं न मिले. पांचमें बोले कहो स्वामीजी जीव कर्मरहीतज छे ए वात मिले के न मिले? ए पण न मिले. ते क्युं न मिले? युं न मिले ए जीव कर्मरहीतज हुवे तो करणी करवारी खप कुण करे युं न मिले. छठे बोले कहो स्वामीजी जीवने कर्मरो मिलाप किणविध हुउं छे? यद गुरु बोल्या, अपछा णुपुरा अनाद कालरा चल्या जाय छे. तिण बंधरा चार भेद. प्रकृतिबंध कर्मसभावरे न्याव. थितबंध कालविहरे न्याव. अणुभागबंध रसविपाकरे न्याव. प्रदेशबंधजीव कर्मलोलीभूतरे न्याव. ते बंध उलखवाने तिन दृष्टांत. तेलने तिललोलिभूत ज्युं जीवने करमलोलिभूत. घृतने

दूध लोलिजूत ज्युं जीवने कर्म लोलिजूत. धातुने माटी लोलिजूत ज्युं जीवने कर्म लोलिजूत. समस्त कर्मसुं मूकावे ते मोक्ष. ते उलखवाने तिन दृष्टांत. घाणियादिक करीने तेल खलरहित हुवे ज्युं जीव तप संयम करीने कर्मरहित हुवे ते मोक्ष. जेरणादिक करीने घी छासरहित हुवे ज्युं जीव तप संयम करीने कर्मरहित हुवे ते मोक्ष. अग्नियादिकरो उपाय करीने धातु माटीरहित हुवे ज्युं जीव तप संयमे करीने कर्मरहित हुवे ते मोक्ष. ए बीजो छोआर समाप्त.

॥ हवे तीजो कुंणछोआर कहे छे ॥

जीव चेतन ते छ द्रव्यमें कुण छे अने नव पदार्थमें कुण छे? छ द्रव्यमें तो एक जीव अने नव पदार्थमें पांच. ते कुण? जीव १ आश्रव २ संवर ३ निर्जरा ४ ने मोक्ष ५. अजीव ते अचेतन. ते छ द्रव्यांमें कोण अने नव पदार्थमें कोण? छ द्रव्यांमें तो पांच. धर्मास्तिकाय, अधर्मास्तिकाय, आकाशास्तिकाय, काल ने पुद्गल. अने नवपदार्थमें चार. अजीव, पुण्य, पाप, ने बंध. पुण्य ते शुभकर्म छे. ते छमें कोण अने नवमें कोण? छ द्रव्यमें तो एक पुद्गल. नव पदार्थमें तिन. अजीव, पुण्य, ने बंध.

पाप ते अशुभकर्म. ढ द्रव्यमें कोण ने नव पदार्थमें कोण? ढ द्रव्यमें तो एक पुद्गल. नव पदार्थमें तीन. अजीव, पाप ने बंध. कर्मने ग्रहे ते आश्रव. ते ढ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण? ढ द्रव्यमें तो एक जीव, अने नव पदार्थमें दोय. जीव अने आश्रव. कर्मोने रोके ते संवर. ढ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण? ढ द्रव्यमें तो एक जीव, अने नव पदार्थमें दोय. एक जीव ने बीजो संवर देशथको कर्मने तोमी देशथकी जीव उज्वलो होय ते निर्जरा. ते ढ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण? ढ द्रव्यमें तो एक जीव. नव पदार्थमें दोय. जीव ने निर्जरा. जीव संगाते कर्म वंधाणा ते बंध. ते ढ द्रव्यमें कोण अने नव पदार्थमें कोण? ढ द्रव्यमें तो एक पुद्गल. नव पदार्थमें चार. अजीव, पुण्य, पाप ने बंध. समस्त कर्म मूकावे ते मोक्ष. ते ढ द्रव्यमें कोण अने नवपदार्थमें कोण? ढ द्रव्यमें एक जीव ने नवपदार्थमें दोय. जीव ने मोक्ष, चाले ते कोण? चलाववाने साज ते कोण? चाले ते जीव ने पुद्गल साज्य धर्मास्तिकायनो. थिर रहे ते कोण अने थिर रहेवानी साज्य ते कोण? थिर रहे ते जीव ने पुद्गल अने साज्य ते अध-

मास्तिकायनो. वस्तु ते कोण अने भाजन ते कोण? वस्तु ते जीव ने अजीव. भाजन ते आकाशास्तिकाय. वर्त्ते ते कोण अने वर्त्तावे ते कोण? वर्त्ते ते काल, वर्त्तावे जीव अजीव उपरे. भोगवे ते कोण अने भोगआवे ते कोण? भोगवे ते जीव, अने भोगआवे ते पुद्गल. पुद्गल बे प्रकारे भोगआवे ते. केईक तो शब्दादिकपणे भोग-आवे अने केईक कर्मपणे भोग आवे. ते कर्म करे ते कोण अने कीधाहुवे ते कोण? कर्म करे ते जीव, अने कीधा हुवे ते कर्म. कर्मरो उपाय ते कोण अने कर्म उ-पना ते कोण? कर्मरो उपाय ते जीव, अने उपना ते क र्म. कर्मने लगावे ते कोण अने लागा ते कोण? कर्म लगावे ते जीव, अने लागा ते कर्म. कर्मने रोके ते कोण अने रोकियां ते कोण? कर्मने रोके ते जीव, अने रोक्या ते कर्म. कर्मने तोके ते कोण अने त्रुटे ते कोण? तोके ते जीव, अने त्रुटा ते कर्म. कर्मने बांधे ते कोण अने बं-धाणा ते कुण? कर्मने वांधे ते जीव, ने वंधाणा ते कर्म. कर्मसुं मूकावे ते कोण अने मूक्यागया ते कोण? कर्मसुं मूकावे ते जीव, ने मूक्यागया ते कर्म. ए त्रीजो छोआर समास.

॥ हवे चोथो आत्मद्वोआर कहे छे ॥

जीव चेतन ते आत्मा छे, अनेरो नथी. अजीव अचेतन ते आत्मा नही, अनेरो छे. आत्मारे काम आवे छे पण आत्मा नही, अनेरो छे. ते कोण कोण आत्मारे काम आवे छे ते कहे छे. धर्मास्तिकाय अविलबीने चाले छे, ने अधर्मास्तिकायने अविलंबीने थिर रहे छे. आकाशास्तिकायमांहि रहे छे, काल अवलंबीने कार्य करे छे. पुद्गल खाय छे, पीए छे, पहेरे उंढे, इत्यादिक आत्मारे काम आवे छे, पण आत्मा नही. पुण्य ते शुभ कर्म. आत्मा नही. अनेरो छे. आत्मारे शुभपणे उदय आवे पण आत्मा नही. पाप ते अशुभकर्म. ते आत्मा नही. अनेरो छे. आत्मारे अशुभपणे उदय आवे पण आत्मा नही. कर्मोने ग्रहे ते आश्रव आत्मा छे. अनेरो नही. कर्मने रोके ते संवर. ए आत्मा छे. पण अनेरो नही. देशथकी कर्मोने तोडीने देशथकी जीव उज्वल होय ते निर्जरा. ते आत्मा छे पण अनेरो नही. जीव संगाते कर्म बंधाणा ते बंध. ते आत्मा नही अनेरो छे. आत्माने बांधी राखेछे पण आत्मा नही अनेरो छे. समस्तकर्मोसुं मूकावे ते मोक्ष. ते आत्मा छे पण अनेरो नही. ए चोथो द्वोआर समाप्त.

॥ हवे पांचमुं जीवद्वार कहे छे ॥

जीव ते चेतन. ते जीवने जीव कहीजे. जीवने आश्रव कहीजे जीवने संवर कहीजे. जीवने निर्जरा कहीजे. जीवने मोक्ष कहीजे. अजीव ते अचेतनने अजीव कहीजे. अजीवने पुण्य कहीजे. अजीवने पाप कहीजे. अजीवने बंध कहीजे. पुण्य ते शुभकर्म. ते पुण्यने पुण्य कहीजे. पुण्यने अजीव कहीजे. पुण्यने बंध कहीजे. पाप ते अशुभकर्म. पापने पाप कहीजे. पापने बंध कहीजे. पापने अजीव कहीजे. कर्माने ग्रहे ते आश्रव कहीजे. आश्रवने जीव कहीजे. कर्मने रोके ते संवर कहीजे. संवरने जीव कहीजे. देशथकी कर्मने तोडीने देशथकी जीव उज्वलो हुए ते निर्जरा कहीजे. निर्जराने जीव कहीजे. जीव संघाते कर्म बंधे ते बंध कहीजे. बंधने अजीव कहीजे. बंधने पुण्य कहीजे. बंधने पाप कहीजे. समस्तकर्मोने मूकावे ते मोक्ष कहीजे. मोक्षने जीव कहीजे. हवे एहनी ओळखाण कहे छे.

जीवने जीव किण न्याय कहीजे? गये काल असंख्यातप्रदेशी जीव हुवा ते वर्त्तमानकाले जीव छे. आगमीककाले जीवरो जीव रहेसे इण न्याय जीव कहीजे.

अजीवने अजीव कुण न्याय कहीजे? गये काल अजीव हूतो, वर्त्तमानकाले अजीव छे अने आगमिककालें अजीव रहेसे, इण न्याय अजीवने अजीव कहीजे. पुण्यने अजीव कोण न्याय कहीजे? पुण्य तो शुभकर्म छे, कर्म तो पुद्गल छे, इण न्याय पुण्यने अजीव कहीजे. पापने अजीव किण न्याय कहीजे? पाप तो अशुभकर्म छे, कर्म तो पुद्गल छे, पुद्गल तो अजीव छे, इण न्याय पापने अजीव कहीजे. आश्रवने जीव कीण न्याय कहीजे? आश्रव तो कर्मने ग्रहे छे, आश्रव तो कर्मरो उपाय छे, ए आश्रव तो कर्मनो कर्त्ता छे तो जीव छे, इण न्याय आश्रवने जीव कहीजे. अविरतआश्रवने जीव किण न्याय कहीजे? अत्यागभाव छे, जीवरा अत्यागभावरी आसा वांछाजीवरी छे, इण न्याय अविरतआश्रवने जीव कहीजे प्रमादआश्रवने जीव किण न्याय कहीजे? अणउछाहपणुं ते प्रमादाश्रव छे, ते अणउछाहपणुं जीवरा परिणाम छे, इण न्याय प्रमादाश्रवने जीव कहीजे. कषायआश्रवने जीव किण न्याय कहीजे? ए कषाय आत्मा कही छे, कषाय ते जीवपरिणाम कह्या छे, इण न्याय कषायआश्रवने जीव कहीजे. योगाश्रवने जीव

किण न्याय कहीजे? एयने आत्मा कही छे, योगते जीवरा परिणाम कह्या छे, योगनाम व्यापाररो छे, ते तीनुंहि योगांरो व्यापार जीवरो छे, इण न्याय योगाश्रवने जीव कहीजे. संवरने जीव किण न्याय कहीजें? ए समाइ पच्चरकाण संयम संवर विवेक वीतराग ए छहु आत्मा कही छे, वली चारित्र आत्मा कही छे, चारित्र ते जीव परिणाम कह्या छे, इण न्याय संवरने जीव कहीजे. निर्जराने जीव किण न्याय कहीजे? भलाभाव प्रवर्त्तीने कर्मोंने तोरी दूर करे, देशथको जीव उज्वल हुवे ते जीव छे, इण न्याय निर्जराने जीव कहीजे. बंधने अजीव किण न्याय कहीजे? बंध तो शुभाशुभ कर्म छे, कर्म ते पुद्गल छे, पुद्गल ते अजीव छे, इण न्याय बंधने अजीव कहीजे. मोक्षने जीव किण न्याय कहीजे? समस्त कर्मोंनि मूकावे ते मोक्ष, ते तो जीव छे, तिहांने मोक्ष कहीजे, तेने निरवाण कहीजे, तेने सिद्धभगवान कहीजे, तो सिद्धभगवान तो जीव छे, इण न्याय मोक्षने जीव कहीजे. ए पांचमु छोआर समाप्त थयुं.

॥ हवे छहो रूपी अरूपी छोआर कहे छे ॥

जीव अरूपी छे, अजीव रूपी अरूपी दोनु छे, पुण्य

रूपी छे, पाप रूपी छे, आश्रव अरूपी छे, संवर अरूपी छे, निर्जरा अरूपी छे, बंध रूपी छे, मोक्ष अरूपी छे हवे एनी उलखाण कहे छे. जीवने अरूपी किण न्याय कहीजे? छ द्रव्यमां जीव अरूपी कह्यो छे, इण न्याय जीवने अरूपी कहीजे. अजीवने अरूपी रूपी किण न्याय कहीजे? धर्मास्ति अधर्मास्ति आकाशास्ति ने काल ए चार अजीवद्रव्यने अरूपी कह्या छे, एक पुद्गल अजीव द्रव्यने रूपी कह्यो छे, इण न्याय अजीवने रूपी अरूपी दोनु कहीजे. पुण्यने रूपी किण न्याय कहीजे? ए पुण्य तो शुभकर्म छे, कर्म पुद्गल छे, पुद्गल ते रूपी छे, इण न्याय पुण्यने रूपी कहीजे. पापने रूपी किण न्याय कहीजे? पाप तो अशुभकर्म छे, कर्म ते पुद्गल छे, ते रूपी छे, इण न्याय पापने रूपी कहीजे. आश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे? कृष्णादिक भावलेश्या अरूपी छे, इण न्याय आश्रवने अरूपी कहीजे. मिथ्यात्वाश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे? मिथ्यादृष्टीने अरूपी कह्या छे, इण न्याय मिथ्यात्वाश्रवने अरूपी कहीजे. अविरतआश्रवने अरूपी किण न्यायें कहीजे? अत्यागभाव छे ते अरूपी छे, इण न्यायें कहीजे. प्रमादाश्रवने अरूपी किण न्याय क-

हीजे ? अणउछाहपणुं ते प्रमादाश्रव छे, ते अणउछाहप-
णुं जीव छे, जीव ते अरूपी छे, इण न्याय प्रमादाश्रवने
अरूपी कहीजे. कषायाश्रवने अरूपी किण न्याय कहीजे ?
श्रीठाणागठाणे दशमे जीवपरिणामीरा दशभेदामें कषाय
परिणामी जीव कह्या, अने ज्ञान दर्शन चारित्रपरिणामी
कह्या, ते ज्ञान दर्शन चारित्रपरिणामी जीव छे, तिम क
षायपरिणामी पण जीव छे, ए जीवपरिणामीरा भेदामें
कषायपरिणामी कह्या, माटे कषायपरिणामी छे, ने क-
षायाश्रव ते जीव छे, जीव ते अरूपी छे, इण न्याय क-
षायाश्रवने अरूपी कहीजे. योगाश्रवने अरूपी किण
न्याय कहीजे ? ए तीनुही योगारो उठाण कर्म बल वीर्य
पुरुषाकार पराक्रम अरूपी छे, इण न्याय योगाश्रवने अ-
रूपी कहीजे. संवरने अरूपी किण न्याय कहीजे ? अ-
ठारे पापस्थानकरो विरमण अरूपी कह्यो छे, इण न्याय
संवरने अरूपी कहीजे. निर्जराने अरूपी किण न्याय
कहीजे ? कर्म तोडवारो उठाण कर्म बल वीर्य पुरुषाकार
पराक्रम अरूपी छे, इण न्याय निर्जराने अरूपी कहीजे.
बंधने रूपी किण न्यायें कहीजे ? बंध तो शुभाशुभ क-
र्म छे, कर्म ते पुद्गल, पुद्गल ते रूपी छे, इण न्याय बंधने

रूपी कहीजे. मोक्षने अरूपी किण न्याय कहीजे? समस्तकर्मोने मूकावे तेतो जीवज छे, त्यांने मोक्ष कहीजे, त्यांने निरवाण कहीजे, त्यांने सिद्धभगवान कहीजे, ते तो अरूपी छे, इण न्याय मोक्षने अरूपी कहीजे. इति छठो द्वोआर समाप्त.

॥ हवे सातमो सावद्य निरवद्य द्वोआर कहे छे ॥

जीवतो सावद्य निरवद्य छे, अजीव सावद्य निरवद्य नही, पुण्यने पाप सावद्य निरवद्य नही. आश्रवना पांच भेद. १ मिथ्यात्वाश्रव, २ अविरताश्रव, ३ प्रमादाश्रव, ४ कषाआश्रव, ए चार आश्रव एकंतसावद्य छे. ५ योगाश्रव, ए सावद्य निरवद्य दोनु छे. संवरनिर्जरा निरवद्य छे. बंधसावद्य निरवद्य नही. मोक्ष निरवद्य छे. ए सातमो द्वोआर समाप्त.

॥ हवे आठमुं भावद्वोआर कहे छे ॥

भाव तो पांच छे. १ उदेभाव, २ उपशमभाव, ३ क्षायकभाव, ४ क्षयोपशमभाव, ५ परिणामिकभाव. तेमां उदेरा दो भेद छे. १ उदय, २ उदयनिष्पन्न. उदय तो आठ कर्मनो अर्थ. उदयनिष्पन्नरा दोय भेद छे. एक

तो जीवरे उदयनिपन्न भाव, बीजो जीवरें अजीवउदय-निपन्नभाव. तेमां जीवउदयनिपन्नना ३३ भेद छे. चार गति, ६ काय, ६ लेश्या, चार कषाय, त्रण वेद, एवं त्रेवीस. मिथ्यात्वी २४, अविरति २५, असंज्ञी २६, अज्ञाणी २७, अहारता २८, संसारता २९, असिद्ध ३०, अकेवली ३१, छद्मस्थ ३२, संयोगी ३३. हवे जीवरे अजीवउदयनिपन्नरा त्रीस भेद. पांच शरीर, शरीरारा प्रयोग परिणम्या द्रव्य पांच, वर्ण वे, गंध वे, रस पांच, स्पर्श आठ, एवं त्रीस. उपसमभावरा दोय भेद. एक उपशम, बीजो उपशमनिपन्न. उपशमतो एक मोहनीयकर्मरो अने उपशमनिपन्नरा दोय भेद. एकतो उपशमसम्यक्त्व, बीजो उपशमचारित्र. क्षायकभावरा दोय भेद. एक क्षायक, बीजो क्षायकनिपन्नभाव. क्षायकतो आठ कर्मरो क्षय ते क्षायक, अने क्षायकनिपन्नरा तेर भेद. १ केवलज्ञान, २ केवलदर्शन, ३ आत्मिकसुख, ४ क्षायकसम्यक्त्व, ५ क्षायकचारित्र, ६ अटलअवगाहना, ७ अमूर्त्तिकपणुं, ८ अगुरुलघुपणुं, ९ क्षायकलब्धि, १० दानलब्धि, ११ लाभलब्धि, १२ भोगलब्धि, १३ उपभोगलब्धि. वीर्यल-

ब्धि क्षयोपशमरा दोय भेद. एकतो क्षयोपशम, बीजो क्षयोपशमनिपन्न. क्षयोपशमतो चार करमरो. ज्ञानावरणी, दर्शनावरणी, मोहनी, अने अंतराय. ए चार क्षयोपशमनिपन्नरा बोल बत्रीस छे. ज्ञानावरणीकर्मरो क्षयोपशम निपन्न हुवे तो चार ज्ञान, त्रण अज्ञान, एक भणवुं, एवं आठ बोल पामिये. दर्शनावरणीकर्मरो क्षयोपशम निपन्न हुवे तो पांच इंद्री, त्रण दर्शन, एवं आठ. मोहनीयकर्मरो क्षयोपशम निपन्न हुवे तो चार चारित्र, एक देशविरति, त्रण दृष्टी, एवं आठ. अंतरायकर्मरो क्षयोपशम निपन्न हुवे तो आठ बोल. पांच लब्धि, त्रण वीर्य. एवं ३१. परिणामिकरा दोय भेद. एकतो शाद्यापरिणामी, एक अणआद्यापरिणामि. अणआद्यापरिणामिरा दश भेद छे. छतो द्रव्य, सातमो लोक, आठमो अलोक, नवमो भवि, दशमो अभवि. शाद्यापरिणामिरा अनेक भेद. गाम, नगर, गाडा, पहाड, पर्वत, पताल, समुद्र, द्वीप, भुवन, विमान, इत्यादि अनेक भेद आदि सहित परिणामिरा जाणवा. वली जीव आश्री जीवपरिणामिरा दस भेद छे. गतिपरिणामि, इंद्रीयपरिणामि, क

षायपरिणामि, लेश्यापरिणामि, योगपरिणामि, उपयोग परिणामि, नाणपरिणामि, दर्शनपरिणामि, चारित्रपरिणामि, वेदपरिणामि. जीव आश्री अजीवपरिणामिरा दश भेद. बंधनपरिणामि, गइपरिणामि, संठाणपरिणामि, वेदपरिणामि, वर्णपरिणामि, गंधपरिणामि, रसपरिणामि, स्पर्शपरिणामि, अगुरुलघुपरिणामि, शब्दपरिणामि. जीवमांहे भाव पांच. अजीव, पुण्य, पापमांहे एकज परिणामिभाव. दोय आश्रवमां भाव दोय. उदय ने परिणामीक. संवरमांहे उदय वर्जीने चार भाव जाणवा. निर्जरामांहे भाव त्रण. क्षायक, क्षयोपशम, परिणामिक. मोक्षमां भाव दोय. एक क्षायक, बीजो परिणामि. इति अष्टम द्वार समाप्त.

॥ हवे नवमो द्रव्यगुणपर्याय द्वार कहे छे ॥

द्रव्यतो जीव असंख्यातप्रदेशी गुण आठ. ज्ञान, दर्शन, चारित्र, तप, वीर्य, उपयोग, सुख, दुःख. ए एक एक गुणरी अनंति अनंति पर्याय ज्ञानेकरी अनंत पदार्थ जाणे. तिणसुं अनंति पर्याय दर्शने करी अनंता पदार्थ सर्दहे. तिणसुं अनंति पर्याय चारित्रे करी अनंता क

र्मप्रदेश रोके. तिणसुं अनंति पर्याय तपे करी अनंता कर्मप्रदेश तोडीने जीव देशथकी उज्वलो हुवे. तिणसुं अनंति पर्याय वीर्यनी अनंतिशक्ति. तिणसुं अनंति पर्याय उपयोगे करी अनंता पदार्थ देखे जाणे. तिणसुं अनंति पर्याय सुख अनंतो पुण्यप्रदेशसुं अनंता पुद्गलिक सुख वेदे. तिणसुं अनंति पर्याय. वली अनंता कर्म प्रदेश अलगा हुवासुं अनंतो आत्मिकसुख प्रगटे. तिणसुं सुखरी अनंति पर्याय जाणवी. दुःख अनंता पाप प्रदेशथी अनंतो दुःख वेदे. तिणसुं अनंता पर्याय अजीव द्रव्यमां. एकतो धर्मास्तिकाय, बीजो अधर्मास्तिकाय, त्रीजो आकाशास्तिकाय, चोथुं काल, पांचमुं पुद्गलास्तिकाय, अने गुण. ते आप आपरो एकेक गुणरी अनंति अनंति पर्याय. ए पांचरो द्रव्यगुणपर्याय जुइ जुइ कहे छे. द्रव्यतो एक धर्मास्तिकायगुण चालवारो, साह्य पर्याय अनंता पदार्थने साह्य तिणसुं अनंता पर्याय. द्रव्यतो अधर्मास्तिकायगुण स्थिर राखवाने साह्य. पर्याय अनंता पदार्थोने स्थिर रहेवानुं साह्य तिणसुं अनंता पर्याय जाणवा. द्रव्यतो एक आकाशास्तिकाय, गुण

भाजन पर्याय अनंता पदार्थनो भाजन तिणसुं अनंता पर्याय. द्रव्यतो काल गुण वर्त्तमान पर्याय अनंती अनंता पदार्थ उपरे वर्त्ते तिणसुं अनंति पर्याय. द्रव्यतो पुद्गलास्तिकायगुण गले ने मिले. पर्याय अनंती अनंता गले ने अनंता मिले तिणसुं अनंति पर्याय. पुण्य द्रव्यतो शुभकर्म गुण जीवरे शुभपणे उदय आवे, अनंता जीव ने सुख करे तिणसुं अनंति पर्याय. पाप द्रव्यतो अशुभ कर्म गुण जीवरे अशुभपणे उदय आवे, पर्याय अनंता अशुभकर्मना प्रदेश जीवरे अशुभपणे उदय आवे, अनंतो जीवरे दुःख करे तिणसुं अनंति पर्याय. द्रव्यतो आश्रव गुणकर्मोंने ग्रहवानुं पर्याय, अनंता कर्मप्रदेश ग्रहे तिणसुं अनंता पर्याय. द्रव्यतो संवर गुणकर्मोंरे रोकवानुं पर्याय, अनंता कर्मप्रदेश रोके तिणसुं अनंति पर्याय. द्रव्यतो निर्जरा गुणकर्मोंने तोडवारो पर्याय. अनंता कर्मने तोडीने अनंतो गुण उज्वलुं हुवे तिणसुं अनंति पर्याय. द्रव्यतो बंध गुण जीवरे बांध राखवारो पर्याय. अनंता कर्मप्रदेशे करी जीवने बांध राखे तिणसु अनंति पर्याय. द्रव्यतो मोक्ष गुण आत्मिकसुख पर्याय.

अनंता कर्मप्रदेश अलगा हुआ, अनंतात्मिकसुख प्रगट्या तिणसुं अनंता पर्याय छे. इति नवम द्वोआर समाप्त.

॥ हवे दशमुं द्रव्यादिकरी उलखाणा द्वोआर कहे छे ॥

जीव ते चेतन. ते पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकी, क्षेत्रथकी, कालथकी, भावथकी, गुणथकी. तेमां द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथको लोकस्थिति प्रमाणे, कालथकी आदि अनंतरहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी चेतनगुण. अजीव ते अचेतन पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी लोकालोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी रूपी अरूपी दोनुं, गुणथकी अचेतनगुण, पुण्य ते शुभकर्म. ते पांच बोले करीने उलखीजे. द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदिअंतरहित, भावथकी रूपी, गुणथकी जीवरे शुभपणे उदय आवे. पाप ते अशुभकर्म पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी रूपी, गुणथकी जीवरे अशुभपणे उदय आवे. कर्मोने ग्रहे ते आश्रव. ते पांच बोले करी उल-

खीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकीरा ३ भेद. एकेकआश्रव आदही नही, अंतही नही, ते अभव्य आश्री एकेक आश्रवनी आदि नही पण अंत छे, ते भव्य आश्री एकेक आश्रवनी आदिपण छे अने अंतपण छे. ते परूवाई आश्री जाणवुं. तेहनी स्थिति जघन्यतो अंतरमुहूर्त्त अने उत्कृष्टी देशउणो अर्द्ध पुद्गलपरावर्त्त. भावथी अरूपी गुणथकी कर्म ग्रहवानुं गुण. आवतां कर्मने रोके ते संवर पांच बोले करीने उंलखीजे. द्रव्यथकी असंख्याता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदि अंतसहित, भावथकी अरूपी, गुणथकीक· र्मोने रोके, देशथकी जीव उजलो होवे ते. निर्जरा पांच बोले करी उंलखीजे. ते निर्जरारा भेद २. एकतो अकाम निर्जरा, बीजी सकामनिर्जरा. अकामनिर्जरा अनंता द्र व्य, अने सकामनिर्जरारा असंख्याता द्रव्य. क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी आदि अंतसहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी देशथकी कर्म तोडीने देशथकी जीव उजलो हुवे ते गुण. जीव संघाते कर्म बंधाणा ते बंधने पांच बोले करी उंलखीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी

जीवांकने, कालथकी आदि अंतसहित, भावथकी रूपी, गुणथकी कर्मोंने बांधवारो. समस्त कर्मोंसु मूकावे ते मोक्ष. ते पांच बोले करी उलखीजे. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी जीवांकने, कालथकी बे भेद. एकेक सिद्धांरी आदि पण नही ने अंत पण नही. एकेक सिद्धांरी आदि छे पण अंत नही. भावथकी अरूपी, गुणथकी आत्मिकसुख. हवे द्रव्य क्षेत्र काल भाव गुणनी उलखाण कहे छे. धर्मास्तिकाय द्रव्यथकीतो एक द्रव्य, क्षेत्रथकी लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी चालवानुं साह्य. अधर्मास्तिकाय द्रव्यथी एक द्रव्य, क्षेत्रथकी लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी थिर रहेवानुं साह्य. आकाशास्तिकाय द्रव्यथकीतो एक द्रव्य, क्षेत्रथकी लोकालोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी भाजनगुण. काल द्रव्यथकीतो अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी अढाइद्वीप प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी वर्त्तमानगुण. पुद्गलास्तिकाय द्रव्यथकीतो अनंताद्रव्य, क्षेत्रथ-

की लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतसहित, भावथकी रूपी, गुणथकी गलेने मिले. जीवास्तिकाय द्रव्यथकीतो अनंताद्रव्य, क्षेत्रथकी लोक प्रमाणे, कालथकी आदि अंतरहित, भावथकी अरूपी, गुणथकी चैतनगुण. इति दशद्वोआर समाप्तः

॥ हवे इग्यारमुं आज्ञाद्वोआर कहे छे ॥

जीव चेतन आज्ञामांहे पण छे अने आज्ञा बाहेर पण छे ते किण न्याय? सावद्य कर्तव्य आश्री आज्ञाने बाहेर छे अने निरवद्य कर्तव्य आश्री आज्ञामांहे छे. अजीव अचेतन ते आज्ञामांहे पण नही ने आज्ञाबाहेर पण नही ते किण न्याय? अजीवतो आज्ञा अणआज्ञा ओलखे नही ते केम वीतरागनी आज्ञा अनाज्ञा पाले, लोपे नही. पुण्य, पाप ने बंध ए त्रण आज्ञामांहे पण नही ने आज्ञाबाहेर पण नही. ए पण अजीव छे. आश्रवना पांच भेद. १ मिथ्यात्व, २ अविरत, ३ प्रमाद, ४ कषाय. ए चार आज्ञाबाहेर छे, अने योगाश्रवना बे भेद. एक सावद्ययोग, बीजो निरवद्ययोग. तेमां सावद्य योगतो आज्ञा बाहेर छे अने निरवद्ययोगतो आज्ञामांहे

छे. संवर आज्ञामांहे छे ते किण न्यायें छे? कर्मोने रोके ने आत्मा वश करे, ए वीतरागनी आज्ञा छे. निर्जरा आज्ञामांहे छे ते किण न्यायें? आज्ञामांहे तो जे कर्म तोडवानुं उपाय ए करणी वीतरागनी आज्ञामांहे छे इण न्याय. मोक्ष आज्ञामांहे छे ते किण न्याय? कर्मासुं मूकावीने सकलकर्मरहित हुवे ते वीतरागनी आज्ञामांहे छे इण न्याय. मोक्ष आज्ञामांहे छे. इति एकादशम थोकडो समाप्तः

॥ हवे बारमो ज्ञेय थोकडो कहे छे ॥

जीवने जीव जाणवो, अजीवने अजीव जाणवो, पुण्यने पुण्य जाणवो, पापने पाप जाणवो, आश्रवने आश्रव जाणवो, संवरने संवर जाणवो, निर्जराने निर्जरा जाणवो, बंधने बंध जाणवो, मोक्षने मोक्ष जाणवो, ए नव पदार्थ जाणवायोग्य कह्या. इयांमे आदरवायोग्य तीन छे. एक संवर, बीजो निर्जरा, ने त्रीजो मोक्ष. बाकी छ छांडवायोग्य छे. जीवने छांडवायोग्य किण न्याय? आपरा जीवरोतो जाजन करवो, उर किणही जीवउपर ममता नही करवी, इण न्याय जीवने छांडवायोग्य

कह्यो. अजीवने छांडवायोग्य किण न्याय? किणही अजीवउपर ममता न करवी, इण न्याय अजीवने छांडवा योग्य. पुण्य पाप छांडवायोग्य ते किण न्याय? पुण्य पापतो कर्म छे, ते कर्मने तोडीने दूर करणा, इण न्याय पुण्य पापने छांडवायोग्य छे. आश्रवने छांडवायोग्य ते किण न्याय छे? आश्रव ते कर्म ग्रहवानो उपाय छे, कर्म आववानुं बारणुं ते बारणो रुंधणु अने आत्मा वस करणो, इण न्याय आश्रवने छांडवायोग्य छे. बंधने छांडवायोग्य किण न्याय? बंध तो शुभाशुभ कर्म छे, ते कर्म तोडीने दूरां करणा, इण न्याय बंधने छांडवायोग्य छे.

॥ इति द्वादशम छोआर समाप्त ॥

॥ हवे तेरमुं तलाव छोआर कहे छे ॥

तलावरूपी जीव जाणवुं. अतलाव ते तलाव, बाहेजरूप अजीव जाणवो, निकलता पाणीरूप पुण्य पाप जाणवुं, नालारूप आश्रव जाणवुं, बाधारूप संवर जाणवो. मोरीरूप निर्जरा जाणवो, मांहेला पाणीरूप बंध जाणवो, रीतातलावरूप मोक्ष जाणवो. ॥ इति तेरमो छोआर समाप्त ॥

॥ अथ श्री मांणकगणीकृत ढाल ॥

(राग प्रभाती.)

मघवागणी चिन्तामणी सोवर, भजन करो नरनारी ॥ चिन्त्या चूरण आसा पूरण, सुख स्वर्ग मोक्ष दातारी ॥ प्रातसमै श्री मघवागणीरा, समरण महा सुखकारी ॥ अहनिस याद रषो दिल भितर, भजन करो भवी घरीरे घरीरे ॥ प्रा० ॥ १ ॥ अष्टादस सतांणवें वर्षे, जनम्या गणी जसधारी ॥ उगणीसै आठे मृगसर वद, चरण लियो हितकारी ॥ प्रा० ॥ २ ॥ श्री जय गणपत अधक आराध्या, वारुं विनय विधसारी ॥ नमण षमण गुंण सघन प्राक्रपणै, ग्यांन गुणै भंडारी ॥ प्रा० ॥ ३ ॥ धीर वीर गंभीर विलोकी, धोरीसम धुन धारी ॥ उगणीस वीसे युवपद स्थाप्या, गणी सांसण सिणगारी ॥ प्रा० ॥ ॥ ४ ॥ उगणीस अडतीस भाद्रव सित, जयपुर सहर मंजारी ॥ बहु उछवस्युं पाट विराज्या, थइ श्रमण हिष्या तिहवारी ॥ प्रा० ॥ ५ ॥ आवसकने दसवीकालक, उत्तराध्येन उदारी ॥ आचरंग वृहत्कल्प वलि, कीयै समयकंठ श्रीकारी ॥ प्रा० ॥ ६ ॥ काव्य कोस व्याकरण

छंद फुन, समय वांच्या बहु वारी ॥ गहनअर्थ अरु धारणा सक्तो, चातुरता अति थांरी ॥ प्रा० ॥ ७ ॥ मरुधर देस मेवाड मालवै, ढुंढार थली सुषकारी ॥ गाव नगर पुर पाटण विचरे गणी, तारे बहु नरनारी ॥ प्रा० ॥ ८ ॥ सहश्र केइ समकीत देइ तास्या, वो सुलभ कीयै नरनारी ॥ दरस सरस कर गणी गुण गावत, वावा तुम वली हारी ॥ प्रा० ॥ ९ ॥ धीर वीर गंभीर गणाधिप, विचस्या जिम जगतारी ॥ सांत दांत क्षांत षमग् करी, मोह सेन्य रिपु टारी ॥ प्रा० ॥ १० ॥ विचरत विचरत वर्ष गुण चासै, रतनगढ सुषकारी ॥ करी चैत्र मास आसा जन पूरण, कीयै वयण रयण भ्रढ भारी ॥ प्रा० ॥ ११ ॥ सावण सुदमे तात पास फुन, वमन कारण कीइवारी ॥ सम चित वेदन सहन माहा मुनी, महीसम धीरज धारी ॥ ॥ प्रा० ॥ १२ ॥ चोमासो उतस्यां राजलदेसर, आया धर ढुंढीयारी ॥ रतनगढ थइ चुरुदरस दीयै, तारक विरुद विचारी ॥ प्रा० ॥ १३ ॥ दिन पणतीस रही दीष्या देनै, थया विहार करणने त्यारी ॥ चउ संग अर्ये करी कारण कमसक्ती, पण मानी नही भीखभारी ॥

॥ प्रा० ॥ १४ ॥ विहार करी निज पगलेश, आया सिर दार सहर मंजारी ॥ वाण्यन उछवमै विवध प्रकारे, वरसायो अमृत भारी ॥ प्रा० ॥ १५ ॥ दसविध आराधन ढाल सुणीने, दे मिथ्याडुकृत नीवारी, नीत निर्मला इसा आचारज, होणा डुक्करकारी ॥ प्रा० ॥ १६ ॥ चैत कृष्णा पंचम सिक्षा दे, ले अणसण स्वर्ग सिधारी ॥ रत्न गढ चेत सुद तेरस, गुण गावत तुज पटधारो॥प्रा०॥१७॥

॥ मांणकगणीके गुणांकी ढाल लिख्यते ॥

ढाइ घटा गीगंन्मकारी, राजुलकुं बिरहे डुखभारी.

ए देशी.

मांणकगणि परमैवारी, असरण यांसा धारी ॥ आंकणी ॥ माणक छठे पाटै भिक्षुरै राजै, मांणगणि सिंघवत गाजै, पाषंकी रंक सहु भाजै, ज्यांरा दिन दिन चढता दीवाजै, बाजा सुजस जग बाजै, भवीकां प्रतीसुक्तिनो वाजै ॥ कररररर भजन सदीरा, सररररर कारज सरीरा, तररर भवसायर तीरीरा, गणी असोहै रिखुवारी, मुक्ति दातारी ज्यांहा नमै जाहारी ॥ मा० ॥ १ ॥ छत्रीस गुणाकर भारी, औगरै बावन अनाचारी, अै दो

ष वीयालीसै टारी ॥ गणी जद लेव -अनवारी, ज्यारी सोममुद्रा सुषकारी ॥ गणी मिथ्याध्वंत विकारी, ध-ररररवानी घन धारा, सुणणणणण हरष अपारा, त्रुटटट पांमै ज्ञवपारा ॥ त्यांरो ध्यान धरो एक चित, पावो सुष नित्त ज्ञजो नरनारी ॥ मा० ॥ २ ॥ नागिन्द्र धरम अस वारै, गणी षिम्या षम्ग कर धारै ॥ अ:तोपांतपले लार, चरचा वारुद अपार ॥ लीयै सुमति सामंत संग सार, अः मोह सेन्यरिपु वारै, घुररररर ज्ञान निसांणां, थरर-ररर कुंमत कंपांणां ॥ ममममम मोह न्हैसांणां, असै मोहरायकुं जीत ॥ वाधी जगकृत असो अवतारी ॥ ॥ मा० ॥ ३ ॥ सील अलंकृत सारी, सतीयामै नवल उ-दारी, ज्ञडीक प्रकृत यांरी ॥ तसु हुं जाउं वलीहारी ॥ उगणीसै पचास निहारी, सुद तेरस ज्ञाद्रवारी, पन्नहणे मीर अहलादै, गणी अहो निस राखो यादै ॥ गुण गावो तजो प्रमादै ॥ पार गुणांरो न पाय, संत्नूज्यू अथाय ज्ञ-रे गुण ज्ञारी ॥ मा० ॥ ४ ॥ इति पदम् ॥